TIHANY

Vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosítását megalapozó terv
Környezeti értékelés átdolgozása (korrektúra nélkül)
2017. december

TIHANY

VÍZPART-REHABILITÁCIÓS TANULMÁNYTERV MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TERV

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS ÁTDOLGOZÁSA

Megbízó
Tihany Község Önkormányzata
Tósoki Imre, polgármester
8237 Tihany, Kossuth u. 12.

Tervező
Völgyzugoly Műhely Kft.
2083 Solymár, Bimbó u. 20.
Tel.: 439-04-90, 20-9138-575, 70-938-3224
Fax: 061-438-0490
www.vzm.hu
e-mail: vzm@vzm.hu

Szakértő: Ferik Tünde – okl. építészmérnök, vezető településrendező tervező *TT/1 13-1259*
Kéthelyi Márton – okl. tájépítészmérnök *TK 01-5282*, tájvédelmi szakértő

Munkatárs: Korsós Renáta – okl. településmérnök

Fotók: Kéthelyi Márton – okl. tájépítészmérnök

2017. december

VZM 1252/14
tihany_vprt_kornyert3_171214

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETŐ 5

1.1. ELŐZMÉNYEK 5
1.2. A TERVEZÉSI TERÜLET LEHATÁROLÁSA 7
1.3. A TERVEZÉSI TERÜLETEK BEMUTATÁSA, MÓDOSÍTÁSOK CÉLJA ÉS TARTALMA 8
1. Sajkodi strand 8
2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő 10
4. Kompkikötő 13
6. Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezete 16
7. Somosi strand 18
8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA limnológia 20
9. Hajóállomás 22
10. Vízmű 25
11. Panoráma Hotel 26
1.4. A TERV CÉLJAINAK ÖSSZEVETÉSE MÁS, RELEVÁNS NEMZETKÖZI, KÖZÖSSÉGI, ORSZÁGOS VAGY HELYI SZINTEN KITŰZÖTT KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI CÉLOKKAL 29
1.4.1. Ramsari terület 29
1.4.2. Európa Diploma Terület 30
1.4.3. Natura 2000 terület 30
1.4.4. Országos jelentőségű védett természetvédelmi terület – Balaton-felvidéki Nemzeti Park területe (egykori Tihany-félsziget Tájvédelmi Körzet) 31
1.4.5. Településfejlesztési koncepció természetvédelmi célkitűzései 35
1.4.6. Célok összevetése 38
1.5. A KÖRNYEZET-, TERMÉSZET- ÉS TÁJVÉDELMI CÉLOK FIGYELEMBEVÉTELE A TERVBEN 40

2. KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSÁNAK FOLYAMATA 43

2.1. ELŐZMÉNYEK, KAPCSOLÓDÁS A TERVEZÉSI FOLYAMATOKHOZ 43
2.2. JAVASLATOK HATÁSA A TERVMÓDOSÍTÁS KÉSZÍTÉSÉRE 43
2.3. A KÖRNYEZET VÉDELMÉÉRT FELELŐS SZERVEK ÉS A NYILVÁNOSSÁG ÁLTAL ADOTT VÉLEMÉNYEK, SZEMPONTOK FIGYELEMBEVÉTELE 43
2.4. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS FENNTARTHATÓSÁGI ÉRTÉKRENDJE 43
2.5. ALKALMAZOTT MÓDSZER, FELHASZNÁLT ADATOK 43

3. HELYZETÉRTÉKELÉS, A KÖRNYEZETI ADOTTSÁGOK TERVVEL ÖSSZEFÜGGŐ ELEMEINEK VIZSGÁLATA 44

3.1. TERV ÁLTAL BEFOLYÁSOLT KÖRNYEZETI ELEMEK AZONOSÍTÁSA 44
3.1.1. Felszíni vizek 44
3.1.2. Felszín alatti vizek 45
3.1.3. A talaj védelme 45
3.1.4. A levegő tisztaságának védelme 45
3.1.5. Hulladékkezelés 46
3.1.6. Zaj-és rezgésvédelem 47
3.2. KÖRNYEZETI ÁLLAPOT EGYÉB JELLEMZŐINEK LEÍRÁSA 47
3.2.1. Épített örökség 47
3.2.2. Természetvédelem 53
3.2.3. Tájvédelem 57
3.2.4. Településszerkezet, területhasználatok 58
3.2.5. Vízpart-rehabilitációs terv hatálya alá vont terület területfelhasználási vizsgálata 59
3.2.5.1. Üdülőterületek 59
3.2.5.2. Strandok 60
3.2.5.3. Kikötők 61

3.2.5.4. Egyéb vízparti területfelhasználások 63
3.2.6. Eltartóképesség és terhelhetőség 64
3.3. FENNÁLLÓ KÖRNYEZETI KONFLIKTUSOK, PROBLÉMÁK 68

4. A TERV MEGVALÓSULÁSÁVAL JÁRÓ, KÖZVETLEN VAGY KÖZVETETT KÖRNYEZETI HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK ÉS A VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSOK ÉRTÉKELÉSE 71

4.1. A KÖRNYEZETI ELEMEKRE ÉS RENDSZEREIRE, FOLYAMATAIRA, SZERKEZETÉRE, KÜLÖNÖSEN A TÁJRA, TELEPÜLÉSRE, KLÍMÁRA, TERMÉSZETI (ÖKOLÓGIAI) RENDSZERRE, BIODIVERZITÁSRA VONATKOZÓ HATÁSOK 71
4.1.1. Környezeti elemekre és rendszerekre, folyamatokra vonatkozó hatások 71
4.1.2. Tájra és településre vonatkozó hatások 72
4.1.3. Klímára vonatkozó hatások 72
4.1.4. Természeti (ökológiai) rendszerre, biodiverzitásra vonatkozó hatások 72
4.2. A TERMÉSZETVÉDELMI OLTALOM ALATT ÁLLÓ TERÜLETEKRE, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A NATURA 2000 TERÜLETEK ÁLLAPOTÁRA, ÁLLAGÁRA ÉS JELEGÉRE, VALAMINT A TERÜLETEKEN LÉVŐ ÉLŐHELYEK ÉS FAJOK KEDVEZŐ TERMÉSZETVÉDELMI HELYZETE MEGMARADÁSÁNAK, FENNTARTÁSÁNAK, HELYREÁLLÍTÁSÁNAK, FEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEIRE VONATKOZÓ HATÁSOK 73
4.3. AZ EMBERI EGÉSZSÉGRE, VALAMINT AZEMBEREK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI HELYZETÉBEN – KÜLÖNÖSEN ÉLETMINŐSÉGÉBEN, KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGÉBEN, TERÜLETHASZNÁLATA FELTÉTELEIBEN – VÁRHATÓAN FELLÉPŐ VÁLTOZÁSOKRA VONATKOZÓ HATÁSOK 75
4.4. ÚJ KÖRNYEZETI KONFLIKTUSOK, PROBLÉMÁK MEGJELENÉSÉRE, MEGLÉVŐK FELERŐSÖDÉSÉRE VONATKOZÓ HATÁSOK 75
4.5. KÖRNYEZETTUDATOS, KÖRNYEZETBARÁT MAGATARTÁS, ÉLETMÓD LEHETŐSÉGEINEK, FELTÉTELEINEK GYENGÍTÉSÉRE VAGY KORLÁTOZÁSÁRA VONATKOZÓ HATÁSOK 77
4.6. A HELYI ADOTTSÁGOKNAK MEGFELELŐ OPTIMÁLIS TÉRSZERKEZETTŐL, TERÜLETFELHASZNÁLÁSI MÓDTÓL VALÓ ELTÉRÉS FENNTARTÁSÁRA VAGY LÉTREHOZÁSÁRA VONATKOZÓ HATÁSOK 77
4.7. OLYAN HELYI TÁRSADALMI-KULTURÁLIS, GAZDASÁGI-GAZDÁLKODÁSI HAGYOMÁNYOK GYENGÍTÉSÉRE, AMELYEK A TÁJ ELTARTÓ KÉPESSÉGÉHEZ ALKALMAZKODTAK VONATKOZÓ HATÁSOK 77
4.8. A TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK MEGÚJULÁSÁNAK KORLÁTOZÁSÁRA VONATKOZÓ HATÁSOK 77
4.9. A KÖRNYEZETI KÖVETKEZMÉNYEK ALAPJÁN A TERV ÉS A VÁLTOZATOK ÉRTÉKELÉSE, A KÖRNYEZETI SZEMPONTBÓL ELFOGADHATÓ VÁLTOZATOK MEGHATÁROZÁSA VONATKOZÓ HATÁSOK – TERVI VÁLTOZTATÁSOK BEMUTATÁSA AZ EGYEZTETÉSI DOKUMENTÁCIÓHOZ KÉPEST 77

5. A TERVI VÁLTOZATOK ÉS A VÁLASZTÁS INDOKAI, ÉRTÉKELÉSE A TERVBEN LEÍRTAK ELMARADÁSA 82

6. A FENNÁLLÓ KÖRNYEZETI KONFLIKTUSOK KEZELÉSE A TERVBEN, ILLETVE A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ, KÖRNYEZETRE KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE, CSÖKKENTÉSÉRE, VAGY ELLENTÉTELEZÉSÉRE VONATKOZÓ TERVI MEGOLDÁSOK, INTÉZKEDÉSEK KÖRNYEZETI HATÉKONYSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSE, JAVASLATOK EGYÉB SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEKRE. 83

6.1. KÖRNYEZETI ELEMEK ÉS RENDSZEREK VONATKOZÁSÁBAN 83
6.2. TERVEZÉSI TERÜLETEK VONATKOZÁSÁBAN 84

7. INTÉZKEDÉSI JAVASLATOK 86

8. MONITOROZÁSI JAVASLATOK 87

MELLÉKLETEK 88

1. SZ.MELLÉKLET VPRT MÓDOSÍTÁSÁNAK EGYEZTETÉSI ANYAGÁRA ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÁSA 88
2. SZ.MELLÉKLET KÖRNYEZET VÉDELMÉÉRT FELELŐS SZERVEK VÉLEMÉNYE AZ SKVR. ELŐZETES VÉLEMÉNYE ALAPJÁN 91
BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság 91
Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség 92
Földművelésügyi Minisztérium 102

Állami Népesgészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatal 109
3. SZ.MELLÉKLET EGYEZTETÉS ERDMÉNYEINEK ÁTVEZETÉSE A TERVEZÉSI DOKUMENTÁCIÓBA, TERVI VÁLTOZTATÁSOK 112
4. SZ. MELLÉKLET ERDŐTERÜLET PÓTLÁSA 118
5. SZ. MELLÉKLET SOMOSI STRAND – GEODÉZIAI FELMÉRÉS 121
6. SZ. MELLÉKLET PANORÁMA HOTEL – MEDERKEZELŐI NYILATKOZAT 123
7. SZ. MELLÉKLET VPRT MÓDOSÍTÁS TERVLAPJAI 125
8. SZ. MELLÉKLET TÁJVÉDELMI SZAKÉRTŐI JOGOSULTSÁG IGAZOLÁSA 126
9. SZ. MELLÉKLET MINISZTERELNÖKSÉG NYILATKOZATA AZ 570/5 HRSZ-Ú TELEKRE VONATKOZÓAN 127
10. SZ. MELLÉKLET KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS VÉLEMÉNYEZÉSE SORÁN BEÉRKEZETT ÉSZREVÉTELEK 129
11. SZ. MELLÉKLET NATURA 2000 HATÁSBECSLÉSI DOKUMENTÁCIÓ 130

-

1. BEVEZETŐ

1.1. ELŐZMÉNYEK

Jelen dokumentáció Tihany község Önkormányzat megbízásából készülő, a település területére jelenleg hatályos **Tihany vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 11/2005. (IV.14.) TNM rendelet** (*a továbbiakban: TNM rendelet*) és tervi melléklete (*a továbbiakban VpRT*) **módosítását megalapozó tanulmányterv munkaközi anyaga.** A terv célja, hogy a terület részletes vizsgálatát és az Önkormányzati, tulajdonosi érdekek számbavételét követően - azokat a hatályos vízpart-rehabilitációs tervvel és a magasabb rendű jogszabályokkal összevetve – **a vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosítására reális javaslatok szülessenek.**

A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Btv.) - **2013. június 1-től hatályos módosítása lehetőséget biztosít az Önkormányzatok számára – a vízpart-rehabilitációs terv módosításának kezdeményezésére**, amennyiben javaslata megalapozott és jogszabályba nem ütközik.

> ***Btv. 59. §*** *(1) A Balaton kiemelt üdülőkörzet parti településein a településrendezési eszközöket a vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményeknek megfelelően, a vízpart-rehabilitációval érintett területekre készülő vízpart-rehabilitációs tanulmánytervekkel, első felülvizsgálatukat követően a partvonal-szabályozási és vízpart-rehabilitációs tervekkel összhangban kell felülvizsgálni és módosítani.*
>
> *(2) A Balaton kiemelt üdülőkörzet parti településeinek önkormányzata a vízpart-rehabilitációs tanulmánytervek első felülvizsgálatáig kezdeményezheti a települést érintő vízpart-rehabilitációs tanulmánytervről szóló **miniszteri rendeletben szereplő területhasználatok megváltoztatását**. A kezdeményezés akkor támogatható, ha a változtatási kérelem megalapozott és végrehajtása nem ütközik jogszabályba.*

A balatoni vízpart-rehabilitációs szabályozás követelményeiről szóló 283/2002. (XII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Balatoni OTÉK) 19. § (1) bekezdés szerinti szakmai egyeztetés lezajlott. A szakmai egyeztetésen összesen 11 darab tervezési terület került bemutatásra.

Jelen dokumentáció a 2015 novemberében elkészült „Tihany vízpart-rehabilitációs terv felülvizsgálatát megalapozó terv egyeztetési anyag”-ra (a továbbiakban: egyeztetési dokumentáció) támaszkodik, melyben bemutatásra kerültek, hogy az egyes módosítási igények mennyiben vannak összhangban a jogszabályi környezettel, az önkormányzati és tulajdonosi igényekkel stb. A környezeti értékelés során felhasználásra kerül a 2015 áprilisában jóváhagyott Tihany településrendezési eszközök felülvizsgálatához készített környezeti értékelés.

A Balatoni OTÉK 19. § (1) bekezdésben meghatározott egyeztetéssel párhuzamosan, 2016 januárjában a dokumentumot kidolgoztató Miniszterelnökség megkérte az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Skvr.) 4. § előírásának megfelelően a környezet védelméért felelős szervek véleményét környezeti értékelés szükségességéről. A beérkezett vélemények (*Lásd: 1. sz. melléklet*) alapján a vízpart-rehabilitációs tanulmányterv (a továbbiakban: VpRT) módosításával kapcsolatban környezeti értékelés készült.

Tihany község Önkormányzat Képviselő-testülete a 187/2016. (XII.1.) számú határozatában kérte a Tihany VpRT módosítását az 570/5 hrsz-ú telekre vonatkozóan. A Miniszterelnökség 2017. április 19-i és június 19-i levele alapján megvizsgálta a kérelmet, s feltételekkel támogatni tudja a fejlesztési elképzeléseket, s kéri a környezeti vizsgálat kiegészítését a telekre vonatkozó módosítási javaslattal. (*Lásd: 9. sz. melléklet*)

Jelen környezeti értékelés egyeztetési dokumentációját a Miniszterelnökség Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkárság Területrendezési és Településügyi Főosztálya megküldi az Skvr. 3. számú mellékletében felsorolt környezet védelméért felelős szerveknek a VpRT módosításának tárgyában.

A dokumentációban használt rövidítések jegyzéke:

BAHART	Balatoni Hajózási Zrt
Balatoni Integrációs Kft.	Balatoni Integrációs és Nonprofit Kft.
balatoni OTÉK	balatoni vízpart-rehabilitációs szabályozás követelményeiről szóló 283/2002. (XII. 21.) Korm. rendelet
BFT	Balaton Fejlesztési Tanács
Btv. Balaton törvény	Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény
Evt.	Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (módosította a 2017. évi LVI. törvény)
nád rendelet	22/1998. (II. 13.) Korm. rendelet a Balaton és a parti zóna nádasainak védelméről, valamint az ezeken folytatott nádgazdálkodás szabályairól
OEA	Országos Erdőállomány Adattára
Skvr.	egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet
THE	Tihanyi Hajós Egylet
TNM rendelet	Tihany vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 11/2005. (IV.14.) TNM rendelet
VpRT	Vízpart-rehabilitációs tanulmányterv

1.2. A TERVEZÉSI TERÜLET LEHATÁROLÁSA

Tihany félsziget jellegéből fakadóan az egyik leghosszabb vízparttal rendelkezik a Balaton-parti települések közül. A megalapozó tervben, Tihany község vízparti területén tizenegy változtatási terület szerepel:

1. Sajkodi strand
2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő[1]
3. Tihanyi Yacht Club[2]
4. Kompkikötő
5. Garda Hotel strandja[2]
6. Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezete
7. Somosi strand
8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA Limnológia
9. Hajóállomás
10. Vízmű
11. Panoráma Hotel

Áttekintő térkép változtatási javaslatokhoz (Forrás: maps.google.hu)

1 A korábbi anyagokban külön szerepet a Citoromos kert és a MOHOSZ kikötő. Mivel az erdőterület módosításával és kijelölésével kapcsolatban hosszú területen húzódik a tervezési terület, ezért a továbbiakban egy szelvényen ábrázoljuk, illetve együtt mutatjuk be.

2 Tihany község Önkormányzata eláll a terület fejlesztésétől, így azt továbbiakban nem szerepeltetjük.

1.3. A TERVEZÉSI TERÜLETEK BEMUTATÁSA, MÓDOSÍTÁSOK CÉLJA ÉS TARTALMA

1. Sajkodi strand

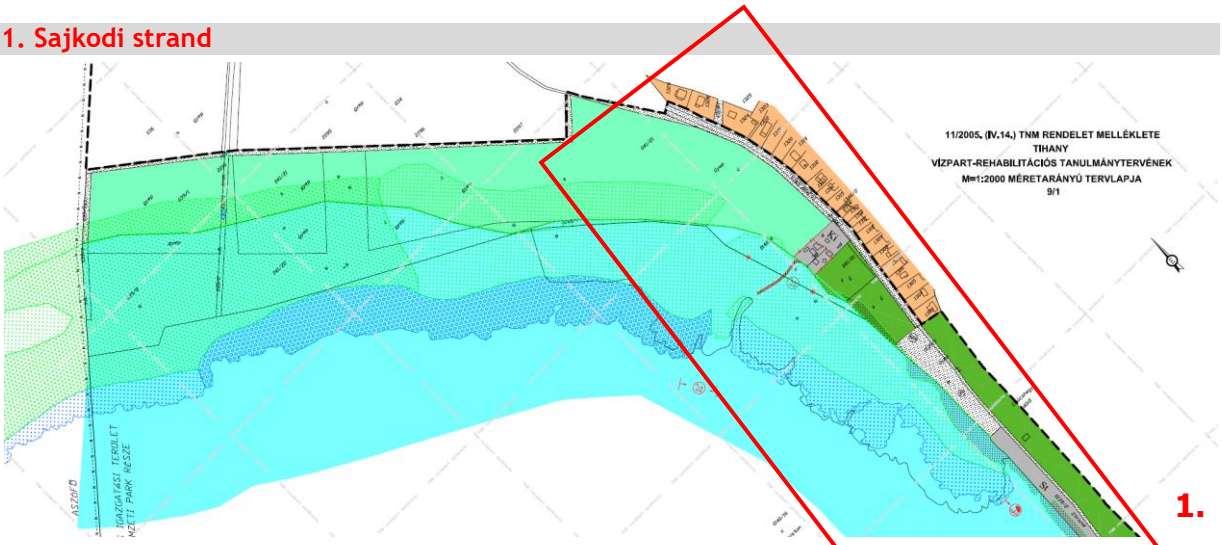

TNM rendelet 9/1 szelvény

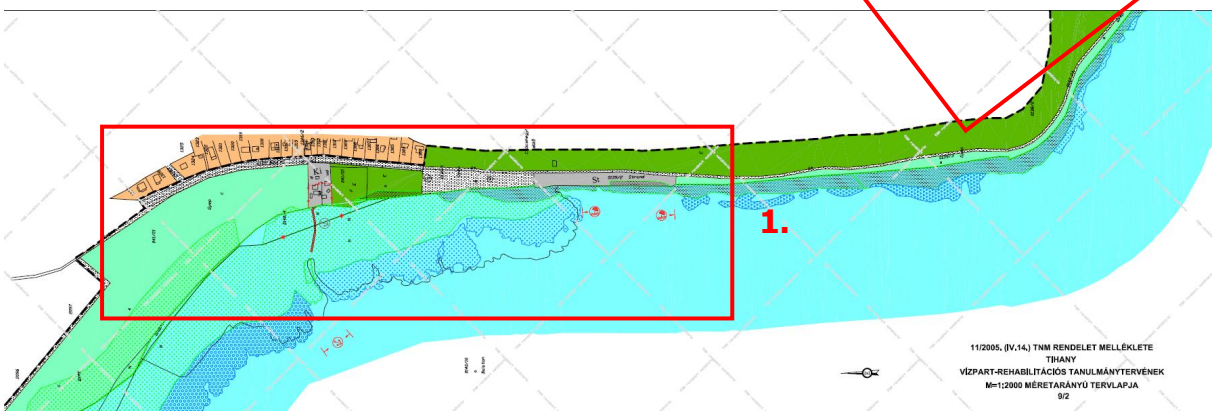

TNM rendelet 9/2 szelvény

- **Tervezési terület lehatárolása**

TNM rendelet 9/1 és 9/2 szelvénye ábrázolja a tervezési területet.

Tihany nyugati partoldalán, Sajkod településrésztől délre található a Sajkodi sor mellett. A tervezési terület közvetlenül a 0139/2 hrsz-ú strandterületet, az attól északra található, 0139/1 b) parkolót és a strandtól keletre található 0138/2 hrsz-ú erdőterületet érinti.

- **A módosítás célja**

Cél a strandot kiszolgáló területet rendezése, mely a Sajkodi sor keleti oldalán található. A terület rendezését akadályozta, hogy a terület az Országos Erdőállomány Adattárában (a továbbiakban: OEA) található, s az erdő területfelhasználásban nem megvalósítható a strand kiszolgálása (öltöző, mosdó, büfé stb.), illetve a terület fejlesztése – régi épületek bontásával, új épületek létesítésével

- **A tervezési területen a VpRT módosítása az alábbiakat tartalmazza:**
  - A Sajkodi-sor északi oldalán a kiszolgáló terület rendezésére különleges beépítésre nem szánt strandterület kijelölése – az erdőterület OEA-ból történő kivonását követően;
  - Parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonal jelölése Sajkodtól a MOHOSZ kikötőig.

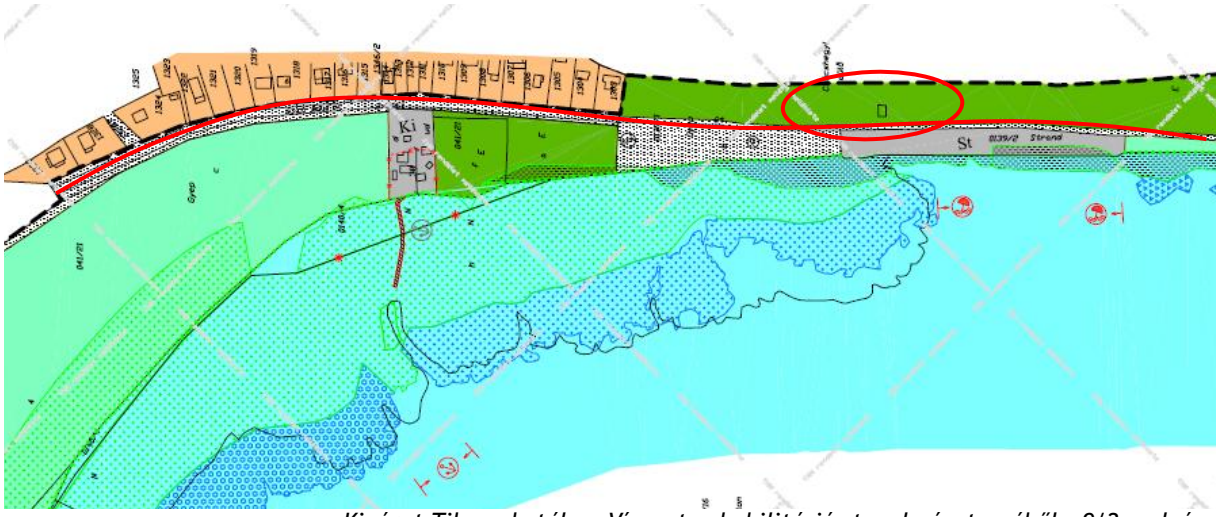

Kivágat Tihany hatályos Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből – 9/2 szelvény

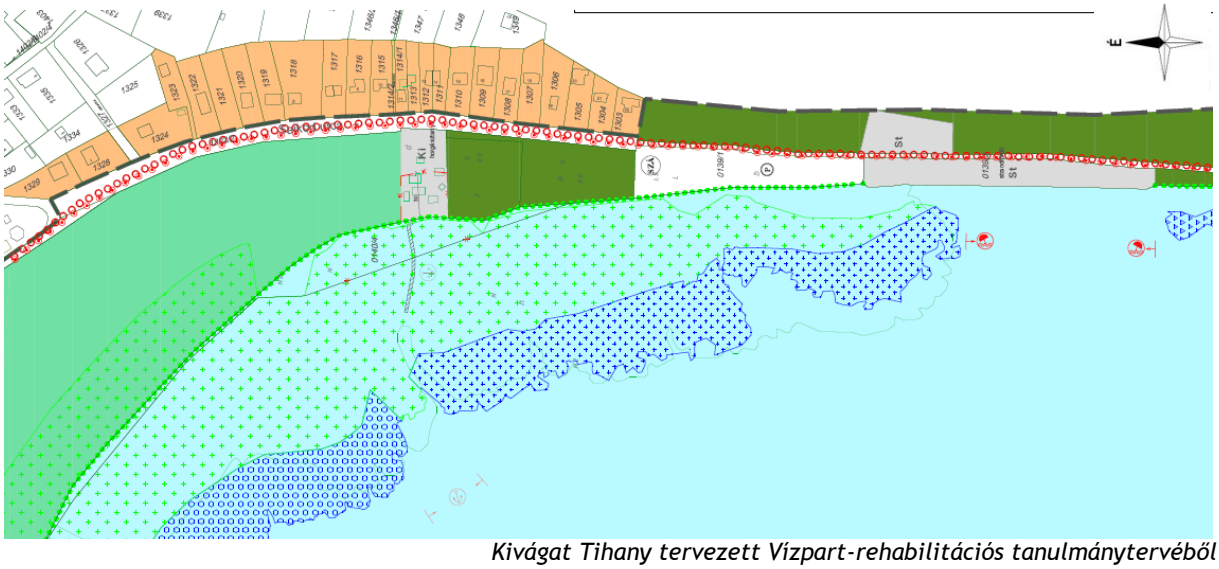

Kivágat Tihany tervezett Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből

- **Indoklás**

A településrendezési eszközök hatályos szabályozása tartalmazza – a Bakonyerdő adatszolgáltatása alapján – a 0138/2 hrsz-ú területen a kiszolgáló terület lehatárolását. (Bakonyerdő kezdeményezi a fennmaradási engedélyre vonatkozó eljárást az erdő igénybevétellel kapcsolatban.) Az OEA-ból történő kivonás során biztosításra kerül az erdőterület pótlása. Tervi szinten bemutatásra került az, hogy az erdőterület nagysága hogyan változik, hogyan felel meg a Balaton törvény vonatkozó előírásainak. A VpRT módosítás biztosítja, hogy az erdőterületek nagysága ne csökkenjen.

Az 1500 m^2 nagyságú területen a VpRT módosítása különleges beépítésre nem szánt strandterület területfelhasználásra tesz javaslatot, mivel a terület a Btv. szerinti Ö-1 jelű magterület és F-1 jelű felszíni vízminőség-védelmi terület – védelmi - övezete érinti. Az övezetek előírásai nem teszik lehetővé beépítésre szánt terület kijelölését. A balatoni OTÉK értelmében a kijelölésre került különleges beépítésre nem szánt strandterület beépítettségének legnagyobb mértéke 5%, így a területen legfeljebb 75 m^2 alapterületű beépítés jelenhet meg, akár több tömegben.

A VpRT módosítását követően a Balaton törvény 8. § (1) bekezdése nem teszi lehetővé a kijelölt területnek megfelelő telekalakítást, nem kerül – a későbbiek során sem - kialakításra önálló telek. A fentiek következtében a Btv. 8. § (3) bekezdés előírásainak is megfelel a tervezett, hiszen a jogszabály országos jelentőségű védett területen csak 2700 m^2-nél kisebb telken tiltja a beépítést. A hatályos jogszabályok lehetőséget biztosítanak egy telek két övezetként történő szabályozására. (Miniszterelnökség Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkár a témára vonatkozóan 2014. szeptember 23-i keltezéssel szakmai véleményt adott.)

A Tihanyi-félszigeten a parti sétány hossza meghaladja a Balaton törvényben meghatározott 30%-os nagyságot. A félsziget keleti partvonala teljes hosszában, így a belterülethez csatlakozó parthossz, bejárható gyalogosan Balatonfüred határától a révig. A Sajkodi sor hosszú távú fejlesztésével összhangban van, hogy a VpRT módosítás parti sétány-, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonalat javasol Sajkodtól a MOHOSZ kikötőig, mellyel feltárható és bemutatható lesz a félsziget nyugati partja is

2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő

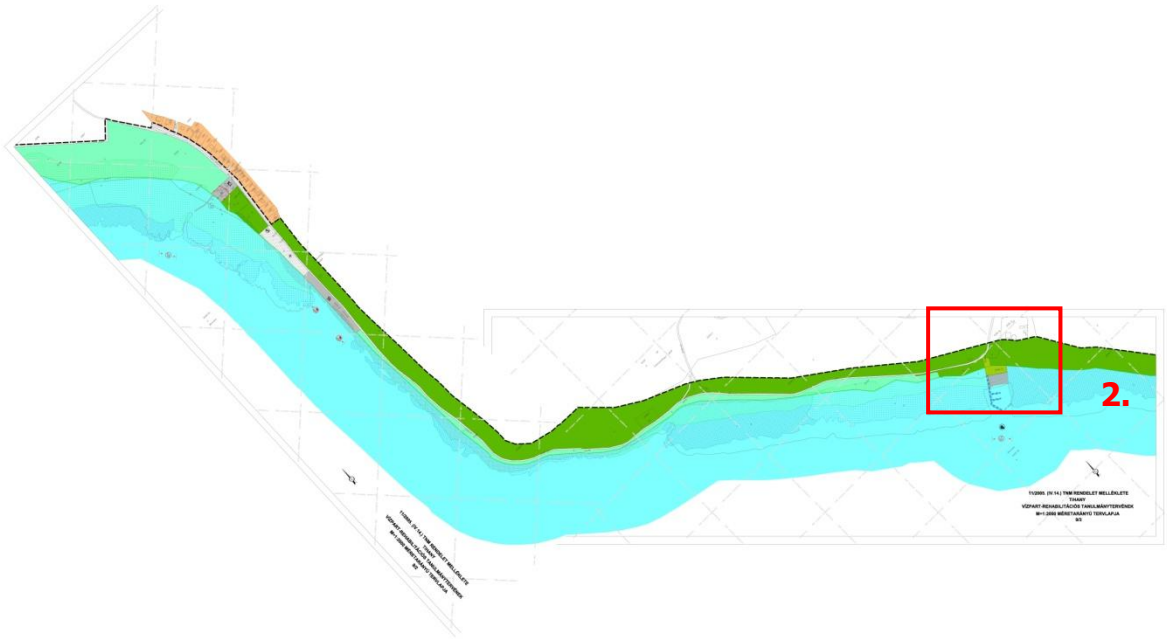

TNM rendelet 9/2 ás 9/3 szelvény

- **Tervezési terület lehatárolása**

TNM rendelet 9/2 és 9/3 szelvénye ábrázolja a tervezési területet. A Citromoskert a 9/3 szelvényen került ábrázolásra, a 0139/3/a hrsz-ú földrészlet a 9/2 és 9/3 szelvényen található.

A Sajkodi sor középső részén helyezkedik el a Citromos kert. A Sajkodi sor és a tómeder között húzódik a 0139/3/a hrsz-ú földrészlet.

A MOHOSZ kikötő a 0136/4 és 0136/5 hrsz-ú zöldterületekről közelíthető meg.

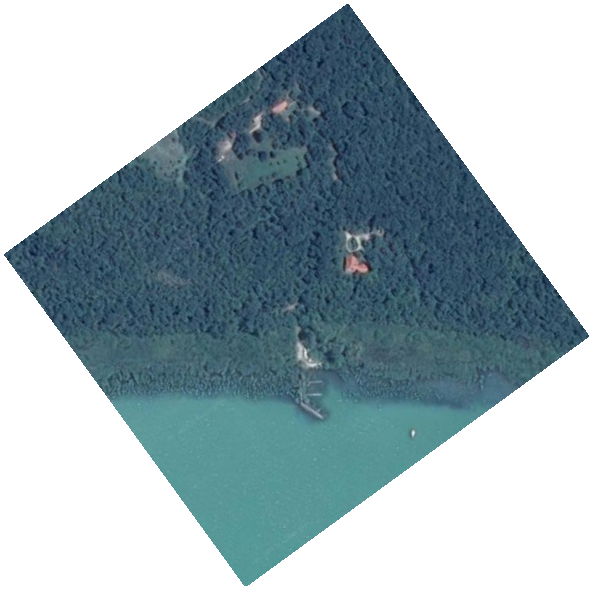

- **A módosítás célja**

A vízpartot kísérő terület erdőterületként történő feltűntetése a valós használatnak megfelelően. Parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonal jelölése, ezzel a parti sétány hosszának a növelése, a félsziget kerékpárral való feltárásának biztosítása.

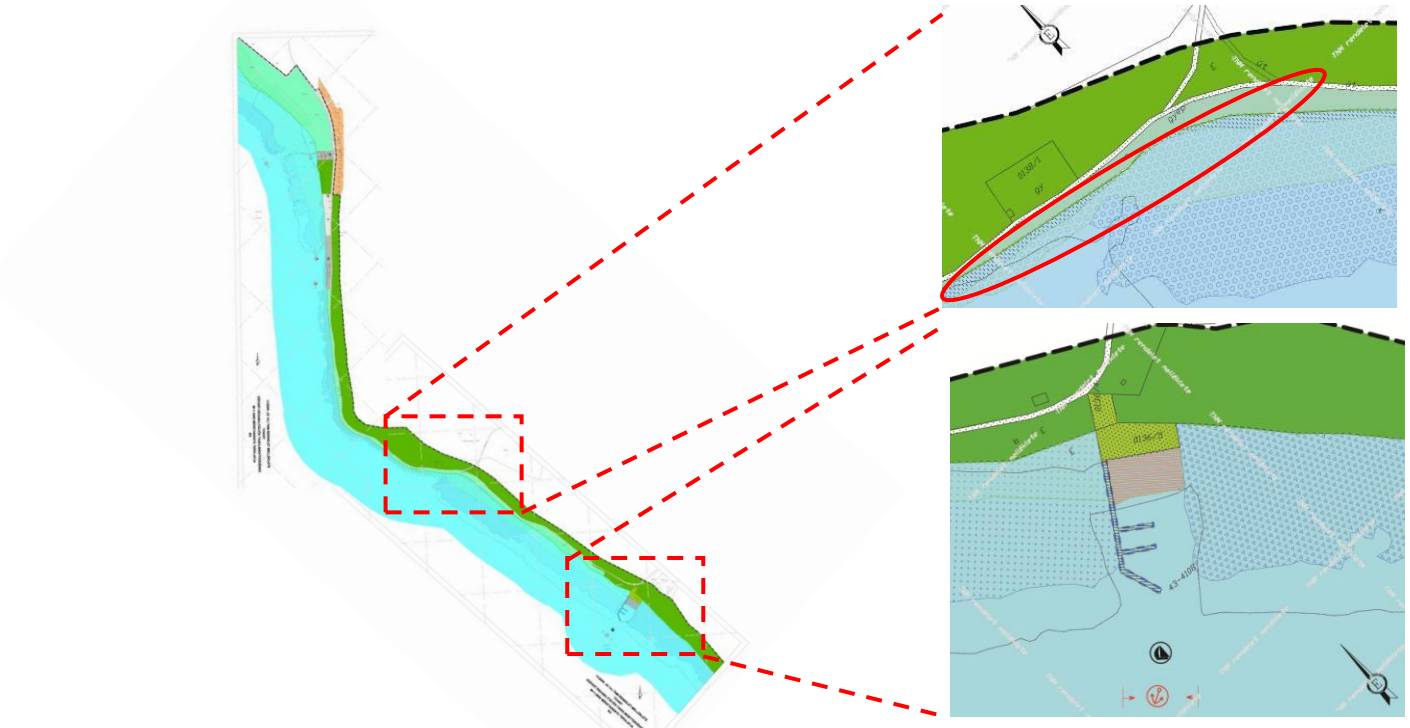

Kivágat Tihany hatályos Vízpart-rehabilitációs 9/2 és 9/3 szelvények összeszerkesztett

Kivágat Tihany hatályos Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből – 9/3 szelvény

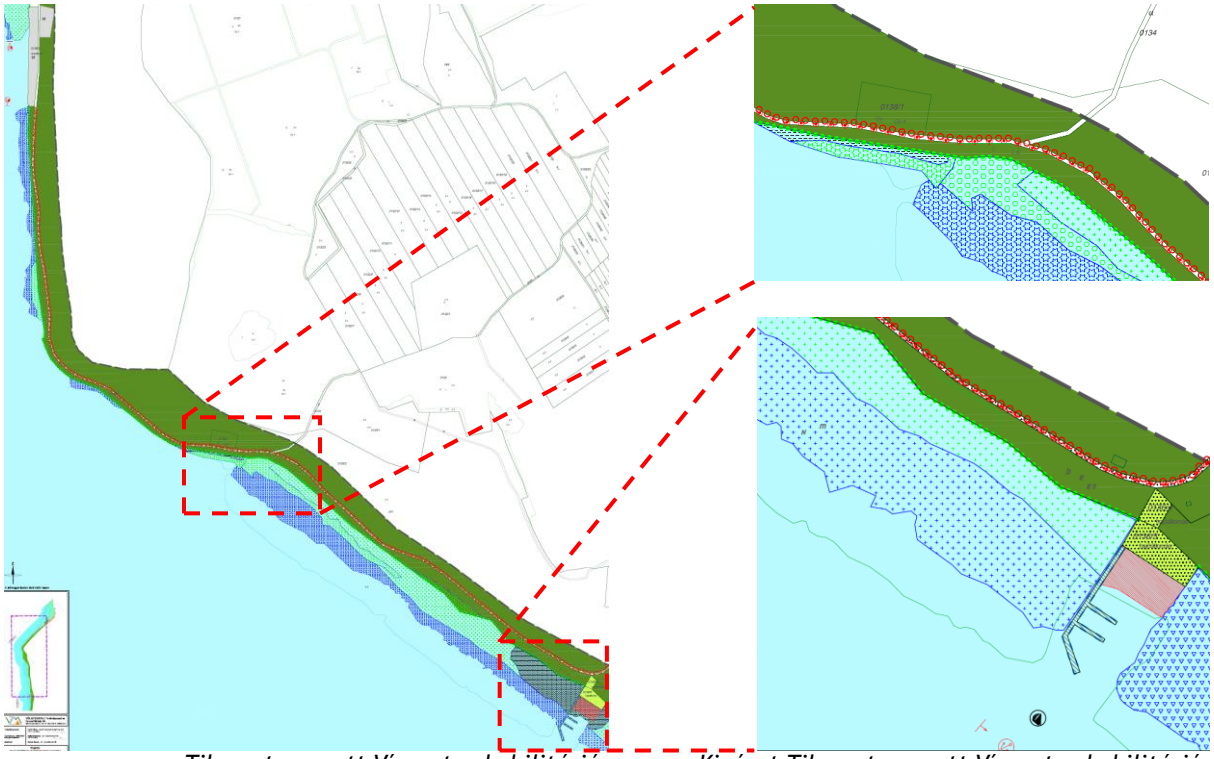

Tihany tervezett Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből

Kivágat Tihany tervezett Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből, központban a Citromos kerttel

- **A tervezési területen a VpRT módosítása az alábbiakat tartalmazza:**
  - Erdőterület kijelölése a 0139/3/a hrsz-ú földrészleten - vízgazdálkodási terület tómedren kívül területfelhasználás átsorolásával;
  - Parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonaljelölése Sajkodtól a MOHOSZ kikötőig.
- **Indoklás**

Az Önkormányzatnak közép- és hosszútávú tervei között szerepel a Sajkodi-sor – Sajkodi strand és Balaton-felvidéki Nemzeti Park Tihanyi Levendula Erdei Iskola közötti szakaszának – kiváltása, átadása a gyalog- és kerékpáros turizmus számára. (Az út kiváltására oly módon kerülhet sor, hogy az Erdei Iskola megközelítése az Ősköszség felől, a félsziget belsején áthaladó korlátozott használatú mezőgazdasági úton kerül biztosításra. A településrendezési eszközök tartalmazzák a korlátozott mezőgazdasági utat.) E fejlesztés lehetőséget biztosítana Tihany természetes partszakaszának a bemutatására, illetve a Citoromos kert bemutatására. A Citromos kert a strand és a MOHOSZ kikötő között félúton helyezkedik el, így alkalmas lehet a terület bemutatásra egy állományként. (A terület bemutatásához nem szükséges a Citromos kert területfelhasználásának módosítása.)

A part mellett futó út (Sajkodi sor) és a Balaton-part között húzódó erdő (0139/3 hrsz-ú földrészlet) kíséri a természetes partvonalat. A VpRT módosítás a part menti vízgazdálkodási terület tómedren kívül területfelhasználási egység helyett erdő területfelhasználásra tesz javaslatot – a tényleges használattal összhangban. Ennek értelmében az OEA-ba tartozó 0139/3/a hrsz-ú földrészleten erdőterület kerülne kijelölésre, amire felhatalmazást ad a Btv. 5. § (3) bekezdése is. Mindez 19747 m^2 nagyságú új erdőterületet jelent.

A Tihanyi-félszigeten a parti sétány hossza meghaladja a Balaton törvényben meghatározott 30%-os nagyságot. A félsziget keleti partvonala teljes hosszában, így a belterülethez csatlakozó parthossz, bejárható gyalogosan Balatonfüred határától a révig. A Sajkodi sor hosszú távú fejlesztésével összhangban van, hogy a VpRT módosítás parti sétány-, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonalat javasol a MOHOSZ kikötőig.

4. Kompkikötő

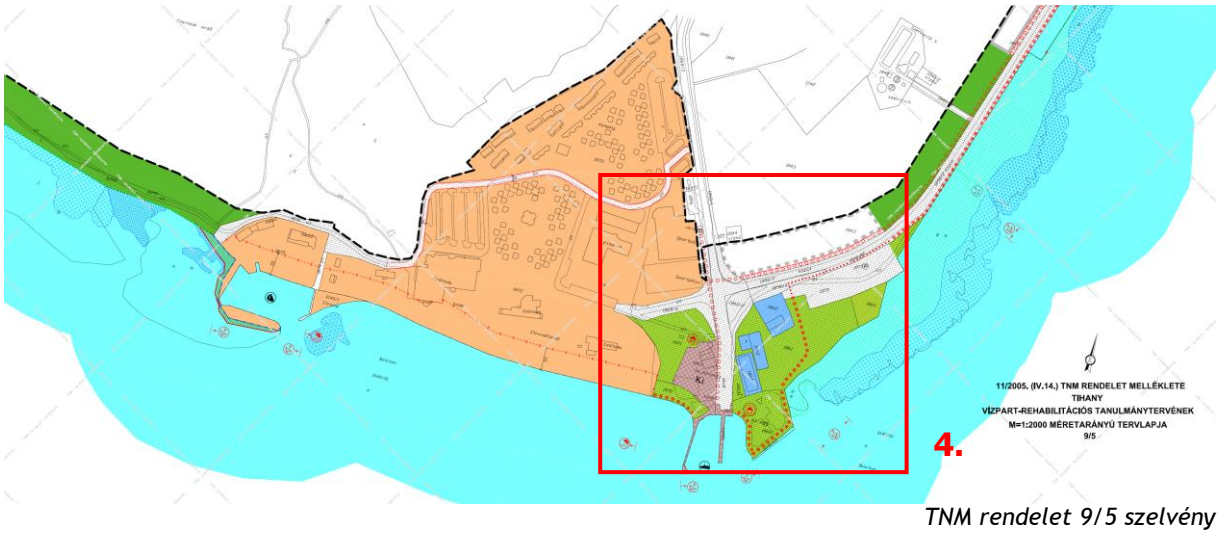

TNM rendelet 9/5 szelvény

- **Tervezési terület lehatárolása**

Tihanyi-félsziget déli része Tihany és a Balaton északi részének egyik fontos fogadókapuja. A tervezési terület a fogadókapu keleti és nyugati oldalát is érinti a 7117. j. összekötőút alatt. (1858/2, 1858/3, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1869, 1870, 1871, 0140/13 hrsz)

- **A módosítás célja**

Kiemelkedő érdek a balatoni turizmus és közlekedés szempontjából a Tihany-Szántód rév fejlesztése, melyre az elmúlt évtizedekben nem került sor. A VpRT területfelhasználásai, illetve a Balaton törvény – zöldterület módosításra vonatkozó – előírásai nagyon kis lehetőséget biztosítanak első ütemben. A területen cél, hogy a VpRT módoításával a Szántód-Tihany rév komplex fejlesztése, s ehhez kapcsolódóan a tihanyi kompkikötő környezetében a területfelhasználások rendezése. A tervezett fejlesztésekhez szükséges a meglévőnél nagyobb építési lehetőség biztosítása, illetve a zöldterületek egységes rendezése, amihez az Önkormányzat megkezdi egy építészeti koncepció előkészítését.

Kiemelkedő településrendezési szempont, hogy a terület (azaz az út mindkét oldala) együttesen kerüljön kezelésre a fejlesztés során, tulajdoni jogállásától, jelenlegi használattól függetlenül. A területet Szántóddal közösen kívánja fejleszteni az Önkormányzat, mint kiemelt fejlesztési beruházás.

A tervezési területen cél a rév környezetének a rendezése, az ehhez szükséges területfelhasználások kijelölése. A területen a zöldterületek bővítésére kerül sor a révtől keletre és nyugatra egyaránt. Területfelhasználás váltásra van szükség – a fejlesztés érdekében – a tervezett funkciók és beépítés érdekében, ezért vegyes terület kijelölése a cél a kikötő területfelhasználás helyén.

A Balaton Területfejlesztési Koncepció (2014-2030) és a Balaton Területfejlesztési Stratégiai Program elfogadásáról, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területén a 2014-2020-as uniós és hazai forrásokból megvalósuló beruházásokról szóló 1821/2015. (XI. 12.) számú kormányhatározat tartalmazza a hét fejlesztési célhoz kapcsolódó projekteket és célokat. Tihany kompkikötő környezetére vonatkozóan olyan komplex programot kívánnak megvalósítani, amely egy kulturális centrum létrehozását is tartalmazza, így a rév tehát nem csak közlekedési kapu lesz.

- **A tervezési területen a VpRT módosítása az alábbiakat tartalmazza:**
  - Vegyes terület kijelölése a révtől nyugatra – különleges terület kikötő területfelhasználás helyén;
  - Zöldterületek bővítése: tervezési terület északnyugati részén (1868/4hrsz), tervezési terület északi részén (1858/3, 1859, 1868/2 hrsz);
  - Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem feltűntetése az új zöldterületen.
- **Indoklás**

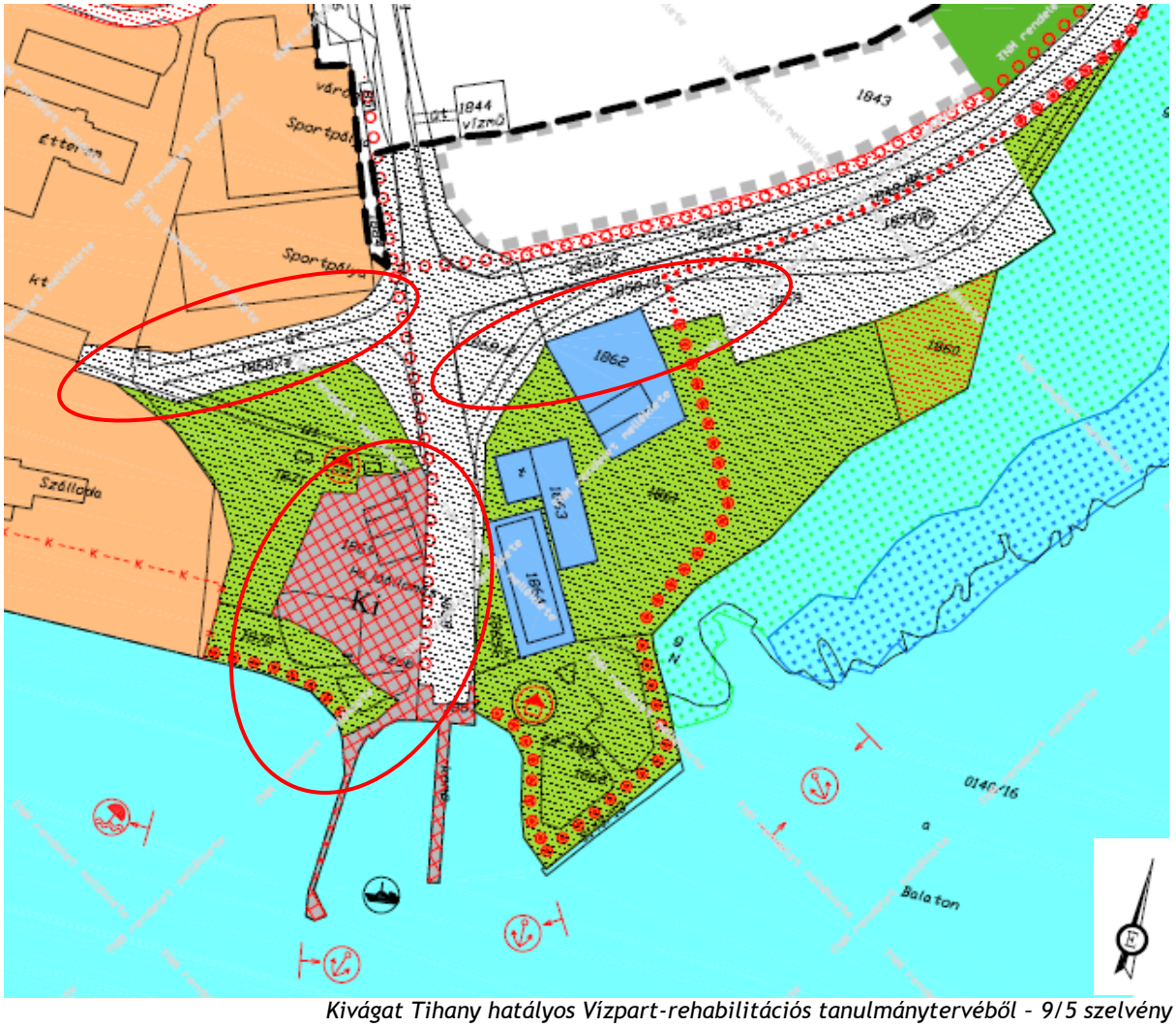

Kivágat Tihany hatályos Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből – 9/5 szelvény

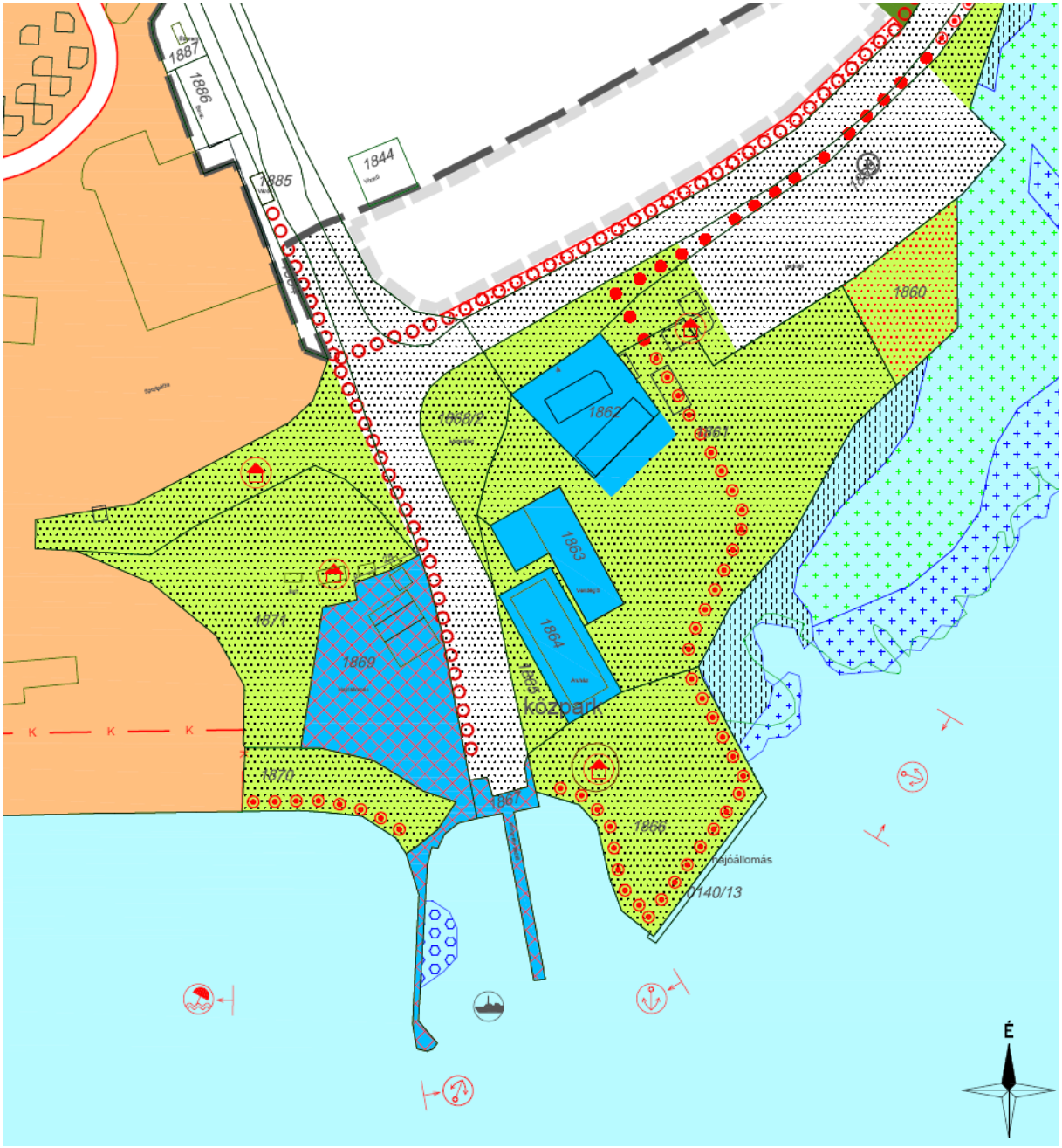

Kivágat Tihany tervezett Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből

A révtől nyugatra a különleges kikötőterület területfelhasználás helyén (1867, 1869 hrsz) vegyes terület kerül kijelölésre 4436 m^2 nagyságban. A vegyes terület lehetőséget biztosít a jelen lévő funkciók biztosítása mellett a későbbi területhasználattal összefüggő funkciók elhelyezésére. Vegyes terület beépítésének az intenzitása a VpRT módosítás következtében magasabb lehet, hiszen kikötő területen 10%, míg vegyes területen 50% a megengedett legnagyobb beépítettség a balatoni OTÉK alapján.[3] A vegyes területen a továbbiakban is közhasználat elől el nem zárható terület kerül szabályozásra. A vegyes területtől északra a zöldterület nagysága összességében 2664 m^2-rel növekszik, az összterülete 9268 m^2. Az 1868/4 hrsz-ú zöldterületként jelölt ingatlanrészen a zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem feltűntetésre kerül.

[3] A településrendezési eszközök felülvizsgálata során az Önkormányzat legfeljebb 20%-ban kívánja meghatározni vegyes terület esetében a megengedett legnagyobb beépítettséget, mivel a tervezett fejlesztések nem indokolnak nagyobb épülettömeg elhelyezését. A területen elhelyezésre kerülő funkciók elsősorban a kikötő és a környező területek kiszolgálását jelentik.

6. Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezete

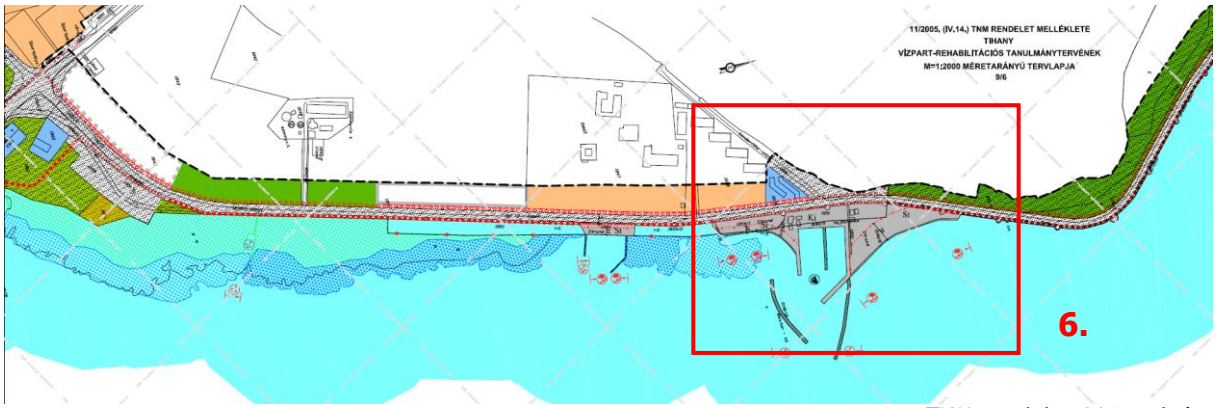

TNM rendelet 9/6 szelvény

- **Tervezési terület lehatárolása**

Tihany délkeleti partszakaszán található a tervezési terület, a révtől északra, a 7117. j. Tihany félsziget összekötőút mellett, a Kenderföld utca kereszteződésében. A tervezési terület egyrészt a mellékút keleti oldalán található kikötőterületet és strandterületet érinti, másrészt a tervezési terület északi részén található 0101/7 hrsz-ú erdőterületet, amelyen keresztül megközelíthetők az út mellett fekvő hétvégiházas terület.

- **A módosítás célja**

A tervezési terület északi részén cél a beépített hétvégiházas (zárvány)telkek megközelítésének a biztosítása, melyek jelenleg a magasabb rendű jogszabályok szerint nem számítanak építési teleknek, mivel a megközelítést biztosító 7117. j. mellékút, illetve a telkek között a valós felhasználással ellentétben erdőterületet ábrázol a VpRT. A területen közlekedési terület kijelölése cél. Közlekedési terület kijelölésével biztosítható a terület szomszédságban fekvő ingatlanok „zárványtelek" helyezetének feloldása, s közterületi kapcsolattal ismét építési telek státuszba kerülése.

- **A tervezési területen a VpRT módosítása az alábbiakat tartalmazza:**
  - Kötelezően megtartandó közterület törlése a 0101/7 hrsz-ú ingatlanról;
  - A 7117. j. összekötőúttól nyugatra található 0101/7 hrsz-ú területen közlekedési terület, „újonnan kialakítandó közterületek, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt területek"kijelölése;
  - Kötelezően rögzített szabályozási vonal feltűntetése a 0101/7 hrsz-ú ingatlan északi határán, az erdőterülettel határosan.

- **Indoklás**

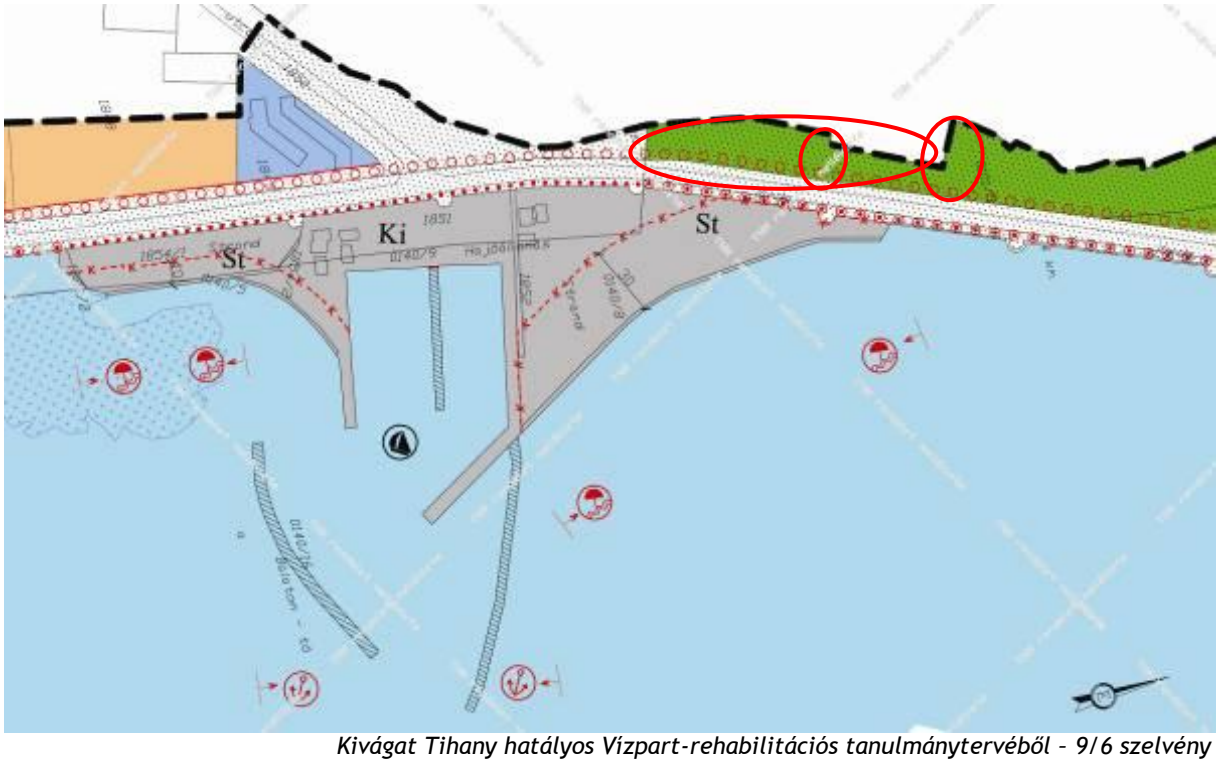

Kivágat Tihany hatályos Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből – 9/6 szelvény

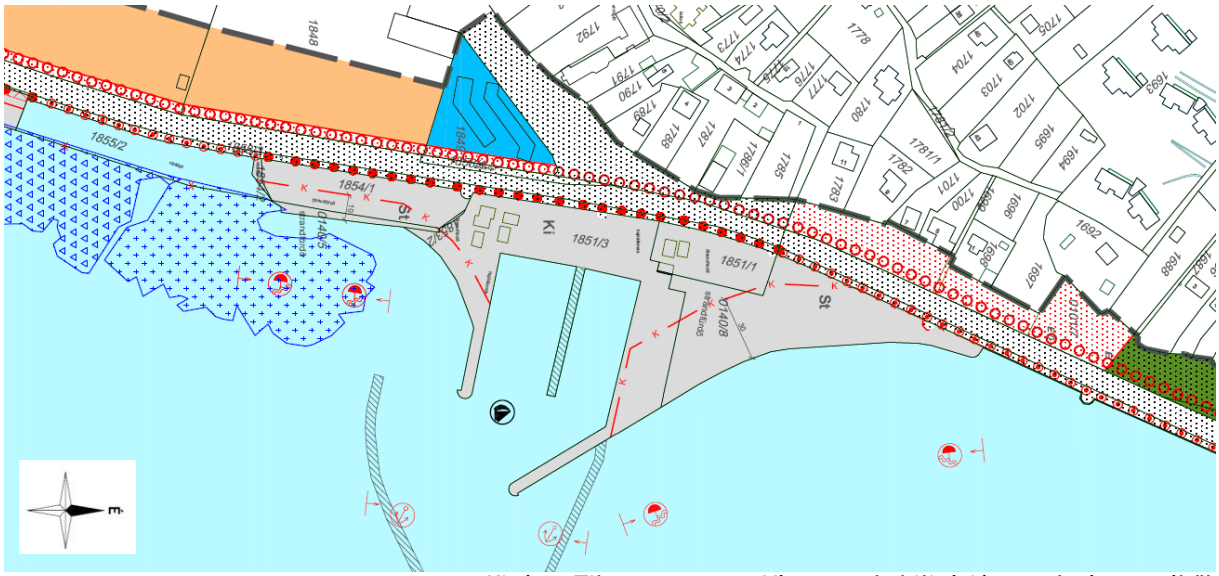

Kivágat Tihany tervezett Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből

A hatályos VpRT a THE kikötő területére különleges terület – kikötő, az UVATERV és az Átrium Strand területére különleges terület strand területfelhasználást határoz meg a valós állapotoknak megfelelően. A három területegységen belül azonban nem húzza meg az övezethatárt. Többszöri egyeztetést követően Továbbiakban sem kívánjuk meghúzni az övezethatárt, hogy a Balaton törvény előírásainak megfelelően módosítható legyen az övezethatár szükség esetén a településrendezési eszközök felülvizsgálata során.

A tervezési terület északi részén, a 7117. j. mellékút nyugati oldalán fekszik a 0101/7 hrsz-ú külterületi ingatlan. Az ingatlan a földhivatali nyilvántartás szerint erdőterület, azonban a valóságban a telektulajdonosok által használt előkert, zöldfelület az ingatlan előtt, amit a Tihanyi Erdőbirtokosságtól vásároltak meg a környező ingatlantulajdonosok, hogy biztosítva legyen az ingatlanok megközelítése. A területen erdő nem található. A hatályos VpRT, illetve a településrendezési eszközök alapján az „erdőterülettel” szomszédos 1697, 1698, 1782 és 1783 hrsz-ú ingatlanok közterületi kapcsolattal nem rendelkeznek, így az OTÉK építési telek előírásainak nem felelnek meg.

Az 1697, 1698, 1782 és 1783 hrsz-ú ingatlanok közterületi kapcsolatainak rendezése érdekében az Önkormányzat javasolja, hogy a 0101/7 hrsz-ú ingatlant a továbbiakban a VpRT módosítása közlekedési terület, „újonnan kialakítandó közterületek, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt területek” jelöléssel lássa el. [4]

Amennyiben a teljes 0101/7 hrsz-ú terület közlekedési területként kerül javításra, úgy a továbbiakban nem szükségessé a Szélsőkopaszhegyi út és az 1699 hrsz-ú gyalogos út kikötésének biztosítására Kötelezően rögzített szabályozási vonal feltűntetése. Szabályozási vonal továbbiakban kizárólag a 0101/7 hrsz-ú ingatlan északi határán, az erdőterülettel határosan kerül kijelölésre.

Az erdőterület csökkenését összességében területi mérleg alapján pótolni szükséges a település területén (csereerdő). A VpRT módosítás biztosítja, hogy az erdőterületek nagysága ne csökkenjen. A területet a Btv. erdőgazdálkodási térségként állapítja meg, azonban nincsen olyan előírás a Btv.-ben, hogy a VpRT nem javasolhat újonnan beépítésre szánt területet az erdőgazdálkodási térségbe tartozó területeken. (A Btv. 5. § (1) előírása értelmében azon erdőterület települési területfelhasználási egységbe sorolt terület nagysága nem csökkenhet összességében, amelyet egyidejűleg a térségi szerkezeti terv erdőgazdálkodási térségként állapít meg. E szabályt a településrendezési eszközökben kell érvényesíteni.)

Az erdőterület pótlása a 4. sz. mellékletében kerül bemutatásra.

7. Somosi strand

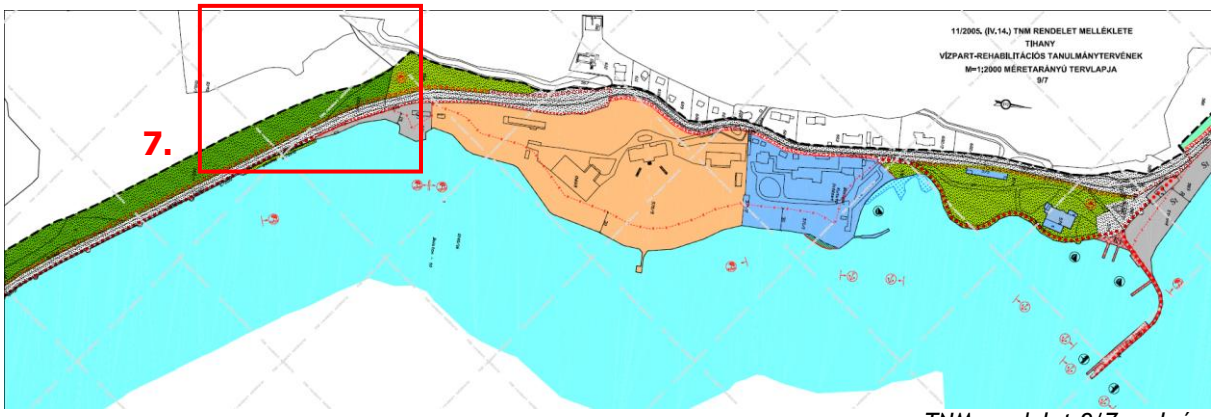

TNM rendelet 9/7 szelvény

- **Tervezési terület lehatárolása**

Tihany keleti partszakaszán, az Ősközségtől és Fürdőteleptől délre található szabadstrand területe. A tervezési terület a szabadstrand (0140/15 hrsz) kiszolgáló területei a 7117. j. mellékút nyugati oldalán (0101/4 hrsz).

- **A módosítás célja**

Rendezni kell a strand kiszolgáló területét, amit a hatályos VpRT erdőterületként szabályoz a 7117. j.mellékút nyugati oldalán. A terület közparkként történő szabályozása lehetővé teszi az ott lévő funkciók (parkoló, öltöző, mosdó, kiszolgálóterület) megtartását, hiszen a jelenlegi erdő területfelhasználás nem teszi lehetővé a funkciók fejlesztését.

[4] A településrendezési eszközök felülvizsgálata során a területet a közlekedési terület zöldfelületként fenntartandó részeként kell szabályozni, amivel hosszú távon biztosítható a terület zöldfelületi jellege.

- **A tervezési területen a VpRT módosítása az alábbiakat tartalmazza:**
  - A 0101/4 hrsz-ú erdőterületen a kiszolgáló terület rendezése – az erdőterület OEA-ból történő kivonását követően – zöldterület kijelölésével;
  - Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem feltűntetése az új zöldterületen;
  - Szabályozási vonal a zöldterület és az erdőterület határán.

Kivágat Tihany hatályos Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből – 9/7 szelvény

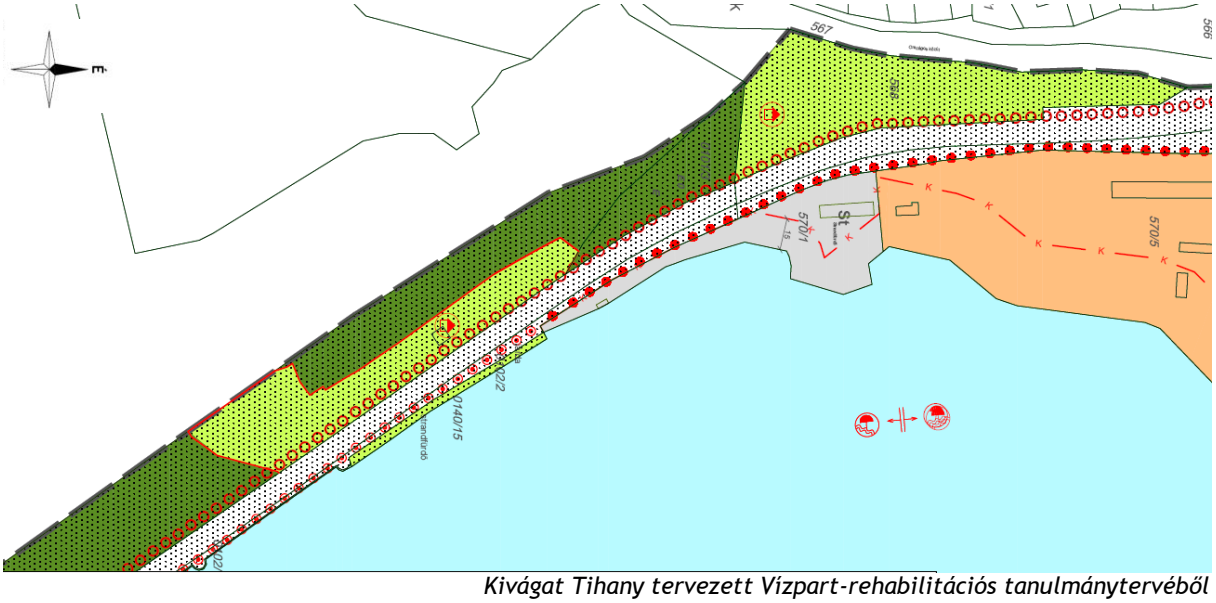

Kivágat Tihany tervezett Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből

- **Indoklás**

A 0140/15 hrsz-ú Somosi strand fejlesztése a part menti területen nem tervezett, így annak zöldterületi szabályozása megfelelő annak ellenére, hogy a 3,5 méter széles napozó egy 380 m^2 nagyságú betonfelület, amit egy kis mellvéd választ el a parti sétánytól illetve a mellékúttól. A strand napozóterülete legfeljebb a víz irányában víziállásokkal fejleszthető.

Szükséges azonban a tervezési területen a 7117. j. mellékút nyugati oldalán a strand **kiszolgáló terület fejlesztése,** ehhez a tulajdoni viszonyok rendezése és az övezeti besorolás átgondolása szükséges. A stand kiszolgáló épületei (büfé, wc) és a parkolók a 0101/4 hrsz-ú erdő művelési ágú területen találhatók a valós területfelhasználás szerint. Az OEA-ból történő kivonás során biztosításra kerül az erdőterület pótlása, illetve meghatározásra kerül az erdő igénybevétel pontos nagysága. (A Tihanyi Erdőbirtokosság kezdeményezi a fennmaradási engedélyre vonatkozó eljárást az erdő igénybevétellel kapcsolatban.) A VpRT módosítás biztosítja, hogy az erdőterületek nagysága ne csökkenjen.

A zöldterületként szabályozott terület nagysága 4360 m^2. A szabályozási vonal megállapítása során geodéziai felmérésre támaszkodtunk. A geodéziai felmérés során a parkoló és a parkoló melletti terület került kijelölésre, ahol a bolygatás következtében még nincsen jelentős aljnövényzet, s a fák sem adnak jelentős záródást lomkorona szinten, illetve a tervezési terület az egykori kempingterületet öleli körbe a terület déli részén.

A terület közparkként történő szabályozása lehetővé teszi az ott lévő funkciók megtartását vagy hasonló funkcióval épület építését. A zöldterületen a legnagyobb beépítettség legfeljebb 3%, ami legfeljebb 130 m^2-es beépítést tesz lehetővé. A fentiekhez szükséges a „Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület" szabályozási elem alkalmazása. A kijelölt zöldterület megfelel a Btv. 8. § előírásainak, hiszen a jogszabályban meghatározott kialakítható és beépíthető területnagyságot figyelembe vettük a zöldterület nagyságának meghatározásánál.

8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA limnológia

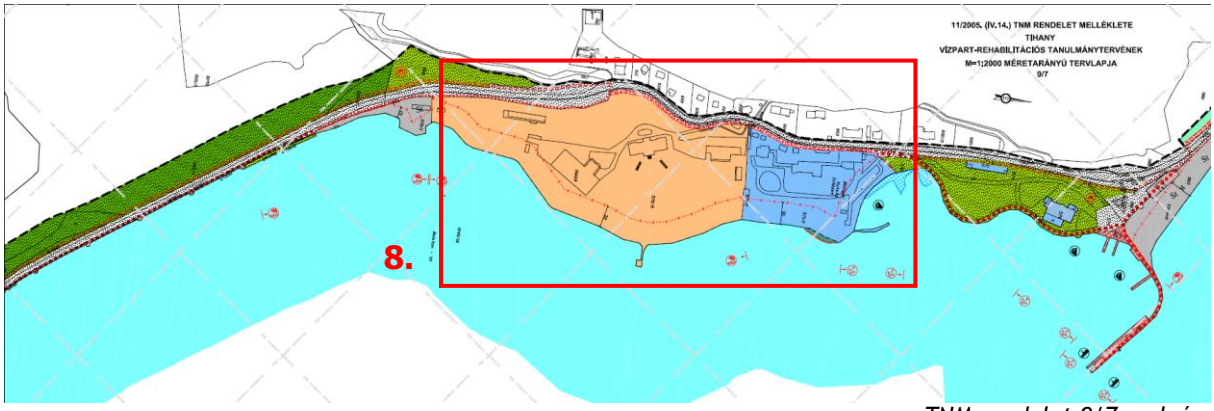

TNM rendelet 9/7 szelvény

- **Tervezési terület lehatárolása**

A Fürdőteleptől délre áll az üdülőterületként szabályozott Habsburg József főherceg egykori nyári rezidenciája (570/5 hrsz), illetve a településközpont területként szabályozott Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Kutató Intézete (571/1 hrsz).

- **A módosítás célja**

A módosítás kisebb részben azt célozza, hogy a Kutató Intézet telke előtt strandolásra alkalmas partszakasz jelölésre kerüljön a valós állapotoknak megfelelően. A Habsburg József főherceg nyári rezidenciájának többirányú hasznosítása miatt szükséges az ingatlan vegyes területként történő szabályozása.

- **A tervezési területen a VpRT módosítása az alábbiakat tartalmazza:**
  - Védelemre javasolt egyedi művi érték feltűntetése a Habsburg József főherceg nyaralókastélyán;
  - Vegyes terület kijelölése Habsburg József főherceg nyaralókastély ingatlanján (570/5 hrsz) - az üdülőterület területfelhasználás törlése;
  - Strandolásra alkalmas partszakasz jelölése a Limnológia előtt az 571/1 hrsz-ú ingatlan déli részén.
- **Indoklás**

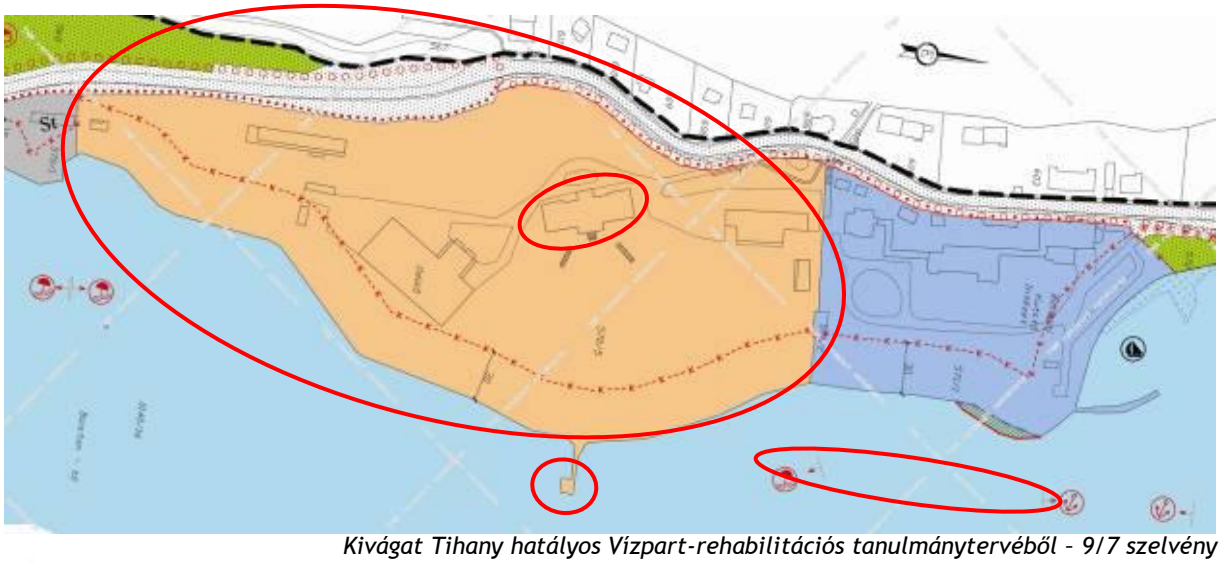

Kivágat Tihany hatályos Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből – 9/7 szelvény

Kivágat Tihany tervezett Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből

- Védelemre javasolt egyedi művi érték feltűntetése a Habsburg József főherceg nyaralókastélyán;

  A József főherceg nyaralókastélya védelemre érdemes épület, azonban sem helyi sem országos művi védelem alá nem tartozik. Az épületen tájékoztató elemként fel kívánjuk tűntetni a Védelemre javasolt egyedi művi érték jelölését.

- Strandolásra alkalmas partszakasz jelölése a Limnológia előtt az 571/1 hrsz-ú ingatlan déli részén;

  Az MTA Limnológia előtti partszakaszt jelenleg is strandolásra használják. A VpRT módosítása során - az ingatlan kikötésre felhasználható partszakasz kivételével – strandolásra alkalmas partszakasz kerül kijelölésre. A partszakasz hossza összesen 140 méter.

  A vegyes terület és az új parti sétány kialakítására alkalmas nyomvonal kijelölése mind alkalmassá teszi a területet, hogy közérdekhez kapcsolódó fejlesztések is megvalósuljanak a területen.

- Vegyes terület kijelölése Habsburg József főherceg nyaralókastély ingatlanján (570/5 hrsz) - az üdülőterület területfelhasználás törlése;

  Vegyes terület kijelölése lehetőséget biztosít arra, hogy olyan funkciók telepedjenek meg a területen, melyek biztosítani tudják a terület fenntartható fejlesztését, s megállítják a területen található épületállomány romlását. Az ingatlan a szomszéos, MTA Limnológiával megegyező területfelhasználási egységbe kerülne így. A településrendezési eszközök módosítása során – a VpRT módosítás jóváhagyását követően – meg kell határozni a beépítés intenzitását. A terület érzékenysége, terhelhetősége miatt nem cél a balatoni OTÉK 8. § (2) bekezdésében meghatározott beépítési intenzitás elérése. A HÉSZ módosításához szükséges szabályozási koncepció az alábbi elveken alapul:

  - a historizáló stlusú nyaralókastély védelme eslődleges, melyet figyelembe kell venni új épületek telepítésnél, ki- és rálátási szempontok vizsgálatánál;
  - a vízpart környezetében a jelenleginél nagyobb beépítetlenül megőrzendő parti területsáv kijelölése;
  - a megengedett legnagyobb beépítettség korlátozása legfeljebb 15%-ban;
  - legkisebb zöldfelületi arány szabályozása 75%-ban;
  - új építmény esetén az épületmagasság nem kerül korlátozásra;
  - látványterv előírása, mely biztosítja a beépítés tájba illesztését.

9. Hajóállomás

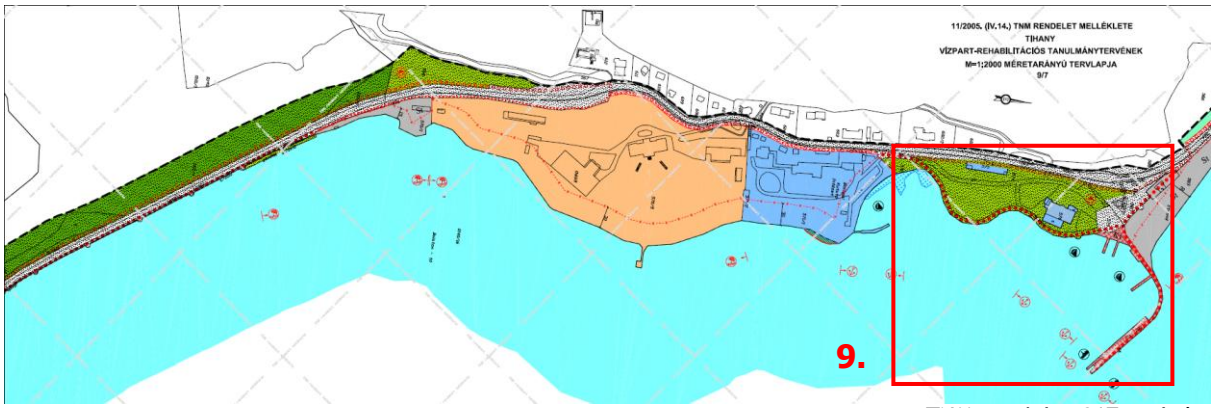

TNM rendelet 9/7 szelvény

- **Tervezési terület lehatárolása**

A tervezési terület a félsziget egyik személyforgalmi fogadókapuja a Fürdőtelepnél. A hajóállomás és környezete az alábbi ingatlanokat érinti közvetlenül: 569/4, 572, 573, 574, 575, 576, 578, 579, 580, 581, 582, 583 hrsz.

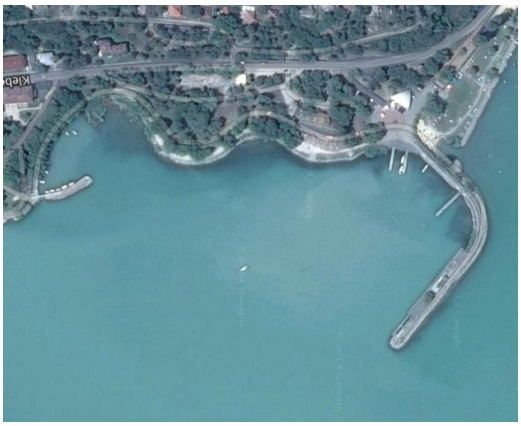

- **A módosítás célja**

Hajóállomás: A területen cél a területfelhasználások rendezése a meglévő állapotoknak megfelelően, miután a volt posta épülete és a bazársor összeépítésre került. A területek rendezése az 582, 581 hrsz-ú ingatlanok zöldterületként történő szabályozásával valósulhat meg.

- **A tervezési területen a VpRT módosítása az alábbiakat tartalmazza:**

  - Zöldterület kijelölése az 581 és 582 hrsz-ú területen;
  - Kerékpárút nyomvonalának módosítása.

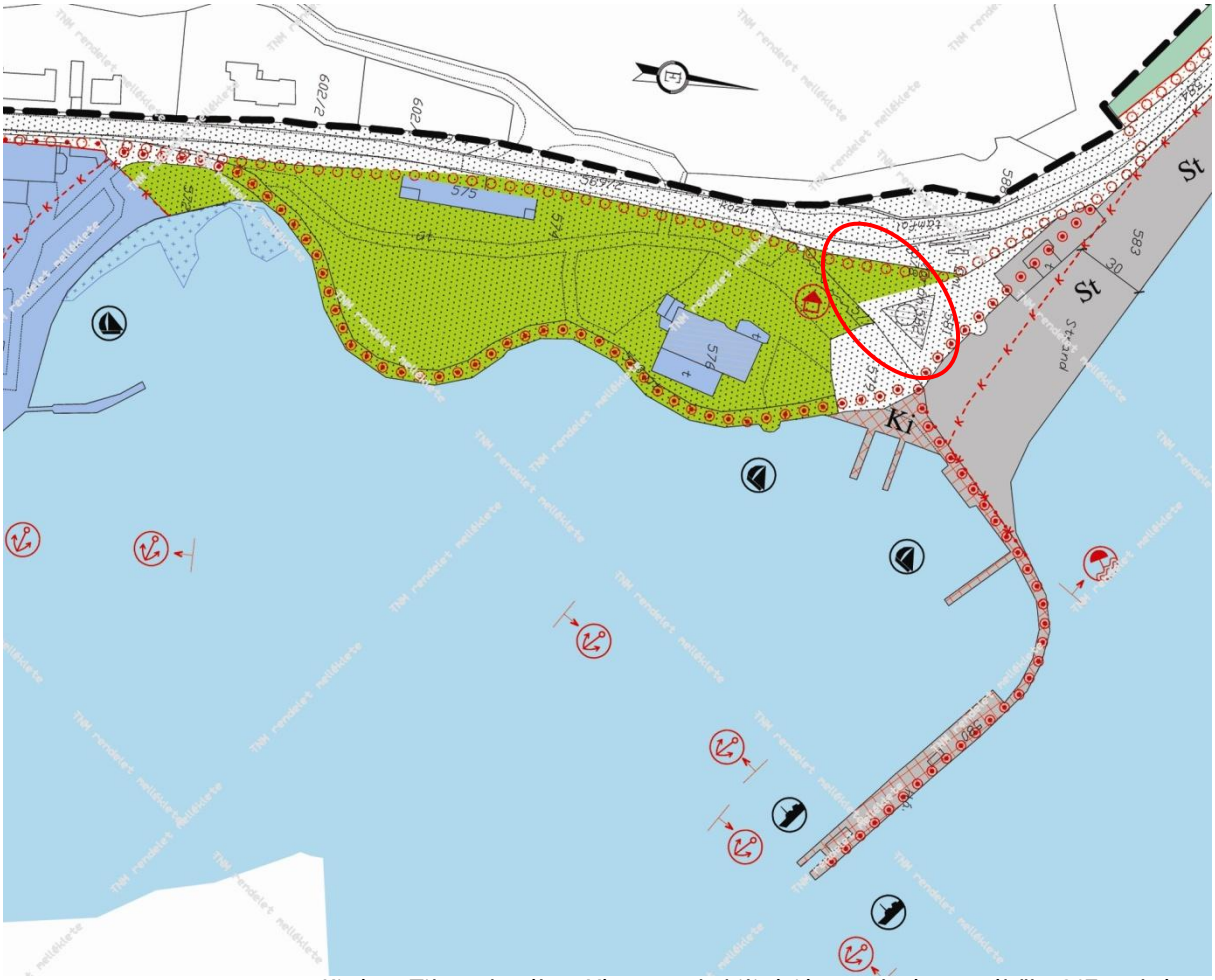

Kivágat Tihany hatályos Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből – 9/7 szelvény

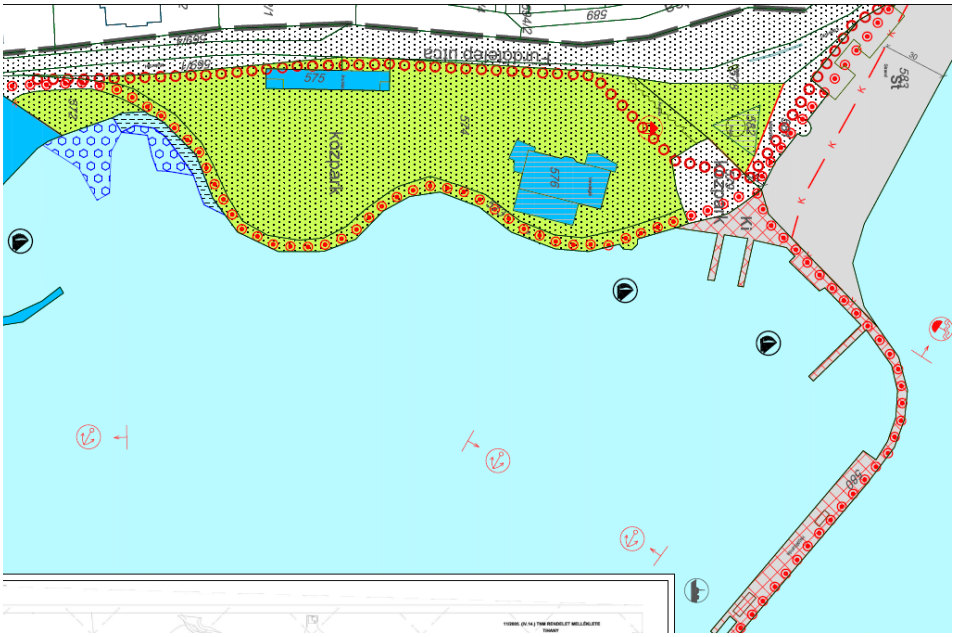

Kivágat Tihany tervezett Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből

- **Indoklás**

A zöldterület és a közlekedési célú terület határát a jelenlegi használatnak megfelelően módosítani szükséges. A 2014-ben történt fejlesztések során sor került a volt posta épület (582 hrsz) és az 577 hrsz-ú üzletsor összeépítésére és felújítására. A VpRT módosítása a fentieknek megfelően zöldterületbe sorolná az 582 hrsz-ú területet és környezetét, mely eredményeként összességében 721 m^2-rel növekedne a zöldterület. Amennyiben a területen található zöldterületek (17563 m^2) összevonásra kerülnek, úgy a legnagyobb beépíthető alapterület - 3%-os beépítettség esetén – 527 m^2.

A területen átvezetett kerékpárút a valós állapotoknak megfelelően kerül ábrázolásra.

10. Vízmű

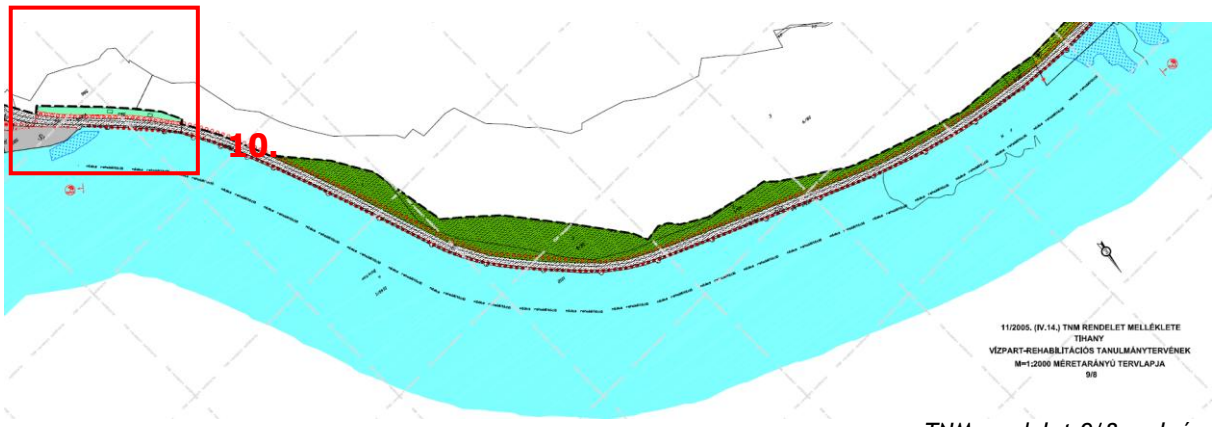

TNM rendelet 9/8 szelvény

- **Tervezési terület lehatárolása**

Az egykori vízmű terület a Fürdőteleptől északra található (585 hrsz), külterülettel határosan.

- **A módosítás célja**

A terület nem tölti be a korábbi vízgazdálkodási feladatokat, az ott talál ható kutat tömedékelték. A területet az Önkormányzat közterületként kívánja megnyitni, s ott a parkolást biztosítani, mellyel a hajóállomás és a strand megnövekedett parkolási igényeit kívánja biztosítani.

- **A tervezési területen a VpRT módosítása az alábbiakat tartalmazza:**
  - Kerékpárút nyomvonalának a módosítása, a szabályozási vonal törlése;
  - „Újonnan kialakítandó közterület, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt terület”-tel jelölt közlekedési terület kijelölése – vízgazdálkodási területtómedren kívül területhasználat törlése;
  - Tervezett parkoló terület jelölése a közlekedési területen.

- **Indoklás**

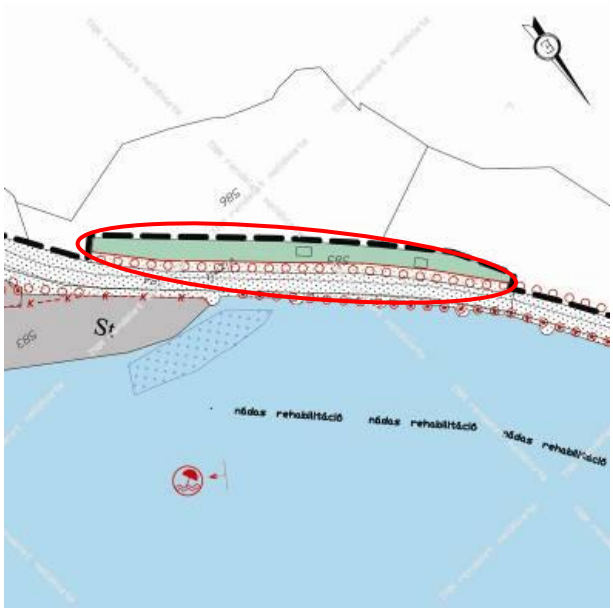

Kivágat Tihany hatályos Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből – 9/8 szelvény

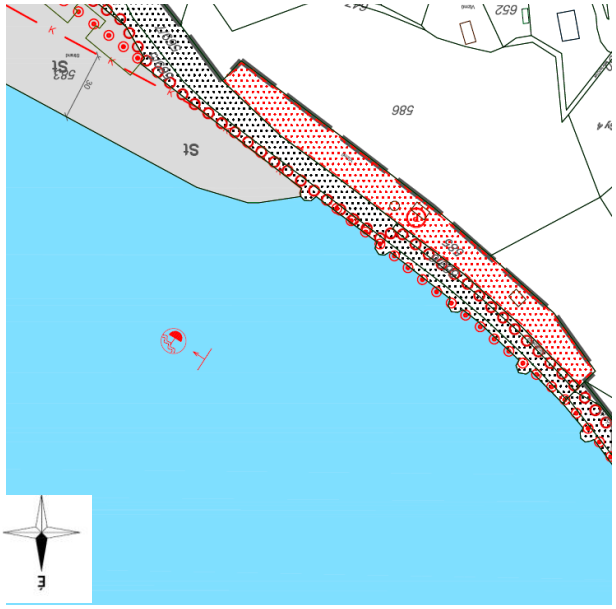

Kivágat Tihany tervezett Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből

A hajóállomástól északra található a 7117. j. összekötőút nyugati oldalán fekszik a volt vízműterület. A terület vízügyi hasznosításával felhagytak - a területen található vízműkutat tömedékelték a regionális vízhálózathoz való csatlakozást követően - , így a terület tulajdonjogának, illetve kezelési jogának megszerzését az Önkormányzat kezdeményezte. A 2804 m^2 nagyságú 585 hrsz-ú ingatlanon cél, hogy újonnan kialakítandó közterület, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt terület kerüljön kijelölésre, amit az Önkormányzat megnyit, s azon parkolást biztosít. Az Önkormányzat az új parkolóterülettel szeretné megoldani részben a hajóállomás és környezetének a parkolási gondjait.

A terület mellett fut a tihanyi kerékpárút, amit a 7117. j. mellékút meglévő keresztszelvényében alakítottak ki, ezért nem indokolt az összekötő út nyugati irányú szélesítése; az ábrázolt szabályozási vonal törölhető.

A kerékpárút nyomvonalát módosítani kell a meglévő állapotoknak megfelelően. A kerékpárút átkelési pontját a valóságban az 569/6 hrsz-ú kerékpárút déli szakaszán alakították ki.

11. Panoráma Hotel

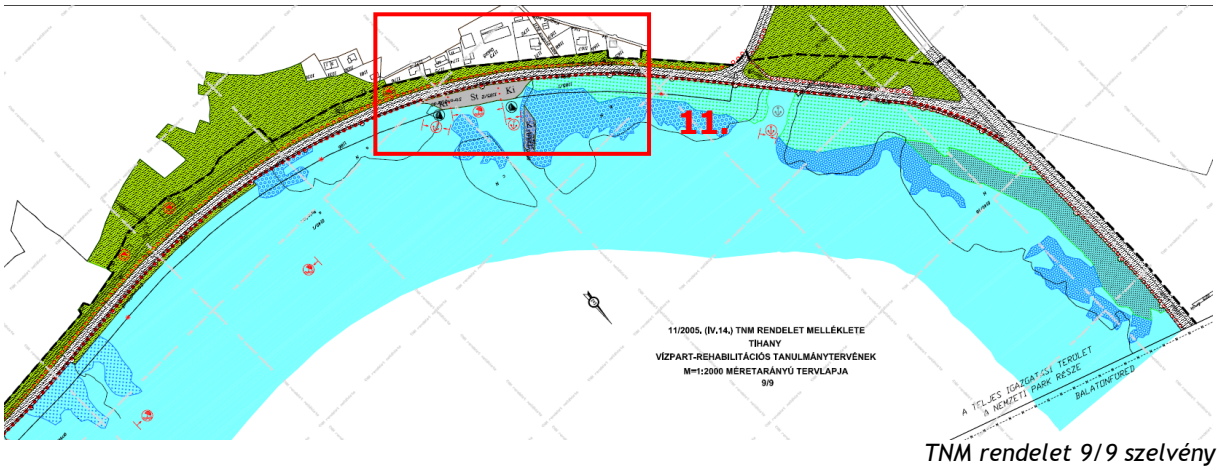

TNM rendelet 9/9 szelvény

- **Tervezési terület lehatárolása**

Diós településrészen található a Panoráma Hotel, illetve az ahhoz tartozó kikötő és strandterület (1185/2 hrsz).

- **A módosítás célja**

A Panoráma Hotelhez tarozó parti területen (1185/2 hrsz) a valós állapotoknak megfelelően cél a partszakasz felhasználásának a rendezése.

- **A tervezési területen a VpRT módosítása az alábbiakat tartalmazza:**
  - Különleges terület strand és a kikötő határának korrigálása – jelenlegi használattal összhangban;
  - A fentieknek megfelelően a hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz és a strandolásra alkalmas partszakasz helyének pontosítása;
  - A hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz kijelölése a 0140/16 hrsz-ú víziállásnál;
  - Meglévő, engedéllyel rendelkező csónakkikötő jel szerepeltetése
  - Meglévő szennyvízátemelő feltűntetése az 1182 hrsz-ú ingatlanon.

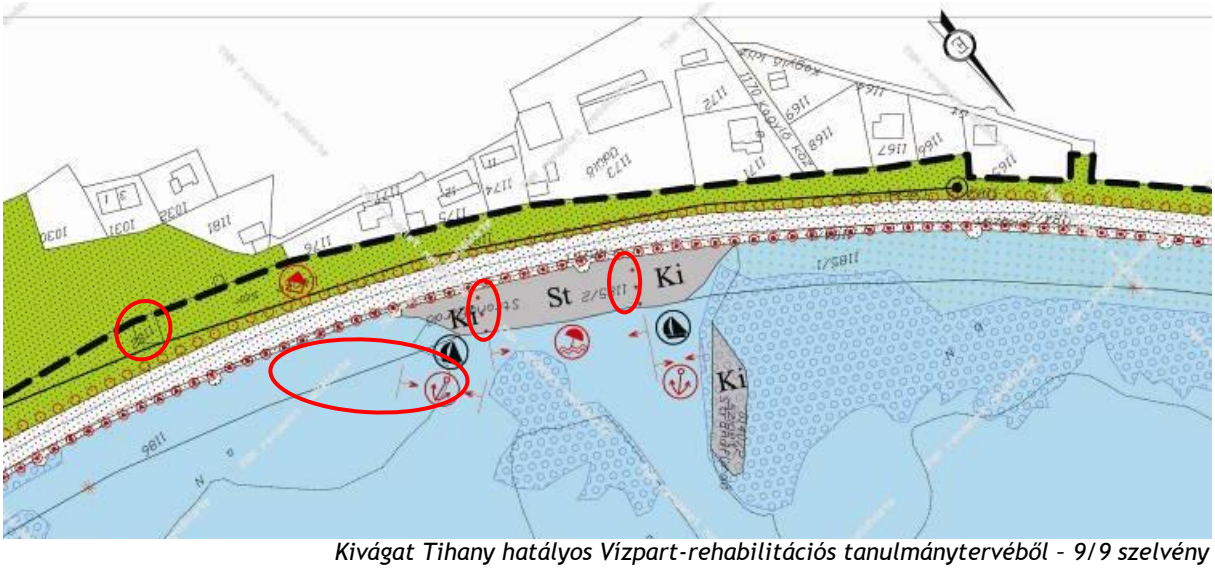

Kivágat Tihany hatályos Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből – 9/9 szelvény

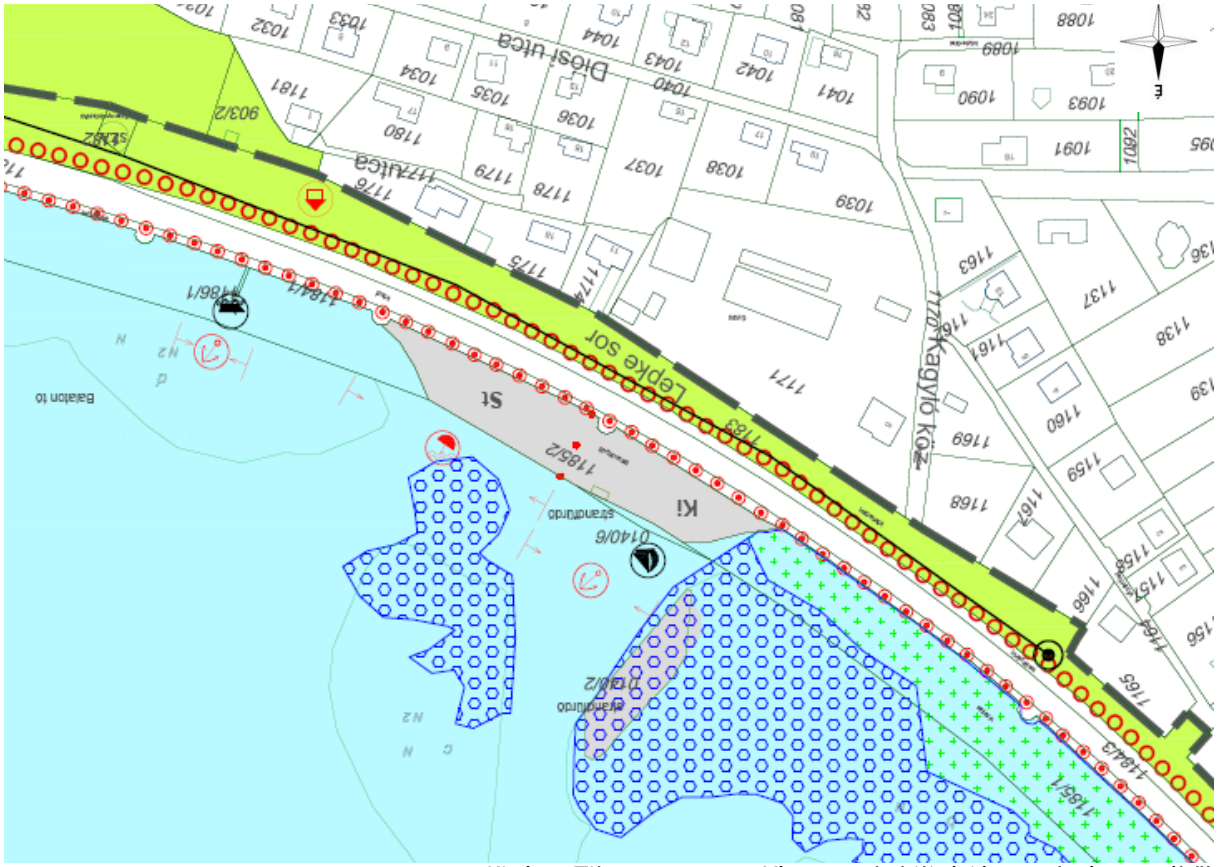

Kivágat Tihany tervezett Vízpart-rehabilitációs tanulmánytervéből

- **Indoklás**

A Panoráma Hotel parti területén rendezni szükséges a valós állapotoknak megfelelően a kikötő és a strand területét. Ennek megfelelően a két különleges terület között új helyen kell az övezethatárt meghúzni. Az 1185/2 hrsz-ú ingatlan északnyugati részét használják kikötőterületként, míg a délkeleti részét strandterületként. A területfelhasználásoknak megfelelően kívánja pontosítani a VpRT módosítás a hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz és a strandolásra alkalmas partszakasz helyét.

A Lepkesor 14. vonalában közterületi partvédőműhöz csatlakozó 0140/16 hrsz-on lévő vízálláson csónak- és kajakkikötő található, ami a strandtól keletre fekszik. A víziállásról Balatoni Vízügyi Kirendeltség Mederkezelői nyilatkozat van, ami a víziállásra megadja hozzájárulást, így ott hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakaszt jelöli a módosítás. (A kikötésre alkalmas partszakaszt eddig is tartalmazta a hatályos VpRT, az keleti irányba kerül elhelyezésre.)

A VpRT módosítás a 7117. j. mellékutat kísérő zöldterületet (1183 hrsz) is rendezni kívánja. A zöldterületen belül fekvő 1182 hrsz-ú ingatlanon feltűntetésre kerül tájékoztató elemként a meglévő szennyvízátmelő.

1.4. A TERV CÉLJAINAK ÖSSZEVETÉSE MÁS, RELEVÁNS NEMZETKÖZI, KÖZÖSSÉGI, ORSZÁGOS VAGY HELYI SZINTEN KITŰZÖTT KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI CÉLOKKAL

Az alábbi fejezetben bemutatásra kerül a Ramsari terület, a Natura 2000 területek, az Európa Diploma, és az országosan védett Tihanyi-félsziget (Balaton-felvidéki Nemzeti Park) természetvédelmi céljai, mivel a tervezési területeket a fenti védelmek érintik. (*A tervezési területek és a védett területek kapcsolatát részletesen lásd: 3.2.2. Természetvédelem és 4.3. A természetvédelmi oltalom alatt álló területekre, különös tekintettel a Natura 2000 területek állapotára, állagára és jelegére, vaalmint a területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire vonatkozó hatások című fejezetek*) A fejezet foglalkozik továbbá a településfejlesztési koncepció természetvédelmi célkitűzéseivel.

1.4.1. Ramsari terület[5]

Az egyezmény legfontosabb célja a vizes élőhelyek megőrzése, fenntartható vagy bölcs hasznosításuk elősegítése és az erre vonatkozó megfelelő jogi, intézményi és együttműködési keretek biztosítása. A vizes területek erőforrásainak hasznosítását olyan módon célozza meg, melyek egyúttal azok ökológiai jellegét nem befolyásolják, tehát a rövid távú kizsákmányolás helyett a hosszabb távú, fenntartható hasznosítás a célja.

A vizes élőhely nemzetközi jelentőségűnek minősül, ha

- az adott biogeográfiai régióban található természetes vagy természetközeli vizes élőhely típusok reprezentatív, ritka vagy unikális példáját foglalja magába;
- veszélyeztetett vagy kritikusan veszélyeztetett fajokat vagy veszélyeztetett ökológiai közösségeket tart fenn;
- az adott biogeográfiai régió biológiai sokféleségének fenntartásában fontos állat- és/vagy növényfajokat tart fenn;
- állat- és/vagy növényfajokat azok életciklusának kritikus időszakában tart fenn vagy élőhelyet biztosít számukra kedvezőtlen feltételek esetén;
- rendszeresen 20 000 vagy annál több vízimadarat tart el;
- rendszeresen egy vízimadár faj vagy alfaj populációjának 1%-át tartja el; (Balatonon három faj populációjának 1%-a rendszeresen előfordul.)
- őshonos halak fajaink, alfajaink, családjainak, életciklus szakaszainak, fajok közötti interakcióknak és/vagy populációknak jelentős részét tartja fenn;
- halfajok számára fontos táplálékforrást, szaporodási-, halivadék nevelő területet és/vagy vándorlási útvonalat foglal magába.

A Balaton Európa legnagyobb édesvízi tava, mely 1989. március 17. óta Ramsari terület. A Balaton Ramsari területnél megjegyzendő, hogy a tó különlegesen jó feltételeket biztosít a vándorló récék és ludak számára, viszont a nyári hónapokban nem elégítené ki a nemzetközi jelentőség kritériumát, emiatt nemzetközi jelentőségű helyzete szezonális, október 1-től április 30-ig tart.

A téli, vándorlási időszakban vízimadarak csapatai pihennek a Balaton vizén, úgy, mint a tőkés réce (Anas platyrhynchos), szárcsa (Fulica atra), kerceréce (Bucephala clangula), a fütyülő réce (Anas penelope), a barátréce (Aythya ferina), és a vetési lúd (Anser fabalis).

Védett és fokozottan védett vízimadarak is megjelennek itt, többek között a kanalasréce (Anas clypeataa), a hegyi réce (Aythya marila), a kontyos réce (Aythya fuligula), a füstös réce (Melanitta fusca), a kis bukó (Mergus albellus), a nyári lúd (Anser anser), a bütykös hattyú (Cygnus olor) és a sarki búvár (Gavia arctica). A Balaton élővilágának veszélyeztető tényezője egyrészt

[5] Jóváhagyva: A nemzetközi jelentőségű vadvizekről, különösen mint a vízimadarak tartózkodási helyéről szóló, Ramsarban, 1971. február 2-án elfogadott Egyezmény és annak 1982. december 3-án és 1987. május 28.-június 3. között elfogadott módosításai egységes szerkezetben történő kihirdetéséről szóló 1993. évi XLII. törvény (Forrás: www.ramsar.hu)

víz eutrofizációjának sebességéből, a magas foszfortartalomból adódóan a megnövekedett szerves anyag tartalom, melyet a környék túlzott vegyszerhasználata idéz elő, másrészt az ide érkező, nagy számú turista, kik szintén felborítják a tó ökoszisztémáját. Szükségtelen károkat okoz a tavon folyó túlzott halászat és nádkitermelés is.

1.4.2. Európa Diploma Terület[6]

Európa természeti örökségének megóvása érdekében az Európa Tanács (Strassbourg) 1965-ben létrehozta az Európa Diplomát. A kitüntetéssel olyan védett területek kerülnek az Európa Tanács védnöksége alá amelyek geológiai, biológiai vagy tájképi sokfélesége Európában kiemelkedő. A Diplomával a területen végzett természetvédelmi kezelés hatékonyságát is elismerik.

A Tihanyi-félszigetet az Európa Tanács szakértői a természeti értékei alapján méltónak találták az Európa Diploma elnyerésére. Az elismerést 2003 július 1-én, hazánkban harmadikként kapta meg a félsziget. 2008-ban az Európa Tanács megújította a félsziget nyugati oldalán található mintegy 650 ha-os területnek adományozott díjat. A terület kezelését a következő ajánlások szerint írta elő az Európa Tanács:

- A meglévő kezelési terv részletesebb, gyakorlatiasabb kidolgozása.
- A jövőbeni építkezések szigorú tiltása.
- A Belső-tó partján létesülő látogatóközpont tervezése, megvalósítása.
- A látogatók általi terhelés kezelése és kontrollálása, szinten tartása.
- A zárt erdős és nyitott területek (rétek, kaszálók cserjékkel, sövényekkel) közötti egyensúly megtartása.
- A természeti és táji értékek megőrzését elősegítő gazdálkodási és szőlészeti módszerek támogatása.
- Szorgalmazzák a Belső-tó halászati jogainak, a nemzeti park igazgatósághoz kerülését.
- Szorgalmazzák az állami tulajdonban lévő területek a nemzeti park igazgatósághoz kerülését, és a magánterületek megvásárlását.
- Invazív fajok visszaszorítása (pl. Ailanthus altissima).
- A közeli védett területek, mint a Balatont szegélyező nádasok, a Külső-tó és a Felső-láp együttes koordinált kezelése.

1.4.3. Natura 2000 terület[7]

Az Európai Unió által létrehozott Natura 2000 egy olyan összefüggő európai ökológiai hálózat, amely a közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok, vadon élő állat- és növényfajok védelmén keresztül biztosítja a biológiai sokféleség megóvását és hozzájárul kedvező természetvédelmi helyzetük fenntartásához, illetve helyreállításához.

A Natura 2000 hálózat az Európai Unió két természetvédelmi irányelve alapján kijelölendő területeket - az 1979-ben megalkotott madárvédelmi irányelv (79/409/EGK) végrehajtásaként kijelölendő különleges madárvédelmi területeket és az 1992-ben elfogadott élőhelyvédelmi irányelv (43/92/EGK) alapján kijelölendő különleges természetmegőrzési területeket - foglalja magába.

A madárvédelmi irányelv általános célja a tagállamok területén, természetes módon előforduló összes madárfaj védelme. Különleges madárvédelmi területnek azok a régiók számítanak, amelyek az irányelv 1. mellékletben felsorolt, a tagállam területén rendszeresen előforduló és átvonuló fajok nagy állományainak adnak otthont, valamint a vízimadarak szempontjából nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyeket foglalnak magukban.

[6] A hatályos magyar és EU joganyag nem tartalmaz „jogszabályként” alkalmazandó normatartalmat az Európa Diplomás területekről, mivel a korábbi jogszabály 2008 óta nm került aktualizálásra.

[7] Forrás: www.natura.2000.hu

Az élőhelyvédelmi irányelv fő célkitűzése a biológiai sokféleség megóvása, a fajok és élőhelytípusok hosszú távú fennmaradásának biztosítása, természetes elterjedésük szinten tartásával vagy növelésével. Az irányelv írja elő az európai ökológiai hálózat, a Natura 2000 létrehozását, melynek a madárvédelmi irányelv rendelkezései alapján kijelölt területek is részei. A különleges természet-megőrzési területeket az irányelv 1. mellékleten szereplő közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok (amelyeket az eltűnés veszélye fenyeget, vagy kicsi a természetes elterjedésük, vagy egy adott biogeográfiai régión belül jellemző sajátosságokkal bírnak) és az irányelv 2. mellékleten szereplő közösségi jelentőségű (veszélyeztetett, sérülékeny, ritka vagy endemikus) állat- és növényfajok védelmére kell kijelölni. Azok az élőhelytípusok és fajok, melyek fennmaradását csak azonnali intézkedéssel lehet biztosítani kiemelt jelentőségűek és az unióban elsőbbséget, prioritást élveznek.

Tihany területének nagy részét érinti Natura 2000 SCI terület. Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek[8]: a Balaton SCI – tómeder területe - (HUBF30002), illetve a Tihanyi-félsziget SCI (HUBF20006), mely a - belterület, illetve a kertes- és általános mezőgazdasági területek kivételével - a félsziget nyugati és déli része. A Balaton (HUBF30002) egyben különleges madárvédelmi terület[9] is.

1.4.4. Országos jelentőségű védett természetvédelmi terület – Balaton-felvidéki Nemzeti Park területe (egykori Tihany-félsziget Tájvédelmi Körzet)

A Tihanyi-félszigeten hozták létre 1952-ben hazánk első tájvédelmi körzetét. A terület 1997-től a Balaton-felvidéki Nemzeti Park turisztikai szempontból is kiemelt jelentőségű része lett. A szubmediterrán jellegű száraz, meleg térségek közvetlen szomszédságában vízi és mocsári élőhelyek találhatók - utóbbiakra példa a fokozottan védett Külső-tó. A változatos növénytársulásokban olyan ritka fajok élnek, mint a cseh tyúktaréj (Gagea bohemica) vagy a nyugati ajtóscsiga (Pomatias elegans).

Az élő természeti értékek mellett Tihany nemzetközi hírneve elsősorban mégis sajátos földtörténeti múltjának, geológiai és geomorfológiai nevezetességeinek köszönhető. A néhány millió éve itt működött tűzhányók által lerakott bazalttefra (vegyes vulkáni por és törmelék) az időjárás pusztításai miatt igen változatos formakincset mutat, ennek szép példái a Szélmarta-sziklák. Az igazi szenzációt azonban az Európában egyedülálló gejzírkúpok jelentik. Az utóvulkáni hatásra feltörő hévforrások vizéből kicsapódott az oldott mész, kova, dolomit és kőzetté válva gejzírként rakódott le. A száznál több különleges alakú és belső szerkezetű sziklaképződmény többsége a félsziget nyugati részén található.

- **Természetvédelmi célkitűzések Tihanyi-félszigeten**
  - Őrizze meg a Tihanyi-félsziget európai szinten is egyedülálló geológiai és geomorfológiai értékeit, biztosítsa magas színvonalú bemutatásukat.
  - Őrizze meg a területen élő védett és fokozottan védett növény- és állatfajok által reprezentált, európai szinten is egyedülálló életközösséget, őrizze meg és fejlessze tovább a terület élőhelyeinek mozaikosságát.
  - Őrizze meg a terület tájképi értékeit.
  - Segítse elő az idegenhonos fafajú erdőállományok átalakításával a termőhelynek megfelelő természetes, természetközeli társulások kialakulását.
  - Biztosítsa az Európa Diplomás területen a diploma ajánlásainak betartását.

[8] Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület: olyan közösségi jelentőségű terület, amelyen legalább egy kiemelt közösségi jelentőségű faj állománya, élőhelye vagy legalább egy kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípus található, az Európai Unió jogi aktusával történt jóváhagyást követően az élőhelyvédelmi irányelv 4. cikke (4) bekezdésének megfelelő természetvédelmi célkitűzés meghatározásával jogszabályban kihirdetésre került, és amelyre a kiemelt jelentőségű közösségi fajok, illetve kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok természetvédelmi helyzetének helyreállítása, illetve fenntartása érdekében az e rendelet szerinti természetvédelmi előírások alkalmazandók;

[9] Különleges madárvédelmi terület: az Korm. rendelet 5. melléklet szerinti, olyan közösségi szempontból jelentős természeti értékekkel rendelkező terület, amelyen az 1. A) számú mellékletben meghatározott közösségi jelentőségű madárfaj, valamint az 1. B) számú mellékletben meghatározott vonuló madárfaj jelentős állománya, illetve élőhelye található, különös tekintettel a nemzetközi jelentőségű és egyéb vizes élőhelyekre;

- **Természetvédelmi stratégiák**
  - A félsziget európai jelentőségű földtani értékeit, a vulkáni és utóvulkáni működések során kialakult felszínalaktani formákat meg kell őrizni, arra alkalmas részüket a bemutatás céljára fel kell tárni.
  - A tihanyi élőhelykomplexum mozaikosságát fenn kell tartani, biztosítani kell a kezelt és a természetesen, zavartalanul fejlődő (regenerálódó) élőhelyek egymásmellettiségét.
  - A természetvédelmi szempontból értékes életközösségeket meg kell őrizni, a védett és fokozottan védett állat- és növényfajok állományait fenn kell tartani és ahol lehetséges, aktív beavatkozásokkal meg kell erősíteni.
  - Az idegenhonos fafajú erdőállományok átalakításával a termőhelynek megfelelő természetes, természetközeli társulásokat kell kialakítani.
  - Elő kell segíteni az akácosok őshonos fajokból álló erdőállománnyá történő átalakítását.
  - Az őshonos fafajokból álló erdők biológiai sokféleségét meg kell őrizni, ahol szükséges, ki kell alakítani a természetes fafaj-összetételt és állományszerkezetet.
  - A gyepek megőrzése érdekében meg kell akadályozni a további cserjésedésüket és beerdősülésüket, szükség szerint gyeprekonstrukciós munkálatokat kell végezni.
  - Az élőhely-rekonstrukciós munkákat folyamatosan figyelemmel kell kísérni és szükség esetén a beavatkozásokat módosítani kell.
  - A természetközeli élőhely-együttesekben minimálisra kell csökkenteni az emberi beavatkozásból származó bolygatásokat.
  - A behurcolt és agresszíven terjedő gyomnövényeket aktív természetvédelmi kezeléssel vissza kell szorítani.
  - A területen a vadgazdálkodás a természeti értékek megőrzését szolgálja, ennek érdekében fenn kell tartani a természetvédelmi célú különleges rendeltetésű vadászterület státust.
  - A Külső-tavon meg kell őrizni a nyílt vízfelületek minimálisan 20 % területszázaléknyi arányát.
  - A Belső-tavon elő kell segíteni a természetes parti zonáció kialakulását és térnyerését.
  - Aktív kezeléssel elő kell segíteni a félsziget ürge-állományainak fennmaradását illetve terjedését.
  - A területre érkező látogatók nagy száma miatt korlátozások bevezetése szükséges, a külterületen korlátozni kell a gépjárművek, kerékpárok, lovasok és gyalogosok közlekedését.
  - Időben és számban is korlátozni szükséges a külterületen a tömegsport rendezvényeket, nagyobb létszámú szervezett túrákat, programokat.
  - A területre érkező látogatók és a környező települések lakossága számára magas szintű ismeretterjesztést kell nyújtani.
  - Az „A” kezelési övezet látogatottságát és a területen folyó kutatásokat oly módon kell szabályozni, hogy a legérzékenyebb élőhelyek védelme, zavartalansága biztosított legyen.
  - A területen folyó geológiai, hidrológiai, biológiai, ökológiai, illetve természetvédelmi tárgyú kutatások szervezésébe és felügyeletébe a nemzeti park igazgatóságot be kell vonni.
  - A szántó művelési ágú, de nem szántóként művelt területek művelési ágát a kialakult területhasználatnak megfelelően meg kell változtatni, és a művelési ágnak megfelelő gazdálkodást kell folytatni e területeken.
  - A meglévő gyepterületeket fenn kell tartani, szükség szerint extenzív legeltetéssel és kaszálással. Legeltetni szarvasmarhával és juhokkal szabad. Fenn kell tartani és a lehetőségek szerint fejleszteni a szürke magyar szarvasmarhára alapozott legeltetést.
  - A szőlőterületek művelése során törekedni kell az integrált módszerek bevezetésére és használatára.
  - Az Európa Diplomás területen az Európa Tanács ajánlásainak megfelelően biztosítani kell a területhasználat jelenlegi arányait, és meg kell akadályoznia az épített környezeti elemek további terjeszkedését.

- Biztosítani kell a természetvédelmi kezelés Európa Diplomás terület státusznak és az ehhez kapcsolódó ajánlásoknak megfelelő feltételeit.
- Az Európa Diploma ajánlásainak megfelelően törekedni kell a Belső-tó vagyonkezelői jogának átadására a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság részére.
- Törekedni kell további, természetvédelmi szempontból értékes vagy potenciálisan értékes állami területek vagyonkezelésének átvételével illetve területvásárlásokkal a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelésében lévő terület arányának növelésére.A Tihanyi-félsziget három kezelési övezetet különböztet meg.

- **Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak**
  - Művelésiághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak
    - Az Európa Diplomás területen az Európa Diploma mindenkori ajánlásaiban foglalt korlátozásoknak és kezelési előírásoknak megfelelően kell gazdálkodni.
    - A bányászati tevékenység valamennyi kezelési övezetben tilos.
    - Vissza kell szorítani a bálványfa (Aillanthus altissima) és a keskenylevelű ezüstfa (Eleagnus angustifolia) állományait, mechanikai és pontszerű vegyszeres kezelések rendszeres alkalmazásával.
    - Mindennemű vízrendezési beavatkozás csak a természetvédelmi célokkal összhangban és a nemzeti park igazgatósággal előzetesen egyeztetett módon történhet.
    - A Belső-tavon 1 db ideiglenes víziállásként létesülő csónaklekötőhelyen túl további víziállás csak természetvédelmi kutatási, bemutatási vagy természetvédelmi kezelési célból helyezhető el.
    - A Külső-tavon víziállás csak természetvédelmi kutatási vagy természetvédelmi kezelési célból létesíthető.
    - A Balaton partján, a Tihanyi-félsziget nyugati partvonalán, az örvényesi strand K-i szélétől a Tihanyi Yacht Klubig terjedő partszakaszon a partról történő horgászat, illetve a part horgászati célú igénybevétele tilos, kivéve a MOHOSZ-kikötő kőmólóját.
    - A Balaton víztestjében, a Tihanyi-félsziget nyugati partvonala előtt, az örvényesi strand K-i szélétől a Tihanyi Yacht Klubig terjedő partszakasz előtt kikötő illetve ideiglenes víziállás csak természetvédelmi kutatási, bemutatási vagy természetvédelmi kezelési célból létesíthető, a 0104/3/b hrsz-ú ingatlanhoz csatlakozó víziállások kivételével.
    - A Belső-tavon a halállomány mesterséges etetése, a horgászat során etetőanyag használata tilos.
    - A Belső-tóban a halállomány olyan szintjét kell biztosítani, mely megfelel a tó ökológiai adottságainak. Az egyensúly fenntartása érdekében az ezüstkárász szelektív gyérítését folyamatosan végezni kell. A tóba csak őshonos halfajok telepíthetők.
    - A Belső-tavon kizárólag elektromos motorral illetve kézi erővel hajtott csónakok közlekedhetnek.
    - A Külső-tó 50 méteres szegélyében a kaszálás a magyar tarsza (Isophya costata) állományok megőrzése érdekében június 15. előtt nem végezhető.
    - A kaszálás valamennyi kezelési övezetben kiszorító módszerrel, láncos vadriasztóval ellátott géppel végezhető.
    - Az „A” és „B” kezelési övezet területén
    - Kerékpárral, lófogattal behajtani, lovagolni csak az arra kijelölt útvonalon szabad.
    - A terület gyalogosan a jelzett turistautakon és tanösvényeken látogatható. A kijelölt utakról letérni tilos.
    - Teljesítménytúrák, túraversenyek, futóversenyek, 100 fő résztvevőlétszámot meghaladó szervezett túrák a nemzeti park igazgatósággal és a vagyonkezelővel előzetesen egyeztetett útvonalon és időpontban, a természetvédelmi hatóság engedélyével rendezhetők.
    - A sátorozás és tűzrakás tilos.
    - A „C” kezelési övezet területén:
    - Gyalogosan, kerékpárral, lóval és lófogattal szabadon látogatható.

- Sziklamászást folytatni, siklóernyőzni tilos.
- Sátorozni és tüzet rakni csak az arra kijelölt helyeken szabad.
- Valamennyi kezelési övezetben tilos sziklamászást folytatni, siklóernyőzni, tilos továbbá motoros sárkányrepülők, hőlégballonok, más kisrepülőgépek fel- és leszállása, kivéve a mentési, hatósági és kutatási célú repüléseket.
- A területen geológiai, hidrológiai, biológiai, ökológiai, illetve természetvédelmi tárgyú kutatások a szükséges hatósági engedélyek birtokában a nemzeti park igazgatóság bevonásával végezhetők.
- Közlekedési korlátozások:
- „A" kezelési övezet: - Gépjárművel csak az alábbi feladatok ellátása céljából szabad közlekedni: természetvédelmi őrzés, jogszerűen folytatott erdészeti és vadászati tevékenységek, erdészeti igazgatás vagy más, a területet érintő hatósági feladat ellátása, veszély- vagy kárelhárítás, hulladékgyűjtés, a 0133/l, 0136/7, 0135/3 valamint a 0104/3/b hrsz-ú ingatlanok üzemeltetése és használata.
- „B" kezelési övezet: Gépjárművel közlekedni az „A" kezelési övezetben megjelöltek mellett a jogszerűen folytatott mezőgazdasági tevékenységek céljából is szabad.
- „C" kezelési övezet: A külterületi földutak használatára a „B" kezelési övezetre vonatkozóval megegyező korlátozás érvényes.
- A közlekedést érintő korlátozások az országos fő- és mellékutakra nem vonatkoznak.
- Az „A" és „B" kezelési övezetben található gyep, erdő és nádas területeken gépjárművel parkolni tilos.

- 3.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak
  - A mezőgazdasági hasznosítású területeken csak zöld és sárga jelzésű növényvédő szerek használata engedélyezhető.
  - A legelőkön őszi tisztító kaszálást kell végezni.
  - A réteket évente legalább egyszer le kell kaszálni és a szénát a kaszálást követő 30 napon belül el kell szállítani a területről.
  - A gyepek trágyázása, gyomirtózása és felülvetése tilos.
  - Az „A" kezelési övezetbe tartozó nádasokban nádvágás csak természetvédelmi kezelési célból végezhető, kivéve a jogszerűen működő strandok és kikötők mellett mindkét irányban 50-50 méter távolságig végezhető tisztító nádvágás.
  - A „B" kezelési övezetbe tartozó nádasokban tisztító és ipari célú nádvágás szakaszoltan végezhető oly módon, hogy a területen aratatlan és avas nádas területrészek maradjanak.
  - Támogatni szükséges az akácosok hosszú távú átalakítását az akácosokban megjelenő őshonos lombos fafajok folyamatos megsegítésével.
  - Az „A" és „B" kezelési övezetben az őshonos fafajú erdőkben csak folyamatos borítást biztosító, természetes folyamatokra alapozott természetvédelmi célú erdőfenntartás végezhető.
  - Az erdőgazdálkodásra vonatkozó további részletes előírásokat az érvényes körzeti erdőterv tartalmazza.
  - Az Európa Diplomás területen a jogszerűen meglévő épületek felújításán túl minden építési tevékenység tilos.
  - Az „A" és „B" övezeti besorolású, továbbá az Európa Diplomás területen új nyomvonalas létesítmény elhelyezése tilos, kivéve a meglévő légvezetékek földkábelre cserélését.

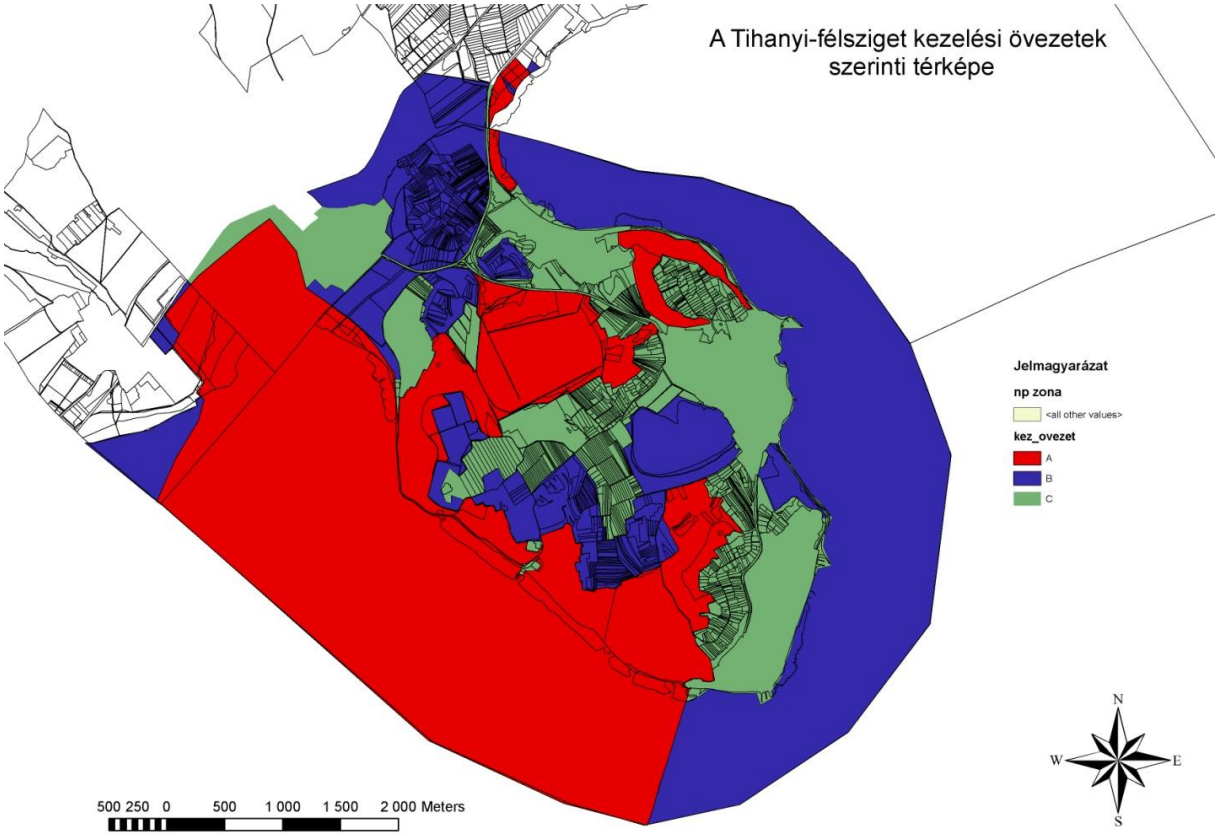

1.4.5. Településfejlesztési koncepció természetvédelmi célkitűzései[10]

A településfejlesztési koncepció üzenete: Utódaink számára őrizzük meg Tihanyt úgy, hogy formálva jövőképét később mindannyian büszkék lehessünk arra, hogy e munkának részesei voltunk!

A településfejlesztési koncepció természetvédelmi értékeket figyelembe vevő elemei:

„2.2.3. Öko- és aktívturizmus

A félsziget természeti értékei jelentik az egyik legnagyobb vonzerőt a turisták számára. Az öko- és aktívturizmus rendelkezik világszerte a legnagyobb növekedési potenciállal. Az ország gyalogos bebarangolása egyre kedveltebb a természeti értékek iránt fogékony célcsoport részére. Tihany adottságait növelik a Bakony-Balaton Geopark, vagy a világörökség várományos helyszín. E turisztikai termék kialakításában és fejlesztésében szoros együttműködést kell ápolni a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósággal. Az aktív turizmus jelenleg nem jelenik meg önálló idegenforgalmi termékként. Az aktívturizmus beágyazódásához fejleszteni kell a meglévő infrastruktúrákat

- Természeti értékek megőrzése, bemutatása:
    - természeti értékek megközelítését biztosító utak fenntartása (Lásd: 3.2.3. részcél);
    - levendula- és gyógynövénytermesztést bemutató tematikus út: érintve a termesztési területet, a feldolgozó épületet, lepárlót (Lásd: 1.1.3. részcél);
    - geocaching pontok;
    - természetben űzhető aktívturizmus programelemek fejlesztése: gyalogos, bakancsos, nordic walking, lovaglás, futás;
    - teljesítménytúrák, emléktúrák szervezése;
    - citoromoskert (függéskert) turisztikai célpontú fejlesztése (Lásd: 1.1.1. részcél);

[10] Jóváhagyva Tihany Község Képviselő-testülete 214/2013. (X.29.) számú határozatával

- Vízhez kötődő aktívturizmus programelemek fejlesztése:
  - Vitorlázás, szörfözés;
  - Úszás;
  - Horgászat;
  - Egyéb.
- Infrastruktúrához kötődő aktívturizmus programelemek fejlesztése:
  - Lovas;
  - Tenisz;
  - Kerékpár;
  - Futball.”

„3.2. Táji, természeti környezet

A Tihanyi-félsziget egyedülálló természeti és táji értékekkel rendelkezik, amit bizonyít számos nemzetközi és országos természetvédelmi oltalom jelenléte a szigeten. A táji, természeti környezet megőrzése jelentheti a világörökségi cím pályázati pályázatának alapját is. A természetvédelem régóta jelentős tényező a félsziget életében, s a későbbiekben is egyik legmeghatározóbb összetevője lesz a területen zajló folyamatoknak, ami az itt élők számára korlátot, de egyben lehetőséget is jelent. E fokozottan védett területen a földtani, kultúrtörténeti, természeti értékek bemutatása, a bakancsos turizmus feltételeinek kialakítása tűzhető ki célul a tömeges turizmus kizárásával.

3.2.1. Tájhasználat

A település területén találhatók különféle védett és természetközeli területek ökológiai szolgáltatásaik révén hosszabb távon felbecsülhetetlen anyagi előnyöket jelentenek, ezért védelmük, sőt a mozaikos tájhasználat, az ökológiailag diverz élőhely-együttesek fenntartásának támogatása kiemelt feladat. A külterület teljes egészében természetvédelmi oltalom alatt áll.

A külterületi gazdálkodás során különös gondot kell fordítani a természetvédelmi érdekekre. A területhasználatok és a természetvédelem közötti összhang megfelelő agrártechnikák, módszerek és eszközök, illetve növényfajták alkalmazásával biztosítható.

Az egyes tájhasználatok során védett területeken a Nemzeti Park kezelési tervében meghatározott célkitűzésekhez és feladatokhoz kell igazodni, illetve a természetvédelemről szóló törvény vonatkozó előírásait be kell tartani. Mindezek szem előtt tartása mellett hangsúlyozni kell, hogy a medence értékeinek megőrzéséhez a lakosság településen maradása fontos.

- A területen gazdálkodók és a Nemzeti Park megfelelő, rendszeres kommunikációjának megvalósítása, együttműködése a védett területek művelése, kezelése során;
- Helyi gazdák bevonása a Nemzeti Parki területek művelésébe, kezelésébe, helyi munkások foglalkoztatása;
- A Nemzeti Park által javasolt természetkímélő gazdálkodási technikák, technológiák, eszközök használata a védett területeken történő gazdálkodás során
- A Nemzeti Park Tihanyi-félszigetre vonatkozó kezelési tervével összhangban történő tájhasználat;
- A gyepterületek (legelők kaszálók) növelése, gyepterületek feltörésének megakadályozása;
- Fenntartható erdőgazdálkodási módszerek alkalmazása;
- A gyepterületek növelésével egyidejűleg a fenntartás megoldása kaszálással illetve legeltetéssel, bozótirtással
- Helyi legelő állatállomány fenntartása;
- Invázív fajok irtása, terjedésük megelőzése;
- Szőlőterületek megmaradásának biztosítása;
- A hagyományos helyi gyümölcstermesztés (mandula, csonthéjasok) fenntartása, támogatása;

3.2.2. Természeti, táji értékek számbavétele

A Nemzeti Park kezelési terve tartalmazza a védelemre érdemesnek ítélt értékek felsorolását, emellett azonban előfordulnak olyan objektumok, melyek ebben a listában nem szerepelnek, de a helyben élők ismerik, illetve különböző források megemlítik. Ezek többnyire pontszerűen jelentkeznek, értékük többnyire helyi jelentőségű, de emellett is kiemelkedő lehet.

- A Nemzeti Parkkal együttműködve a félsziget teljes területére, egységes szempontok szerinti egyedi tájérték kataszter készítése a már elkészített szakmai anyag felhasználásával;
- A védelem módjának kidolgozása a települések és a Nemzeti Park közös feladata;
- A védelem megvalósításáról a Nemzeti Park és a település közösen megállapodnak;
- Természeti értékekkel kapcsolatos szemléletformálás;
- A helyi lakosok és az üdülő tulajdonosok bevonása védelem megvalósításába;
- A tájértékek monitoringozása;
- Helyi természetvédelmi rendelet alkotása.

3.2.3. Tihany Tájvédelmi Körzet (ma nemzeti parki terület) bemutatásának fejlesztése

A félszigeten található rendkívül gazdag természeti értékek egy része már jól feltárt, illetve több tanösvény vezeti végig a látogatókat egyes értékes területeken. Az értékek bemutatásával egyidejűleg a cél a bemutatott terület, érték fennmaradásának biztosítása a látogatás káros hatásainak minimálisra történő szorítása mellett.

- Egységes információs füzet és tájékoztató táblarendszer kialakítása;
- Az egyedi tájértékek bemutatására szolgáló jel legyen minél inkább „rongálás-biztos”, a meglévő jelek, tájékoztatótáblák állapotának rendszeres ellenőrzését, felújítását, karban tartását a Nemzeti Park és a település közösen oldják meg;
- A túraútvonalak infrastruktúrájának (utak állapota, szemetesek, padok, korlátok, lépcsők stb.) felülvizsgálata, szükség esetén az eszközök pótlása, cseréje, rendszeres ellenőrzése és karbantartása
- Tematikus túrák szervezése, melyek a táji- természeti értékek bemutatására szerveződtek (pl.: geológiai túra). Igény esetén a túrákhoz nagy helyismerettel rendelkező helyi vezetők biztosítása, mely lehetővé teszi az ellenőrzött természetjárást, aminek során csökken a természetkárosítás veszélye, illetve a látogatók teljesebb körű ismeretekre tehetnek szert az adott területről;
- Tájalakulás-történeti túrák: földtörténeti/geológiai túrák; az ember tájformáló tevékenységének bemutatása.

3.2.4. Tájképvédelem, látványvédelem

A Tihany-félsziget arculatát nagyrészt befolyásolja a félszigetet körbeölelő hegyvonulat, illetve a félsziget középső medence jellege, az ősközség elhelyezkedése a Belső-tó fölött, az Apátság elhelyezkedése, illetve a feltáruló Balaton látképe. Fontos őrizni a feltáruló látványkapcsolatokat, a jellegzetes kilátópontokat, amelyről beazonosíthatók az egyes tájelemek. Ezek sokszor meglehetősen szubjektív szempontok, azonban néhány lényeges dolog jól megfogható, amelyeket alapelvként használva a település megjelenése, egyedisége, jellegzetesen szerény, tájba simuló karaktere, s a még megtalálható szőlőhegyek hagyományos arculata is megőrizhető.

- Építési korlátozások:
    - az újonnan épített épületek tömege és aránya, építménymagassága a helyi hagyományokhoz igazodjon;
    - építésszabályozás során meghatározott épületmagasság, homlokzatmagasság (építménymagasság), vagy területekhez kötött szabályozás (pl. szintvonalak által meghatározott épületek legmagasabb pontja);
    - klasszikus szőlőhegyek megőrzése, üdülőterületekké alakulásuk megakadályozása;
- A helyi infrastruktúra kialakítása tájképvédelmi szempontok figyelembevételével;
- A légvezetékek fokozatos cseréje földkábelre;
- Kilátópontok megőrzése, megerősítése.”

„3.3. Világörökség

A település számos természeti, táji- és épített értékkel rendelkezik, mely alkalmassá teszik a Tihany-félszigetet, hogy pályázzon az egyik legrangosabb nemzetközi elismerésre, amit a világörökségi cím elnyerése jelent. A település tapasztalja, hogy a különböző védelmi kategóriák nem csak a marketinget és identitást erősítő eszközök, hanem jelentős korlátozásokat is jelentenek. A fentiek miatt a településnek meg kell vizsgálnia, hogy milyen lehetőségeket, illetve korlátozásokat jelent a világörökségi cím elnyerése, s csak ezt követően dönteni annak megpályázásáról.

- Kapcsolatfelvétel Világörökség Szakbizottsággal;
- Egyeztetések Tihany védett területeit felügyelő szervezetekkel;
- Világörökségi helyszín vizsgálata:
  - a Tapolcai-medence tanúhegyeinek, illetve Hévíz illetékeseivel az együttműködésről VAGY
  - önálló helyszínként való indulás;
- Tapasztalatgyűjtés hazai és nemzetközi világörökségi helyszíneken
- Lakosság folyamatos tájékoztatása.
- Ramsari terület”

1.4.6. Célok összevetése

1. Táblázat - VpRT módosításának céljainak összevetése a természetvédelmi célokkal[11]

VpRT módosítás céljai	Ramsari terület	Európa Diploma Terület	Natura 2000 terület	Országos jelentőségű természetvédelmi terület - Balaton-felvidéki Nemzeti Park területe	Település-fejlesztési koncepció
1. Sajkodi strand					
- strand kiszolgáló terület rendezése	/	0	0	0	+
- parti sétány hosszának növelése, félsziget nyugati részének kerékpárral való feltárásának biztosítása	/	0	0	-	+
2. Citromos kert - Sajkodi sor - MOHOSZ kikötő					
- a vízpartot kísérő terület erdőterületként történő feltűntetése a valós használatnak megfelelően	+	+	0	+	+
- parti sétány hosszának növelése, félsziget nyugati részének kerékpárral való feltárásának biztosítása	/	0	0	-	+

[11] + VpRT módosítások célja pozitívan hat a természetvédelmi célokra

0 VpRT módosítások célja semlegesen hat a természetvédelmi célokra

- VpRT módoítások célja kismértékben negatívan hat a természetvédelmi célokra

/ VpRT módosítások célja és a természetvédelmi célok között a kapcsolat irreleváns, mivel a területet nem érinti a védettség

1. Táblázat - VpRT módosításának céljainak összevetése a természetvédelmi célokkal[11]					
VpRT módosítás céljai	**Ramsari terület**	**Európa Diploma Terület**	**Natura 2000 terület**	**Országos jelentőségű természetvédelmi terület - Balaton-felvidéki Nemzeti Park területe**	**Település-fejlesztési koncepció**
4. Kompkikötő					
- Tihany-Szántód rév fejlesztése	/	/	/	0	+
- zöldterületek egységes rendezése	/	/	/	+	+
6. Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezete					
- beépített hétvégiházas (zárvány)telkek megközelítésének a biztosítása	/	/	/	0	+
7. Somosi strand					
- strand kiszolgáló terület rendezése	/	/	/	0	+
8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA limnológia					
- strandolásra alkalmas partszakasz valós állapotoknak és a hosszú távú fejlesztési céloknak megfelelő feltűntetése	0	/	0	0	+
- Vegyes terület kijelölése Habsburg József főherceg nyaralókastély ingatlanján (570/5 hrsz) - az üdülőterület területfelhasználás törlése	0	/	0	-	+
9. Hajóállomás					
- a területfelhasználások rendezése a meglévő állapotoknak megfelelően - az 582, 581 hrsz-ú ingatlanok zöldterületként történő szabályozásával	/	/	/	0	+
10. Vízmű					
- parkolóterület létesítése, a hajóállomás és a strand megnövekedett parkolási igényeinek biztosítása	/	/	/	0	+

1. Táblázat - VpRT módosításának céljainak összevetése a természetvédelmi célokkal[11]					
VpRT módosítás céljai	**Ramsari terület**	**Európa Diploma Terület**	**Natura 2000 terület**	**Országos jelentőségű természetvédelmi terület - Balaton-felvidéki Nemzeti Park területe**	**Település-fejlesztési koncepció**
11. Panoráma Hotel					
- valós állapotoknak megfelelően a partszakasz felhasználásának a rendezése	0	/	0	0	+

1.5. A KÖRNYEZET-, TERMÉSZET- ÉS TÁJVÉDELMI CÉLOK FIGYELEMBEVÉTELE A TERVBEN

- **Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia**

A fenntartható fejlődés az emberek életminőségének hosszú távú és tartós megőrzését, illetve javítását célozza. A Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia (NFFS) a társadalom fejlődésének egy ennek megfelelő pályára való állítását elősegítő, hosszú távú, keretstratégiai jellegű dokumentum, mely valamennyi társadalmi, gazdasági és környezeti területre egy pozitív, fenntartható, társadalmasítható jövőképnek megfelelő eszközrendszert és reformkeretet vázol fel.

A nemzet fenntarthatósági politikájának átfogó célja a folytonosan változó társadalmi-humán-gazdasági-természeti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az ahhoz szükséges kulturális adaptáció minőségi javítása.

A négy alapvető nemzeti erőforrás területén a célok rendszere a következő.

- Emberi erőforrások:

  Cél a népességében stabil, egészséges, a kor kihívásainak megfelelő készségekkel és tudással rendelkező emberek alkotta, a kirekesztettséget fokozatosan csökkentő társadalom

- Társadalmi erőforrások

  Cél a fenntarthatóságot támogató kultúra kialakítása, a fenntartható társadalom szempontjából pozitív értékek, erkölcsi normák és attitűdök erősítése. Mivel minden társadalom környezete folyamatosan változik, e változáshoz saját önazonosságunk megtartása mellett alkalmazkodnunk kell. Ebből fakadóan karban kell tartanunk azon ismereteinket, amelyek a közösség összetartozását és fennmaradását szolgálják.

- Természeti erőforrások

  A környezeti eltartóképességet mint a gazdálkodás korlátját kell érvényesíteni.

- Gazdasági (fizikai) erőforrások

  Fontos az önrendelkezés megfelelő szintjének fenntartása a gazdaságpolitikai döntésekben. Cél a fizikai tőke szelektív gyarapítása, a közösségi tőkejavak amortizációjának pótlása. Kiemelt feladat a vállalkozói réteg megerősítése, a hazai tőkebefektetések fokozatos növelése, külföldi kitettségünk csökkentése. Fontos a lokalizáció és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok kihasználása közötti ésszerű arány megteremtése, a helyi gazdasági kapcsolatok (pl. város és vidéke) erősítése.

- **Nemzeti Környezetvédelmi Program**

A program kidolgozásáról, céljáról, tartalmáról és megvalósításáról a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény rendelkezik. A jelenleg hatályos 4. Nemzeti Környezetvédelmi program (a továbbiakban: NKP) 2014 és 2019 közötti időszakra szól, mely az Európai Unió új, a „Jólét bolygónk felélése nélkül" című 2020-ig tartó időszakra szóló 7. Környezetvédelmi Cselekvési Program elhatározásaival összhangban készült.

A program a hosszú távú jövőképet az NFFK által megfogalmazott illetve a 7. Környezetvédelmi Akcióprogram tagországra meghatározott jövőképből vezeti le. E két meghatározó jövőkép már önmagában is egyértelmű alapot, meghatározó kiindulási pontot jelent a Program víziójának megfogalmazásához.

Mindamellett fontos figyelemmel lenni az Alaptörvényben megfogalmazottakra, nemzetközi kötelezettségeinkre, illetve más hazai stratégiai dokumentumok célrendszerére is.

A program összességében három stratégiai célt fogalmaz meg:

- Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása.
- Cél a jó életminőség és az egészséges élet közvetlen környezeti feltételeinek biztosítása. Ezek közé tartozik a környezet-egészségügyi feltételek javítása, a magas színvonalú környezeti infrastruktúra, valamint a település, a lakóhely épített és természeti elemeinek megfelelő aránya, minősége és összhangja.
- Stratégiai területek, melyekhez a környezeti értékelés kapcsolódik:
    - Vízminőség és egészség
    - Zöldfelületek védelme
- Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata.
- Cél a stratégiai jelentőségű természeti erőforrások, természeti értékek, ökoszisztémák védelme, az életközösségek működőképességének megőrzése, a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása.
- Stratégiai területek, melyekhez a környezeti értékelés kapcsolódik:
    - A biológiai sokféleség megőrzése, természet- és tájvédelem
    - Vizeink védelme és fenntartható használata
- Az erőforrás-takarékosság és a -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése.
- Cél a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás kialakítása, a környezetszennyezés megelőzésére, a terhelhetőség/megújuló képesség figyelembevételére épülő fenntartható használat megvalósítása. Kiemelt figyelmet kell fordítani a társadalmi-gazdasági fejlődés és a környezetterhelés szétválására, azaz, hogy a lakosság növekvő jólléte csökkenő környezetterhelés mellett legyen biztosítható. A fogyasztói magatartás megváltozása, a környezeti szempontból fenntartható termékek és szolgáltatások felé történő elmozdulás keresleti oldalról erősíti meg a termelői folyamatok „fenntarthatósága” iránti igényt. A fenntartható termelés forrástakarékos (beleértve az anyag-, a víz-, a terület-, a termőföld- és energiahasználatot, az újrahasználhatóság és a tartósság tervezését, az anyagciklusok körfolyamattá zárását); csökkenti a környezetre gyakorolt káros hatásokat (kibocsátások és hulladékok minimalizálása, a megújuló erőforrások fenntartható mértékű használata); növeli a termékek és szolgáltatások értékét a fogyasztók számára.

- **Veszprém Megyei Környezetvédelmi Program**

A megye a környezeti állapot fenntartásával és javításával kívánja megőrizni természeti, ökológiai értékeit a jelen és a jövő nemzedékek számára, a természeti erőforrásokat takarékosan, célszerűen használja fel, hosszútávon biztosítja az emberek életminőségének javítását, a komfortérzet fokozását, és a biológiai sokféleség megőrzését. Környezeti értékeinek számbavételével, azok folyamatos megóvásával, a védett és védelemre méltó természeti értékek megóvására, fejlesztésére törekszik. Kiemelten foglalkozik az épített környezet, táji értékek megőrzésével, mindent elkövet annak érdekében, hogy a megye környezeti állapotot befolyásoló tényezők kedvezőtlen hatását minimalizálja.

Erősíti a környezeti tudatot a megye lakosságában, tudatosítja értékeit a megyébe látogatókkal.

A megye környezeti jövőképének főbb ismérvei az alábbiak lehetnek:

- rendezett települések,
- esztétikus közterületek,
- gondozott táj,
- a természeti értékek megőrzését és védelmét, továbbá fejlesztését szem előtt tartó területfejlesztés,
- helyi értékek feltárása, megbecsülése,
- vonzó lehetőségek a turizmus kialakítására,

- egészséges életmód, hosszú élet,
- környezeti tudatosság általánossá válása.

A megye környezeti állapota alapján rögzíthető, hogy döntően két fő irányt lehet meghatározni a környezetvédelmi program célkitűzései között.

Az egyik irány a meglévő környezeti állapot fenntartása, biztosítása annak érdekében, hogy a környezeti állapot minősége a megye településfejlesztési elképzeléseit ne akadályozza, hanem segítse.

A másik fő iránynak tekinthető a lokális környezeti problémák megoldása, mérséklése.

2. KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSÁNAK FOLYAMATA

2.1. ELŐZMÉNYEK, KAPCSOLÓDÁS A TERVEZÉSI FOLYAMATOKHOZ

Lásd 1.1. Előzmények, a megbízás ismertetése fejezet

2.2. JAVASLATOK HATÁSA A TERVMÓDOSÍTÁS KÉSZÍTÉSÉRE

Ahogyan korábban bemutatásra került, a Skvr. 4. § előírásainak megfelelően megkeresésre kerültek a környezet védelméért felelős szervek. Az eljárás megindításával párhuzamosan a dokumentációt kidolgoztató Miniszterelnökség a „Tihany vízpart-rehabilitációs terv felülvizsgálatát megalapozó terv" egyeztetési anyagát véleményeztette a balatoni OTÉK 1. melléklet szerinti szervekkel.

A VpRT módosítására több szakterületről érkezett szakmai észrevétel. (*Lásd: 2. sz. melléklet*) A szakmai észrevételek alapján készült jelen környezeti értékelés. A VpRT 1. mellékletében szereplő egyeztetési eljárásban részt vevő szervek illetve azok egyeztetési szakterülete nagyrészt megegyezik az Skvr. 3. számú melléklet szerinti környezet védelméért felelős szervekkel. A környezeti értékelésben megfogalmazott javaslatok nagy része elfogadásra került, s beépült a tervbe. A javaslatok másik része nem a VpRT módosítására vonatkozik, hanem annak alkalmazása során – településrendezési eszközök módosítása; Tihany épített és természeti értékeinek megóvását, a települési környezet javulását elősegítendő – szolgál mankóként.

2.3. A KÖRNYEZET VÉDELMÉÉRT FELELŐS SZERVEK ÉS A NYILVÁNOSSÁG ÁLTAL ADOTT VÉLEMÉNYEK, SZEMPONTOK FIGYELEMBEVÉTELE

A VpRT módosításához kapcsolódóan előzetesen megkeresésre kerültek a környezet védelméért felelős szervek, hogy javaslataikat és véleményeiket a VpRT módosítása során, illetve az ahhoz kapcsolódó környezeti értékelés során beépítésre kerüljenek a dokumentációkba. (*Véleményük összefoglalását Lásd: 1. sz. Melléklet*)

A javaslatok többségében a jogszabályi előírások betartására illetve a jogszabály-változás által indokolt módosításra irányult. A környezet védelméért felelős szervek véleményét az 2. sz. Melléklet tartalmazza.

2.4. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS FENNTARTHATÓSÁGI ÉRTÉKRENDJE

Tihany környezeti értékelése során a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény módosítása során készített környezeti vizsgálat (továbbiakban: SKV) fenntarthatósági elveit vettük alapul. A környezeti értékelés az SKV 1.4. fejezetében meghatározott fenntarthatósági kritériumok szerint, az abban meghatározott környezetvédelmi célokkal egyetértve készült.

2.5. ALKALMAZOTT MÓDSZER, FELHASZNÁLT ADATOK

Az alkalmazott módszer a 2/2005. (I. 11.) Kormányrendelet tartalmi követelményeinek, valamint a hazai tervezési eljárásoknak megfelelően készül.

A felhasznált adatok tekintetében a tervezők konkrét mérési adatokra csak részben hagyatkozhattak, azok a környezeti információs rendszerekben voltak elérhetők. Ennek megfelelően helyben mért adatokat a tervezők a környezeti vizsgálat készítése során csak mértékkel tudtak figyelembe venni, a készítés során a Btv.-hez készült környezeti vizsgálat, valamint a vonatkozó környezetvédelmi jogszabályokban foglalt adatokra támaszkodtak.

3. HELYZETÉRTÉKELÉS, A KÖRNYEZETI ADOTTSÁGOK TERVVEL ÖSSZEFÜGGŐ ELEMEINEK VIZSGÁLATA

Tihany település alapadatai:

A település igazgatási területe: 2732 ha

Belterület nagysága: 233 ha

Külterület nagysága: 2499 ha

Lakosságszám: 1368 fő

A vízpart hossza: ~12 km

3.1. TERV ÁLTAL BEFOLYÁSOLT KÖRNYEZETI ELEMEK AZONOSÍTÁSA

Tihany a téli időszakban önálló életet élő község, márciustól októberig tartó időszakban – különösen a nyári hónapok során – azonban üdülőtelepüléssé válik, s megnövekszik a népesség száma, növekszik a tranzitforgalomból származó és az üdüléssel járó környezeti terhelés. Az üdülőterületek miatt a településre szigorúbb környezetvédelmi előírások vonatkoznak.

A balatoni üdülőkörzetben – vízre alapozott üdülés – elsődleges fontosságú a tó vízminőségvédelme, ezért a parthasználat szabályozása a „szárazföldről" érkező káros hatások csökkentése szó szerint „létkérdés". Tihanyban megtaláljuk azokat a környezeti gondokat, amelyek több hasonló Balaton-parti településre is jellemzők. Ezek a közlekedésből eredő (zaj- és levegőszennyezés, veszélyhelyzet), az illegális szemétlerakás környezetszennyezése, a vízbázis veszélyeztetése.

3.1.1. Felszíni vizek

Tihany domborzatából adódóan a területről elfolyó csapadékvizek egy részének a Balaton, a másik részének a Belső-tó a befogadója, további lefolyástalan tómeder a Külső-tó. A Külső-tó jelentősége elsősorban természetvédelmi az ott található gazdag madárlelőhely miatt, a Belső-tó horgászturisztikai hasznosítás mellett egyre nagyobb teret kapnak a természetvédelmi szempontok. A „harmadik tó" a Rátai-csáva területe, mely csak időszakosan – kedvező, csapadékos években, leginkább hóolvadást követően – alakul ki kisebb víztükör, mely néhány hét vagy hónap alatt eltűnik a mélyedésből.

A község partmenti fekvéséből és idegenforgalmi jellegéből adódóan kiemelten fontos a Balaton vízminősége. A településnek - a tó nagyságára tekintettel – nincsenek önálló eszközei a vízminőséget befolyásoló szennyeződések megelőzésére. A hatályos országos és helyi jogszabályok nem engednek semmilyen újabb szennyező funkciót a parti sávba, a HÉSZ előírja a szennyvízcsatorna teljes kiépítését, és támogatja a meglévő természetközeli területeket. A tó vize mennyiségileg és minőségileg is megfelelő volt az utóbbi 8 évben, ám jelentős vízszint csökkenés volt tapasztalható a 2000-2003 közötti rendkívül száraz időszakban. Ennek valószínűsége a legújabb kutatások eredményei alapján az elkövetkező évtizedekben egyre növekszik. A tó vízminőségi adatai a megfelelő vízminőséget igazolják.

Az utóbbi években a klímaváltozással összefüggésben megemelkedett a hirtelen fellépő, nagy intenzitású esők gyakorisága, ami a helytelen földhasználat miatt bekövetkező eróziót fokozza. A nagy lejtésű területekről lefolyó víz erősen megterheli a vízgyűjtőket. A meredekebb területeken felgyorsuló víz jelentős mennyiségű hordalékot képes szállítani, amit aztán a kisebb esésű szakaszokon lelassulva lerak. Az így létrejövő feliszapolódások megakadályozzák a zavartalan lefolyást, és a mederből kilépő víz eróziós károkat tud okozni mezőgazdasági területeken illetve lakó- és üdülőterületeken egyaránt. A vízminőséget illetően kedvezőtlen a művelt területekről az erózió következtében bemosódó hordalék, ugyanis szerves anyagok és növényi tápanyagok mellett szervetlen és szerves mikroszennyezők is a vízfolyásokba kerülhetnek. Különösen kockázatos ez a Balaton vízgyűjtő területén. Tihanynál az engedélyezett vízkivétel nagysága 23,195 em^3/év

A félsziget északnyugati része, az aszófői nyak, továbbá a Külső- és Belső-tó környezete a Balaton törvény szerinti F-1 jelű Felszíni vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozik. Tihany teljes területe a Diósi-rétek kivételével a Btv. Sz-1 jelű Felszíni szennyezésre fokozottan érzékeny terület övezetébe tartozik.

3.1.2. Felszín alatti vizek

Tihany egyetlen forrása a félsziget keleti oldalán eredő Ciprián forrás. (Vízminőségével kapcsolatban nem állnak rendelkezésre adat.)

Tihany területén több, a felszín alatti vizeket érintő vízkivételi hely üzemel, amelyek részben ivóvíz célúak, részben gazdasági hasznosításúak. Az 500 m^3/év vízkivételt nem meghaladó talajvizes kutak engedélyezése önkormányzati jegyzői hatáskörbe tartozik.

Tihanyt a 27/2004. (XII.25.) KVvM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából „fokozottan érzékeny" területre sorolja be. A település kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen található. A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II.7.) Korm. rendelet melléklete a települést nitrátérzékeny területek közé sorolja.

Állattartással összefüggően keletkező szennyvíz kezeléséről, elhelyezéséről a vonatkozó jogszabályok előírásainak megfelelően kell gondoskodni.

3.1.3. A talaj védelme

A félszigeten az erózió, illetve a földcsúszások évszázadok óta jellemzőek, a talajpusztulás jelentős. A mai kialakult használat, a szántóművelés és a nagyobb szőlőültetvények visszaszorulása, a növényzettel borított (parlag, gyep, gyümölcs, díszkert) felületek növelése csökkenti a lemosódást, ám a szakszerűtlen beavatkozások vagy tereprendezés következtében több helyen jelentős károk keletkeztek.

Különösen jelentős problémát jelentenek a meredek, burkolatlan utak, és a csapadékvíz elvezető árkokkal nem rendelkező területek. A külterületi úthálózatnak csak töredéke rendelkezik megfelelő csapadékvíz elvezetéssel és kezeléssel.

A volt zártkerti területek felaprózottsága, magánkézbe kerülése és parcellázása lehetetlenné teszi átfogó talajvédelmi intézkedések megvalósítását. Ennek ellenére a felszíni vízrendezést és a meliorációs beavatkozásokat meg kell valósítani. Szükséges volna a meredek, burkolatlan külterületi utak kiépítésére, hogy e jelentős felületről is meg lehessen akadályozni a talajlemosódást.

Btv. P-2 jelű Vízeróziónak kitett terület övezete mozaikosan helyezkedik el a félszigeten: Cserhegy, Szarkádi dűlő egyes részei, Apáti-hegy keleti oldala, Óvár, Diósi-rétek 7117. j. összekötőút melletti területei.

3.1.4. A levegő tisztaságának védelme

A településen a légszennyezőanyag-kibocsátást a lakossági és intézményi fűtés, a közlekedés határozza meg. Említésre méltó ipari eredetű tevékenység továbbra sem működik Tihanyban. Említést kell tenni a biológiai allergének, elsősorban a parlagfű elterjedésének visszaszorításáról is, mely közegészségügyi szempontból nagy fontosságú. Összességében megállapítható, hogy Tihany levegőminőségi helyzete elsősorban a tranzitforgalom utóbbi években történt csökkenésének köszönhetően jó.

A Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség tájékoztatása és az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat adatai alapján nem áll rendelkezésre levegőminőségi adat a településre vonatkozóan. Valószínűsíteni lehet, hogy a levegősszennyező anyagok koncentrációja mindegyik paraméter esetében jelentősen határérték alatti.

A forgalomból származó légszennyező anyagok a forgalommal arányosan képződnek, ezért a maximális terhelés a nyári idegenforgalmi időszakban (július-augusztus) jelentkezik. Szerencsés, hogy a lakossági fűtési időszak nem egy időben jelentkezik a közlekedési emissziós csúcsokkal. A forgalom nyáron jelentős, azonban komolyabb légszennyezési problémát nem okozott még. Elmondható, hogy a közlekedést illetően a személygépkocsi forgalom áll a legszorosabb összefüggésben az idegenforgalommal. Az ebből adódó terhelés főként a település központjában jelentkezik.

Az elmúlt időszakban bevezetett, a közlekedéssel és a gépjárművekkel kapcsolatos műszaki és környezetvédelmi szabályozások hatására a gépjárművek légszennyezőanyag kibocsátása kis mértékben csökkent. A gáznemű anyagok mellett igen jelentős a szilárd (por) szennyezés is, amelyek az úttesttel párhuzamosan 10 méteres sávban rakódnak le. A gáznemű anyagok az úttengelytől számított 100-150 méter távolságban is mérhetők.

A gázfűtésre való átállást követően a lakossági és intézményi fűtésből származó légszennyezés mértéke is erősen lecsökkent és töredéke a közlekedési emissziónak. A lakossági és intézményi fűtés légszennyező szerepét jelzik a fűtési időszakban megemelkedő légszennyezettségi értékek. A településen gázvezeték-hálózat található, a lakosság rákötési aránya 78% körüli, a fennmaradó lakásállománynál más típusú tüzelési módot alkalmaznak (fa-, szén- és olajtüzelés). Ez a fűtési mód a fűtési idényben elsősorban a levegő SO_2 és szilárd anyag terhelését növeli, és hozzájárul a szén-dioxid emisszióhoz is. Megállapítható tehát, hogy a lakossági fűtés az alkalmazott tüzelési módoknak, és a település szerkezetének köszönhetően nem okoz jelentős légszennyezési problémát.

Kettő helyhez kötött légszennyező pontforrás tartozik a Felügyelőséghez bejelentésre kötelezettek között: Club Tihany szálloda és üdülőfalu, Általános iskola. A Kastély és Park hotel 2007-es bezárását követően nem tartozik már a pontforrások közé. A település jó levegő minőségét lényegesen nem befolyásolják ezen emisszió források.

Bűzproblémák nem jelentkeznek, ugyanis nem működik a községben kellemetlen szaghatással járó ipari vagy mezőgazdasági tevékenység. A szennyvízvezeték esetében sem érkezett lakossági bejelentés berothadás következtében jelentkező bűzhatásról, ami több közeli településen előfordul a meleg,nyári időszakban.

Az utóbbi években egye több embernél jelentkeznek a növényi pollenek - főként parlagfű - által okozott allergiás jellegű megbetegedések. A pollenek számának alakulását jelentősen befolyásolja a gondozatlan, parlagon hagyott területek kiterjedése A száraz időszakokban a levegőben jelentősen megnőhet a pollentartalom.

3.1.5. Hulladékkezelés

A kommunális hulladék elszállítását és kezelését a Probio Balatonfüredi Településüzemeltetési Zrt. végzi Tihanyban. A településen keletkező szilárd kommunális hulladék gyűjtése és szervezett elszállítása gyakorlatilag a teljes területen megoldott. Lomtalanítás egyszeri alkalommal történik tavasszal.

A hulladék a bezárásra került balatonfüredi lerakó helyett átmenetileg a veszprémi depóniára került. Az ISPA-KA (Előcsatlakozási alap – Kohéziós Alap) által támogatott projekt keretében megvalósuló királyszentistváni telep átadását követően a befogadó. Az Észak-balatoni Hulladékgazdálkodási Kft. felelős a hulladék ártalmatlanításáért. A településen 2011-ben 390 lakás és 705 üdülő került bevonásra a hulladékgyűjtésbe.

Tihany Község Önkormányzata Képviselő-testületének többször módosított 23/1995. (XII.26.) rendelete szabályozza az egyes helyi közszolgáltatások kötelező igénybevételét, így a hulladékok elszállítását.

A településen a szelektív hulladékgyűjtés gyűjtőszigeteken működik, amelyek papír, üveg és műanyag hulladék frakciókat fogadnak. A 2006 óta eltelt időszakban ezek kihasználtsága nőtt a lakosság körében tapasztalható környezettudatosság lassú fejlődésével. 2006. óta a szelektív hulladékgyűjtés rendszer tovább bővült.

A településen egykor működött dögkút, ami idővel megszűnt. Szakszerű rekultiváció azonban nem történt. Jelenleg az önkormányzat nem áll szerződésben állati tetemek elszállítására szakosodott vállalkozóval. A belterületen elhalt háziállatok tetemét az állatorvos szállítja el, a külterületen találtakat a nemzeti park munkatársa szállítatja el ártalmatlanításra.

A közterület tisztítást jelenleg a falugondnokság végzi. A közmunkaprogramban foglalkoztatottak számára rendelkezésére állnak a megfelelő gépek, eszközök. A géppark 2006 óta bővítésre, korszerűsítésre került. Munkájukhoz a közterületek, vízelvezető árkok karbantartása, tisztítása, kaszálása tartozik.

3.1.6. Zaj-és rezgésvédelem

A közúti forgalom – a légszennyezéshez hasonlóan - a legjelentősebb zajforrás is. E mellett fontos kiemelni a nyári szórakoztató programokból adódó zajterhelést. A zaj- és rezgésterhelés a forgalomnövekedéssel arányosan alakul és az épületekben is jelentős károkat okozhat.

A 71-es főút északon érinti a települést, azonban a lakó- és üdülőterületeket elkerüli az ott zajló tranzitforgalom, forgalma nincsen hatással a községre. A településen a kompátkelőnek, illetve a félsziget kiemelt turisztikai jelentőségének köszönhetően az idegenforgalmi szezonban jelentős mennyiségű jármű halad át.

A települést elkerüli a vasúti közlekedés, így az abból adódó zajterhelés nem terheli a községet.

Tihany település közigazgatási területén üzemi tevékenységből eredő zajemisszió miatt a Környezetvédelmi Felügyelőség tudomásunk szerint nem indított eljárást.

Gondot okoz alkalmanként, egyes vendéglátóipari egységek, szórakozó helyek, bizonyos rendezvények esetében az éjszaka megengedett zajszint betartása, ami részben az üdülőterületi lét velejárója. Ez első sorban hatósági és csak másodsorban műszaki-technikai probléma, következetes önkormányzati munka esetén a megoldás csak idő kérdése.

A 27/2008 (XII.3.) KvVM-EüM rendelet 1. számú melléklete üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékeire vonatkozóan is tartalmaz adatokat. A tervezési területen az alábbi zajterhelési határértékek érvényesek:

Tihany Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2012. (V.13.) számú rendelettel módosította a 13/2011. (VII.19.) számú önkormányzati rendeletet a környezeti zaj és rezgésvédelméről. A rendelet a hangosító berendezést igénylő közterületi rendezvényekre, hangosítóval rendelkező, kereskedelmi tevékenységet folytató, gépjárműből történő árusításra vonatkozik.

3.2. KÖRNYEZETI ÁLLAPOT EGYÉB JELLEMZŐINEK LEÍRÁSA

3.2.1. Épített örökség

A településen és a külterületen – a műemlékeken túl - több helyi jelentőségű épület, illetve épületcsoport őrzi a vidék népi építészetének jellemző vonásait. A település vezetésének célja, hogy a kialakult léptéktől, arányoktól eltérő épületek a jövőben se épüljenek. Emellett véendők a XX. század elejétől megkezdődött villaépítkezések, üdülőtelepek épületei, melyek magán viselik az adott kor stílusjegyet. Az alábbi fejezetben területegységenként bemutatásra kerülnek az épített értékek. A vízparton megtalálhatók a modern építészet értékteremtésének egy-egy remeke a XX. század 20—as éveitől, a 60-as éveken át napjainkig.

Tihany hajókikötője 1910-ben épült meg, majd néhány év alatt a környéke is rohamos fejlődésnek indult, várócsarnok és vendéglő fogadta az ide érkezőket. A hajóállomás megépítése után, a megnövekedett nyaralótömegek igényeinek kielégítése érdekében 1922-ben létrejött a Balatoni Fürdő- és Gyógytelep Részvénytársaság, amelynek alapító tagja volt többek között Habsburg József főherceg is. A Részvénytársaság a Balatonból 9 hold nagyságú területet feltöltetett, majd 30 hold területet kiparcellázott, így megkezdődhettek az építkezések.

Jellegzetes kastélyszerű karaktert, összetartozó stílusegységet képez József főherceg nyaralója (tervezte Kotsis Iván 1923-ban), a klebesbergi program alapján megvalósult Limnológiai Intézet épületcsoportja (Kotsis Iván, 1926) és a hajókikötőnél megépült Sport Szálló hangulatos épülete (Bierbauer – Borbíró Virgil, 1926).

A 30-as, 40-es években a domboldalakon elkezdődő villaépítkezések „modern stílusuk” ellenére kötődnek a tájjelegű architektúrához – elsősorban léptékükkel és terméskő falazataikkal. A 60-as évek nagyléptékű Balaton-fejlesztései során alakult ki az a jellegzetes idegenforgalmi karakter, ami ma is meghatározza a tó építészeti környezetét.

Az ÉM 1957-ben megrendelte a Balaton regionális tervvázlatát, melyet a VÁROSTERV 1958-ra készített el. Az 1957-ben létrehozott Balatoni Intéző Bizottság (BIB) mint beruházó főhatóság az 1958-ban megindult beruházásokat ennek alapján indította el.

A nagy létszámot befogadó üdülő-, strand- és szállodafejlesztések mellett a harmadik csoportba azokat a településeket sorolta a terv, ahol nagy kiterjedésű építési területek kijelölése tilos. A fejlesztéseket mégis úgy alakították, hogy a települések alkalmasak legyenek a naponta érkező, több tízezres kiránduló tömegek fogadására. E helyek természeti adottságaikkal vonzóak, viszont sűrű beépítéssel értéküket vesztenék. Ilyen kiránduló célhelyek Tihany, Badacsony és Szigliget.

Az igazán nagyléptékű fejlesztésekből tehát Tihany - leszámítva néhány „alközponti létesítményét" - kimaradt. Így maradhatott meg - a BIB fejlesztési elképzeléseivel összhangban – az érintetlensége, így tudta a természeti, táji és települési értékeit megőrizni.

Ebben az időszakban nagyon színvonalas pavilonszerű épületeket emeltek a Balaton környezetében, amelyek jelszerű megfogalmazásukkal a települések és a táj építészeti karakterét is tovább alakították. Különleges szerkezeti megoldásaikkal és építészeti megjelenésükkel a korszak legjobb épületei közé tartoztak (nemzetközi szinten is számon tartották őket: 1963-ban az UIA – a Nemzetközi Építészeti Kongresszus - többek között a balatoni fejlesztésekkel is foglalkozott, és az épületek elismerést arattak).

Tihanyban is épült néhány fontos és szép épület/építmény: Hajóállomás és posta a hajókikötőnél: Bérczes István, 1962; Közúti híd: Lipták László, 1961; Bisztró és Csemege a hajókikötőnél: Gulyás Zoltán, 1962; Körpresszó a révnél: Dianóczki János. Ma már ezek az épületek a balatoni településektől elválaszthatatlanok és hozzátartoznak a tájhoz, annak hangulatához, részévé váltak az építészeti hagyománynak.

A tervezési területeket nem érinti nyilvántartott régészeti lelőhely.

1. Sajkodi strand

A tervezési területeken építészeti érték nem található. A strandot kiszolgáló, meglévő épületek nem jelentősek.

2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő

A 0138/1 hrsz-ú ingatlan nyugati részén fekvő, meglévő kis kőépület a Tihanyi-félszigetre jellemző bazaltkőből készült. Az épület Tihany és a Balaton-felvidék népi építészetének formavilágának megfelelően épült, azonban építészetileg nem tölt be jelentős szerepet. A területre készített fejlesztési program, illetve az épületfelmérés után dönthető el, hogy a meglévő épület hogyan használható fel a terület kiszolgálására.

3. Kompkikötő

A révtől nyugatra áll a révház. A négyszög alaprajzú épület a nyugati telekhatárhoz közel, szabadon álló beépítésben áll. Központi, lapostetős tömege egyemeletes, ezt kétoldalt egy-egy négyzetes, földszintes épületrész veszi közte. Nyílásai négyzetesek, homlokzata helyi kőből rakottak. Az épület helytörténeti értékei miatt helyi védelemre javasolt.

Az 1960-as évek fejlesztései a Tihany Rév keleti oldalát is érintették: a körpresszó (Tihany rév egykori várócsarnoka, 1866 hrsz)[12] és az attól északra található üzletsor (1863 és 1864 hrsz). A körpresszóra egy emeletet ráépítettek az elmúlt évtizedben, ami egyedi megjelenését nagyban rontotta. Az üzletsorok is jelentős átépítésen estek át, ma már jelentősebb építészeti és esztétikai értéket nem képviselnek.

[12] „A kúpos vasbeton lemez a gyűrű-hatások kedvező adottságát használja ki és a belső várótermet lehatároló vasszerkezetű üvegfalra fekszik fel, mindkét irányban konzolos túlnyúlással. A belső vízmedence és az áttört födém a zártság feloldását biztosítja. A vízelvezető vályú formálásánál a tervezők az oszlopszerű alátámasztást kívánták elkerülni, nehogy a szerkezet a statikai felépítést megzavarja." (*Forrás: egykor.hu, kek.org.hu, Magyar Építőművészet, 1963/5, 46.o.*)

Rév váróterme és az üzletsor (Forrás: egykor.hu, fortepan.hu)

Kikötőépület

Szobrok a rév környékén (Forrás: kozterkep.hu)

A tervezési területen található szobrok:

- Garda-szobor (Diénes Attila, 2013., 1866 hrsz) Herman Ottó (1835-1914) emlékére került felállításra;
- Tihanyi legenda (Kerényi Jenő, 1963., 1870 hrsz) Tihany rév nyugati oldalán.

A tervezési területen található egyéb kiszolgáló épületek, illetve az 1862 hraz-ú területen álló üdülőház nem hordoz építészeti értéket.

6. Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezete

A tervezési területeken építészeti érték nem található.

7. Somosi strand

A tervezési területeken építészeti érték nem található.

8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA Limnológia

Az MTA Ökológiai Kutatóközpont Balatoni Biológiai Intézet (571/1 hrsz) műemléki védettséget élvez, ami 1926-1927-ben historizáló (neoreneszánsz) stílusban épült. Az intézet helyét Klebelsberg Kunó választotta ki a Tihanyi-félszigeten. Alapkövét 1926. augusztus 25-én tették le. A tóparti parkban elhelyezkedő, környezetébe harmonikusan illeszkedő, három, különböző magasságú, árkádos folyosókkal összekötött tömbből áll az épületegyüttes. Külsejét a reneszánsz elemekkel visszafogottan díszített homlokzatok ritmikus elrendezése, az épületek horizontális terjeszkedése, a főépület kiemelkedő, négyszögletes tornya, a teraszok és a partra vezető lépcsők, sétányok rendszere határozzák meg. A belsőt a funkcióelvű térelrendezés jellemzi. az épületet tervezte Kotsis István, a díszítőszobrokat Pásztor János, az előadóterem pannóit Vaszary János készítette. A parkban Schaár Erzsébet Tudósok című szobrászati alkotása, illetve egy Klebelsberg Kunó gróf szobor(Kisfaludi Strobl Zsigmond, 2000.) áll.

A Kutatóintézet műemléki környezetébe tartozik a Habsburg József főherceg egykori nyaralókastélya. Az egykori nyaralókastély épülete helyi védelemre tervezett, azonban műemléki védelme is indokolt lehet hosszú távon. A környezet fejlesztése a hajóállomás léterhozását követően kezdődött meg.

József főherceg nyaralója 1925-ben Kotsis Iván tervei alapján épült. A kétemeletes épület mediterrán hangulatú, historizáló (neoreneszánsz és neobarokk) stílusban épült. Az 1920-as és 30-as évek fordulóján az épület előtt kőgáttal kerítettek el egy területet a Balatonból, feltöltötték és Bánfay Ernő tervei alapján egy park került kialakításra. A főherceg nyári rezidenciája a háború után szállóként (előbb Intourist-, majd Parkszálló néven), később az MSZMP üdülőjeként működött. Ma használaton kívül álló szálloda.

A kastélytól délre található hotel épület az 1970-es évek elején épült. Az épületegyüttes alapját egy 2029 m^2 alapterületű „lepény-épület" jelenti, mely a kiszolgáló funkciókat (étterem, recepció, színházterem, közösségi terek stb.) tartalmazza. A lepény forma fölött, négy emelet magasan elhelyezkedő hotel szintenkénti alapterülete 633 m^2, mely merőleges, északnyugat-délkeleti tájolású a lepény épületre. A Kormányzati célokat szolgáló épület a 70-es évek legkorszerűbb építészeti elemeit viseli magán, magas színvonalúan kivitelezve, egyedi anyaghasználattal.

MTA Limnológia a épületei

gróf Klebersberg Kuno és a Tudósok szobra az MTA Limnológia kertjében

A nyaraló közvetlenül a Balaton partján állt (1927.)
(Forrás: Tihany a Balaton partján, 1998.)

Nyaralókastély látképe a Visszhang-dombról (1931.)
(Forrás: Tihany a Balaton partján, 1998.)

A főhercegi kastély belső terei

A főhercegi kastély madártávlatból (Forrás: Civertan)

Az egykori Hotel a terület déli részén

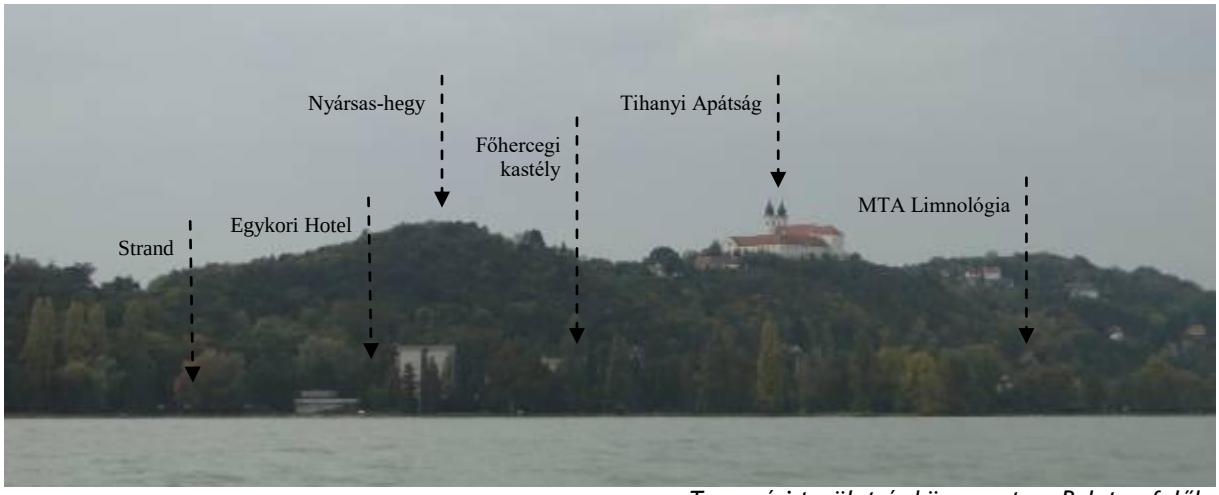

Tervezési terület és környezete a Balaton felől

9. Hajóállomás

A tervezési terület a 2014-ben befejezett fejlesztések eredményeként megújult, felújításra került a bazársor és a volt posta épülete, amit egy új épületrésszel össze is kötöttek. A területre további fejlesztések várnak, hiszen a használaton kívüli Sport Hotel felújítása, funkcióval való megtöltése várat magára, illetve az építészeti tervek is elkészültek a park délnyugati részén álló kereskedelmi épület megújítására.

A hajóállomás kialakítását követően a Sport Hotel építésével kezdődött meg a terület fejlesztése. Az eredeti, Bierbauer Virgil által tervezett kupolás-teraszos, 16 szobás épület 1923-ban épült meg. A későbbi években többször átalakították, egykor impozáns keleti homlokzata elé négyzetes bővítményt építettek. Központi kupolás tömbje látványában ma is meghatározó. Az épület bejárata a nyugati homlokzaton nyílt, a bejárat fölött látható ívelt beton előtető későbbi hozzáépítés eredménye.

A tihanyi hajóállomás az 1960-as évekre kedvelt kirándulóhely lett, így felmerült az igény, hogy a korábban elszórt árusító épületek és állomásépület helyére korszerű üzletsor, idegenforgalmi- és postahivatal valamint MAHART-váró létesüljön. Az együttest, mely egy három ponton támaszkodó vasbeton héjból és egy csíkszerű üzletsorból áll, Pénzes István és Szittya Béla tervezte, statikusa Gnädig Miklós volt. A héj alatt kapott helyet az idegenforgalmi iroda – hideg időben egyben zárt váró is, felette a postahivatal, amely a műútról egy hídon keresztül közvetlenül is elérhető. A héj három gömbcsuklóra támaszkodik, három irányú hálóvasalással 5 cm lemezvastagsággal készült.

A hajóállomás környezetében két szobor is található:

- Térplasztika a hajóállomáshoz tartozó vitorláskikötőnél;
- Darányi emlékmű (Tóth Gyula, 1938.) a falazott támfallal megerősített dombon.

Sport Hotel, 1930.
(Forrás: Tihany a Balaton partján, 1998.)

Sport Hotel

Posta egykori épülete
(Forrás: Egykor.hu)

Volt posta épülete

Darányi Ignác emlékmű

Térplasztika a kikötőben (Forrás: kozterkep.hu)

10. Vízmű

A tervezési területen két építmény található.

Az építmények között helyi védelemre javasolt az út mellett fekvő, a kb. 1,5-2 m sugarú kör alaprajzú, felső részén lőréses ablaknyílású, kis méretű bástya-, illetve toronyszerű épület, amely a földhivatali térképen templomként szerepel. A vakolt, fehérre meszelt, kissé málladozó falú épület tetőidoma egyszerű, kúp alakú, természetes palafedésű.

11. Panoráma Hotel

A tervezési területen nem található építmény.

3.2.2. Természetvédelem

3.2.2.1. Nemzetközi jelentőségű természeti és táji értékek

- **Európa Diploma**

Az Európa Tanács a félsziget nyugati oldalán található mintegy 650 ha-os területnek adományozott Európa Diploma díjat. A területet az ajánlásoknak megfelelően kell kezelni.

Tihany Európa diplomás területei (hrsz):

048/1-16, 048/18-36, 048/38-39, 049/1-2, 049/5-10, 050, 051/1-9, 052, 053/1-3, 054, 055/1-3, 056, 057/1-2, 058/9, 059, 060, 061/1, 062-064, 065/2-4, 065/7-16, 065/18-21, 066, 067/2-4, 067/8-62, 068, 070/6-12, 071, 072/1-15, 073/2-3, 074/8-9, 075/4, 075/6-29, 076, 079-082, 083/1-6, 083/8, 084, 085, 086/1-3, 087, 089/2, 090, 093/20, 093/29, 093/70, 093/86, 093/94, 0104/3-6, 0105, 0106/8, 0107, 0108/1-7, 0109, 0110/1-7, 0110/9, 0111/9, 0111/23, 0111/35, 0111/39, 0112/1-14, 0113/17-29, 0113/31-55, 0114, 0115/37-50, 0115/64-86, 0116, 0117/2-3, 0117/20-24, 0118, 0119/1-21, 0120/15-28, 0121, 0122/1-19, 0123, 0124/1-39, 0125/16, 0126/1-54, 0127-0129, 0130/1-5, 0131, 0132/1, 0132/3-22, 0133, 0134, 0135/1-3, 0136/1, 0136/4-8, 0137, 0138/1-3, 0139

Európa diploma területet érintik az alábbi tervezési területek:

- 1. Sajkodi strand kiszolgáló területe az erdő területfelhasználásban; (0138/2 hrsz);
- 2. Citromos kert (0138/1 hrsz) és a parti út mellett futó erdőterület (0139/3 hrsz), illetve a MOHOSZ kikötő megközelítését biztosító zöldterület (0136/4 és 0136/5 hrsz).

- **Natura 2000 területek**

Tihany területének nagy részét érinti Natura 2000 SCI terület. Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek: a Balaton SCI – tómeder területe - (HUBF30002), illetve a Tihanyi-félsziget SCI (HUBF20006), mely a - belterület, illetve a kertes- és általános mezőgazdasági területek kivételével - a félsziget nyugati és déli része. A Balaton (HUBF30002) egyben különleges madárvédelmi terület is.

Tihany közigazgatási területén a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén található különleges madárvédelmi területek – SPA (hrsz):

- Balaton (HUBF30002): 0140/2, 0140/3, 0140/16

Tihany közigazgatási területén a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén található kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területek – SCI (hrsz):

- Balaton (HUBF30002) – Tihany: 0140/2, 0140/3, 0140/16
- Tihanyi félsziget (HUBF20006) – Tihany: 024/1, 024/2, 024/3, 024/4, 024/5, 024/6, 024/7, 024/8, 024/9, 024/10, 024/11, 024/12, 024/13, 024/14, 024/15, 024/16, 024/17, 024/18, 024/19, 024/20, 024/21, 024/22, 024/23, 024/24, 024/25, 024/26, 024/27, 024/28, 024/29, 024/30, 024/31, 024/33, 024/34, 024/35, 024/36, 024/37, 024/38, 024/39, 024/40, 024/41, 024/42, 024/43, 024/44, 024/46, 024/47, 024/48, 024/49, 024/50, 024/51, 024/52, 024/53, 024/54, 024/55, 024/56, 024/57, 024/58, 024/59, 024/60, 024/61, 024/63, 024/64, 024/65, 024/66, 024/67, 024/68, 024/69, 024/70, 024/71, 024/72, 024/73, 024/77, 024/78, 024/79, 024/80, 024/81, 024/82, 024/83, 024/84, 024/85, 024/86, 024/87, 024/88, 024/89, 024/90, 024/91, 024/92, 024/93, 024/94, 024/95, 024/96, 024/97, 024/99, 024/100, 024/101, 024/102, 024/103, 024/104, 024/105, 024/106, 024/107, 024/108, 024/109, 024/110, 024/111, 024/112, 024/113, 024/115, 024/116, 024/117, 024/118, 024/119, 024/120, 024/121, 024/122, 024/123, 024/124, 024/125, 024/126, 024/127, 024/128, 024/129, 024/130, 024/131, 024/132, 024/133, 024/134, 024/135, 024/136, 024/137, 024/138, 024/139, 024/140, 024/141, 024/142, 024/143, 024/144, 024/145, 024/146, 024/147, 024/148, 024/149, 024/150, 024/152, 024/153, 024/154, 024/155, 024/156, 024/157, 024/158, 024/161, 024/162, 024/163, 024/164, 024/165, 024/166, 024/167, 024/168, 024/169, 024/171, 024/172, 024/175, 024/176, 024/177, 024/178, 024/179, 024/180, 024/181, 024/182, 024/185, 024/186, 024/187, 024/188, 024/189, 024/190, 024/191, 024/192, 024/193, 024/194, 024/195, 024/197, 024/198, 024/199, 024/200, 024/201, 024/202, 024/203, 024/204, 024/205, 024/206, 024/207, 024/208, 024/209, 024/210, 024/211, 024/212, 024/213, 024/214, 024/215, 024/216, 024/217, 024/218, 024/219, 024/220, 024/221, 024/222, 024/223, 024/224, 024/225, 024/226, 024/227, 024/228, 024/229, 024/230, 024/231, 024/232, 024/233, 024/234, 024/235, 024/237, 024/238, 024/239, 024/240, 024/241, 024/242, 024/243, 024/244, 024/245, 024/246, 024/247, 024/248, 024/249, 024/251, 024/252, 024/253, 024/254, 024/255, 024/256, 024/257, 024/258, 024/259, 024/260, 024/261, 024/262, 024/263, 024/264, 024/265, 024/266, 024/267, 024/268, 024/269, 024/270, 024/271, 024/272, 024/273, 024/274, 024/275, 024/276, 024/277, 024/278, 024/279, 024/280, 024/281, 024/282, 024/283, 024/284, 024/285, 024/286, 024/287, 024/288, 024/289, 024/290, 024/291, 024/292, 024/294, 024/295, 024/296, 024/297, 024/298, 024/299, 024/300, 024/301, 024/302, 024/303, 024/304, 024/305, 024/306, 024/307, 024/308, 024/311, 024/312, 024/313, 024/314, 024/315, 024/316, 024/318, 024/319, 024/321, 024/322, 024/323, 024/324, 024/325, 024/326, 024/328, 024/329, 024/330, 024/331, 024/332, 024/334, 024/335, 024/336, 024/337, 024/338, 024/339, 024/340, 024/341, 024/342, 024/343, 024/344, 024/345, 024/347, 024/348, 024/349, 024/350, 024/351, 024/352, 024/353, 024/354, 024/356, 024/357, 024/358, 024/359, 024/360, 024/361, 024/362, 024/363, 024/364, 024/365, 024/366, 024/367, 024/368, 024/370, 024/371, 024/372, 024/373, 024/374, 024/375, 024/376, 024/377, 024/378, 024/379, 024/380, 025, 026, 027, 028, 029, 030, 031/1, 031/2, 031/3, 031/4, 031/5, 031/6, 031/7, 031/8, 031/9, 031/10, 031/11, 031/12, 031/13, 031/14, 031/15, 031/16, 032, 033/1, 033/2, 033/3, 033/4, 033/5, 033/6, 033/7, 033/8, 033/9, 034, 035/1, 035/2, 036, 038, 039/5, 039/6, 039/7, 039/8, 040, 041/21, 041/22, 042, 048/1, 048/2, 048/3, 048/4, 048/5, 048/6, 048/7, 048/8, 048/9, 048/10, 048/11, 048/12, 048/13, 048/14, 048/15, 048/16, 048/18, 048/19, 048/20, 048/21, 048/22, 048/23, 048/24, 048/25, 048/26, 048/27, 048/28, 048/29, 048/30, 048/31, 048/32, 048/33, 048/34, 048/35, 048/36, 048/38, 048/39, 049/1, 049/2, 049/5, 049/6, 049/7, 049/8, 049/9, 049/10, 050, 051/1, 051/2, 051/3, 051/4, 051/5, 051/6, 051/7, 051/8, 051/9, 052, 053/1, 053/2, 053/3, 054, 055/1, 055/2, 055/3, 056, 057/1, 057/2, 058/9, 059, 060, 061/1, 062, 063, 064, 065/18, 067/4, 068, 070/6, 070/7, 070/8, 070/9, 070/10, 070/11, 070/12, 071, 072/1, 072/2, 072/3, 072/4, 072/5, 072/6, 072/7, 072/8, 072/9, 072/10, 072/11, 072/12, 072/13, 072/14, 072/15, 073/2, 073/3, 074/8, 074/9, 083/8, 090, 093/20, 093/29, 093/70, 093/94, 0104/3, 0105, 0106/8, 0107, 0108/1, 0108/2, 0108/3, 0108/4, 0108/5, 0108/6, 0108/7, 0109, 0110/1, 0110/2, 0110/3, 0110/4, 0110/5, 0110/6, 0110/7, 0111/9, 0111/23, 0111/35, 0111/39, 0125/16, 0129, 0130/1, 0130/2, 0130/3, 0130/4, 0130/5, 0132/1, 0133, 0134, 0135/1, 0135/2, 0135/3, 0136/1, 0136/4, 0136/6, 0136/7, 0136/8, 0137, 0138/2, 0138/3

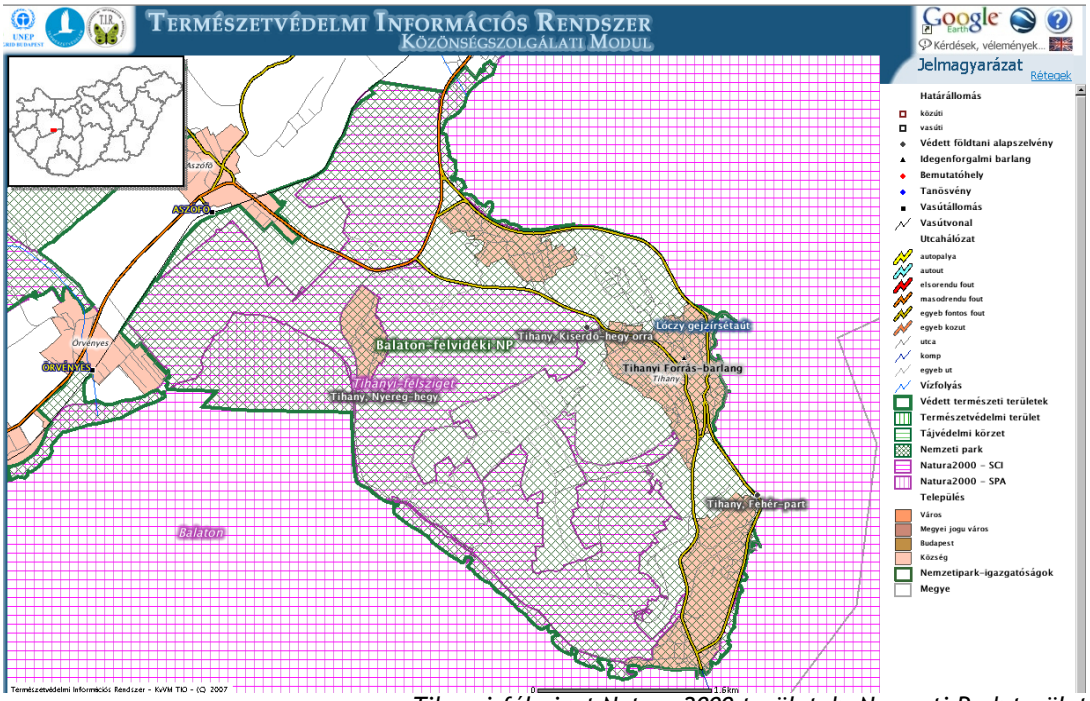

Tihanyi-félsziget Natura 2000 területek, Nemzeti Park terület
(Forrás: Természetvédelmi Információs Rendszer)

Natura 2000 területet érintik az alábbi tervezési területek:

- Tihanyi félsziget (HUBF20006)
    - 1. Sajkodi strand kiszolgáló területe az erdő területfelhasználásban; (0138/2 hrsz);
    - 2. Citromos kert (0138/1 hrsz) és a parti út mellett futó erdőterület (0139/3 hrsz.
- Balaton (HUBF30002)
    - 8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája előtt kikötésre alkalmas partszakasz és MTA limológia előtt strandolásra alkalmas partszakasz jelölése
    - 11. Panoráma Hotel – strandolásra és kikötésre alkalmas partszakaszok rendezése a valós használatnak megfelelően.

- **Ramsari terület**

A Balaton Ramsari területek közé tartozik. A tó különlegesen jó feltételeket biztosít a vándorló récék és ludak számára. Mivel a nyári hónapokban nem elégítené ki a nemzetközi jelentőség kritériumát, nemzetközi jelentőségű helyzete szezonális, október 1-től április 30-ig tart.

3.2.2.2. Országos jelentőségű védett természeti terület

- **Balaton-felvidéki Nemzeti Park**

A Tihanyi-félsziget teljes területe a Balaton-felvidéki Nemzeti Park része. A Tihanyi-félszigeten hozták létre 1952-ben hazánk első tájvédelmi körzetét. A terület 1997-től a Balaton-felvidéki Nemzeti Park turisztikai szempontból is kiemelt jelentőségű része.

A Tihanyi-félsziget teljes területe, így a vízpart-rehabilitációs tanulmánytervvel érintett terület a Balaton-felvidéki Nemzeti Park része - Balaton-felvidéki Nemzeti Park létesítéséről szóló 31/1997. (IX.23.) KTM rendelet alapján -, így országos jelentőségű védett természeti terület.

- **Országos Ökológiai Hálózat**

A tervezési területeket az Országos Ökológiai Hálózat, így a Balaton kiemelt üdülőkörzet térségi övezetei közül a magterület, ökológiai folyosó és a pufferterület övezete érinti.

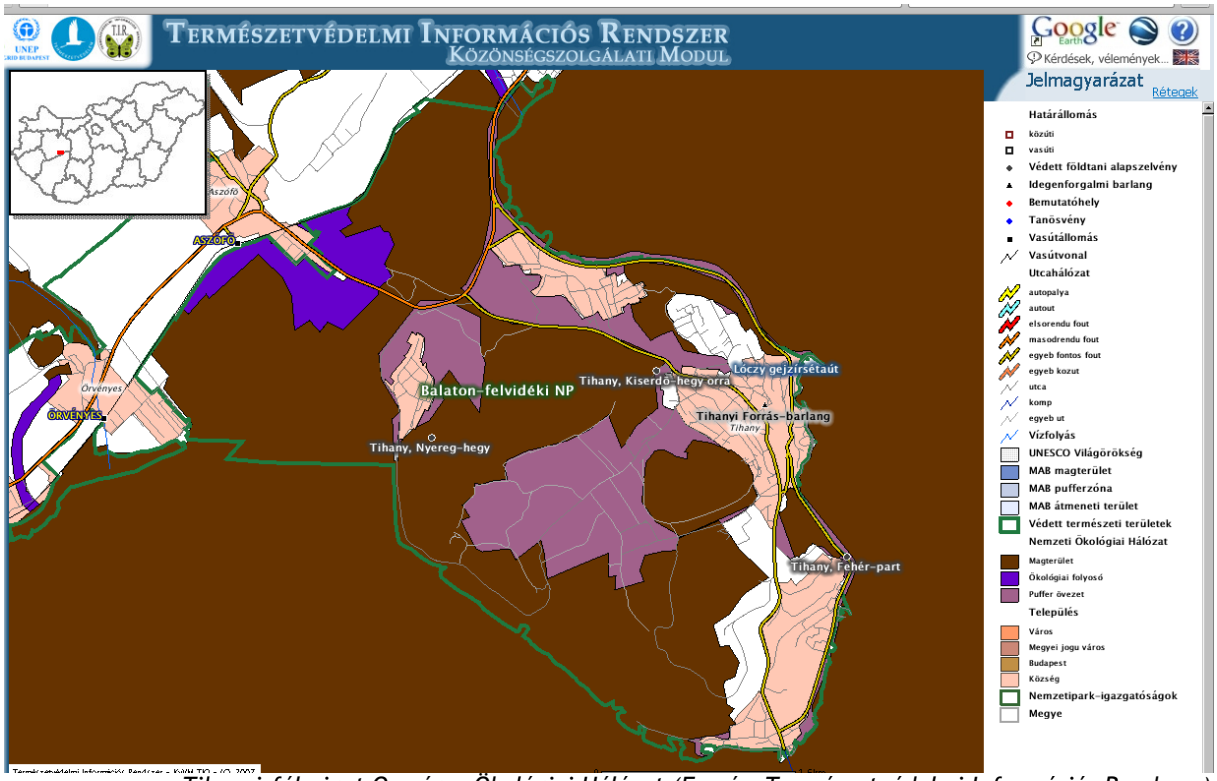

Tihanyi-félsziget Országos Ökológiai Hálózat (Forrás: Természetvédelmi Információs Rendszer)

A hatályos településrendezési eszközök tartalmazzák az országos ökológiai hálózat övezeteinek a lehatárolását.

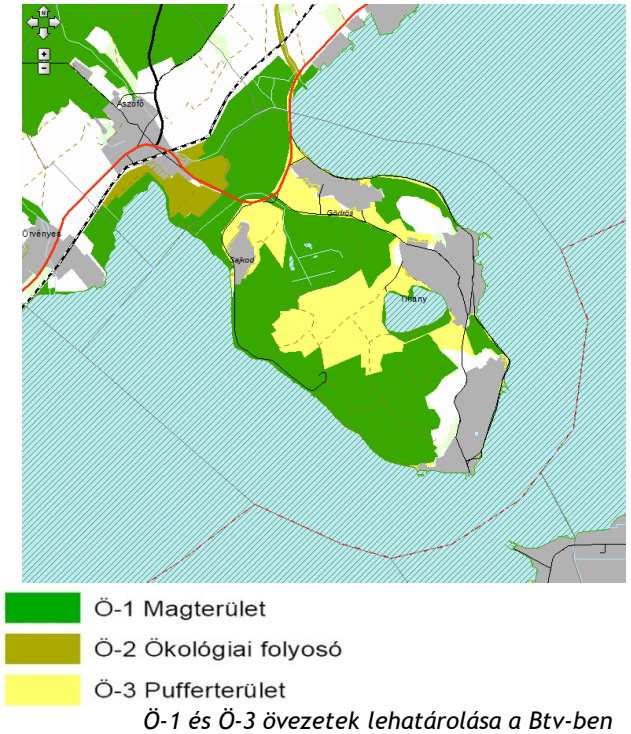

Ö-1 és Ö-3 övezetek lehatárolása a Btv-ben

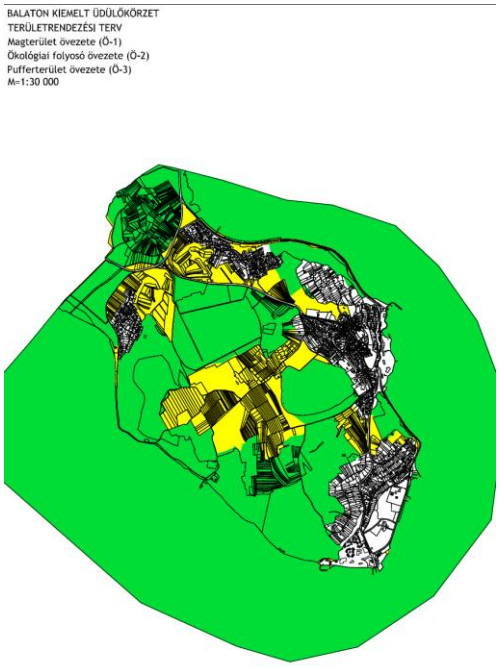

Ö-1 és Ö-3 övezetek lehatárolása a hatályos településrendezési eszközökben

Magterület övezetbe (Ö-1) tartozik a félsziget nyugati partján húzódó erdőségek, továbbá az Apáti-lapos gyep és nádasterületei, továbbá a tómeder, így a VpRT módosítással érintett

- 1. Sajkodi strand területén a kiszolgáló terület;
- 2. Sajkodi sor mellett futó 0139/3 hrsz-ú ingatlanon erdőterület;
- 7. Somosi strand területén a kiszolgáló terület.

Pufferterület övezetbe (Ö-3) tartozik a félsziget keleti partján a 7117. j. országos mellékutat kísérő területek. A pufferterület övezetet érintik az alábbi tervezési területek, azonban a tervezett módosításokra közvetlenül nincsen hatásuk:

- 1. Sajkodi strandtól északra a parkoló egy része (0139/1 hrsz);
- 4. Kompkikötő keleti részén fekvő 1860 hrsz-ú zöldterület;
- 6. Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezetében a 7117. j. mellékút keleti oldalán a különleges területek egy része (1851/1, 1851/3, 0140/8 hrsz);
- 7. Somosi strand (0140/15 hrsz).
- 11. Panoráma Hotel parti területe (1185/2 hrsz).

- **Ex-lege védett értékek**

Tihany területén található földvárak, barlangok források kiemelt természetvédelmi oltalmáról a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Tvt.) 23. § (2) bekezdése rendelkezik. A vízparti területet közvetlenül nem érintik az értékek.

3.2.3. Tájvédelem

A tájszerkezet bemutatását lásd: 3.2.4. Településszerkezet, területhasználatok című fejezet

A hatályos településrendezési eszközök tartalmazzák a térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezet lehatárolását. Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezetbe tartozik az Akasztó-domb és Kopasz-hegy keleti, meredek hegyoldalai, így VpRT módosítással érintett

- 7. Somosi strand kiszolgáló területe.

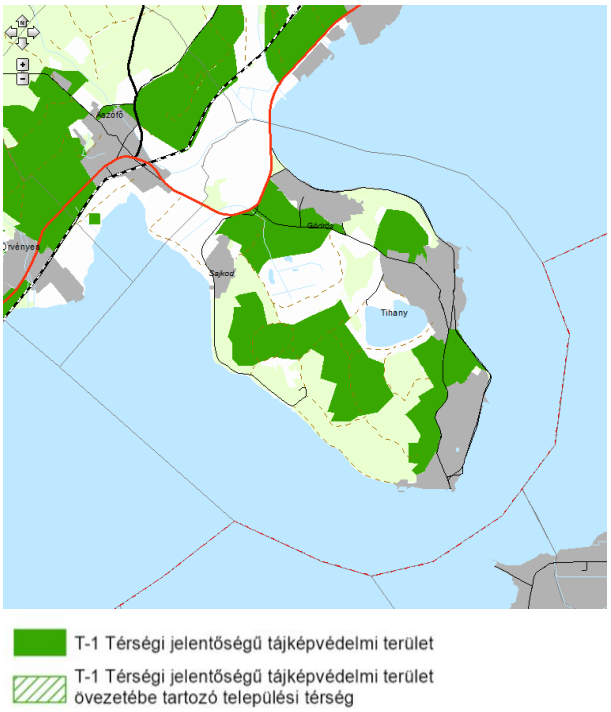

T-1 övezet lehatárolása a Btv-ben

T-1 övezet lehatárolása a hatályos településrendezési eszközökben

3.2.4. Településszerkezet, területhasználatok

A település jelenlegi szerkezetének és további fejlődésének legmeghatározóbb vonalas elemei:

- 71. sz. – Lepsény-Fenékpuszta másodrendű főút;
- 7117 - Tihany félsziget összekötő út;
- 71122 - Tihany Fürdőtelep bekötő út;
- kerékpárutak;
- Külső-tó vízelvezető csatornája, vízelvezető árkok;
- külterületet felszabdaló földutak, fasorok;

Szerkezeti jelentőségű területhasználati jellemzők:

- az Ősközség lakóterületi túlsúlya;
- intézményterületek mozaikos elhelyezkedése;
- Sajkod, Diós, Gödrös, Kopasz-hegy üdülőterületei;
- Óvár és Cser-hegy – volt zártkerti területek – egyre sűrűbb beépítése;
- partvonalhoz kapcsolódó területhasználatok: kikötő, strand, üdülő, szabadidő központ terület;
- mozaikos tájszerkezet;
- szőlőterületek túlsúlya a félsziget közepén.
- összefüggő erdőfoltok a település nyugati és középső részén, illetve a keleti partvonal mellett;
- korlátázott mezőgazdasági területek a fokozottan védett területek közelében - külterületek természetvédelmi hasznosítása.
- turisztikai és rekreációs területek;

Tihany tájszerkezetét, illetve településszerkezetének kialakulását a domborzati, vízrajzi és egyéb természeti adottságokhoz alkalmazkodó területhasználati foltok, több évezredes kultúra, beépített területek, valamint az azokat összekötő, elválasztó, vagy átszelő vonalas elemek határozták meg. Tihany Veszprém megyében a Balaton-felvidék déli részén húzódó falu, mely egyedülálló módon a Balaton tómedrébe benyúló félsziget. Szerkezetét meghatározó táji, természeti adottságok a változatos domborzat.

- **Külterületek:**

A vonalas tájformáló elemek természetesek, vagy mesterségesek lehetnek. Természetes tájelemek a meglévő fasorok, a vízfolyások. A félszigeten a völgyek jelentik a természetes vonalas elemeket, a művi elemek (utak, vízelvezető árkok, távvezetékek) elsősorban a domborzati viszonyoknak megfelelően völgyekben kerültek kialakításra. Mivel a műszaki infrastruktúra elemei követik a természetes környezetet, ezért nem formálják karakteresen a táj képét, kevéssé jelennek meg korridorként, az élővilágot elválasztó folyosóként. A vonalas tájalkotó elemek tájképformáló ereje abból adódik, hogy amellett, hogy tagolják a tájat, vezetik a tekintetet. Mesterséges, vonalas tájalkotó elemek jellemző eleme a település külterületét behálózó útrendszer.

A település külterületét északon érinti a 71. sz. főút. Tihany fő szerkezeti eleme a 7117. j összekötő út, mely kapcsolatot biztosít a 71. sz. főút és a Tihany-rév, illetve a településközpont között. Az út a félsziget keleti partvonalán halad a félsziget déli pontjáig, a rév kikötőig, majd északnak halad az ősközségen keresztül, s csatlakozik újból a 71. sz. főútba. További országos mellékutak a területen: 71122 j. összekötőút, mely közvetlen kapcsolatot biztosít a fürdőtelep és az ősközség között; a 71301 j. bekötőút köti össze a révátkelőt a 7117. j. összekötő úttal. Fontos településszerkezeti elem az apáti templomromtól Sajkodra vezető településközi út, ami a félsziget nyugati oldalán kb. a félsziget feléig került leaszfaltozásra. A települési földutak jól feltárják a külterületet. Vízi közlekedés szempontjából fontos a személyi hajózással érintett hajóállomás, illetve az autós forgalmat lebonyolító Tihany-rév.

A tájszerkezetet alapvetően a domborzati viszonyok határozzák meg, aminek köszönhetően erősen mozaikos tájszerkezet alakulhatott ki. A félszigetet peremterületein hegyek veszik körbe, melyek védelmet nyújtanak a belső lapos területeknek.

A terület hullámzásának megfelelően a magasabb fekvésű, illetve meredekebb lejtésű területeken, illetve a természetvédelmi érdekekkel összhangban erdők, fás legelő, korlátozott mezőgazdasági terület és egyéb természetközeli területfelhasználások jellemzők. A félsziget belsejében árutermelő mezőgazdasági területek (elsősorban szőlőterület) találhatók.

A falu közvetlen közelében, illetve a korábbi szőlőhegyeken (Kiserdő-hegy, Cserhegy, Kopaszhegy, Óvár, Gödrös, Sajkod) találhatók a volt zártkerti területek. E zártkerti területek is nagy változatosságot mutatnak. A területeken továbbra is a szőlő-, gyümölcs- és kertművelést kell ösztönözni. A beépített zártkerti részeken, a településhez közel sűrűbb beépítés jellemző, a belterülettel határosan megjelenik az állandó lakófunkció is, azonban a belterületi részhez képest kedvezőtlenebb közművesítettségi és közszolgálati ellátottsággal.

A félsziget két egykori vulkáni kráter helyén keletkezett beltava a Külső-tó és Belső-tó. A Külső-tó kizárólag természetvédelmi célokat szolgál, a növényzet csaknem teljes egészében „visszafoglalta" a vízfelületet, melyek nagy természetvédelmi jelentőséggel bírnak.

- **Belterületek:**

Tihany jellegzetes Balaton-parti település, mely területhasználatában és funkcióiban is megmutatkozik, ami a többi környező Balaton-felvidéki faluhoz hasonlóan a táji adottságokhoz alkalmazkodva alakult ki. Viszonylag intenzíven használt terület a félsziget déli és keleti oldala, ahol a 7117. j. összekötő út feltárja a területet: Tihany-rév környezete, a Kopasz-hegy keleti lejtője, a Fürdőtelep, illetve Óvár és Diós parti területei, tovább a félsziget északnyugati része Sajkodnál. A parti részeken beépített területként hétvégiházas- és üdülőházas üdülőterületek, hajó-, vitorlás- és csónakkikötők, továbbá strandok és kiszolgáló területek találhatók. A vízpartot az Aszófői sarokban, a Kenderföldeknél, illetve a félsziget nyugati természetes partjainál természetes nádas kíséri.

A település belterületére változatos településkép jellemző: az ősközségben – a település ősi magjában - szabálytalan vonalvezetésű utcahálózatot találunk, szabálytalan alakú és méretű telkekkel. A helyi adottságokat figyelembe véve alakult ki az utcaszerkezet, az utcák szabályozási szélessége gyakorta nem teszi lehetővé a forgalmi sávok mellett járda kiépítését. Az ősközség jól megőrizte a népi építészet jellegzetes beépítéseit, így ez a településmag műemléki jelentőségű terület. A településrészre a lakóterületi túlsúly jellemző. Az ősközséghez kapcsolódó Fürdőtelep eltérő adottságokkal rendelkezik, ott jellemzően hétvégiházas területek találhatók.

Az intézményterületek jól illeszkednek a településképbe, jellemzően a település központjában és a Belső-tó keleti partján találhatók. Területük a község alapfokú intézményeit (igazgatás, egészségügy, oktatás, nevelés, művelődés) teljes egészében magába foglalja. A település léptékétől eltérnek az alábbi térségi jelentőségű intézmények: az apátság, a MTA Biológiai Kutató Intézete, illetve az iskola a Belső-tó partján. A községben található gazdasági és turisztikai területek építésénél is jellemzően figyelembe vették a település egyedülálló adottságait.

Diós, Gödrös, Sajkod és Kopaszhegy településrészeken jellemzően üdülőterületek találhatók.

Tihany hajóállomás és rév környékén turisztikai és rekreációs területek találhatók. Tihany legnagyobb fejlesztési területe a kompkikötő mellett található Kenderföldek.

3.2.5. Vízpart-rehabilitációs terv hatálya alá vont terület területfelhasználási vizsgálata

3.2.5.1. Üdülőterületek

A félsziget turisztikai és idegenforgalmi fellendülése a XIX. század végén indult meg, amikor az északi part vasútvonala elérte Aszófőt. Az első világháborút követő időszakban - az országhatárok lecsökkentésével - összeszűkült az ország idegenforgalmi és kulturális kínálata, így egyre nagyobb jelentősége lett a belföldi célpontoknak, így Tihanynak is. Ekkor indult meg Tihany keleti és déli partján a hegyoldal letörésével és a parti nádas feltöltésével a parti út kiépítése. Mindez lehetőséget adott a parti területek hasznosításának megindítására, a partmenti területek feltárására. Ekkor indult meg az üdülőtelepek kiépítése: Diósüdülő-tp (Diós és Gödrös), Óvárfürdő-tp (Óvár), Tihany-fürdőtelep (Kopasz-hegy). Az üdülőtelepek jelenleg helyet adnak a hétvégiházas üdülőknek. Az 1920-as években épül föl a KISOK-üdülő továbbá Habsburg József főherceg egykori nyári rezidenciája és a Sport Szálló is.

Ezt az időszakot követően az 1960-es évek végén indult meg újabb lendülettel a félsziget fejlesztése. Az 1957-ben létrehozott Balatoni Intéző Bizottság a Tihany-félszigetet – Badacsony és Szigliget mellett – olyan területkategóriába sorolta, ahol a nagy kiterjedésű építési területek kijelölése tilos, amivel hozzájárult a terület természeti és kultúrtörténeti adottságainak megtartásához. Ekkor épült föl a rév mellett a Klub Tihany modern szállodájával, illetve a hozzá tartozó bungalókkal, továbbá felépült egy modern üdülőépület az egykori főhercegi nyári rezidencia ősfás ligetében.

A 70—es éveket követően jelentős szállodai fejlesztésre nem került sor. A rendszerváltást követően megszűnt a Hotel Garda (volt KIOSK üdülő), bezárt a Park Hotel, a Sport Szálló. Az utolsó húsz évben szerencsésen megújult a Klub Tihany területe, a Hotel Tihany Átrium a Tihanyi Hajós Egylet kikötőjével szemben, illetve a Hotel Panoráma.

A félsziget jelentősebb, emblematikus üdülőházas üdülőterületei a vízparthoz kapcsolódóan:

- A *Club Tihany* 13 hektáros zárt területén (1872 hrsz) a 330 szobás szálloda és a 160 bungaló 1400 főnek tud egy időben elhelyezést biztosítani a rév szomszédságában. A 7-8 szintes szálloda a vízparton, míg az 1-2 szintes bungalók a vízparttól hátratolva, a terület északi részén helyezkednek el. A terület 500 m hosszú vízparti kapcsolattal rendelkezik, ami egyben füves strandszakaszként funkcionál a komplexum vendégei részére. Számos egyéb szolgáltatást nyújt a Club Tihany a vendégek részére, mellyel meghosszabbítható a balatoni nyári szezon: konferenciaterem, gyógy- és wellness központ, éttermek, vízi és szárazföldi sportlehetőség stb.
- A volt KISOK-üdülő (a háború után partizán-, majd szabadságharcos-, s végül Külügyminisztériumi Üdülő), ma a bezárt *Garda Hotel* területe (1847 hrsz) hasznosítatlanul áll évek óta. E terület a Magyar Állam tulajdonában. A Garda Hotel terület rendezett kertészeti kialakítású, nem túl értékes épületállományú terület, az épületek 1-3 szintszámmal rendelkeznek.
- A négycsillagos *Hotel Átrium Tihany* (1849 hrsz) a Kenderföldektől északra található. A kétszintes, magastetős hotel 26 szobából áll, melyből 22 kétágyas, 1 egylégterű és 3 kétlégterű lakosztály. A szállodával szemben, a 7117. j. mellékút túloldalán található a Tihanyi Hajós Egylet vitorláskikötője és klubja, illetve strandterületek.
- A mintegy 5,6 hektáros park közepén áll *Habsburg József főherceg egykori nyári rezidenciája* (570/5 hrsz). A századforduló hangulatát idéző épületet Kotsis István tervezte 1925-ben. A kastélyt később szállodává (Park Hotel) alakították, azonban úgy, hogy eredeti architektúrája megmaradt. Ezt követően a parkba több új épület is került az 1950-es éveket követően, már kevésbé igényes építészeti kialakításban. A legkarakteresebb épület a vízpartra épített 5 szintes üdülőépület. A rendszerváltásig a terület a központi párt nyaralóhelyeként funkcionált. A területet jelenleg nem használják.
- A Biearbauer (Borbíró) Virgil tervezte kupolás, teraszos *Sportszálló*, mely az 1920-as években a Balaton-környék egyik legelegánsabb szállodája volt, a kikötőhöz kapcsolódóan épült föl. A kikötő és környezete 1930-ra nyerte el mai formáját, amikor kialakították környezetében a parkot. A hotelnek kezdetben 16 szobája volt, majd később többször átalakították az épületet. (Egységes építészeti koncepció keretében, a posta épületével párhuzamosan az 1950—es években a főbejárathoz egy előtetőt építettek.) Az épület jelenleg kihasználatlanul roskadozik.
- A *Hotel Panoráma* (1173 hrsz) a félsziget füredi oldalán található Diós településrészen. A szálloda három épülete jó megközelítéssel rendelkezik: mind tömegközlekedési eszközökkel, mind gépkocsival, mind kerékpárral könnyen elérhető. A szálloda füves magánstranddal, csónak- és vízi sporteszköz kölcsönzési lehetőséggel rendelkezik a 7117. j. országos mellékút túloldalán.

3.2.5.2. Strandok

A településen az alábbi strandok állnak önkormányzati tulajdonban: Gödrösi szabadstrand, Hajóállomás mellett, Somosi öböl szabadstrand, Sajkodi strand. Közforgalmú strand ezen felül az Átrium strand (1851/1, 0140/8 hrsz) a Kenderföldeknél. A fentieken túl kis szakaszokon szabadstrandként használják a partszakaszt. Az önkormányzati strandok sajátossága Tihanyban a keskeny parti sáv miatt, hogy - a Hajóállomási strand kivételével - az országos mellékút vagy magánút - a Sajkodi strand esetében – osztja ketté a napozásra kijelölt területet és a kiszolgáló létesítményeket (mosdó, öltöző, büfék, parkoló. Mindez azon túl, hogy csökkenti a fürdőzők komfort érzetét, jelentős balesetveszély forrás is. Az önkormányzati tulajdonú strandok legfontosabb jellemzői az alábbi táblázatban kerültek összefoglalásra.

Önkormányzati strandok legfontosabb adatai ***Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás***

Strand neve:	**Gödrösi**	**Sajkodi**	**Hajóállomási**	**Somosi**
Strand tulajdonosa:	önk.	önk.	önk.	önk.
Strand üzemeltetője:	önk.	bérlő	bérlő	önk.
Strand üzemelés jellege: szabad / fizető / szállodai-kempingi:	szabad	fizető	fizető	szabad
Érintett HRSZ-ok:	1187	0139/2	583	0140/15
Partszakasz hossza (m):	326	192 m	235 m	105 m

Önkormányzati strandok legfontosabb adatai *Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás*				
Strand neve:	**Gödrösi**	**Sajkodi**	**Hajóállomási**	**Somosi**
Kiépített partszakasz hossza (m):	326	180 m	200 m	105 m
Strand területe (ha):	2017 m2		7790 m2	371 m2
Strand befogadó képessége (fő):	-	-	-	-
Vizesblokkok száma (db)	1	1	1	1
Öltözők száma (db)	1	1	1	1
Parti vendéglátó egységek száma (db)	3	2	1	1
Ebből hány szolgáltat nem csak a strandra? (db)	3	2	1	1
Mozgó árusítás van-e?	-	-	-	igen
Milyen kölcsönözhető strandeszközök állnak rendelkezésre?	vizibicikli	vizibicikli, kajak	vizibicikli	-
Rendelkezésre állnak-e padok?	-	igen	igen	-
Játszóterek száma?	-	1	1	-
Sportpályák száma típusonként:	-	-	1	-
Van-e animációs szolgáltatás?	-	-	-	-
Van-e vízimentő szolgálat?	igen	igen	igen	igen
Van-e elsősegélynyújtó hely?	-	van	igen	-
Van e mozgáskorlátozottat vízbe segítő berendezés?	-	-	-	-
Vannak-e árnyat adó facsoportok (a teljes strandfelület hány %-a)?	a strandon nincsen, csak közvetlen mellette	igen (50%, napszaktól függ)	igen (50%, napszaktól függ)	nincsen
Van-e parti sétány?	igen	nincs	igen	van
Csónak- vitorlás kikötők száma:	-	-	-	-
Van-e a strandnak parkolója? (ha igen, és ismert a szám, hány férőhelyes?)	igen	igen	igen	van, nem ismert
Be van-e kerítve a strand?	nincs	részben	igen	nincs
Horgászat engedélyezett-e?	nem	nem	nem	nem
Vannak-e nádasok, nádas foltok?	vannak	vannak	foltok	-
Megfelelő-e az aljzat állapota?	igen	igen	igen	igen
Mikor volt utoljára kotrás, és mikorra tervezik?	-	minden évben	2011. minden évben	-
A strandon lenne-e igény a sekély vízű felületek árnyékolására?	-	-	-	-
A strandot érintő fejlesztési elképzelések:	kiszolgáló létesítmények és parkolók építése	-	épület felújátása	-
Egyéb szolgáltatások, fontos szempontok:	-	-	-	-

A fentieken túl nem közforgalmú strand a vízpart-rehabilitációs terv szerint strandolásra alkalmas partszakasz: Club Tihany (1872, 0140/1 hrsz), jelenleg használaton kívüli volt Külügyi strand (1856 hrsz), Uvaterv strand (1854/1, 0140/5 hrsz), MÚOSZ strand (570/1 hrsz), József főherceg nyári rezidenciája előtti terület (570/5 hrsz), MTA Limnológia (571/1 hrsz), Panoráma Hotel strandja (1185/2 hrsz).

3.2.5.3. Kikötők

A félsziget mindig is a víz felől volt inkább nyitott, a szárazföld felől kevésbé. Tihany község közel 12 km-es vízpartján számos kikötő található. A csónakkikötő és vitorláskikötők első sorban a helyi közösségek rendelkezésére állnak. A látogatók fogadását illetően a 60-as évek tihanyi fejlesztései jellemzően a vízi útvonalon érkezőkre építettek (rév, hajókikötő).

A *Tihanyi rév* jelentős térségi szerepet tölt be már a történelmi idők óta, egyedülállóan közvetlen kapcsolatot biztosít a Balaton északi és déli partja között; a település déli kapuja. (A korábbi rév a maitól néhány száz méterre az Újlaki templom közelében működött.) A kétmólós, medencés és nyíltvízi kikötőt 1905-ben helyezték üzembe. Trianont követően a parti út már elérte a révet. A rév evezős csónakját motoros komp váltotta föl, a megnövekedett forgalom irányítására kőház épült a rév földpadján. Az 1957-ben létrehozott Balatoni Intéző Bizottság ezen a területen is fejlesztéseket kezdeményezett: rév kör alakú váró épülete, Klub Tihany a révtől nyugatra. Átfogó fejlesztések ezt követően nem történtek, minden koncepciót nélkülöző bódék, kiszolgáló kereskedelmi létesítmények települtek a rév köré. A nyári csúcsidényben ide érkezik, illetve innen indul az átmenő forgalom nagy része. A látogatók igen jelentős hányada ugyanakkor olyan kiránduló, aki Tihanyban is akar időt tölteni. A kikötő tehát közlekedési, forgalmi csomópont, turisztikai információs központ, de egyúttal Tihany egyik alközpontja is, aminek feladata a színvonalas vendéglátás és a kereskedelmi ellátás. A kikötő a jelenlegi állapotában nem tud eleget tenni ezeknek a funkcióknak, sem mennyiségi, sem minőségi értelemben.

A rév környékén elburjánzott, városrendezési és építészeti koncepciót és tervezést nélkülöző provizórikus építmények nem méltóak a Tihanyba érkező vendégek fogadására. A kikötő nem közforgalmú, csak a kompok kikötésére használható. Ezen a kikötőrészen kedvtelési célú kishajó ideiglenesen sem köthet ki. A személyhajók a kikötő keleti oldalán, a partfalnál kötnek ki. A Tihanyi-szoros vize a váltakozó irányú áramlások, valamint a kompforgalom miatt meglehetősen nyugtalan. A kikötő csak észak felől védett a széltől.

A *Hajókikötő* nyüzsgő életű turistaforgalmi csomópont, egyúttal kellemes ligetes park a vízparton. Az egymólós nyíltvízi kikötőt az 1910-es években helyezték üzembe. Az ezt követő időszakban megindult a terület fejlődése: a Klebesberg féle program alapján megvalósult a Limnológiai Intézet épületcsoportja (Kotsis Iván, 1926), a hajókikötőnél megépült a Sport Szálló hangulatos épülete (Bierbauer – Borbíró Virgil, 1926), megindult a Fürdőtelep kiépülése, közvetlen kapcsolat épül a kikötő és az ősköszség között. 1960-es éveket követően számos – nemzetközi építészeti elismerést is kapó – fejlesztés kezdődött: Hajóállomás és posta a hajókikötőnél: Bérczes István, 1962; Közúti híd: Lipták lászló, 1961; Bisztró és Csemege a hajókikötőnél: Gulyás Zoltán, 1962. Ezek a fejlesztések hozzájárultak ahhoz, hogy a félszigetre érkező, több tízezres tömegek fogadására alkalmas legyen a terület. A fejlesztések az elmúlt évtizedekben – a turisták elmaradásával – lassan megrekedtek, egyedüli fejlesztésként megújult a kikötő épülete a mólószáron.

A félszigeten az alábbi csónak- és vitorláskikötők találhatók:

- Csónakkikötő
    - Sajkod kikötő (014/21/d hrsz)
    - MOHOSZ kikötő (0136/5 hrsz)
    - 1. számú (RÉV) csónakkikötő (Akadó)
    - Diósi csónakkikötő
- Vitorláskikötő
    - Tihanyi Yacht Club – Humán Jövő Kikötő (1875 hrsz): A vitorláskikötőben 76 cölöpös kikötőhely van, ebből 6 vendéghely a kikötőmedence keleti partfalán, illetve a középső stég déli oldalán. A kikötőhöz kapcsolódik szálloda, étterem, drinkbár. A kikötőmedence vízfelülete minden időjárásban jól védett. A kikötőtől nyugatra meglehetősen sekély a víz.
    - Volt Külügyi üdülő kikötője (1856 hrsz): A kikötőt két mólószár védi. A kikötő medencéje az elmúlt évtizedekben feliszapolódott, nem hazsnálatos.
    - Tihanyi Hajós Egylet Kopasz-hegy délkeleti lejtőjénél (1851, 0140/9 hrsz): A keleti móló végén a víz fölé épített stégen bár (THE Beach Bar) üzemel. A Vitorlás Iskolának saját strandja van a kikötő északi oldalán. Egyéb szolgáltatások: nyári vitorlástáborok gyerekeknek, THE vitorlásklub az utánpótlás nevelésére, 24 órás mentőszolgálat.
    - MTA Limnológia (571/1 hrsz): A kikötő zárt, sem állandó sem vendég kikötőhelyek nincsenek. Szükség esetén tud adni 1 menedéket a móló végének belső oldalán.
    - Vitorláskikötő a hajóállomásnál: A BH ZRt. kikötője közforgalmú, a kikötőmedence nyugati oldalán a két rövid mólónál 4-4, valamint a partfalnál 7 vendéghely van. A kikötőmedence védett az északi szél által keltett hullámzástól, de a szél itt is akadálytalanul fúj. A déli és a keleti szél viszont kellemetlen hullámzást kelt a kikötőben. A kikötő fejlesztését tervezi a BH Zrt.
    - Panoráma Hotel kikötője (1185/2 hrsz): A háromcsillagos hotel kikötője közforgalmú, így vendéghajókat is fogad: a 20 bójás kikötőhely melett 5 vendéghely van a sziget északi végén és az úszóponton nyugati oldalán. A kis kikötő védtelen az első körnegyedből fújó szelektől, ezért tervezik, hogy egy íves kőszórást építenek a hajók védelmére.

A vízpart-rehabilitációs terv további hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakaszt jelöl ki Tihanyi révtől keletre fekvő Híd mellékén.

3.2.5.4. Egyéb vízparti területfelhasználások

A tihanyi *citromos kert* (a 0138/1 hrsz-ú ingatlan) az 50-es években Magyarország minta citrom ültetvényének adott helyet Sajkodtól délre. A terület ma a Pannon Egyetem Georgikon Kar (Keszthely) tulajdonában van, területén jelenleg fügefajta gyűjtemény található. A teraszos kert és a területen található elhagyott, de hangulatos épület alkalmas lenne turisztikai funkció betöltésére (mintakert, arborétum jelleggel).

A *MOL horgásztanya* kb. 1961 óta található a területen, s bár horgásztanya nem szerepel önálló hrsz-ú ingatlanként a földhivatali alaptérképen, csak alrészlet, épületei fel vannak tüntetve. A terület jelenleg erdő besorolású, ahogyan erdő területfelhasználási egység, ahogyan erdő területfelhasználási egység a területet feltáró út is. A területen jelenleg 5 különböző karakterű, építészeti megjelenésű épület található. Bár van olyan épület amelynek felújítása megtörtént, az épületek többségében rossz állagúak, korszerűtlenek, található 2,2 m belmagasságú épület is. A területhez kettő darab horgászstég kapcsolódik a BFNPI engedélyével.

A *MOHOSZ kikötőt* a feltáró területtel együtt a horgászegyesület használja, jelenleg csónak kikötőként. A területen kiszolgáló épület nincs (a móló bejáratánál található ideiglenes jellegű bódé építményen kívül). A terület kiszolgálása a – vízpart-rehabilitációval már nem érintett – 0136/7 hrsz-ú területről történik.

A *Kenderföldek* területe (összesen 20 ha terület) Tihany legutolsó nagyobb összefüggő beépítetlen területe a part mentén. Fejlesztés hosszútávra meghatározó lesz Tihany életében ezért kiemelt figyelmet igényel. A terület egy része Önkormányzati tulajdon (1841/4-21 hrsz), egy része állami tulajdon, ezért a beépítés módjára az Önkormányzat közvetlen hatással lehet. (A terület elválaszthatatlan egységet képez a volt Külügyi Üdülő (Garda Hotel) területével (1847 hrsz) E terület a Magyar Állam tulajdonában, Humán jövő kft kezelésében áll, s az Önkormányzat a terület tulajdonjogát meg kívánja szerezni.)

A Vízpart-rehabilitációs tanulmányterv hatálya a Kenderföldek területéből kb 30-40 m-es sávra terjed ki, azonban a területre vonatkozó javaslatok készítése során a teljes terület vizsgálata, és fejlesztési lehetőségeinek számba vétele szükséges, hisz annak szellemében lehet csak megalapozott javaslatot tenni.

Területhasználatát tekintve a Kenderföldek területe jelenleg erdő jellegű, beépítetlen terület. A területen található a volt szennyvíztisztító telep, mely jelenleg már csak átemelőként üzemel, kisebb védőtávolsággal, azonban az átemelő pontos területigénye nem ismert. A terület keleti oldalán található terület természetközeli közpark. A Garda Hotel terület rendezett kertészeti kialakítású, nem túl értékes épületállományú terület. A területhez közvetlenül kapcsolódik a volt Külügyi strand területe, melyet évek óta nem használnak, ennek következtében, és a megváltozott áramlási viszonyoknak köszönhetően, megindult a nádasosodás folyamata. Az északi mólószár mellett a - készülő nádkataszter alapján - 4.a nádas található. A jelenlegi starttól (délre) található a 1857 hrsz-ú terület, mely korábban strandként funkcionált, (Magyar Állam tulajdona), kivett, vízállás. Itt 4.b osztályú nádas található. A strandtól északra 1855/2 hrsz-ú szintén kivett, vízállás, 3 b osztályú nádassal.

A korábbi időszakban többször felmerült a Kenderföldek fejlesztése, készültek tanulmánytervek, beépítési javaslatok. Az önkormányzat már korán felismerte a teljes terület együttes hasznosításában rejlő lehetőségeket. Legutóbb pályázat útján kívánta értékesíteni, de nem járt eredménnyel. A sikeres pályázat kulcsa lehet a teljes terület együttes értékesítése (állami és Önkormányzati tulajdonú területek közösen), a terület fejlesztési lehetőségeinek együttes végiggondolása, s a terület fejlesztésének lehetősége szorosan összefügg a strand és a kikötő fejlesztésében rejlő lehetőségekkel.

A Habsburg József főherceg nyaralókastély ősfás kertjének szomszédságában található a *Magyar Tudományos Akadémia Balatoni Limnológiai Kutató intézete* (571/1 hrsz). Az intézetet a Balaton-kutatás és kísérletes biológiai kutatás céljára hozták létre Habsburg József főherceg egy kori nyári rezidenciájával egyidőben 1927-ben. Az ennek helyet adó 5 pavilonból álló épületegyüttes 1926-27-ben épült – szintén Kotsis István tervei alapján.

> *„A limnológia, azaz tótudomány a múlt század nyolcvanas éveiben indult rohamos fejlődésnek, amihez a lökést a mély tavak hőrétegzettségének felfedezése adta. A magyar kutatók nem sokat késlekedtek. A Magyar Földrajzi Társaság Lóczy Lajos vezetésével 1891-ben indította meg a Balaton Tudományos Tanulmányozását, ami 30 évig tartott, és a geológiát, hidrográfiát, meteorológiát, faunisztikát, florisztikát, antropológiát, néprajzot stb. felölelő eredményeit 32 kötetben tették közre. Nyilvánvalóvá vált azonban az is, hogy a tó gazdag élővilágán belüli érzékeny és bonyolult összefüggéseket csak a tó partján folyamatosan működő intézet kutathatja eredménnyel.*

A Nápolyi Zoológiai Állomáshoz hasonló intézmény létesítésére a Balaton partján a Kir. Magy. Természettudományi Társulat már 1894-ben javaslatot tett, de anyagi nehézségek és a világháború miatt 1925-ig kellett várni, hogy a Magyar Nemzeti Múzeumhoz tartozó Balatoni Biológiai Állomás Hankó Béla vezetésével megnyílhasson Révfülöpön, a mostani hajóállomás épületében. Az intézet helyét maga Klebelsberg választotta ki a Tihanyi-félszigeten, az Apátság alatt közvetlenül a vízparton. Az épületegyüttest Kotsis Iván tervezte. Alapkövét 1926. augusztus 25-én tették le."[13]

A többszintes főépületben vannak a laboratóriumok, a könyvtár, igazgatói iroda, akváriumszoba és a műhelyek. Ehhez árkádokkal egyik oldalról a vendégház, másik oldalról kutatói lakóház csatlakozik. Változás az elmúlt évtizedekben annyi történt, hogy a vendégház még egy emeletet kapott, így most abban 15 vendégszoba, 2 appartman, száz fős előadóterem, étterem és gazdasági hivatal található, a lakóház pedig kutatóépületté alakult át. Az intézetet a 2 hektárnyi tóparti park teszi egyedülállóan széppé. A műúttól a hegy felé még 1 hektárnyi területen az idők során 6 lakóház épült a kutatók elhelyezésére.

A tihanyi turizmus fejlesztése érdekében az 1960-as években megkezdődött a *hajóállomás környezet*ének a rendezése egységes építészeti koncepció alapján: *hajóállomás* és *posta* épülete (Bérczes István és Szittya Béla, 1962) a korábbi várócsarnok helyén, *Bisztró és Csemege* a hajókikötőnél (Gulyás Zoltán, 1962), vagy a *közúti híd* (Lipták László, 1961), illetve a Sportszálló átépítése. Az épületek vasbeton szerkezetűek, jellemzően földszintesek, magastető nélkül épültek. A terület rehabilitációja a 2010-es évek első felében kerül sor a tervek szerint.

A Gödrösi strandtól északra alakították ki a fák között a *Kalandsziget* pályát. Az erdőben kiemelt biztonsággal, a fák speciális hangvizsgálatával és franciaországi építési tapasztalatokkal létrehozott, három különböző nehézségi fokú akadálypályán, a mászófán, vagy a félköríves lecsúszó pályán kihívást és kalandot, míg a fák tövében, Tihany természetvédelmi környezetében nyugalmat és pihenést is találnak kicsik és nagyok, fiatalok és idősebbek.

3.2.6. Eltartóképesség és terhelhetőség

A tájterhelést jellemzően az infrastruktúra hálózat, illetve az intenzív beépítésre szánt területek határozzák meg. A tájterhelés vizsgálatban kirajzolódnak a települést összekötő infrastruktúra hálózati elemek (közút vasút), illetve a települések beépítésre szánt területei. A tájterhelés az infrastruktúrától való távolság függvényében egyre kevésbé fejtik ki hatásukat.

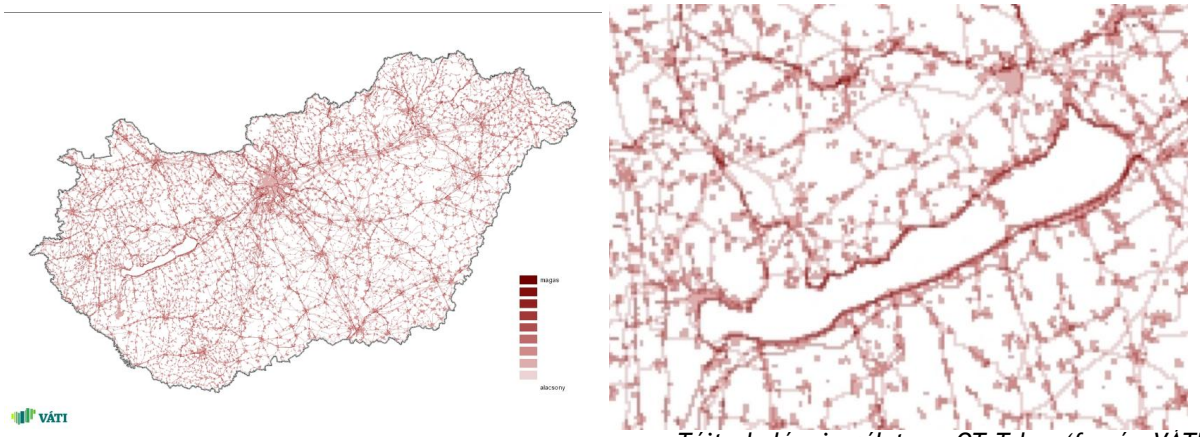

Tájterhelés vizsgálata az OTrT-hez (forrás: VÁTI)

Ahogyan az OTrT-hez készített tájterhelés vizsgálatban is kirajzolódik, a balatoni üdülőkörzet települései nagy tájterhelést jelentenek. Tihany esetében a tájterhelés kizárólag a beépítésre szánt területekre korlátozódik, s kisebb, mint más balatonparti településen. A védett területek esetében a félszigeten nem beszélhetünk tájterhelésről, s a tómeder használata során sem mutatható ki.

A Tihanyi-félszigeten a település fejlődését jelentősen meghatározzák a természetvédelmi területek. A településfejlesztési koncepcióval összhangban –a településen cél, hogy a fejlesztések a már igénybevett területeken valósuljanak meg, mely nem rontja a meglévő természeti állapotot.

[13] Forrás: http://www.blki.hu/BLKI/index.htm

A Tihanyi-félsziget terhelhetőségét meghatározó korlátozó tényezők a következők a Balaton törvény előírásainak megfelelően, melyek hatással vannak a VpRT módosításra:

Kiemelt térségi övezet		**Megjegyzés**
jele	**megnevezése**	
Ö-1	**Magterület övezete**	Magterület övezetbe tartozik a félsziget nyugati partján álló erdőségek, továbbá az Apáti-lapos gyep és nádasterületei, továbbá a tómeder. *Az övezetben új beépítésre szánt terület nem került kijelölésre. A kialakult, valós tájhasználat megváltoztatását nem eredményezi az alábbi területfelhasználások kijelölése, az érintett tervezési területek esetében:* - a Sajkodi strand területén a kiszolgáló terület helyén különleges beépítésre nem szántterület strandterület; - a Sajkodi sor mellett futó 0139/3 hrsz-ú ingatlanon erdőterület; - Somosi strand területén a kiszolgáló terület helyén zöldterület. *Épületek létesítése esetén figyelembe kell venni a látványvédelemre vonatkozó előírásokat, az előírásokat be kell építeni a helyi építési szabályzatba. A magterület előírásai tartalmazzák, hogy új építmény a természetvédelmi kezelés és bemutatás céljából, valamint szakrális építményként (kápolna, kereszt, kőkép) helyezhető el. A strand kiszolgáló területeként kijelölt – Sajkodi strand területén kijelölt különleges beépítésre nem szánt strandterület, illetve a Somosi strandnál jelölt új zöldterület – közvetett módon hozzájárul a jobb természetvédelmi kezeléshez, hiszen a kijelölt területfelhasználások hozzájárulnak a jobb természeti környezet kialakításához azáltal, hogy rendeződik a területhasználat.*
	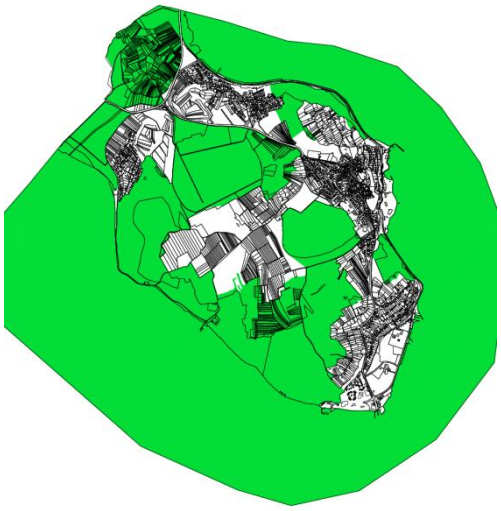	
Ö-3	**Pufferterület övezet**	Pufferterület övezetbe tartozik a félsziget keleti partján a 7117. j. országos mellékutat kísérő területek. *A pufferterület övezetet érintik az alábbi tervezési területek, azonban a tervezett módosítások nem érintik a területeket:* - Sajkodi strandtól északra a parkoló egy része (0139/1 hrsz); - Kompkikötő keleti részén fekvő 1860 hrsz-ú zöldterület; - Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezetében a 7117. j. mellékút keleti oldalán a különleges területek egy része (1851/1, 1851/3, 0140/8 hrsz); kikötő környezetében tervezett közlekedési terület – erdőterületből történő átsorolás nem érinti a pufferterület terület övezetét. - Somosi strand (0140/15 hrsz). - Panoráma Hotel parti területe (1185/2 hrsz). *Épületek létesítése esetén figyelembe kell venni a látványvédelemre vonatkozó előírásokat, az előírásokat be kell építeni a helyi építési szabályzatba.*
	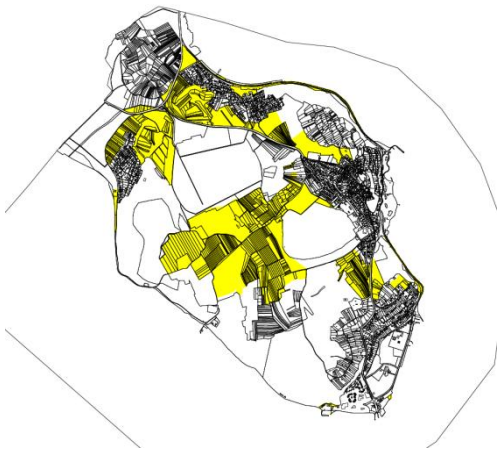	

Kiemelt térségi övezet		Megjegyzés
jele	**megnevezése**	
T-1	**Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete**	Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezetbe tartozik az Akasztó-domb és Kopasz-hegy keleti, meredek hegyoldalai, így VpRT módosítással érintett Sajkodi strand kiszolgáló területe. *Az övezetben új beépítésre szánt terület nem került kijelölésre. Az övezet szabályozása beépült közvetlenül a HÉSZ táj- és természetvédelem cím alá tartozó rendelkezésekbe. Épületek létesítése esetén figyelembe kell venni a látványvédelemre vonatkozó előírásokat, az előírásokat be kell építeni HÉSZ övezeti előírásába.*
T-2	**Történeti települési terület övezete**	*A térségi övezetre vonatkozó szabályok szerint a településrendezési eszközökben kell lehatárolni a tényleges kiterjedését, ami Tihanyban megegyezik az Ősközség műemléki jelentőségű területeivel. A fentiek alapján a településrendezési eszközökben pontosított történeti települési terület övezete nem érinti a VpRT hatálya alá eső területeket.*

Kiemelt térségi övezet		Megjegyzés
jele	**megnevezése**	
T-3	**Világörökség és világörökség várományos települési terület övezete**	Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ tájékoztatása – a településrendezési eszközök felülvizsgálatával kapcsolatban - 2014. október 8-i keltezésű levelében jelzi, hogy Tihany a "Tihanyi-félsziget, a Tapolcai-medence tanúhegyei és a Hévízi tó" világörökségi várományos területbe tartozik. Tihany egész területe a világörökség és világörökség várományos terület övezetébe tartozik. A Tihanyi-félsziget javasolt védőövezete a Tihanyi-félsziget természetvédelmi területéhez kapcsolódó és Aszófő, Örvényes közigazgatási területéhez tartozó Balaton-parti természetvédelmileg védett terület. Ennek értelmében a Tihanyi-félsziget tarozik a T-3 jelű kiemelt térségi övezetbe. *A félszigetre nem készült világörökségi kezelési terv. Várhatóan a VpRT módosítása során kijelölt területfelhasználások összhangban vannak a Tihanyi-félsziget céljaival.*
P-1	**Földtani veszélyforrás terület övezete**	A településrendezési eszközök felülvizsgálatával párhuzamosan Tihany Község Önkormányzata geotechnikai szakértői véleményt kér dr. Wagner és Társa Kft. (8000 Székesfehérvár, Máriavölgy 18.): „Tihany csúszásveszélyes területeinek vizsgálatáról". A Bányakapitányság szakértői véleménye (Iktatási szám: VBK/963-2/2012), illetve a 2013. április 18-án Bányakapitányságnál felvett jegyzőkönyv alapján megállapítást nyert, hogy a tanulmány a Bányakapitányság felszínmozgásos veszélyes területekkel kapcsolatos vizsgálati szempontjait kielégíti, és a helyi építési szabályzat módosításához is kellő útmutatást ad. **A településrendezési eszközök felülvizsgálata során a földtani veszélyforrás terület övezete a tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolásra került.** A lehatárolás szerint Gödrös és Diós területe, továbbá a Kenderföld kivételével a tervezési terület érintett földtani veszélyforrás terület övezetével. *A VpRT módosítása beépítésre szánt területet - üdülőterület kijelölésére nem tesz javaslatot az övezettel érintett területen*
	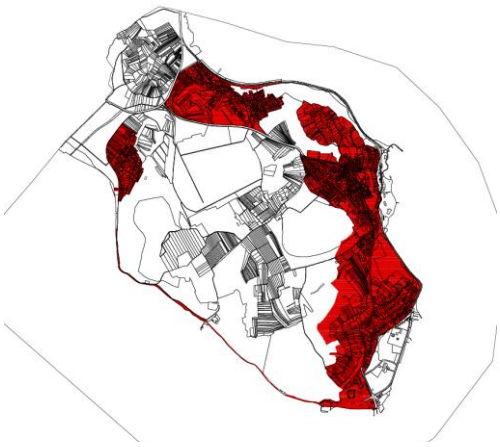	

<table>
<tr><th colspan="2">Kiemelt térségi övezet</th><th rowspan="2">Megjegyzés</th></tr>
<tr><th>jele</th><th>megnevezése</th></tr>
<tr><td>F-1</td><td>Felszíni vízminőség-védelmi terület övezete</td><td rowspan="2">Tihany közigazgatási területén F-1 jelű övezetbe tartozik a Belső-tó és környezete, a Külső-tó és az attól délre eső mezőgazdasági területek, a Külső-tó és a 7117. mellékút közötti területek (az erdőterületek kivételével), az Apáti-puszta, az Apáti-lapos, továbbá Tihany nyugati partoldala 50 m széles sávban.
A VpRT módosítással érintett Sajkodi strand tervezési területen beépítésre szánt területet nem jelöl a tervezett. A településrendezési eszközök módosítása során kell érvényesíteni az épületek bővítésére, építésére vonatkozó előírásokat.</td></tr>
<tr><td colspan="2"> 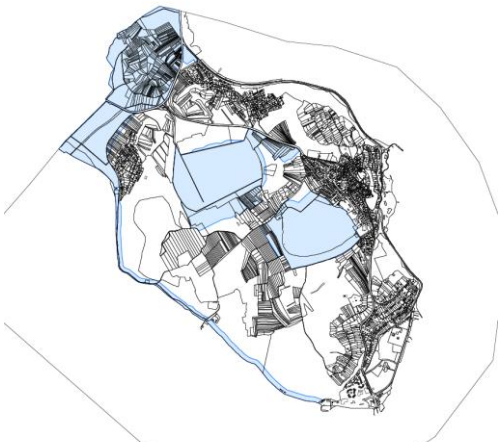 </td></tr>
<tr><td>D-1</td><td>Tómeder övezete</td><td rowspan="2">Az övezetbe tartozik a Balaton tómedre.
A tómeder területén található nádasokra vonatkozó szabályokat tartalmaz.</td></tr>
<tr><td colspan="2"> 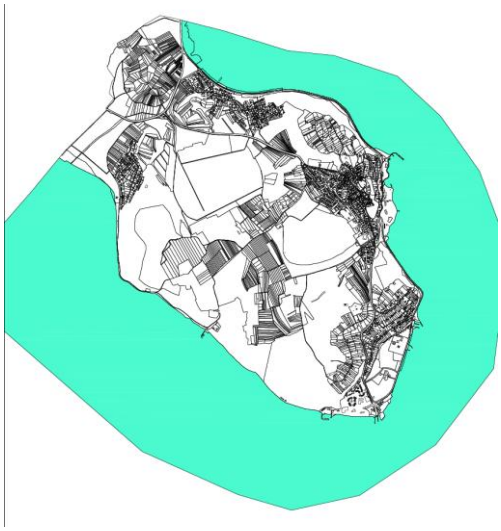 </td></tr>
</table>

3.3. FENNÁLLÓ KÖRNYEZETI KONFLIKTUSOK, PROBLÉMÁK

A konfliktusok elsődleges jellegük szerint funkcionális, tájökológiai és vizuális-esztétikai konfliktuscsoportba kerültek besorolásra. Továbbiakban a tájökológiai konfliktusok a környezetvédelmi konfliktusok között kerülnek bemutatásra, s a tájhasználati konfliktus témakörében a funkcionális és vizuális-esztétikai konfliktusok kerülnek feltárásra tervezési területenként.

- **Funkcionális tájhasználati konfliktusok**

Funkcionális konfliktusok az egymást akadályozó, egymás területét megszüntető, rendeltetését zavaró, egymással konkuráló területhasználatok, ezek a tervezési területeken az alábbiak:

1. Sajkodi strand

- A strand egyedülálló fekvése következtében kedvelt célpontja a nyári időszakban strandolni vágyó közönségnek. A strandot kiszolgáló épületek: mosdó és öltöző, büfék a strandhoz vezető Sajkodi-sor keleti oldalán az erdőterületben (0138/2 hrsz) találhatók. Az erdőterület az Országos Erdőállomány Adattárában (*a továbbiakban OEA*) található, továbbá az ökológiai hálózat magterületébe tartozik.
- A strandtól északra található parkoló területén (0139/1/b hrsz) jelentős növényállomány található. A földhivatalnál a parkoló legelő területként van lejegyezve.

2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő

- Part menti – földhivatali alaptérképen - legelőterület (0139/3/a hrsz) a valóságban zárt erdőállomány, ami Tihany természetes partvonalát kíséri a sajkodi strandtól a MOHOSZ kikötőjéig. (A terület a VpRT-ben vízgazdálkodási terület tómedren kívül területfelhasználásba tartozik.)

6. Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezete

- A parti út (7117. j összekötőút / Kenderföld utca) nyugati oldalán a vízpart-rehabilitációs tervvel nem érintett üdülő- és lakóingatlanok nyílnak, melyek megközelítése a külterületi, 0101/7 hrsz-ú - földhivatali nyilvántartás szerint erdő – ingatlanon keresztül történik. Az „erdőterület" a valóságban a telektulajdonosok által használt előkert az ingatlan előtt. A 0101/7 hrsz-ú ingatlan rendezetlensége miatt nincsen közterületi kapcsolata az alábbi beépített ingatlanoknak (1697, 1698, 1782, 1783 hrsz), így nem építési telkek az OTÉK 1. számú melléklet, fogalommeghatározások 30. Pont előírásainak megfelelően.

7. Somosi strand

- A stand terület a part menti út (7117. j mellékút) és a vízfelület között található. A 3,5 méter széles napozó egy 380 m^2 nagyságú betonfelület, amit egy kis mellvéd választ el a parti sétánytól illetve a mellékúttól.
- A stand kiszolgáló épületei (büfé, wc) és a parkolók az út túloldalán vannak a földhivatali nyilvántartás szerint erdő, 0101/4 hrsz-ú erdő ingatlanon. Az erdőterület az OEA-ban található (Tihany 8/TI1).

8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA Limnológia

- A nyári rezidencia előtt található mólószár nem hasznosított.
- Habsburg József főherceg nyaralókastély ingatlanja alulhasznosított
- Jelentős állagromlás a hotel épületében

11. Panoráma Hotel

- A kikötő és a stand (1185/2 hrsz) kiszolgáló helyiségei és épületei a 7117. j mellékút túloldalán található.

- **Vizuális-esztétikai konfliktus**

Vizuális-esztétikai konfliktust a „csúnya" látvány, a rendezetlenség, a rendetlenség, a megoldatlanság, a befejezetlenség, a folyamatosság érzékelhető megszakadása, hiánya okozza, ezek a tervezési területeken az alábbiak:

1. Sajkodi strand

- A strandot alacsony, 1,0 méter magas vadháló veszi körbe az erdő irányából, mivel korábban a vadak – elsősorban a vaddisznók - nagy károkat okoztak a strand területén.
- A strandon illetve az azt kiszolgáló területen az elmúlt időszakban nem valósultak meg fejlesztések

2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő

- A tihanyi citromos kert (0138/1 hrsz-ú, 1573 m^2 nagyságú ingatlan) az 50-es években Magyarország minta citrom ültetvényének adott helyet. A terület ma a Pannon Egyetem Georgikon Kar (Keszthely) tulajdonában van, területén jelenleg fügefajta gyűjtemény található. Az egykori gyűjtemény területe nem jól hasznosított.

4. Kompkikötő

- A hajóállomás (1869 hrsz) akár helyi védelemre is méltó, tradicionális balatoni vízparti hajózási kiszolgáló épület. Az üzletsor különböző korok és építészeti igények (igénytelenségek) megtestesüléseként vegyes képet mutat, építészeti értékük nincs, ezek a rév kiszolgáló útja mellett helyezkednek el.

7. Somosi strand

- A strandon illetve az azt kiszolgáló területen az elmúlt időszakban nem valósultak meg fejlesztések

8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA Limnológia

- A mintegy 5,6 hektáros park (570/5 hrsz) közepén álló Habsburg József főherceg egykori nyári rezidenciája alulhasznosított, az ingatlan évek óta használaton kívül áll.

- **Környezetvédelmi konfliktusok**

Tájökológiai (nézőpont, illetve megközelítés kérdése, hogy az adott hatást a környezet szennyezéseként vagy az ökológiai adottságok károsításaként minősítjük) az egymást károsító, pusztító, megszüntető, egymás létét veszélyeztető területhasználati módok okozzák, ezek a tervezési területeken az alábbiak:

4. Kompkikötő

- A kompkikötő, mint Tihany és Balaton északi partjának egyik kapuja, jelentős autóforgalmat bonyolít le – különösen a nyári időszakban. A közelekedésből származó emissziók terhelik a környezetet.

4. A TERV MEGVALÓSULÁSÁVAL JÁRÓ, KÖZVETLEN VAGY KÖZVETETT KÖRNYEZETI HATÁST KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK ÉS A VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSOK ÉRTÉKELÉSE

A környezeti hatást kiváltó tényezők és a várható környezeti hatásuk értékelése tervezési területenként kerülnek bemutatásra.

4.1. A KÖRNYEZETI ELEMEKRE ÉS RENDSZEREIRE, FOLYAMATAIRA, SZERKEZETÉRE, KÜLÖNÖSEN A TÁJRA, TELEPÜLÉSRE, KLÍMÁRA, TERMÉSZETI (ÖKOLÓGIAI) RENDSZERRE, BIODIVERZITÁSRA VONATKOZÓ HATÁSOK

4.1.1. Környezeti elemekre és rendszerekre, folyamatokra vonatkozó hatások

A 3.1. fejezet azonosítja be a terv által befolyásolt környezeti elemeket.

A VpRT módosítás következtében a megvalósítás során (bontási és építési fázisban) keletkező időszakos hatások jellemzően reverzibilis és mérsékelhető hatások, melyek a jogszabályok betartásával minimálisra csökkenthetők.

- **Felszíni vizek**

Felszíni vizek szempontjából a Balaton tómedrét kell vizsgálni. Ahogyan a 3.1.1. fejezet is tartalmazza a településnek - a tó nagyságára tekintettel – korlátozottak[14] az eszközei a vízminőséget befolyásoló szennyeződések megelőzésére. A hatályos országos és helyi jogszabályok nem engednek semmilyen újabb szennyező funkciót a parti sávba. A tó vízminőségi adatai a megfelelő vízminőséget igazolják.

Kikötők létesítése és fejlesztése esetén figyelemmel kell lenni a meglévő áramlási viszonyokra.

- **Felszín alatti vizek**

A tervezési területek a felszín alatti vizekre nincsenek várhatóan hatással.

- **A talaj védelme**

Építés időszakában időszakos környezeti hatásokkal számol a terv.

- **A levegő tisztaságának védelme**

A **forgalomból származó hatásokkal** elsősorban a 4. Kompkikötő tervezési területen történő változásokkal kapcsolatban kell számolni. A terület jelenleg is Tihany egyik legfontosabb közlekedési kapcsolata, településkapuja – köszönetően a rév forgalomnak. (Az átlagos napi forgalom kb. 3500 E/nap, ami a kapacitás kb. 37%-a.) A fejlesztések következtében nem csökken a forgalomból származó terhelés, azonban a parkolás áthelyeződik a területtel szomszédos – a védett területektől kissé távolabb fekvő - Kenderföldekre.

Miután a 71. számú parti főút forgalmát csökkentő közlekedési beruházások – M8-as, 77-es főút – igen lassan valósulnak meg belátható ideig a közlekedés lég- és zajterhelő hatása ellen a területen kell védekezni. Tihanyon áthaladó tranzitforgalom csökkenésével, így az abból származó terhelés csökkenéssel lehet közép- és hosszútávon számolni, amennyiben a második balatoni kompjárat (Fonyód és Badacsony közt) megvalósul.

Építés időszakában időszakos környezeti hatásokkal számol a terv.

- **Hulladékkezelés**

Építés időszakában – különösen a bontási tevékenység során – környezeti hatásokkal számol a terv.

Üzemeltetés időszakában állandóan tervezhető – tevékenységtől függően – a keletkező hulladék mennyisége, illetve annak kezelése.

[14] Területfelhasználás meghatározása a vízpart mellett, közművesítettségre vonatkozó előírások, parkolóterületek megfelelő kialakítása stb.

- **Zaj- és rezgésvédelem**

A levegő tisztaságának védelmével összefüggésben a forgalomból **származó hatásokkal** elsősorban a 4. Kompkikötő tervezési területen történő változásokkal kapcsolatban kell számolni. A területen áthaladó forgalom nagyságrendje rövidtávon nem változik.

Építés időszakában időszakos környezeti hatásokkal számol a terv.

Üzemeltetés időszakában elsősorban a szabadidős létesítményektől származó zajterheléssel kell számolni. 7. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA limnológia tervezési területen a területfelhasználás váltás következtében a zajtól védendő területen növekszik (+10dB) a megengedett határérték.

4.1.2. Tájra és településre vonatkozó hatások

A tervezett módosítások nem járnak jelentős hatással a település szerkezetében és a tájra vonatkozóan, azok a meglévő állapothoz alkalmazkodóan kerülnek kijelölésre.

- **Tájra vonatkozó hatások**

Az előzetes egyeztetések alapján – a 8.Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA limnológia tervezési terület esetén vizsgáljuk a hatásokat.

- A területen nem kerül kijelölésre új beépítésre szánt terület. Az Üdülőterület helyén vegyes területfelhasználás kerül kijelölésre, ami lehetőséget ad a terület szélesebb körű, hosszú távon fenntartható hasznosítására.
- A Helyi Építési Szabályzatban kell meghatározni, hogy - a balatoni OTÉK és a magasabb szintű jogszabályok adta lehetőségek és korlátozások alapján – milyen beépíthetőséget enged meg a helyi jogszabály:
    - a historizáló stlusú nyaralókastély védelme eslődleges, melyet figyelembe kell venni új épületek telepítésnél, ki- és rálátási szempontok vizsgálatánál;
    - a vízpart környezetében a jelenleginél nagyobb beépítetlenül megőrzendő parti területsáv kijelölése;
    - a megengedett legnagyobb beépítettség korlátozása legfeljebb 15%-ban;
    - legkisebb zöldfelületi arány szabályozása 75%-ban
    - új építmény esetén az épületmagasság nem kerül korlátozásra;
    - látványterv előírása, mely biztosítja a beépítés tájba illesztését.
- Az 1970-es évek elején épült hotel épülete jelentős vertikális eleme a tájképnek tömege és épületmagassága miatt, melynek elbontása – annak elenére, hogy a kor jelentős építészeti emléke lehetne – a parti tájkép egységességét jeletősen javítani tudja.
- Új épületek építése esetén ki kell használni a terület domborzati adottságait, s a hegyoldalba belesimuló beépítést kell támogatni, a parti területsáv beépítetlenségét biztosítani kell.

4.1.3. Klímára vonatkozó hatások

A tervezett módosítás várhatóan nincsen hatással a klímára.

4.1.4. Természeti (ökológiai) rendszerre, biodiverzitásra vonatkozó hatások

A tervezett módosítások jellemzően a Tihanyi-félsziget már zavart (az idegenforgalom által igénybevett) területein valósulnak meg: a módosítások nem járnak a védett területen beépítésre szánt területek kijelölésével, a fejlesztések általában a meglévő állapotok rendezésére szolgálnak. A félsziget természeti (ökológiai) rendszerére, biodiverzitásra vonatkozóan jelentős károsító hatással nem kell számolni.

A következő, 4.2. A természetvédelmi oltalom alatt álló területekre, különös tekintettel a Natura 2000 területek állapotára, állagára és jelegére, valamint a területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire vonatkozó hatások című fejezet és a 11. sz. melléklet – Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció tartalmazza a természeti (ökológiai) rendszerre, biodiverzitásra vonatkozó hatásokat.

4.2. A TERMÉSZETVÉDELMI OLTALOM ALATT ÁLLÓ TERÜLETEKRE, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A NATURA 2000 TERÜLETEK ÁLLAPOTÁRA, ÁLLAGÁRA ÉS JELEGÉRE, VALAMINT A TERÜLETEKEN LÉVŐ ÉLŐHELYEK ÉS FAJOK KEDVEZŐ TERMÉSZETVÉDELMI HELYZETE MEGMARADÁSÁNAK, FENNTARTÁSÁNAK, HELYREÁLLÍTÁSÁNAK, FEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEIRE VONATKOZÓ HATÁSOK

A 3.2.2. természetvédelem című fejezetben bemutatásra kerül, hogy az egyes védett területeken, melyik tervezési terület(ek) találhatók. Az érintett tervezési területekkel kapcsolatban Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készült, mely jelen dokumentáció 11. sz. melléklete

Tekintettel arra, hogy tervkészítési stádiumról van szó, a módosítások nagy részének egyelőre nincs az élővilágra nézve tényleges hatása, mivel a a jelenlegi helyzettel összhangban levő állapotot jelölnek meg

A Tihanyi-félsziet teljes területe a Balaton-felvidéki Nemzeti Park része.

1. Sajkodi strand

További érintett védett területek:

- Európa diplomás és Natura 2000 terület a strand kiszolgáló területe az erdő területfelhasználásban (0138/2 hrsz);
- 0138/2 hrsz-ú területet érinti az országos ökológiai hálózat magterület övezete;
- a strandtól északra a parkoló egy része (0139/1 hrsz) az országos ökológiai hálózat puuferterület övezete érinti – a terület módosítással nem érintett.

A területen cél a meglévő állapotok rendezése. A tervezési területet közvetlenül a 0138/2 hrsz-ú terület rendezése érinti. A korábbi egyeztetési anyag javaslatot adott arra, hogy kerüljön beépítésre a TNM rendeletbe, hogy a 0138/2 hrsz-ú ingatlanon kijelölt különleges terület csak beépítésre nem szánt terület lehet a településrendezési eszközökben. Mindez biztosítja, hogy az 1462 m^2-es ingatlan túlfejlesztésére ne kerüljön sor, a strand kiszolgálására szolgáló épületek a jelenlegi nagyságrendben épüljenek újjá. A kijelölésre kerülő különleges beépítésre nem szánt területnek nincsen hatása várhatóan a védett területekre, mivel a terület kapacitása nem növekszik, illetve a kijelölt új területfelhasználás továbbra is a Sajkodi sor mellett, a védett területek határán fekszik.

- **Natura 2000 területekre gyakorolt hatás:**

A Tihany 0138/2 hrsz-ú ingatlanon engedély nélkül létesült strand kiszolgáló épületek léte természetvédelmi szempontból nem aggályos. A többszörös, többek között Natura 2000-es védelem alatt álló erdőterületnek ezek a meglévő épületek csak elenyésző, széli hányadát foglalják el, ráadásul egy olyan élőhelyen, mely nem minősül jelölő élőhelynek. Ezért véleményünk szerint létük illetve megmaradásuk nem gyakorol jelentős hatást Natura 2000-es jelölő élőhelyekre.

2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő

További érintett védett területek:

- Európa diplomás és Natura 2000 terület a Citromos kert (0138/1 hrsz) és a parti út mellett futó erdőterület (0139/3 hrsz), illetve a MOHOSZ kikötő megközelítését biztosító zöldterület (0136/4 és 0136/5 hrsz);
- Sajkodi sor mellett futó 0139/3 hrsz-ú ingatlanon található erdőterületet az országos ökológiai hálózat pufferterület övezete érinti.

A területen cél a meglévő állapotoknak megfelelő területfelhasználás kijelölése. A 0139/3 hrsz-ú terület az Országos Erdőállomány Adattár (a továbbiakban: OEA) része, így indokolt a terület erdőterületként történő kijelölése.

- **Natura 2000 területekre gyakorolt hatás:**

A Sajkodi sortól a Balaton felé húzódó Tihany 0139/3 hrsz-ú terület 'a' alrészlete (Tihany 2/TI2 erdőrészlet) faji összetétele meglehetősen eklektikus, mivel a szokványos vízparti puhafák mellett a hegyoldalról szél és madarak által terjesztve illetve lesodródás által a Csúcs-hegy és a Gubicza-tető magasabban fekvő száraz tölgyeseinek fajai is megjelentek.

Maga az ingatlan a „14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről”szerint nem képezi részét egyik, a Tihanyi-félszigetet érintő Natura 2000-es területnek sem, a „Balaton HUBF30002” kapcsán megfogalmazott természetvédelmi célkitűzések között kettő azonban is vonatkozhat erre a beerdősödött vízparti sávra is:

- A gyomosodó, cserjésedő, korábban kaszálással, legeltetéssel hasznosított gyepek újbóli hasznosítása kaszálással vagy állatállomány kialakításával, legeltetéssel.
- A meglévő part menti erdőterületek természetességi állapotának megőrzése, növelése megfelelő erdőgazdálkodási gyakorlat kialakításával – mindenkor ügyelve arra, hogy a védendő gyepek területe ne csökkenjen.

Jelenleg az erdősáv letermelése vagy megritkítása és a terület extenzív legeltetése helyett reálisabban megvalósítható lenne erdőként való meghagyása és a művelési ágnak a valós helyzethez való igazítása. Jelen állapotában az erdősáv jelentős botanikai értékkel nem rendelkezik, de mint állatok élőhelye természetvédelmi értékkel bír. Bár a vízparti legeltetésnek, mint Magyarországon kuriózummá vált tájhasználatnak is lennének értékei, ez a turisztikai célokkal sokkal nehezebben lenne összehangolható mint egy parti erdőállomány fenntartása.

A tervezett módosítás tartalmazza a Földművelésügyi Minisztérium szakmai egyeztetés során tett észrevételét, miszerint javasolt a sajkodi strandtól a Mohosz-kikötőig terjedő területen parti sétány és kerékpárút kialakítása. Az erdőterület között húzódó 0137 hrsz-ú út nyomvonala lényegében ma is lehetőséget ad erre, azonban a javaslat rendeletbe építésével lehetővé válik a nyomvonal funkciónak megfelelő rendezése. A javaslat azonban növelheti a védett terület látogathatóságát, aminek hatása elsősorban a hulladékterhelés növekedése, a szegélyterületek veszélyeztetése lehet, mely hatás csökkentésére intézkedéseket kell tenni (lásd 6. fejezet).

4. Kompkikötő

- A kompkikötőtől északkeletre fekvő 1860 hrsz-ú zöldterületet az országos ökológiai hálózat pufferterület övezete érinti.

A tervezett VpRT módosítás nem okoz módosítást a védett területeken.

A módosítással érintett területeken természetközeli élőhely nem található.

6. Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezete

További érintett védett területek:

- A 7117. j. mellékút keleti oldalán a különleges területek egy része (1851/1, 1851/3, 0140/8 hrsz) az országos ökológiai hálózat pufferterület övezetébe tartozik.

Tervezési területen tervezett módosítások nem fejtenek ki a védett területre hatást.

7. Somosi strand

További érintett védett területek:

- A Somosi strand kiszolgáló területet a 7117. j. mellékút nyugati oldalán az országos ökológiai hálózat magterület övezete érinti;
- A 0140/15 hrsz-ú, strandolás céljára kijelölt zöldterület (valóságban betonsáv) az országos ökológiai hálózat pufferterület övezetébe tartozik.

A területen cél a strandot kiszolgáló terület rendezése. A tervezési területet közvetlenül a 0101/4 hrsz-ú terület rendezése érinti. A területen zöldterület kerülne kijelölésre a ma is parkolóként és kiszolgáló területként működő területen, illetve a területhez délen csatlakozó, korábban kempingterületként működő területen. A tervezési terület a magterületbe tartozó terület szélét érinti, ahol a strand funkcióhoz kapcsolódóan a bolygatás kis mértékben jelenleg is tapasztalható, illletve ahhoz kapcsolódóan azon az erdőrészleten, ahol az erdőállomány még nem zárt, korábbi kempingterület.

8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA Limnológia

A tómeder Natura 2000 terület, Ramsari terület, országos ökológiai hálózat magterülete.

A módosítás során újonnan kijelölésre kerül a strandolásra alkalmas partszakasz az MTA Limnológia területe előtt,. A tervezett módosításnak nincsen hatása a tómederre abból következően, hogy a partszakaszt a valóságban jelenleg is használják strandolásra.

- **Natura 2000 területekre gyakorolt hatás:**

A két ingatlanon természetközeli élőhelyek a part közelében nem találhatók. A parti kövezés és a gyorsan mélyülő víz nádas és hínáros állományok megtelepedését nem teszik lehetővé. A parti kövezés a hüllők és kétéltűek számára sokkal kedvezőtlenebbek, mint a környező, növényes partszakaszok. Az érintett partszakaszon a strandolásnak közel évszázados hagyománya van, a strandolásra alkalmas partszakasz kijelölése nem kifogásolható.

9. Hajóállomás

Tervezési területen tervezett módosítások nem fejtenek ki a védett területre hatást. A területen cél a meglévő állapotoknak megfelelően a területfelhasználások feltűntetése.

10. Vízmű

Tervezési területen tervezett módosítások nem fejtenek ki a védett területre hatást.

11. Panoráma Hotel

További érintett védett területek:

- Panoráma Hotel parti területe (1185/2 hrsz) az országos ökológiai hálózat pufferterület övezetébe tartozik.

A tervezési területen cél a meglévő, jogszerűen működő területhasználatok fenntartása. A tervezett módosítás várhatóan nem jár a terület kapacitásának a növelésével.

- **Natura 2000 területekre gyakorolt hatás:**

A VpRT módosításának nincs jelölő fajt vagy élőhelyet negatívan befolyásoló hatása.

4.3. AZ EMBERI EGÉSZSÉGRE, VALAMINT AZEMBEREK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI HELYZETÉBEN – KÜLÖNÖSEN ÉLETMINŐSÉGÉBEN, KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGÉBEN, TERÜLETHASZNÁLATA FELTÉTELEIBEN – VÁRHATÓAN FELLÉPŐ VÁLTOZÁSOKRA VONATKOZÓ HATÁSOK

A tervezett módosításoknak nincsen hatása az emberi egészségre.

A tervezett módosítások célja, hogy a meglévő, a természetet nem zavaró állapotok hosszú távon fennmaradjanak, melyek fejlesztését a hatályos VpRT, s ennek következtében a településrendezési eszközök jelenleg nem tesznek lehetővé. A VpRT módosítása során biztosíthatóvá válik a területek fejlesztése, ami a területek értékének növekedésével jár. Minden tervezési terület esetében cél a kulturális örökség megőrzése, azokkal összehangolt fejlesztés megvalósítása.

4.4. ÚJ KÖRNYEZETI KONFLIKTUSOK, PROBLÉMÁK MEGJELENÉSÉRE, MEGLÉVŐK FELERŐSÖDÉSÉRE VONATKOZÓ HATÁSOK

A fennálló környezeti konfliktusokat és problémákat részletesen a 3.3. fejezet mutatja be.

1. Sajkodi strand

A kiszolgáló terület rendezése érdekében kijelölt különleges beépítésre nem szánt strandterület következtében a strandolásra használt zöldterület, illetve a kiszolgáló parkolóterület nagysága nem növekszik, így nem várható, hogy a jelenleginél nagyobb terheléssel bíró használat következik be, ami forgalomnövekedéssel, a zavaró hatások erősödésével jár.

A csereerdő helyének megválasztása során nem szabad, hogy a kiválasztott területen kedvezőtlen élőhelyi átalakulást okozzon.

A tervezett módosítás nem járul hozzá új környezeti konfliktusok, problémák megjelenéséhez, meglévők felerősödéséhez.

2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő

A módosítás következtében csökken a sajkodi strand és a MOHOSZ kikötő közötti szakasz (Sajkodi sor és környezete) terhelése, mivel a gépjármű forgalmat az Önkormányzat kizárná az útszakaszról, ezzel zaj- és légszennyezéssel nem kell számolni. A javasolt gyalogos és a kerékpáros forgalom vélhetően növeli a terület látogathatóságát, ami maga után vonja a hulladékterhelés növekedését, amelynek minimalizálására intézkedéseket kell tenni (lásd 6. fejezet).

4. Kompkikötő

A terület egy részének javasolt átsorolásával lehetővé válik a terület építészeti arculatának javítása. A beépítettség korlátozott (max. 20 %-os) növekedésének részbeni kompenzálására, illetve a „fogadókapu" környezetének szebbé tétele érdekében a kompkikötő környezetében jelentős nagyságú új zöldterület került kijelölésre, mely hozzájárul a terület kondíciójának javulásához.

A fejlesztések következtében az Önkormányzat a Kenderföldeken kívánja a parkolóterületet kialakítani. A településkapuként működő területen fontos a parkolófelületek pótlása, áthelyezése, ami együtt jár azzal, hogy a védett területektől távolabb kerül áthelyezésre a forgalmi terhelésből származó hatás, illetve csökken az ősközség forgalmi terhelése.

6. Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezete

A valós állapotoknak megfelelően kerül kijelölésre közlekedési terület a tervezési terület északi részén. A közlekedési terület kizárólag bolygatott, erdőállománnyal nem érintett területeken kerül kijelölésre, így új környezeti konfliktus nem várható.

7. Somosi strand

A tervezett módosítás következtében sor kerülhet a strandot kiszolgáló terület rendezésére.

A tervezett módosítás nem járul hozzá új környezeti konfliktusok, problémák megjelenéséhez, meglévők felerősödéséhez. A terven kijelölt zöldterület nagysága a Balaton törvény előírásai miatt szükséges, azonban a terület a már bolygatott vagy kisebb értékű területeket érinti. A terület kialakítása és használata során törekedni kell arra, hogy a meglévő faállomány megőrzésre kerüljön, s a terület intenzív használata továbbiakban is a parkolóra és a kiszolgáló területre korlátozódjon, s ne alakuljon ki újabb szegély, ahol a növényállomány csökken.

A csereerdő helyének megválasztása során nem szabad, hogy a kiválasztott területen kedvezőtlen élőhelyi átalakulást okozzon.

8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA Limnológia

Az MTA Limnológia előtt jelölt strandolásra alkalmas partszakasz jelölése nem járul hozzá új környezeti konfliktusok, problémák megjelenéséhez, meglévők felerősödéséhez.

Habsburg József főherceg ingatlanján új funkciók megjelenése, új, korlátozott mértékű (max. 15 %-os) beépítés várható, melynek során a környezetterhelés növekedésével kell számolni, ami elsősorban a zaj- és levegőszennyezés növekedésével jár. Arra kell törekedni, hogy a terület rendezése a helyi és magasabb rendű jogszabályoknak ,megfelelően kell történjen, hogy település- és tájképi szempontból kedvező hatással járjon. A fentiekhez az Önkormányzatnak a 4.1.2. fejezetben szereplő vállalásokat kell átültetnie a HÉSZ-be.

9. Hajóállomás

A tervezett módosítás nem járul hozzá új környezeti konfliktusok, problémák megjelenéséhez, meglévők felerősödéséhez.

10. Vízmű

A tervezett módosítás nem járul hozzá új környezeti konfliktusok, problémák megjelenéséhez, meglévők felerősödéséhez.

11. Panoráma Hotel

A tervezett módosítás nem járul hozzá új környezeti konfliktusok, problémák megjelenéséhez, meglévők felerősödéséhez. A Panoráma Hotelhez tartozó horgászkikötőben biológiailag stabilizált védmű került kialakításra, mely megoldás példaértékű lehet más kikötő létesítése esetén is.

4.5. KÖRNYEZETTUDATOS, KÖRNYEZETBARÁT MAGATARTÁS, ÉLETMÓD LEHETŐSÉGEINEK, FELTÉTELEINEK GYENGÍTÉSÉRE VAGY KORLÁTOZÁSÁRA VONATKOZÓ HATÁSOK

A tervezett módosítások nem gyengítik vagy korlátozzák a környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeit, feltételeit.

4.6. A HELYI ADOTTSÁGOKNAK MEGFELELŐ OPTIMÁLIS TÉRSZERKEZETTŐL, TERÜLETFELHASZNÁLÁSI MÓDTÓL VALÓ ELTÉRÉS FENNTARTÁSÁRA VAGY LÉTREHOZÁSÁRA VONATKOZÓ HATÁSOK

A tervezett módosítások csak kis mértékben járnak a meglévő térszerkezet megváltoztatásával, azonban ezek leginkább tervi szinten jelentenek változást, mivel azok a valós használatnak megfelelően módosulnak vagy jobb környezeti állapot elérése a cél.

A térszerkezeti változásokat (VpRT módosítási javaslatát) az 1.3. A tervezési területek bemutatása, módosítások célja és tartalma, illetve a 4.9. A környezeti következmények alapján a terv és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása vonatkozó hatások – Tervi változtatások bemutatása az egyeztetési dokumentációhoz képest című fejezetek tartalmazzák.

4.7. OLYAN HELYI TÁRSADALMI-KULTURÁLIS, GAZDASÁGI-GAZDÁLKODÁSI HAGYOMÁNYOK GYENGÍTÉSÉRE, AMELYEK A TÁJ ELTARTÓ KÉPESSÉGÉHEZ ALKALMAZKODTAK VONATKOZÓ HATÁSOK

A tervezett módosítások továbbiakban is hozzájárulnak a meglévő vízparti területhasználat fenntartásához, így nem számol a terv társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésével.

4.8. A TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK MEGÚJULÁSÁNAK KORLÁTOZÁSÁRA VONATKOZÓ HATÁSOK

A tervezett módosítások nem korlátozzák a természeti erőforrások megújulását.

4.9. A KÖRNYEZETI KÖVETKEZMÉNYEK ALAPJÁN A TERV ÉS A VÁLTOZATOK ÉRTÉKELÉSE, A KÖRNYEZETI SZEMPONTBÓL ELFOGADHATÓ VÁLTOZATOK MEGHATÁROZÁSA VONATKOZÓ HATÁSOK – TERVI VÁLTOZTATÁSOK BEMUTATÁSA AZ EGYEZTETÉSI DOKUMENTÁCIÓHOZ KÉPEST

Jelen fejezetben azok a tervi változtatások kerülnek kiemelésre tervezési területenként, melyek a 2015 novemberében elkészült egyeztetési dokumentációra – a balatoni OTÉK 19. § (1) bekezdés szerinti szakmai egyeztetés alapján – érkezett vélemények alapján átvezetésre kerültek a tervben, és ami összhangban van a magasabb rendű tervekkel, illetve a környezet- természet- és tájvédelmi érdekekkel.

A tervezési területekre több változat is készült, ahogyan a *3. sz. melléklet is tartalmazza a tervi változtatásokat a hatályos VpRT-hez, illetve a VpRT módosításának egyeztetési anyagához viszonyítva.*

1. Sajkodi strand

Az észrevételeknek megfelelően a parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonal nem csak a MOHOSZ kikötő és a sajkodi strand között kerül jelölésre, hanem a strandtól tovább halad északra.

- **A beérkezett vélemények a tervezési területen az alábbi módosításokat indokolják:**
  - Parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonal jelölése Sajkodtól a MOHOSZ kikötőig.

Az erdőterület pótlása a 4. számú mellékletében kerül bemutatásra.

- **Továbbiakban az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás:**
  - A Sajkodi-sor északi oldalán a kiszolgáló terület rendezésére különleges beépítésre nem szánt strandterület kijelölése – az erdőterület OEA-ból történő kivonását követően.
  - Parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonal jelölése Sajkodtól a MOHOSZ kikötőig.

2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő

Az észrevételeknek megfelelően a Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem törlésre kerül a zöldterületen.

- **A beérkezett vélemények a tervezési területen az alábbi módosításokat indokolják:**
  - Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem törlésre kerül a zöldterületen.
- **Továbbiakban az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás:**
  - Erdőterület kijelölése a 0139/3/a hrsz-ú földrészleten - vízgazdálkodási terület tómedren kívül területfelhasználás átsorolásával;
  - Parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonal jelölése Sajkodtól a MOHOSZ kikötőig.

4. Kompkikötő

A beérkezett vélemények nem indokolnak a tervezési területen módosításokat.

- **Továbbiakban is az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás:**
  - Vegyes terület kijelölése a révtől nyugatra – különleges terület kikötő területfelhasználás helyén;
  - Zöldterületek bővítése: tervezési terület északnyugati részén (1868/4hrsz), tervezési terület északi részén (1858/3, 1859, 1868/2 hrsz);
  - Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem feltűntetése az új zöldterületen.

6. Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezete

Az Önkormányzat eltekint attól, hogy a 0101/7 hrsz-ú ingatlan beépítésre szánt területként, üdülőterületként kerüljön kijelölésre a VpRT módosítása során.

Ahogyan balatoni OTÉK 19/A. § (1) bekezdésében meghatározott véleményezésre megküldött dokumentáció (a továbbiakban: egyeztetési dokumentáció) tartalmazza a 0101/7 hrsz-ú külterületi ingatlan a földhivatali nyilvántartás szerint erdőterület, azonban a valóságban a telektulajdonosok által használt előkert, zöldfelület az ingatlan előtt, amit a Tihanyi Erdőbirtokosságtól vásároltak meg a környező ingatlantulajdonosok, hogy biztosítva legyen az ingatlanok megközelítése. A területen erdő nem található. A hatályos VpRT, illetve a településrendezési eszközök alapján az „erdőterülettel" szomszédos 1697, 1698, 1782 és 1783 hrsz-ú ingatlanok közterületi kapcsolattal nem rendelkeznek, így az OTÉK építési telek előírásainak nem felelnek meg.

Az 1697, 1698, 1782 és 1783 hrsz-ú ingatlanok közterületi kapcsolatainak rendezése érdekében az Önkormányzat javasolja, hogy a 0101/7 hrsz-ú ingatlant a továbbiakban a VpRT módosítása közlekedési terület, „újonnan kialakítandó közterületek, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt területek" jelöléssel lássa el.

Amennyiben a teljes 0101/7 hrsz-ú terület közlekedési területként kerül javításra, úgy a továbbiakban nem szükségessé a Szélsőkopaszhegyi út és az 1699 hrsz-ú gyalogos út kikötésének biztosítására Kötelezően rögzített szabályozási vonal feltűntetése. Továbbiakban szabályozási vonalat kizárólag a 0101/7 hrsz-ú ingatlan északi határán, az erdőterülettel határosan kerül kijelölésre.

Az erdőterület pótlása a 4. számú mellékletében kerül bemutatásra.

- **A beérkezett vélemények a tervezési területen az alábbi módosításokat indokolják.**
  - A 7117. j. összekötőúttól nyugatra található 0101/7 hrsz-ú területen – korábban egyeztetett üdülőterület területfelhasználás helyettt - közlekedési terület, „újonnan kialakítandó közterületek, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt területek" kijelölése;
  - Mivel a teljes 0101/7 hrsz-ú terület közlekedési célú területként történő módosítását javasolja a terv, így nem vált szükségessé a Szélsőkopaszhegyi út és az 1699 hrsz-ú gyalogos út kikötésének biztosítására közlekedési célú terület kijelölése.

- **Továbbiakban az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás:**
  - Kötelezően megtartandó közterület törlése a 0101/7 hrsz-ú ingatlanról;
  - A 7117. j. összekötőúttól nyugatra található 0101/7 hrsz-ú területen közlekedési terület, „újonnan kialakítandó közterületek, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt területek"kijelölése;
  - Kötelezően rögzített szabályozási vonal feltűntetése a 0101/7 hrsz-ú ingatlan északi határán, az erdőterülettel határosan.

7. Somosi strand

Az egyeztetési dokumentációban a 0101/4 hrsz-ú területen 3000 m^2 nagyságú zöldterület kijelölése szerepel. A terület részletes geodéziai felmérését és a tulajdonossal történt egyeztetetések alapján a zöldterület és az erdőterület határa változik, s a zöldterület nagysága 4360 m^2-re növekedne a továbbiakban. A zöldterület nagyságának növelését az indokolja, hogy a korábban kijelölt zöldterülethez délen egy kevésbé fás terület csatlakozik, mely korábban kempingterületként szolgált. (Geodéziai felmérést lásd: 5. sz. melléklet)

Az erdőterület pótlása a 4. számú mellékletében kerül bemutatásra.

- **Továbbiakban az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás:**
  - A 0101/4 hrsz-ú erdőterületen a kiszolgáló terület rendezése – az erdőterület OEA-ból történő kivonását követően – zöldterület kijelölésével;
  - Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem feltűntetése az új zöldterületen;
  - Szabályozási vonal a zöldterület és az erdőterület határán.

8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA Limnológia

A korábbi egyeztetéseknek megfelelően a továbbiakban nem kerül kijelölésre hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz a Habsburg József főherceg nyaralókastély előtt.

- **A beérkezett vélemények a tervezési területen az alábbi módosításokat indokolják:**
  - A hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz jelölésének törlése a Habsburg József főherceg nyaralókastély előtt.
- **Miniszterelnökséggel folytatott egyeztetések alapján tett változtatások**

Ahogyan a dokumentáció korábbi részében jeleztük, az Önkormányzat és az 570/5 hrsz-ú ingatlan tulajdonosának a VpRT módosítására vonatkozó megkeresését csak feltételekkel tudta támogatni, melyeket a településrendezési eszközök módosítása során tud az Önkormányzat érvényesítetni.

- Vegyes terület kijelölése Habsburg József főherceg nyaralókastély ingatlanján (570/5 hrsz) - az üdülőterület területfelhasználás törlése;

- **Továbbiakban az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás:**
  - Védelemre javasolt egyedi művi érték feltűntetése a Habsuburg József főherceg nyaralókastélyán;
  - Vegyes terület kijelölése (max. 15 %-os beépíthetőséggel) a Habsburg József főherceg nyaralókastély ingatlanján (570/5 hrsz) - az üdülőterület területfelhasználás törlése;
  - Strandolásra alkalmas partszakasz jelölése a Limnológia előtt az 571/1 hrsz-ú ingatlan déli részén.

9. Hajóállomás

A beérkezett vélemények nem indokolnak a tervezési területen módosításokat.

- **Továbbiakban is az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás:**
  - Zöldterület kijelölése az 581 és 582 hrsz-ú területen;
  - Kerékpárút nyomvonalának módosítása.

10. Vízmű

A beérkezett vélemények nem indokolnak a tervezési területen módosításokat.

Az Önkormányzat gondoskodni fog a területen található fák megóvásáról, szükség esetén pótlásáról.

- **Továbbiakban is az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás:**
  - Kerékpárút nyomvonalának a módosítása, a szabályozási vonal törlése;
  - „Újonnan kialakítandó közterület, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt terület”-tel jelölt közlekedési terület kijelölése;
  - Tervezett parkoló terület jelölése a közlekedési területen.

11. Panoráma Hotel

Az új hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz jelölését továbbiakban is indokoltnak tartjuk az 1186/1 hrsz-ú terület előtt. Ahogyan az egyeztetési dokumentáció 6. sz. melléklete tartalmazta a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság levelét a tárgyi üggyel kapcsolatban, az Igazgatóság kikötésre alkalmas partszakasz jelölését támogatja.

A 6. sz. melléklet továbbiakban tartalmazza a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Balatoni Vízügyi Kirendeltség Mederkezelői nyilatkozatát, mely szerint a 0140/16 hrsz-ú ingatlanon telepített 164 m^2 alapterületű víziállásra a hozzájárulást megadja. A területen továbbiakban feltűntetjük a meglévő, engedéllyel rendelkező csónakkikötő jelet.

- **A beérkezett vélemények a tervezési területen az alábbi módosításokat indokolják.**
  - Meglévő, engedéllyel rendelkező csónakkikötő jel szerepeltetése

- **Továbbiakban az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás:**
  - Különleges terület strand és a kikötő határának korrigálása – jelenlegi használattal összhangban;
  - A fentieknek megfelelően a hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz és a strandolásra alkalmas partszakasz helyének pontosítása;
  - A hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz kijelölése a 0140/16 hrsz-ú víziállásnál;
  - Meglévő, engedéllyel rendelkező csónakkikötő jel szerepeltetése
  - Zöldterüeten elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozás törlése;
  - Meglévő szennyvízátemelő feltűntetése az 1182 hrsz-ú ingatlanon.

5. A TERVI VÁLTOZATOK ÉS A VÁLASZTÁS INDOKAI, ÉRTÉKELÉSE A TERVBEN LEÍRTAK ELMARADÁSA

A vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosítására – a tervezési területekre – a különböző egyeztetések során számos változat készült, amelyek alternatívákat mutattak be, azonban jóváhagyásra csak egy-egy legjobb megoldás kerül benyújtásra, ami minden érdekelt szerv és érintett részére elfogadható.

A terv készítése során mindvégig szem előtt tartottuk az érvényes jogszabályokban foglaltakat, illetve a település környezet- és természetvédelmi érdekeit. A Balaton törvény előírásai, illetv a félszigetre vonatkozó természetvédelmi előírások jelentősen meghatározzák a területhasználatot. Törekedtünk a körülmények és lehetőségek adta jobb környezeti állapot elérésére, ahogy ezt a környezeti vizsgálat korábbi fejezeteiben leírtuk.

A tervben leírtak elmaradása:

A Balaton törvény előírja, hogy az elkészített és jóváhagyott vízpart-rehabilitációs tanulmánytervek alapján kell a parti területeket a településrendezési eszközökben szabályozni. Tihany part menti **vízpart-rehabilitációval érintett területek szabályozásánál** tehát az egyéb magasabb rendű tervek és országos szabályozók mellett figyelembe kell venni:

- a Balaton törvényt,
- a balatoni OTÉK előírásait,
- a vízpart-rehabilitációs tanulmánytervet, illetve az abba foglalt partvonal szabályozási tervet, nádkatasztert.

A VpRT módosítását Tihany község Önkormányzat képviselő-testülete kezdeményezte, hogy a településfejlesztési koncepcióval összhangban fejlesztéseket megvalósítson, ami lehetővé teszi hogy minőségi fejlesztések nyerjenek teret a vízparton, illetve hozzájárul Tihany turisztikai szerepkörének erősítéséhez a térségben.

A TNM rendelet módosításának jóváhagyását követően a módosítások beépítésre kerülnek a Btv. 59. § (1) bekezdésének megfeleleőn a településrendezési eszközökbe.

> ***Btv. 59. §*** *(1) A Balaton kiemelt üdülőkörzet parti településein a településrendezési eszközöket a vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményeknek megfelelően, a vízpart-rehabilitációval érintett területekre készülő vízpart-rehabilitációs tanulmánytervekkel, első felülvizsgálatukat követően a partvonal-szabályozási és vízpart-rehabilitációs tervekkel összhangban kell felülvizsgálni és módosítani.*

A településrendezési eszközök jóváhagyását a Tihany község képviselő-testülete végzi, így a helyi jogszabályban előírtak betartása kötelező. A településrendezési eszközök mindössze kereteket biztosít annak az egyes konkrét beruházások számára, ezért a tervben leírtak elmaradásával nem célszerű számolni.

6. A FENNÁLLÓ KÖRNYEZETI KONFLIKTUSOK KEZELÉSE A TERVBEN, ILLETVE A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ, KÖRNYEZETRE KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE, CSÖKKENTÉSÉRE, VAGY ELLENTÉTELEZÉSÉRE VONATKOZÓ TERVI MEGOLDÁSOK, INTÉZKEDÉSEK KÖRNYEZETI HATÉKONYSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSE, JAVASLATOK EGYÉB SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEKRE.

A 3.3. Fennálló környezeti konfliktusok, problémák és 4.4. Új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők erősödésére vonatkozó hatások című fejezetekben számba vettük a tájhasználati környezet-, természetvédelmi konfliktusokat.

Határon átnyúló környezeti hatásokkal nem kell számolni.

6.1. KÖRNYEZETI ELEMEK ÉS RENDSZEREK VONATKOZÁSÁBAN

- **Felszíni- és felszín alatti vizek**

A tervezet nem tartalmaz új strandok létesítését, azonban továbbra is fontos a strandok vízminőségének a figyelemmel kísérése, monitoringozása.

Kikötők tervezése során úgy kell megtervezni a létesítményeket, hogy az ne változtassa meg az áramlási viszonyokat, figyelemmel legyen a terület terhelhetőségére, a természetvédelmi szempontokra, különös tekintettel a védendő nádasokra.

- **Talaj védelme**

Építéssel, bontással járó tevékenység során figyelemmel kell lenni a jogszabályi előírásokra. Az építést megelőzően törekedjünk arra, hogy érvényesítsük a földtömeg egyensúly elvét. Az építés során kitermelt föld átmeneti deponálására lehetőség szernt helyben kerüljön sor.

- **Levegő tisztaságának védelme**

Építéssel, bontással járó tevékenység során figyelemmel kell lenni a jogszabályi előírásokra. Emellett lehetőség szerint a tevékenységet úgy kell időzíteni, hogy figyelemmel legyünk a természetvédelmi érdekekre, az idegenforgalom szempontjából elsősorban meghatározó nyári időszakra.

- **Hulladékkezelés**

Építés időszakában – különösen a bontási tevékenység során – gondoskodni kell a keletkező hulladék elszállításáról, a hulladék minőségének megfelelően a deponálásról.

Üzemeltetés időszakában állandóan tervezhető – tevékenységtől függően – a keletkező hulladék mennyisége, illetve annak kezelése.

A zöldhulladékok elkülönített gyűjtéséről gondoskodni kell települési szinten. Ösztönözni kell az ingatlantulajdonosokat, hogy a zöldhulladékot helyben hasznosítsák.

- **Zaj- és rezgésvédelem**

Építéssel, bontással járó tevékenység során figyelemmel kell lenni a jogszabályi előírásokra. Emellett lehetőség szerint a tevékenységet úgy kell időzíteni, hogy figyelemmel legyünk a természetvédelmi érdekekre, az idegenforgalom szempontjából elsősorban meghatározó nyári időszakra.

Vízparti területek vonatkozásában – különösen az újonnan kijelölt vegyes területeken (4. Kompkikötő, 7. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA limnológia) – a zaj terhelési határértékek magasabb rendű jogszabályban meghatározottaknál szigorúbb meghatározása szükséges, tekintettel a Tihanyi-félsziget természetvédelmi és idegenforgalmi jelentőségére.

- **Natura 2000 területek**

A későbbi tervfázisokban, illetve egyedi engedélyezési eljárásokban a természetvédelmi hatóság továbbra is részt vesz. Natura 2000 területek érintettségekor – a jogszabályban előírt estekben – a Natura 2000 hatásbecslés ismételten, megfelelő részletezettséggel el kell végezni. Későbbi tervfázisokban lehetőség nyílik így, hogy – a terv léptékéből fakadóan - a tervezési program pontosításával együtt egzaktabb Natura 2000 hatásbecslési tervdokumentáció készüljön.

6.2. TERVEZÉSI TERÜLETEK VONATKOZÁSÁBAN

Továbbiakban tervezési területenként kerül bemutatásra a tájhasználati konfliktusok illetve a környezet- és természetvédelmi konfliktusok csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó tervi megoldások, egyéb szükséges intézkedések.

1. Sajkodi strand

Különleges beépítésre nem szánt strandterületen történő fejlesztések során figyelemmel kell lenni a környező erdőterületekre. Különleges beépítésre nem szánt területen legfeljebb 10%-os legnagyobb beépítést tesz lehetővé – VpRT jóváhagyását követően - a településrendezési eszközök módosítása.

A Sajkodi strand kapacitását – a környezeti terhelhetőség figyelembe vételével – meg kell határozni, s érvényesíteni szükséges akár a látogatók időszakos korlátozásával. A strand fenntartása, fejlesztése során meg kell óvni a természetes partszakaszokat, a természetes parti vegetációt.

A csereerdő helyének megválasztása során különösen figyelemmel kell lenni, hogy a kiválasztott terület ne járjon kedvezőtlen, természetvédelmi szempontból értékes élőhelyek átalakulásával.

2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő

VpRT módosítása hozzájárul a tervi és valós állapot közötti konfliktus feloldásához.

A Sajkodi sor – sajkodi strand és MOHOSZ kikötő közötti szakaszon meg kell valósítani a tervezési területen is jelölt parti sétányt és kerékpárutat, mellyel bemutathatóvá válik a félsziget északnyugati, nyugati része. A tervezés és építés során figyelemmel kell lenni arra, hogy az út meglévő nyomvonalán, a szabályozási szélességen belül valósuljon meg a sétány és a kerékpárút, hogy ne kerüljön bolygatásra a védett természeti terület. A parti sétány és kerékpárút megvalósítása során nem cél, hogy olyan járulékos kiszolgáló létesítmények kerüljenek megvalósításra, melyek többlet környezeti terhelést jelentenek (pl.: közvilágítás). Az út nyomvonalán a megfelelő számú hulladéktároló kihelyezéséről gondoskodni kell, ezzel biztosítva a természeti környezet védelmét.

4. Kompkikötő

A módosítás következtében várhatóan nem nő a területen a tranzitforgalom.

A településrendezési eszközökben legfeljebb 20%-ban kell meghatározni a legnagyobb megengedhető beépítettséget az újonnan kijelölésre kerülő vegyes területen. (A balatoni OTÉK legfeljebb 50%-os beépítettséget tenne lehetővé.)

VpRT módosítása során új zöldterületek kerülnek kijelölésre, melyek hozzájárulnak a terület kondicionáló szerepének erősítéséhez. Az újonnan kijelölt zöldterületek kis mértékben meglévő parkolóhelyek megszűntetésével járnak, azonban az Önkormányzat a tervezési területtől északra, a Kenderföldeken további új parkolóterületek kialakítását tevezi, mellyel célja, hogy - további közlekedésfejlesztések megvalósításával – csökkentse a félszigetre (Ősköszségre) irányuló célforgalmat. A forgalom szervezését úgy kell megoldani, hogy a parkoló minél könnyebben megközelíthető és használható legyen, bírjon a szükséges kiszolgáló infrastruktúrával, illetve támogassa az alacsony környezeti terhelésű módozatok (közösségi közlekedés, kerékpárkölcsönzés stb.) könnyű használatát.

6. Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezete

VpRT módosítása hozzájárul a tervi és valós állapot közötti konfliktus feloldásához, nem jelent további környezeti konfliktust.

7. Somosi strand

A tervezett módosítás következtében sor kerülhet a strandot kiszolgáló terület rendezésére. A terület kialakítása során figyelemmel kell lenni a területen található növényállományra, s ügyelni kell arra, hogy a terület intenzíven használt területe továbbiakban is a jelenlegi parkoló és az építmények által igénybevett terület legyen. Településrendezési eszközökben meg kell határozni az építési helyet, illetve a parkolásra alkalmas felületet. Fontos a terület fenntartása, hogy újabb, a természetvédelmi területek degradálódására alkalmas szegélyek ne alakuljanak ki.

A csereerdő helyének megválasztása során különösen figyelemmel kell lenni, hogy a kiválasztott terület ne járjon kedvezőtlen, természetvédelmi szempontból értékes élőhelyek átalakulásával.

8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA Limnológia

A vízpart-rehabilitációs módosítás következtében lehetőség kínálkozik, hogy a területen található épületállomány megújuljon. A tervek szerint az 1970-es években hotel épület elbontásra kerülne, s az ingatlan terepviszonyait kihasználó új épületek kerülnének megépítésre. A fennálló tájhasználati konfliktusok csökkentése érdekében – a HÉSZ módosítása során az alábbi szabályozási koncepciót kell figyelembe venni:

- a historizáló stlusú nyaralókastély védelme eslődleges, melyet figyelembe kell venni új épületek telepítésnél, ki- és rálátási szempontok vizsgálatánál;
- a vízpart környezetében a jelenleginél nagyobb beépítetlenül megőrzendő parti területsáv kijelölése;
- a megengedett legnagyobb beépítettség korlátozása legfeljebb 15%-ban;
- legkisebb zöldfelületi arány szabályozása 75%-ban;
- új építmény esetén az épületmagasság nem kerül korlátozásra;
- látványterv előírása, mely biztosítja a beépítés tájba illesztését.

Ahogyan fent bemutatásra került, a Habsburg Józef főherceg nyári rezidencijának az ingatlanján a zaj terhelési határértékek magasabb rendű jogszabályban meghatározottaknál szigorúbb meghatározása szükséges, tekintettel a Tihanyi-félsziget természetvédelmi és idegenforgalmi jelentőségére

Az MTA limnológia területén továbbiakban is korlátozni kell a strand használatát, illetve a fürdővendégek számát.

9. Hajóállomás

VpRT módosítása hozzájárul a tervi és valós állapot közötti konfliktus feloldásához, nem jelent további környezeti konfliktust.

10. Vízmű

VpRT módosítása hozzájárul a tervi és valós állapot közötti konfliktus feloldásához, nem jelent további környezeti konfliktust.

11. Panoráma Hotel

A területen továbbra is támogatni kell a biológialag stabilizált védműveket.

A 0140/16 hrsz-ú víziállásnál jelölt hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakaszon nem cél kishajó vagy vitorlás kikötő létesítése, hanem a területen található, évente meghosszabbított engedéllyel rendelkező[15] túrakajak, sportcsónak és szörf kikötői-kölcsönző fennmaradását tudja biztosítani, ami a kerékpárúthoz kapcsolt sport célú turisztikai attrakcióhoz kapcsolódik. A terület adottsága – háttérinfrastruktúra, kitettség, Panoráma Hotel kikötőjének közelsége – miatt a területen a jelenleginél nagyobb kikötő nem megvalósítható.

[15] Mivel a területen a hatályos VpRT nem tartalmaz hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz jelölést, ezért az engedélyező évente meghosszabbított engedélyt tud kiadni.

7. INTÉZKEDÉSI JAVASLATOK

- **Környezetvédelmi javaslatok a megvalósítás során**
  - Áramlási viszonyok figyelembe vétele kikötők létesítése esetén;
  - Strandok vízminőségének folyamatos ellenőrzése;
  - Alternatív, megújuló energiaforrások (nap, geotermikus energia stb.) alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata, megvalósítás előkészítése, megvalósítása;
  - Csapadékvíz-elvezetés megoldása;
  - Hulladékgyűjtés megoldása a megvalósítás során;
  - Zöldterületek kialakítása, közparkok építése, fenntartása;
- **Táj és természetvédelmi javaslatok**
  - Természetvédelmi kezelési tervben meghatározott előírások betartása;
  - Természetvédelmi értékek fenntartása
  - Védett fajok élőhelyének megőrzése;
  - Tájképvédelem;
  - Biológiailag stabilizált védművek alkalmazása;
  - Közmű légvezetékek kiváltása, földkábelek használata;
- **Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, illetve program által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni**
  - Természet- és tájvédelmi szempontokat figyelembe vevő szabályozás a településrendezési eszközökben:
    - 1. Sajkodi strand területén újonnan kijelölt különleges beépítésre nem szánt strandterület legnagyobb beépítettségének szabályozása legfeljebb 10%-ban;
    - 4. Kompkikötő területén újonnan kijelölt vegyes terület legnagyobb beépítettségének szabályozása legfeljebb 20%-ban;
    - 7. Somosi strand területen építési hely kijelölése a szabályozási terven;
    - 8. Habsburg József főherceg nyári rezidencia ingatlanjára vonatkozóan a Helyi Építési Szabályzatban kell meghatározni, hogy - a balatoni OTÉK és a magasabb szintű jogszabályok adta lehetőségek és korlátozások alapján – milyen beépíthetőséget enged meg a helyi jogszabály:
      - a historizáló stlusú nyaralókastély védelme elsődleges, melyet figyelembe kell venni új épületek telepítésnél, ki- és rálátási szempontok vizsgálatánál;
      - a vízpart környezetében a jelenleginél nagyobb beépítetlenül megőrzendő parti területsáv kijelölése;
      - a megengedett legnagyobb beépítettség korlátozása legfeljebb 15%-ban;
      - legkisebb zöldfelületi arány szabályozása 75%-ban
      - új építmény esetén az épületmagasság nem kerül korlátozásra;
      - látványterv előírása, mely biztosítja a beépítés tájba illesztését.
  - Meglévő fák védelme;
- **Egyéb javaslatok**
  - Monitoringozása;
  - Lakosság folyamatos tájékoztatása;
  - Helyi hagyományoknak és a modern kor igényeinek megfelelő építési szabályozás;
  - Folyamatos egyeztetés az Önkormányzat, illetve a természetvédelemért és vízügyért felelős szakhatóság és kezelő között.

8. MONITOROZÁSI JAVASLATOK

A tervben a kijelölt fejlesztések hatására – a környezetvédelmi intézkedések betartása mellett - jelentős környezeti változások nem várhatók. Mindemellett a tervben foglaltak monitorozására az alábbi javaslatokat tesszük:

- A tervben foglaltak környezeti hatásainak rendszeres felülvizsgálata javasolt legalább 5 évente.
- A terv jogszabályban előírt kötelező felülvizsgálatának elvégzése során az új környezeti vizsgálat részeként javasolt kitérni a korábban jóváhagyott tervben foglaltak hatására azóta bekövetkezett változásokra.
- A települést környezeti vonatkozásban is érintő más tervek hatásainak vizsgálata javasolt.
- A VpRT javaslatainak (kötelező elemek, egyeztetés során megállapított ajánlások) beépítése a településrendezési eszközökbe.
- A településrendezési eszközök keretein belül megvalósuló konkrét beruházások során a környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi előírások betartásának ellenőrzése.
- Külterületi területfelhasználás változások egyeztetése a környezetvédelmi, természetvédelmi hatósággal, illetve kezelővel.
- A lakosság tájékoztatása az új beruházásokról, véleménynyilvánítási lehetőség biztosítása a lakosság részére.
- Monitoringhoz kapcsolódóan meg kell határozni indikárokat. Ezek az indikárok segítik az elhatározott vélok megvalósulásának ellenőrzését, illetve mérik a környezeti állapot változását. Ezek például:
    - Gépjármű közlekedésből származó szennyezés - „szállópor koncentráció” (mikrogram/m^3), a „CO koncentráció” (mikrogram/m^3) valamint a „zajterhelés” (dB)- adatforrás: helyszíni mérés
    - Változások a vízpart élővilágában - „rehabilitált élőhelyek területe” (ha); „nádasok változása” (ha) – adatforrás: Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága, Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

MELLÉKLEKETEK

1. SZ.MELLÉKLET
VPRT MÓDOSÍTÁSÁNAK EGYEZTETÉSI ANYAGÁRA ÉRKEZETT VÉLEMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÁSA

Sor-szám	Szerv	Egyeztetési eljárásban részt vevő szerv	Tárgy	Ügyszám / iktatószám	Dátum	Vélemény
1.		Balaton Fejlesztési Tanács	Vélemény Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének egyeztetési anyagához	178/2/2015.K	2015. december 22.	1. – Tanács örömmel , hogy növekszik az erdőterület, és a zöldterületek nagysága is. 2. - "A BFT részére megküldött Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterve egyeztetési anyagának kiegészítését javasoljuk a hivatkozott két területen (Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezete, Habsburg József Főherceg nyári rezidenciája) tervezett fejlesztések esetében." Kikötő: Javasolt átgondolni, hogy a tervezési terület üdülőterületbe nem sorolható, csak mezőgazdasági, természetközeli vagy vízgazdálkodási területbe. Nyárilak: A tervezési terület Natura2000 terület ezért a tervezett hajózási, sport- és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz jelölés átgondolásra javasolt.
2.	állami főépítész hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal	Veszprém Megyei Kormányhivatal Kormánymegbízott	Szakmai vélemény a Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosításának egyeztetési anyagához	VEB/001/850-7/2015.	2015. december 23.	Területrendezési és településrendezési szempontok alapján a tanulmányterv módosítását támogatja.
3.	környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal	Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály	Tihany TNM rendelet módosításának véleményezése	KTF-48/2016., 3050	2016. január 18.	Vélemények tervezési területenként bemutatva másik táblázatban. Tekintettel arra, hogy országos hatáskörű szerv által került kidolgozásra, az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség jogosult nyilatkozni a környezeti vizsgálat szükségességével kapcsolatban.
4.	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Földművelésügyi Minisztérium	Tihany vízpart-rehabilitációs terve módosításáról szóló tervezet véleményezése	NPTF/27/2016.	2016. január 12.	Vélemények tervezési területenként bemutatva másik táblázatban. Vélemények kiemelve a levélben.
5.	Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	Belügyminisztérium Dr. Hoffmann Imre közfoglalkoztatási és vízügyi helyettes államtitkár	Tihany vízpart-rehabilitációs terv véleményezése	BM/21495-3/2015.	2015. december 28.	Nem tesz észrevételt.
6.	megyei katasztrófavédelmi igazgatóság	Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	Tihany vízparti rehabilitáció véleményezése - előzetes tájékoztatás	36900/2558-1/2015.ált.	2015. december 29.	A település ár- és belvíz által veszélyeztetett területeire az állandó építési tilalom kiterjesztése indokolt. A csapadékvíz-elvezető rendszer kialakítását tervezni kell. Az OTÉK szerint a közterületen elhelyezendő építmények közti távolságot a HÉSZ-ben jelölni kell. A tűzoltás alapvető feltételeit biztosítani kell. A további egyeztetési eljárásban részt kíván venni, az elfogadásra kerülő tervdokumentációra - elektronikus formában (CD) - igényt tart.
7.	népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	Veszprém Megyei Kormányhivatal Kormánymegbízott	Szakmai vélemény a Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosításának egyeztetési anyagához	VEB/001/850-7/2015.	2015. december 23.	Közegészségügyi szempontból hozzájárul.
8.	Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatala	Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal Hajózási Főosztály	Tihany vízpart-rehabilitációs terv módosítás egyeztetési anyag szakmai véleményezése	UVH/HF/NS/A/202/2/2015	2016. január 15.	Közúti és vasúti szempontból észrevétel nem merült fel. Hajózási hatósági szempontból szükségesnek, indokoltnak tartja a település közigazgatási területén működő kikötőket érintően tervezett változásokat.
9.	Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatala	Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatala	Vélemény Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének módosításával kapcsolatban	FD/RR/NS/A/3537/1/2015	2015. december 16.	Tanulmányterv módosításához hozzájárul.
10.	közlekedési hatósági hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal					Nem érintett

Sor-szám	Szerv	Egyeztetési eljárásban részt vevő szerv	Tárgy	Ügyszám / iktatószám	Dátum	Vélemény
11.	Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ	Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ	Tihany vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytarvének elfogadásáról szóló 11/2005. (IV.14.) TNM rendelet módosításának előkészítése	601/1749-2/2015	2015. december 28.	Nem tesz kifogást.
12.	ingatlanügyi hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	Veszprém Megyei Kormányhivatal Kormánymegbízott	Szakmai vélemény a Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosításának egyeztetési anyagához	VEB/001/850-7/2015.	2015. december 23.	Földvédelmi szempontból hozzájárul.
13.	erdészeti hatósági hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal	Veszprém Megyei Kormányhivatal Kormánymegbízott	Szakmai vélemény a Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosításának egyeztetési anyagához	VEB/001/850-7/2015.	2015. december 23.	Erdőrendezés, erdővédelem: 1. Sajkodi strand - A 0138/2 hrsz.-ú ingatlanon Tihany 1 G és H erdősrészleteken. Itt illegálisan épített strand kiszolgáló épületek találhatóak. A fennmaradási engedély benyújtásánál az erdőigénybevételi előírásokat kell figyelembe venni, fontos, hogy a trt-ekben rögzítve legyenek az erdőterületet érintő távlati elképzelések. Amennyiben a 0139/1 b hrsz.-ú ingatlanon található parkoló, v strand bővítése esetén fakitermelésre kerül sor, akkor ezt az erdészeti hatóságnak be kell jelenteni. 2. Citromos kert, Sajkodi Sor - A 0139/3 a hrsz.-ú legelő művelési ágú területen az Adattárban Tihany 2 TI2 erdőrészlet található, így az nem tekinthető új erdőterületnek. Ha az eddig nem erdő besorolású volt, akkor a megfelelő terfelhaszn egységbe sorolás csupán törvény szerinti helyreigazításnak tekinthető. Amelyben tényleges változások történnek, figyelembe kell venni, h a területen fásszárú növényzet található. 3. Tihanyi Yacht Klub - Esetleges kitermelést hatóságnak bejelenteni. 4. Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezete - 0101/7 hrsz.-ú ingatlanon övezeti átsorolást lehet végezni, de a közighatáron belüli meglévő erdőterületek nagysága nem csökkenhet. Erdőigénybevételek tervezésekor a csereerdőtelepítésre alkalmas területeket ki kell jelölni. 5. Somosi strand - 0101/4 hrsz.-ú ingatlanon Tihany 8 A, B és TI erdőrészletek találhatóak. Ezekkel kapcsolatban ugyanazokat az észrevételeket teszi, mint a Sajkodi strandnál, továbbá felhívja a figyelmet szükség esetén a csereerdőtelepítésre alkalmas területek kijelölésére.
14.	talajvédelmi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal	Veszprém Megyei Kormányhivatal Kormánymegbízott	Szakmai vélemény a Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosításának egyeztetési anyagához	VEB/001/850-7/2015.	2015. december 23.	Talajvédelemmel kapcsolatban felhívja a figyelmet a termőréteg megmentésére, a szomszédos mezőgazd. ter.-etek megközelíthetőségének és művelhetőségének biztosítására, illetve a mezőgazd. ter.-etek termőtalajára gyakorolt várható hatások vizsgálatára.
15.	Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal vezetője	Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal	Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosításának véleményezése	HHI/8398-1/2015	2015. december 17.	Külön észrevételt nem tesz.
16.	bányafelügyeleti hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal	Veszprém Megyei Kormányhivatal Kormánymegbízott	Szakmai vélemény a Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosításának egyeztetési anyagához	VEB/001/850-7/2015.	2015. december 23.	Bányafelügyeleti szempontokat nem érint.
17.		Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala - Soproni Hatósági Iroda	Tájékoztatás	CS/38785-2/2015.	2015. december 16.	Kifogást nem emel.
18.	Országos Tisztifőorvosi Hivatal	Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatal				Nem válaszolt
19.	Magyar Építész Kamara, megyei építész kamara					Nem válaszolt
20.		Emberi Erőforrások Minisztéiuma, Közigazgatási Államtitkár	A "Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének módosításáról" szóló egyeztetési anyag véleményezése	62573-1/2015/KOORDFO	2016. január 11.	Megfontolásra javasolja, hogy a munkaanyag térjen ki a jövőbeli munkálatok során fellépő parlagfű szennyezettség kezelési tervére is a földmunkával érintett területeken. Megfontolásra javasolja, hogy helyi önkormányzati rendeletben szaályozza az átsorolással érintett területeken betartandó környezet-egészségügyi követelményeket, így a kerti hulladékégetés tilalmát is.

Sor-szám	Szerv	Egyeztetési eljárásban részt vevő szerv	Tárgy	Ügyszám / iktatószám	Dátum	Vélemény
22.		Nemzetgazdasági Minisztérium				Nem válaszolt
23.		Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Dr. Makai Martina zöldgazdaság fejlesztéséért, klímapolitikáért és kiemelt közszolgáltatásokért felelős helyettes államtitkár	Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterve módosításának egyeztetési anyagának véleményezése	NFPF/29058-1/2015-NFM	2015. december. 22.	Az anyaggal kapcsolatban észrevételt nem tesz.

2. SZ.MELLÉKLET
KÖRNYEZET VÉDELMÉÉRT FELELŐS SZERVEK VÉLEMÉNYE AZ SKVR. ELŐZETES VÉLEMÉNYE ALAPJÁN

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Országos Iparbiztonsági Főfelügyelőség
országos iparbiztonsági főfelügyelő
H-1149 Budapest, Mogyoródi út 43. ✉: 1903 Budapest, Pf.: 314
Tel: (36-1) 469-4444 **E-mail:** okf.iparbiztonsag@katved.gov.hu

Iktatószám: 35000/628-1/2016. ált.

Tárgy: a 11/2005. (IV. 14.) TNM rendelet módosításának kezdeményezése – várható környezeti hatás jelentőségének eseti meghatározása
Ügyintéző: dr. Kling István

Füleky Zsolt úr
építészeti és építésügyi helyettes államtitkár

Miniszterelnökség

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

Tihany vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 11/2005. (IV. 14.) TNM rendelet (a továbbiakban: TNM rendelet) módosítását, melyet Tihany Község Önkormányzata kezdeményezett, a Miniszterelnökség gondozza.

A módosítás kapcsán az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Kormányrendelet 4. § (1) és (2) bekezdései, valamint 3. számú mellékletének I.1 d) pontja alapján a környezeti vizsgálat szükségességével kapcsolatban - a hatáskörébe tartozó vízvédelmi szakterületet illetően - a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (BM OKF) jogosult nyilatkozni.

A módosításra vonatkozó tanulmányterv egyeztetési anyag és „Összefoglaló a tervmódosítás környezeti hatásai jelentőségének megállapításához" című irat alapján a BM OKF a hatáskörébe tartozóan a következő véleményt adja:

Kiemelten az 5. számú módosítási terület (Garda Hotel strandja) esetében, a Balaton vízminőség védelmét is szolgáló nádas állomány jelentős érintettsége miatt a BM OKF felhívja a figyelmet a Balaton és a parti zóna nádasainak védelméről, valamint az ezeken folytatott nádgazdálkodás szabályairól szóló 22/1998.(II.13.) Kormányrendeletben (Nádrendelet) és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvényben (Btv.) foglaltak szigorú betartására. A Nádrendelet szerint az egyes gyengébb minőségi osztályú nádasok megtartásáról, illetve ahol ez lehetséges, a helyreállításáról gondoskodni kell. A Btv. pedig az egyes jobb minősítésű nádasok esetében tilt minden olyan mechanikai beavatkozást, ami a nádas állományát, annak minőségét károsítja, illetőleg a nádas pusztulását eredményezheti.

A TNM rendelet módosítása során a környezeti vizsgálat lefolytatását a BM OKF nem tartja szükségesnek.

Budapest, 2016. január 20.

Tisztelettel:

Dr. Takács Árpád
tűzoltó dandártábornok
tűzoltósági főtanácsos
országos iparbiztonsági főfelügyelő

Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS
TERMÉSZETVÉDELMI FŐFELÜGYELŐSÉG

Főigazgató

Ügyiratszám: OKTF-KP/1142/3/2016.

Tárgy: „Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosítása" Környezeti vizsgálat szükségességének véleményezése

Ügyintéző: dr. Bedekovics Letícia
Kellner Szilárd

Miniszterelnökség

Füleky Zsolt
Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkár

Budapest
Báthory utca 12.
1054

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

Az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőséghez (a továbbiakban: **Főfelügyelőség**) 2016. január 15. napján megküldött, ÉHÁT/809/8/2015. iktatószámú megkeresésében a Tihany vízpart-rehabilitációs szabályozási körülményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 11/2005. (IV.14.) TNM rendelet módosítása vonatkozásában kérte a Főfelügyelőség nyilatkozatát a környezet, a természet és a táj védelmére kiterjedően arról, hogy a melléklet szerinti módosítás esetén várható-e jelentő környezeti hatás.

A fentiekre tekintettel, a megküldött egyeztetési anyag alapján a Főfelügyelőség az alábbi szakmai észrevételekkel él:

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (a továbbiakban **Skvr.**) 3. számú mellékletének I. 1. a) pontja alapján, a Főfelügyelőség, mint a környezet védelméért felelős szerv, részt vesz a stratégiai környezeti vizsgálat folyamatában, ezen belül a környezeti értékelés tematikájának szakmai véleményezésében, a környezet, a természet és a táj védelmére kiterjedően.

Az Skvr. 4. § (1) bekezdése szerint, az 1. § (3) bekezdés szerinti terv, illetve program megvalósítása várható környezeti hatásának jelentőségét a 2. számú mellékletben foglalt szempontok és a (2) bekezdés, valamint az 5. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések figyelembevételével kell eldönteni.

Az Skvr. 4. § (2) bekezdése alapján, a döntéshez a kidolgozó kikéri a 3. számú mellékletben meghatározott környezet védelméért felelős közigazgatási szervek (a továbbiakban: környezet védelméért felelős szervek) véleményét arról, hogy a hatáskörükbe tartozó környezet- vagy természetvédelmi szakterületet illetően várható-e jelentős környezeti hatás. E szervek véleményük kialakításában a 2. számú mellékletben foglaltak közül a hatáskörükbe tartozó és a szóban forgó terv, illetve program jellege alapján a tervre, illetve a programra vonatkoztatható szempontokat veszik figyelembe.

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a. Levélcím: 1539 Bp. Pf. 675 www.orszagoszoldhatosag.gov.hu
Telefon: 224-9100 Fax: 224-9163 orszagos@zoldhatosag.hu

Az Skvr. 4.§ (2) bekezdés szerinti hatáskörben, valamint az Skvr. 3. számú melléklet I.1. a) pont szerinti feladatkörben, a rendelkezésre álló adatok alapján, az Skvr. 2. számú melléklet mérlegelési szempontjainak figyelembe vételével a Főfelügyelőség megállapítja, hogy a tervezett tervmódosítás szerinti szabályozási keretfeltételek által meghatározottak **természetvédelmi és tájvédelmi szempontból várhatóan jelentős hatásúak lesznek.**

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park létesítéséről szóló 31/1997. (IX.23.) KTM rendelet 2. sz. melléklete szerint Tihany község teljes kül- és belterülete a 0140/3, a 0140/16/a-ból az E557477, N174760; E558642, N174655 EOV koordináták által kijelölt vonaltól D-re és K-re elhelyezkedő 1414,39 hektár kiterjedésű területrész, valamint a 0140/16/b-d, f-h, j-m kivételével országos jelentőségű védett természeti terület.

A KTM rendelet 2. sz. melléklete szerint a 035/1-2, 039/5-6, 039/8, 061/1, 062, 0140/16/a-ból az E557477, N174760; E558642, N174655 EOV koordináták által kijelölt vonaltól É-ra elhelyezkedő, 52,84 hektár kiterjedésű területrész, 0140/16/n ingatlan fokozottan védett természeti terület.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 5. sz. melléklete szerint a HUBF30002 jelű, Balaton nevű, különleges madárvédelmi terület a Tihany településhez tartozó Balaton vízfelület, ami egyben a Korm. rendelet 12. sz. melléklete szerinti HUBF30002 jelű, „Balaton" nevű, kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési terület is.

A település közigazgatási területének egy része a fenti Korm. rendelet 12. sz. melléklete szerinti HUBF20006 jelű, „Tihanyi-félsziget" nevű, kiemelt jelentőségű különleges természet megőrzési terület.

A tervezett tervmódosítás valamennyi eleme országos jelentőségű védett természeti területet, egyben a környezeti elemek, rendszerek és a kulturális örökség szempontjából jelentős nemzeti parki területet érint.

A Balaton és a település közigazgatási területének egy része a Natura 2000 hálózat eleme.

A tervmódosítások közül az 1. számú, Sajkodi-strand és 2. számú, Citromos-kert erdőterületet és Natura 2000 területet érint. A 7. számú, Somosi Strand erdőterületet érint.

A 4. számú terv, Kompkikötő, nádkataszter átvezetéssel jár, a 8. számú terv esetében kikötő létesítésére alkalmas partszakasz kijelölése szerepel a célok között. Ugyancsak kikötő létesítésének célja szerepel a 11. számú, Panoráma Hotel nevű tervmódosítás esetében.

A 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelethez 2. számú melléklet, a *„szempontok a terv, illetve program megvalósítása következtében várható környezeti hatások jelentőségének meghatározásához"* szerint:

1. Attól függően, hogy a terv, illetve program milyen mértékben

a) szab keretet tevékenységek későbbi megvalósítása lehetőségeinek a tevékenység telepítési helyére, jellegére, méretére, működési feltételeire vagy természeti erőforrás felhasználásának mértékére, helyére, elosztására vonatkozóan;

b) befolyásol más tervet vagy programot - ideértve azt is, ha az a tervhierarchiában elfoglalt helyéből következik -, azokra vonatkozóan előírásokat, szempontokat tartalmaz, vagy bármilyen más módon hatással lehet másik terv, illetve program tartalmára, megvalósítására;

c) fontos a környezeti megfontolások beillesztése szempontjából, különös tekintettel a fenntartható fejlődés elősegítésére;

d) vonatkozik olyan területre vagy kérdéskörre, ahol környezeti problémák vannak;

e) jelentős a környezettel kapcsolatos közösségi jogszabályok (mint pl. a hulladékgazdálkodással, vízgazdálkodással, vízgyűjtő-gazdálkodással összefüggő tervek, programok stb.) végrehajtása szempontjából.

2. A várható környezeti hatások

b) összeadódhatnak vagy felerősíthetik egymást;
e) nagyságrendje és területi kiterjedése alapján (földrajzilag, illetve az érintett lakosság számát tekintve);
f) olyan területet érintenek, amelyek hazai (országos vagy helyi), közösségi vagy más nemzetközi szintű védettséget élveznek;

3. A várhatóan érintett terület értékes, illetve sérülékeny, mert
a) a környezeti elemek, rendszerek vagy a kulturális örökség szempontjából különleges;

A megkeresés mellékleteként megküldött, Vízpart-rehabilitációs Tanulmányterv módosítás alapján a tervezett tervmódosítások egy része kisebb beavatkozásokat tervez, azonban ezek, ha részenként és eltérő mértékben is, de a Tihanyi-félsziget teljes partszakaszát, amely természetvédelmi és tájvédelmi szempontból kiemelt természetvédelmi oltalom alatt áll, érintik, a tervmódosítások alapján folytatott tevékenységek hatásai összeadódhatnak. A Natura 2000 területeken tervezett változtatások közösségi jelentőségű élőhelyeket, fajokat érinthetnek. Nádasokat érintő beavatkozások valamint a kikötőterület-fejlesztések kiemelt természetvédelmi kockázattal járhatnak.

Véleményünk szerint Skvr. 2. számú melléklet szerinti mérlegelésben a környezeti vizsgálat lefolytatása indokolt.

A további szakterületek szempontjából jelentős környezeti hatás nem várható.

Kérem szakmai észrevételeim és tájékoztatásom szíves figyelembe vételét.

Budapest, 2016. január 25.

Tisztelettel:

Búsi Lajos
főigazgató

Kapják:

1. Miniszterelnökség
2. Irattár

3

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS
TERMÉSZETVÉDELMI FŐFELÜGYELŐSÉG

Főigazgató

Ügyiratszám: OKTF-KP/1142-7/2016.

Ügyintéző: dr. Bedekovics Letícia
Kellner Szilárd

Tárgy: „Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosítása"
A 11/2005. (I.11.) TNM rendelet módosítása a kompkikötő vonatkozásában
Környezeti vizsgálat szükségességének véleményezése

Miniszterelnökség

Füleky Zsolt
Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkár

Budapest
Báthory utca 12.
1054

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

Az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőséghez (a továbbiakban: **Főfelügyelőség**) 2016. február 17. napján megküldött, ÉHÁT/95/2/2016. iktatószámú megkeresésében a Tihany vízpart-rehabilitációs szabályozási körülményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 11/2005. (IV.14.) TNM rendelet módosítására vonatkozóan, a Kompkikötő tekintetében kérte a Főfelügyelőség nyilatkozatát a környezet, a természet és a táj védelmére kiterjedően arról, hogy a melléklet szerinti módosítás esetén várható-e jelentős környezeti hatás.

Tihany Község Önkormányzata az egyik módosításra javasolt helyszín, a 4. Kompkikötő tekintetében kezdeményezte a területhasználat előrehozott, sürgős módosítását, tekintettel arra, hogy a GINOP 7. prioritása alatt tervezi a rév-környék megújítását. A tervezési munkálatokat hamarosan el kell kezdeni és az csak a vízpart rehabilitációs tanulmányterv módosítása alapján történhet.

Tihany település vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 11/2005. (I. 11.) TNM rendelet, kompkikötő részmódosításához kapcsolódó környezeti vizsgálat ügyében történt megkeresésre a megküldött egyeztetési anyag alapján a Főfelügyelőség az alábbi szakmai észrevételekkel él:

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (a továbbiakban **Skvr.**) 3. számú mellékletének I. 1. a) pontja alapján, a Főfelügyelőség, mint a környezet védelméért felelős szerv, részt vesz a stratégiai környezeti vizsgálat folyamatában, ezen belül a környezeti értékelés tematikájának szakmai véleményezésében, a környezet, a természet és a táj védelmére kiterjedően.

Az Skvr. 4. § (1) bekezdése szerint, az 1. § (3) bekezdés szerinti terv, illetve program megvalósítása várható környezeti hatásának jelentőségét a 2. számú mellékletben foglalt szempontok és a (2) bekezdés, valamint az 5. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések figyelembevételével kell eldönteni.

Az Skvr. 4. § (2) bekezdése alapján, a döntéshez a kidolgozó kikéri a 3. számú mellékletben meghatározott környezet védelméért felelős közigazgatási szervek (a továbbiakban: környezet

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a. Levélcím: 1539 Bp. Pf. 675 www.orszagoszoldhatosag.gov.hu
Telefon: 224-9100 Fax: 224-9163 orszagos@zoldhatosag.hu

védelméért felelős szervek) véleményét arról, hogy a hatáskörükbe tartozó környezet- vagy természetvédelmi szakterületet illetően várható-e jelentős környezeti hatás. E szervek véleményük kialakításában a 2. számú mellékletben foglaltak közül a hatáskörükbe tartozó és a szóban forgó terv, illetve program jellege alapján a tervre, illetve a programra vonatkoztatható szempontokat veszik figyelembe.

Az Skvr. 4.§ (2) bekezdés szerinti hatáskörben, valamint az Skvr. 3. számú melléklet I.1. a) pont szerinti feladatkörben, a rendelkezésre álló adatok alapján, az Skvr. 2. számú melléklet mérlegelési szempontjainak figyelembe vételével a Főfelügyelőség megállapította, hogy a tervezett tervmódosítás – amelynek célja a Tihany-Szántód rév fejlesztése, a meglévőnél nagyobb építési lehetőség biztosítása - szerinti szabályozási keretfeltételek által meghatározottak **a környezet állapotára, a tájra és természeti rendszerekre várhatóan jelentős hatással nem járnak, a környezeti vizsgálat lefolytatását a Főfelügyelőség nem tartja indokoltnak.**

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park létesítéséről szóló 31/1997. (IX.23.) KTM rendelet 2. sz. melléklete szerint Tihany község teljes kül- és belterülete országos jelentőségű védett természeti terület.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 5. sz. melléklete szerint a HUBF30002 jelű, Balaton nevű, különleges madárvédelmi terület a Tihany településhez tartozó Balaton vízfelület, ami egyben a Korm. rendelet 12. sz. melléklete szerinti HUBF30002 jelű, „Balaton" nevű, kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési terület is.

A tervezett tervmódosítás területe, mint Tihany közigazgatási területéhez tartozó településrész, országos jelentőségű védett természeti terület.

Az Skvr. 2. számú melléklete szerint:

1. Attól függően, hogy a terv, illetve program milyen mértékben
a) szab keretet tevékenységek későbbi megvalósítása lehetőségeinek a tevékenység telepítési helyére, jellegére, méretére, működési feltételeire vagy természeti erőforrás felhasználásának mértékére, helyére, elosztására vonatkozóan;
b) befolyásol más tervet vagy programot - ideértve azt is, ha az a tervhierarchiában elfoglalt helyéből következik -, azokra vonatkozóan előírásokat, szempontokat tartalmaz, vagy bármilyen más módon hatással lehet másik terv, illetve program tartalmára, megvalósítására;
c) fontos a környezeti megfontolások beillesztése szempontjából, különös tekintettel a fenntartható fejlődés elősegítésére;
d) vonatkozik olyan területre vagy kérdéskörre, ahol környezeti problémák vannak;
e) jelentős a környezettel kapcsolatos közösségi jogszabályok (mint pl. a hulladékgazdálkodással, vízgazdálkodással, vízgyűjtő-gazdálkodással összefüggő tervek, programok stb.) végrehajtása szempontjából.

2. A várható környezeti hatások
b) összeadódhatnak vagy felerősíthetik egymást;
e) nagyságrendje és területi kiterjedése alapján (földrajzilag, illetve az érintett lakosság számát tekintve);
f) olyan területet érintenek, amelyek hazai (országos vagy helyi), közösségi vagy más nemzetközi szintű védettséget élveznek;

3. A várhatóan érintett terület értékes, illetve sérülékeny, mert
a) a környezeti elemek, rendszerek vagy a kulturális örökség szempontjából különleges;

A megkeresés mellékleteként megküldött, *Összefoglaló a tervmódosítás környezeti hatásai jelentőségének megállapításához* elnevezésű dokumentáció alapján a Főfelügyelőség megállapította, hogy a tervezett módosítás területe jelenleg is nagy forgalmú, belterületi településrész (települési

fogadóterület), a szabályozási területen természetes, vagy természetközeli állapotú élőhely nem található, a módosítás jelentős területfelhasználási változással nem fog járni.

A tervezett módosítás nyomán létrejövő területhasználati keretfeltételek szerintiek a Natura 2000 hálózat kijelölését megalapozó élőhelyi állapotra közvetlenül várhatóan nem lesznek jelentős hatással.

A fentiek alapján, a Főfelügyelőség véleménye szerint a környezeti vizsgálat lefolytatása nem indokolt.

Kérem szakmai észrevételeim és tájékoztatásom szíves figyelembe vételét.

Budapest, 2016. február 25.

Tisztelettel:

KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI FŐFELÜGYELŐSÉG

Búsi Lajos
főigazgató

Kapják:

1. Miniszterelnökség
2. Irattár

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS
TERMÉSZETVÉDELMI FŐFELÜGYELŐSÉG
Főigazgató

Ügyiratszám: OKTF-KP/1142/13/2016.
Tárgy: „Tihany vízpart-rehabilitációs terv módosítása" A környezeti értékelés tematikájának véleményezése

Ügyintéző: dr. Bedekovics Letícia
Kellner Szilárd
Balázs Viktor
Horváth Attila
Papp Gabriella
Wiborny József

Miniszterelnökség

Füleky Zsolt
Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkár

Budapest
Báthory utca 12.
1054

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

Az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőségnek (a továbbiakban: ***Főfelügyelőség***) 2016. május 24. napján megküldött, ÉHÁT/95/17/2016. iktatószámú megkeresésében a Tihany vízpart-rehabilitációs szabályozási körülményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 11/2005. (IV.14.) TNM rendelet módosítása kapcsán készítendő Környezeti vizsgálat, Környezeti értékelés tartalmát meghatározó tematika véleményezését kérte a Főfelügyelőségtől, az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: ***Skvr.***) 7. § (1) bekezdés alapján, a 3. számú melléklet I.1. a) pont szerint, a környezet, a természet és a táj védelmére kiterjedően.

Megkeresése alapján a Főfelügyelőség ezúton tájékoztatja az alábbiakról:

A Főfelügyelőség a korábban megküldött tájékoztatás alapján, a tervezett tematikát az alábbi észrevételekkel és kiegészítésre vonatkozó javaslatokkal elfogadja.

A Főfelügyelőség észrevételeit, javaslatait az egyes szakterületek szerint, az alábbiakban adja meg. A Főfelügyelőség továbbá valamennyi szakterület vonatkozásában felhívja a figyelmet arra, hogy a környezeti értékelést az Skvr. 8. § (1) bekezdés alapján, a megfelelő részszakterületeken – a környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló jogszabály alapján – szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő készítheti el.

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a. Levélcím: 1539 Bp. Pf. 675 www.orszagoszoldhatosag.gov.hu
Telefon: 224-9100 Fax: 224-9163 orszagos@zoldhatosag.hu

Tájvédelmi szempontból az alábbi megállapítások tehetők:

A környezeti értékelés javasolt tartalma, 1. pont, 5. bekezdés: *„A környezet- és természetvédelmi célok figyelembe vétele a tervben"* kiegészítését javasolja a Főfelügyelőség a következők szerint: *„A környezetvédelmi, természetvédelmi **és tájvédelmi** célok, **szempontok** figyelembe vétele a tervben".*

Tájvédelmi szempontból kiemelten szükséges vizsgálni a természeti adottságok, természeti értékek, kultúrtörténeti-tájtörténeti vonatkozások kapcsolatát, a tájrészlet egyedi sajátosságait. Értékelni szükséges a terv illeszkedését a vizsgálat alapján meghatározott táji értékek védelmi szempontjaihoz viszonyítva, feltárva a terv módosításban rejlő kockázati elemeket.

A kockázatok mérséklésére javaslatokat kell tenni, megnevezve azokat a várhatóan szükséges intézkedéseket, amelyek a tervben foglaltak érvényesítése során, vagy lehetséges korlátai miátt jelentkezhetnek, külön megjelölve azokat, amelyek a terv eszközrendszerében kezelhetőek és külön megjelölve azokat, amelyek valószínüsíthetőek, de a tervfázis keretein, lehetőségein túlmutatnak.

A fentiek szerint a környezeti értékelést külön **tájvédelmi fejezettel** szükséges kiegészíteni.

Természetvédelemi szempontból az alábbi megállapítások tehetők:

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park létesítéséről szóló 31/1997. (IX.23.) KTM rendelet (a továbbiakban: ***31/1997. (IX.23.) KTM rendelet***) 2. sz. melléklete szerint Tihany község teljes kül-, és belterülete a 0140/3, a 0140/16/a-ból az E557477, N174760; E558642, N174655 EOV koordináták által kijelölt vonaltól D-re és K-re elhelyezkedő 1414,39 hektár kiterjedésű területrész, valamint a 0140/16/b-d, f-h, j-m kivételével országos jelentőségű védett természeti terület.

A 31/1997. (IX.23.) KTM rendelet 2. sz. melléklete szerint a 035/1-2, 039/5-6, 039/8, 061/1, 062, 0140/16/a-ból az E557477, N174760; E558642, N174655 EOV koordináták által kijelölt vonaltól É-ra elhelyezkedő, 52,84 hektár kiterjedésű területrész, 0140/16/n ingatlan fokozottan védett természeti terület.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: ***275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet***) 5. sz. melléklete szerint a HUBF30002 jelű, Balaton nevű, különleges madárvédelmi terület a Tihany településhez tartozó Balaton vízfelület, ami egyben a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 12. sz. melléklete szerinti HUBF30002 jelű, „Balaton" nevű, kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési terület is.

A település közigazgatási területének egy része a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 12. sz. melléklete szerinti HUBF20006 jelű, „Tihanyi-félsziget" nevű, kiemelt jelentőségű különleges természet megőrzési terület.

A tervezett tervmódosítás valamennyi eleme országos jelentőségű védett természeti területet, nemzeti parki területet érint. A Balaton és a település közigazgatási területének egy része a Natura 2000 hálózat eleme.

2

A Főfelügyelőség 2016. január 25-én kelt, OKTF-KP/1142/3/2016. ügyiratszámú levelében megállapította, hogy a vízpart rehabilitációs terv módosítása nyomán létrejövő területhasználati változások a Natura 2000 terület élővilágára jelentős hatást gyakorolhatnak.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet szerint:

10. § (5) A hatásbecslést – az e §, valamint a 10/A. § rendelkezéseinek figyelembevételével -
a) a környezeti vizsgálati eljárásban kell lefolytatni, ha a terv az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A fenti jogszabályhelyre figyelemmel a környezeti értékelés részeként – a tervfázis jellegének, mélységének megfelelő szintű – **Natura 2000 hatásbecslési dokumentációt kell készíteni** a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 14. számú melléklete szerinti tartalommal.

A földtani közeg védelme szempontjából az alábbi megállapítások tehetők:

A terv módosítás szerinti beruházások környezeti hatásainak vizsgálatát a megküldött tematika 4. pontja tartalmazza, melyen belül kifejtésre kerülnek majd a talajt és a földtani közeget is érő környezeti hatások is.

A tematika a megfogalmazott céloknak megfelel. Fentiek miatt a Főfelügyelőség javasolja a földtani közeg védelme szempontjából a megküldött tematika elfogadását.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból az alábbi megállapítások tehetők:

A megküldött környezeti értékelés tematika 4. pontja tartalmazza a terv módosítás megvalósulása esetén várható környezeti elemekre gyakorolt hatások vizsgálatát, ezen belül a környezeti levegőt érő környezeti hatások is részletes bemutatásra kerülnek.

A tematika megfelel a megfogalmazott céloknak. A fentiek figyelembevételével a Főfelügyelőség javasolja a megküldött tematika elfogadását levegőtisztaság-védelmi szempontból.

Hulladékgazdálkodási szempontból az alábbi megállapítások tehetők:

A tervezett beruházás során hulladékgazdálkodási szempontból jelentős környezeti hatás nem várható.

A benyújtott tematika lehetőséget biztosít a tevékenység hulladékgazdálkodási vonatkozásainak bemutatására, kiegészítése nem szükséges.

Fentiek alapján a Főfelügyelőség javasolja a tematika elfogadását.

Zaj- és rezgésvédelem szempontjából az alábbi megállapítások tehetők:

A tervezett vízpart-rehabilitációs terv módosítás nyomán létrejövő, területhasználati változtatásokhoz kapcsolódó tevékenységek eredményezhetnek zaj-, és rezgésvédelmi hatásokat (pl. régi épületek bontása, újak építése a Sajkodi strandon), de összességében ennek következménye a módosítások jellegéből adódóan várhatóan nem lesz jelentős hatású.

3

Mindazonáltal a tematikában szükséges a környezeti hatások vizsgálata, melyre a tematika 4. pontja megfelelő lehetőséget biztosít.

A Főfelügyelőség javasolja ezért a tematika elfogadását.

Kérem szakmai észrevételeink és tájékoztatásunk szíves figyelembe vételét.

Budapest, 2016. június 1.

Tisztelettel:

Búsi Lajos
főigazgató

Kapják:

1. Miniszterelnökség
2. Irattár

4

Földművelésügyi Minisztérium

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTÉRIUM

MINISZTERELNÖKSÉG
Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkárság
Érkeztető szám: M/ M334
Iktatószám: ÉHÁT/ 95 / 6 / 2016
Dátum: 2016. 02. 09.

DR. SZINAY ATTILA
jogi és igazgatási ügyekért felelős helyettes államtitkár

Iktatószám: JgF/ 154 - 1 /2016.

Ügyintéző: dr. Varga Katalin
Telefonszám: 79-52-534
E-mail: katalin.varga@fm.gov.hu
Hiv.sz.: ÉHÁT/809/8/2015.

Füleky Zsolt
helyettes államtitkár úr részére

Miniszterelnökség
Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkári Titkárság

Budapest
Báthory u. 12.
1054

Tárgy: Tihany vízpart-rehabilitációs terv módosítása – SKV szükségességre vonatkozó FM állásfoglalás

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A Tihany VpRT módosítási javaslatai többsége vízparti, természetes állapotú területet érint, illetve a Balaton medrét. A Tihanyi-félsziget teljes területe a Balaton-felvidéki Nemzeti Park törzsterületi részeként országos jelentőségű védett természeti terület, valamint a Balaton teljes területe és a Tihanyi-félsziget jelentős része Natura 2000 terület, továbbá a Ramsari Egyezmény alatt álló vízfelület. Emellett a félsziget az Országos Ökológiai Hálózat magterület övezetébe tartozik, egyes területek ezen túlmenően Europa Diplomás területek is. A fentiekre tekintettel a tervezett tevékenységek várhatóan jelentős hatással lehetnek védett és közösségi jelentőségű fajokra, valamint élőhelyekre, ugyanakkor a természetvédelmi rendeltetésű területek érintettsége mellett meghatározó a tervezési terület tájképvédelmi jelentősége is. A javaslatok nyomán tervezett fejlesztések a jelenlegi szinthez képest növekvő környezeti terhelést eredményezhetnek, természeti értékek kedvezőtlenebbé váló helyzetét eredményezhetik.

Tekintettel tehát az érintett területek természet- és tájvédelmi jelentőségére, elengedhetetlen a módosításai összefüggésben a stratégiai környezeti vizsgálati eljárás lefolytatása.

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11. Telefon: (06 1) 896 0979 Fax: (06 1) 795 0806

A tervmódosításban található adatok több földrészletet esetében eltérnek az ingatlan-nyilvántartás adataitól.

- A Tihany külterületén fekvő 0101/4 helyrajzi számú ingatlan megosztásra került 0101/11, 0101/12 és 0101/13 helyrajzi számú ingatlanokra.
- A Tihany 0139/1 helyrajzi számú földrészlet b) alrészlete az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint legelő művelési ágban van nyilvántartva.

Javaslom a tervmódosítás pontosítását.

Budapest, 2016. január „21."

Üdvözlettel:

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MŰ... HELYETTES ÁLLAMTITKÁR * 4.. *

dr. Szinay Attila

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11. Telefon: (06 1) 895 0979 Fax: (06 1) 795 0806

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTÉRIUM

MINISZTERELNÖKSÉG 23807 95 13 2016. 2016. 03. 18.

DR. SZINAY ATTILA
jogi és igazgatási ügyekért felelős helyettes államtitkár

Iktatószám: JgF/ 306 - 1 /2016.

Ügyintéző: dr. Varga Katalin
Telefonszám: 79-52-534
E-mail: katalin.varga@fm.gov.hu
Hiv.sz.: ÉHÁT/95/4/2015.

Füleky Zsolt
helyettes államtitkár úr részére

Miniszterelnökség
Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkári Titkárság

Budapest
Báthory u. 12.
1055

Tárgy: Tihany vízpart-rehabilitációs terv 2. módosítása –FM állásfoglalás

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A Miniszterelnökség korábbi megkeresése kapcsán a Tihanyi-félsziget több helyszínének vízpartrehabilitációs-tervének módosítása kapcsán született tárcavélemény értelmében a terület természet- és tájvédelmi jelentőségére hivatkozva szükségesnek tartottuk a terv stratégiai környezeti vizsgálatát. A tárcavélemény az alábbiakat tartalmazta:

„A Tihany VpRT módosítási javaslatai többsége vízparti, természetes állapotú területet érint, illetve a Balaton medrét. A Tihanyi-félsziget teljes területe a Balaton-felvidéki Nemzeti Park törzsterületi részeként országos jelentőségű védett természeti terület, valamint a Balaton teljes területe és a Tihanyi-félsziget jelentős része Natura 2000 terület, továbbá a Ramsari Egyezmény alatt álló vízfelület. Emellett a félsziget az Országos Ökológiai Hálózat magterület övezetébe tartozik, egyes területek ezen túlmenően Europa Diplomás területek is. A fentiekre tekintettel a tervezett tevékenységek várhatóan jelentős hatással lehetnek védett és közösségi jelentőségű fajokra, valamint élőhelyekre, ugyanakkor a természetvédelmi rendeltetésű területek érintettsége mellett meghatározó a tervezési terület tájképvédelmi jelentősége is."

A kompkikötőt érintő, javasolt módosítás jelen dokumentációja amellett, hogy hangsúlyozza a zöldterületek növelését, nem ad érdemi információt a tervmódosítást indokoló fejlesztési elképzelésekről. A korábbi körben véleményezett anyagból azonban megtudható, hogy a *„területen cél, hogy a VpRT módosításával egy európai jelentőségű vízi színpad illetve annak kiszolgáló területei valósulhassanak meg"*. Ebből következően a tervmódosítás nemcsak az anyagban megjelölt helyrajzi számokkal jelölt területeket érint, hanem egyéb, adott esetben a

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11. Telefon: (06 1) 896 0979 Fax: (06 1) 795 0906

tómederben levő területeket is. A tervmódosítás továbbá a meglévőnél nagyobb építési lehetőség biztosítását is szolgálja.

Az anyag nem végzi el az átsorolás előtti/átsorolás utáni állapotra vonatkozó zöldfelületi elemzést, és a biológiai aktivitás vizsgálatát. Figyelemmel arra, hogy a tervezett (vízi szinpad) és jelenlegi (kompkikötő) hasznosítás egyaránt nagy gépjárműforgalmat generál, nem látható, pl. hogy ezt mekkora közlekedési levegő- és zajterhelést eredményez és a megnövekedő parkolóhely igényt miképpen fogják biztosítani.

Tekintettel arra, hogy a Tihanyi-félszigeten található kompkikötő a Balaton-felvidéki Nemzeti Park részeként országos jelentőségű védett természeti terület, valamint a Balaton teljes területe és a Tihanyi-félsziget jelentős része Natura 2000 terület, emellett az Országos Ökológiai Hálózat magterület övezetébe tartozik, így a tervezett tevékenységek várhatóan hatással lehetnek védett és közösségi jelentőségű fajokra, valamint élőhelyekre.

A stratégiai környezeti vizsgálati eljárás során többek között vizsgálni szükséges, hogy a területhasználat módosítás milyen hatást gyakorol a Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire.

A kompkikötő módosításával összefüggő területek természet- és tájvédelmi jelentőségére tekintettel a Földművelésügyi Minisztérium továbbra is fenntartja véleményét, amely szerint indokolt az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú melléklet előírásai szerint a stratégiai környezeti vizsgálati eljárás lefolytatása és a környezeti elemekre gyakorolt hatás vizsgálata.

Megjegyzem továbbá, hogy a tervezetben, illetve számos korábbi hasonló előterjesztésben a javasolt változtatások indokai (céljai) nagymértékben általánosítva, érdemi információk nélkül szerepelnek, így annak környezeti következményei, hatásai, összefüggései csak nehezen, illetve hasonlóképpen általánosítva becsülhetők meg. Javaslom, hogy az ilyen célú előterjesztésekben a változtatások érdemi, konkrét céljait az előterjesztő kellően részletes kifejtéssel szerepeltesse.

Budapest, 2016. március „09.”

Üdvözlettel:

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTÉRIUM

Szinay Attila

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11. Telefon: (06 1) 896 0979 Fax: (06 1) 795 0806

MINISZTERELNÖKSÉG
Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkár
Érkeztető szám: M/ 54847
Iktatószám: ÉHÁT/ 95 / 20 / 2016.
Dátum: 2016.06.29.

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTÉRIUM

DR. SZINAY ATTILA
jogi és igazgatási ügyekért felelős helyettes államtitkár

Iktatószám: JgF/ 154 - 2 /2016.

Ügyintéző: dr. Varga Katalin
Telefonszám: 79-52-534
E-mail: katalin.varga@fm.gov.hu
Hiv.sz.: ÉHÁT/95/17/2016.

Füleky Zsolt
helyettes államtitkár úr részére

Miniszterelnökség
Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkári Titkárság

Budapest
Báthory u. 12.
1054

Tárgy: Tihany vízpart-rehabilitációs terv módosítása – SKV tartalmának véleményezése

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A Tihany vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 18/2004. (IX. 11.) TNM rendelet módosításához kapcsolódóan megküldött környezeti értékelés tartalmára az alábbi észrevételeket teszem.

A vélemény kialakítása során figyelembe vettem, hogy a tematika nem csupán tartalomjegyzék, hanem az egyes pontok alatt értendő tartalom bővebb kifejtése. Figyelembe vettem továbbá, hogy a módosítási javaslatok többsége vízparti természetes állapotú területet érint, illetve a Balaton medrét, mely uniós jelentőségű Natura 2000 terület, a Ramsari Egyezmény alatt álló vízfelület, és az ökológiai hálózat magterületének része, a Tihanyi-félsziget egésze országos jelentőségű védett természeti terület, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park része, egyes területek ezen túl Európa Diplomás területek is, és a félsziget egésze tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület.

Az *egyes tervek, illetve programok környezeti vízsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet) 4. számú mellékletével való összhang biztosítása, valamint a pontok megfelelő értelmezése érdekében az alábbi módosításokat, kiegészítéseket javaslom.

1. Bevezető

1./ A fejezeten belül negyedik témakörként szereplő cím a közösségi célokra szűkítve alkalmazza a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú mellékletének 3.1 pontját, ahol a terv

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11. Telefon: (06 1) 896 0979 Fax: (06 1) 795 0806

céljainak a terv, illetve program szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal történő összevetését írja elő. Mivel a fentiekben bemutatott védettségi kategóriák több szintet is érintenek, a helyi célok figyelembe vétele pedig a megvalósíthatóság szempontból jelentős, javaslom az érintett pont címének módosítását az alábbiak szerint:

- „A terv céljainak összevetése más, releváns nemzetközi, közösségi országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal"

2./ Fontosnak tartom, hogy a környezet- és természetvédelmi célok alfejezeteiben felhasználják és figyelembe vegyék az SKV kidolgozói a ***Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia*** (18/2013. (III. 28.) OGY határozat) és a ***2015–2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program*** (27/2015. (VI. 17.) OGY határozat) országos céljait, valamint a megyei, kistérségi és települési környezetvédelmi programban szereplőket.

3. Helyzetértékelés, a környezeti adottságok tervvel összefüggő elemeinek vizsgálata **pont**

3./ A 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet tartalmával összhangban kérem a második francia bekezdés kiegészítését az alábbiak szerint:

- „A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképesség, terhelhetőség)."

4. A terv megvalósulásával járó, környezeti hatást kiváltó tényezők és a várható környezeti hatások értékelése **pont**

4./ A 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelettel való összhang biztosítása, valamint a pontok egységes értelmezése érdekében a 4. pont címében és a cím alatti felsorolásban az alábbi módosításokat tartom relevánsnak:

„4. A terv megvalósulásával járó, közvetlen vagy közvetett környezeti hatást kiváltó tényezők és a várható környezeti hatások értékelése

- a környezeti elemekre és rendszereire, ~~folyamatokra~~ folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra,
- ~~a védett területekre~~ a természetvédelmi oltalom alatt álló területekre, különös tekintettel a Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire,
- az emberi egészségre, valamint az emberek társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben – várhatóan fellépő változásokra;
- új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére,
- környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására,
- a helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására vagy létrehozására,
- olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak,
- a természeti erőforrások megújulásának korlátozására vonatkozó hatások.

A környezeti következmények alapján a terv és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása."

1056 Budapest, Kossuth Lajos tér 11. Telefon: (06-1) 896 0979 Fax: (06-1) 795 0806

***6. A fennálló környezeti konfliktusok kezelése a tervben, illetve a terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások csökkentésére vonatkozó tervi megoldások* című pont**

5./ A 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelettel való összhang biztosítása, valamint a pontok egységes értelmezése érdekében a 6. pont címében és a cím alatti felsorolásban az alábbi módosításokat tartom szükségesnek:

„6. A fennálló környezeti konfliktusok kezelése a tervben, illetve a terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő, környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére, vagy ellentételezésére vonatkozó tervi megoldások, intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

- Tájhasználati konfliktusok csökkentése
- Környezet- és természetvédelmi konfliktusok csökkentése"

***7. Intézkedési javaslatok* című pont**

6./ Szükségesnek tartom továbbá a 7. pont kiegészítését a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú mellékletének 5. pontjában foglalt alábbi feladattal:

- „Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, illetve program által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni."

Egyéb, nem fejezetcímekhez kapcsolódó észrevételek:

7./ Felhívom a figyelmet arra, hogy a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet előírásai szerint lefolytatott környezeti vizsgálat célja ne egy öncélú dokumentum létrehozása legyen, hanem a vízpart-rehabilitációs terv módosításával párhuzamosan készüljön. Ez a munkamódszer képes a tervezési folyamat során a vízpart-rehabilitációs tervbe a környezeti szempontokat még a tervezési időszakban integrálni. Ezért üdvözölöm és fontosnak tartom, hogy a vízpart-rehabilitációs terv módosításának véleményezésének folyamatába a környezeti vizsgálat anyaga is bekapcsolódik. Ennek azonban folyamatosan alakulnia kell, és alakítania kell a tervet magát is: pl. a sajkodi strandon tervezett fejlesztés – amelynek csak egy része a maximum 75 m^2-es beépíthetőség –, a horgászkikötőig tervezett parti sétány-kerékpárút megvalósítása a meglevő infrastruktúraelemek felhasználásával, a természeti környezetet érintő minimális, a természetes partszakaszt megőrző, a nemzeti park igazgatósággal egyeztetett beavatkozással valósuljon meg.

8./ Az SKV a közvetve vagy közvetlenül környezeti szempontból jelentős (pozitív és negatív) hatást kiváltó tényezők feltárásáról is kellene, hogy szóljon, különös tekintettel azokra a területhasználati elemekre, amelyek a természeti erőforrások és a biológiai rendszerek jelenleginél nagyobb igénybevételét, környezeti terhelését eredményezik, környezetterhelést, vagy akár az emberi egészség károsodásának közvetlen előidézését jelentik.

Budapest, 2016. június 10.

Üdvözlettel:

dr. Szinay Attila

IGAZSÁGÜGYI MINISZTÉRIUM * 4. *

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11. Telefon: (06-1) 896 0979 Fax: (06-1) 795 0808

3

Állami Népesgészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatal

ÁNTSZ

Iktatószám: ÉHÁT/ 95 / 11 /2016.
Dátum: 2016. 03. 05.

ÁLLAMI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS TISZTIORVOSI SZOLGÁLAT
Országos Tisztifőorvosi Hivatal

Cím: 1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6.
Levelezési cím: 1437 Budapest, Pf. 839.
Iktatószám: KEF-1553-3/2016.
Tárgy: Véleményezés, Tihany vízpart rehabilitáció
Előadó: Debreczeni-Lázár András
E-mail: tisztifoorvos@oth.antsz.hu
Telefon: +36 1 476 1100/2830
Válaszadás esetén kérem, a fenti iktatószámra hivatkozni szíveskedjék.
Hivatkozási szám: ÉHÁT/95/3/2016.

Füleky Zsolt
helyettes államtitkár

Miniszterelnökség

Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkárság

Budapest
Pf.:6
1357

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének módosítása kapcsán az alábbi véleményt adom:

A rehabilitációs területen természetes gyógytényező, gyógyhely nem található, a rehabilitációs tevékenység természetes gyógytényezőt nem veszélyeztet, ezért a módosítás ellen kifogást nem emelek.

A vélemény kiadására hatóságom hatáskörét és illetékességét balatoni vízpart-rehabilitációs szabályozás követelményeiről szóló 283/2002. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. számú melléklete 19. pontja állapítja meg.

Budapest, 2016. március 1.

Tisztelettel:

Dr. Szentes Tamás
országos tisztifoorvos

Erről értesül: (edit.gyarmati@me.gov.hu)

MINISZTERELNÖKSÉG
Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkárság
Érkeztető szám: ME/ 20579
Iktatószám: ÉHÁT/ 95 / 12 / 2016.
Időpont: 2016. 03. 08.

ÁNTSZ

ÁLLAMI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS TISZTIORVOSI SZOLGÁLAT
Országos Tisztifőorvosi Hivatal

Cím: 1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6.
Levelezési cím: 1437 Budapest, Pf. 839.
Iktatószám: KEF-1553-4/2016.
Tárgy: tájékoztatásVéleményezés, Tihany vízpart rehabilitáció
Előadó: Debreczeni-Lázár András
E-mail: tisztifoorvos@oth.antsz.hu
Telefon: +36 1 476 1100/2830
Válaszadás esetén kérem, a fenti iktatószámra hivatkozni szíveskedjék.
Hivatkozási szám: ÉHÁT/95/3/2016.

Füleky Zsolt
helyettes államtitkár

Miniszterelnökség

Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkárság

Budapest
Pf.:6
1357

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének módosítása kapcsán az alábbi tájékoztatást adom:

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 3. számú melléklete II.2. pont h) bekezdése szerint az Országos Tisztifőorvosi Hivatal természetes gyógytényezők, gyógyhelyek természeti adottságainak védelmére vonatkozóan **csak érintettség esetén ad véleményt**.
A benyújtott dokumentáció alapján megállapítottam, hogy természetes gyógytényező érintettsége nem áll fenn, ezért véleményezési lehetőséggel nem rendelkezem.

Budapest, 2016. március 3.

Tisztelettel:

Dr. Szentes Tamás
országos tisztifőorvos

Erről értesül: (edit.gyarmati@me.gov.hu)

MINISZTERELNÖKSÉG
Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkárság
Érkeztető szám: ME-VKP/2119
Iktatószám: ÉHÁT/ 95 / 15 / 2016.
Dátum: 2016. OH. 14.

ÁLLAMI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS TISZTIORVOSI SZOLGÁLAT
Országos Tisztifőorvosi Hivatal

Cím: 1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6.
Levelezési cím: 1437 Budapest, Pf. 839.
Iktatószám: KEF-1553-6/2016.
Tárgy: Véleményezés, Tihany vízpart rehabilitáció
Előadó: Debreczeni-Lázár András,
Dr. Vargha Márta (OKK), Sebestyén Ágnes (OKK)
E-mail: tisztifoorvos@oth.antsz.hu
Telefon: +36 1 476 1100/2830
Válaszadás esetén kérem, a fenti iktatószámra hivatkozni szíveskedjék.
Hivatkozási szám: ÉHÁT/95/3/2016.

Füleky Zsolt
helyettes államtitkár

Miniszterelnökség

Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkárság

Budapest
Pf.:6
1357

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének kompkikötőre vonatkozó módosítása kapcsán az Országos Közegészségügyi Központ bevonásával az alábbi véleményt adom:

A tanulmányterv módosítása ellen környezet- és településegészségügyi szempontból kifogást nem emelek.

A vélemény kiadására az Országos Tisztifőorvosi Hivatal hatáskörét és illetékességét az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 3. számú melléklete II.2. h) bekezdése állapítja meg.

Budapest, 2016. április 4.

Tisztelettel:

ORSZÁGOS TISZTIFŐORVOSI HIVATAL

Dr. Szentes Tamás
országos tisztifőorvos

Erről értesül: (edit.gyarmati@me.gov.hu)

3. SZ.MELLÉKLET
EGYEZTETÉS ERDMÉNYEINEK ÁTVEZETÉSE A TERVEZÉSI DOKUMENTÁCIÓBA, TERVI VÁLTOZTATÁSOK

Tervezési terület megnevezése	Hatályos VpRT	VpRT módosításának Egyeztetési anyag tartalma	VpRT módosításának Egyeztetési anyagára érkezett vélemények összefoglalása	VpRT módosításának javaslata az Önkormányzati válaszokkal
1. Sajkodi strand		A strand területének északi irányú bővítésétől az Önkormányzat eláll. A kiszolgáló területek esetében beépítésre nem szánt területekre tesz javaslatot, összhangban a Btv. védelmi övezetekre vonatkozó szabályokkal. 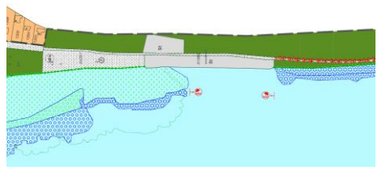 - A Sajkodi-sor északi oldalán a kiszolgáló terület rendezésére különleges beépítésre nem szánt strandterület kijelölése – az erdőterület OEA-ból történő kivonását követően.	Veszprém Megyei Kormányhivatal - A 0138/2 hrsz.-ú ingatlanon Tihany 1 G és H erdősrészleteken. Itt illegálisan épített strand kiszolgáló épületek találhatóak. A fennmaradási engedély benyújtásánál az erdőigénybevételi előírásokat kell figyelembe venni, fontos, hogy a trt-ekben rögzítve legyenek az erdőterületet érintő távlati elképzelések. Amennyiben a 0139/1 b hrsz.-ú ingatlanon található parkoló, v strand bővítése esetén fakitermelésre kerül sor, akkor ezt az erdészeti hatóságnak be kell jelenteni. Földművelésügyi Minisztérium (Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság) - A 0138/2 hrsz.-ú erdő többszörös védelem alatt áll: országos jelentőségű védett természeti terület a Balaton-felvidéki Nemzeti Park részeként, Europa Diplomás terület, a Btv Ö-1 (magterület), F-1 (felszíni vízminőség-védelmi terület), T-3 (világörökség-várományos terület), Sz-1 (Felszíni szennyezésre fokozottan érzékeny terület), P-1 (Földtani veszélyforrás terület övezete), E-1 (Erdőterület övezete) övezeteibe sorolt, valamint Natura 2000 terület (Tihanyi félsziget HUBF20006 jelzettel). A Tihanyi-félsziget Natura 2000 területen két közösségi jelentőségű erdei élőhelytípus is jelölő érték, ezek a kiemelt jelentőségű 91H0 Pannon molyhos tölgyes és a 91M0 Pannon cseres-tölgyes. - Az 1500 m2 terület az erdőterületből való kivonása és a tervezett területfelhasználási egységnek megfelelő 75m2-es beépítés – a területrendezési jogszabályok előírásainak való megfelelés mellett – csak akkor támogatható, ha az a Natura 2000 terület jelölő élőhelytípusaira a 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet alapján jelentős hatást nem gyakorol - Lényeges azonban, hogy a területrész a Btv. Ö-1, F-1 övezeti besorolása beépítésre szánt területbe nem sorolható az OTrT értelmében - A sétány/kerékpárút folytatását is kérjük jelölni, mely a jóváhagyott településrendezési eszközökben a strandon áthalad északi irányban. - Nem tartja helytállónak a dokumentum azon megállapítását, miszerint a Sajkodi strand területe mellett erdő helyett kijelölt különleges beépítésre nem szánt strandterület azáltal járul hozzá a jobb természetvédelmi kezeléshez, hogy a valós területhasználat szerint rendeződik a területfelhasználás kijelölése. Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály - Korábbi szakmai vélemény figyelembe vételével (beépítésre szánt terület nem kerül kijelölésre) átdolgozott módosítás támogatható.	A beérkezett vélemények a tervezési területen az alábbi módosításokat indokolják. - Parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonal jelölése Sajkodtól a MOHOSZ kikötőig. 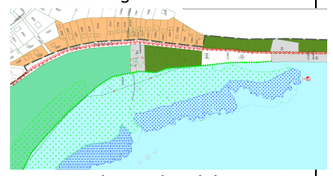 - Továbbiakban az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás: - A Sajkodi-sor északi oldalán a kiszolgáló terület rendezésére különleges beépítésre nem szánt strandterület kijelölése – az erdőterület OEA-ból történő kivonását követően. - Parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonal jelölése Sajkodtól a MOHOSZ kikötőig.
2. Citromos kert – Sajkodi sor a továbbiakban: **2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő**	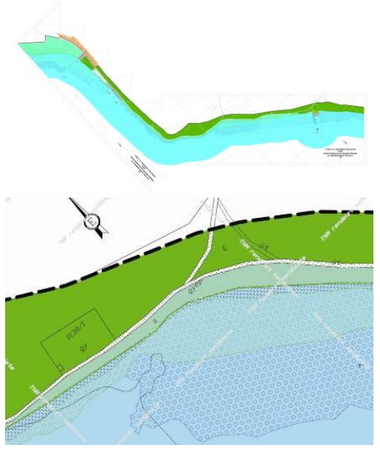	A tervezett módosítás nem tartalmazza a citromos kert fejlesztését, területén más területfelhasználás kijelölését.	Veszprém Megyei Kormányhivatal - A 0139/3 a hrsz.-ú legelő művelési ágú területen az Adattárban Tihany 2 TI2 erdőrészlet található, így az nem tekinthető új erdőterületnek. Ha az eddig nem erdő besorolású volt, akkor a megfelelő terfelhasználási egységbe sorolás csupán törvény szerinti helyreigazításnak tekinthető. Amelyben tényleges változások történnek, figyelembe kell venni, h a területen fásszárú növényzet található. Földművelésügyi Minisztérium (Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság) - A 0136/5 hrsz.-ú ingatlannak jelenleg csak egy kis része áll a kikötő használatában, mintegy 2/3 része természetközeli állapotú, időszakosan vízzel borított, nagyméretű fákkal benőtt természeti terület. A tárgyi ingatlan a NÖH magterületébe tartozik, ahol a Btv. 23.§ a) és f) pontjai alapján új épület nem helyezhető el, a kialakult tájhasználat csak a természetközeli állapothoz közelítés érdekében változtatható meg. Jelezzük továbbá, hogy a 2000. évi CXII tv. 8. §. (3) a) bekezdés értelmében sem helyezhető el épület a jelölt, beépítésre nem szánt, országos jelentőségű védett természeti területen. - E területek védelmi rendeltetésével ellentétes lenne a jelen javaslattal zöldfelületen vagy erdőben építési lehetőséget adni. A MOHOSZ-kikötőnél levő vízparti természetes növényzet tekintetében is figyelembe kell venni a Balaton és a parti zóna nádasainak védelméről, valamint az ezeken folytatott nádgazdálkodás szabályairól szóló 22/1998. (II. 13.) Korm. rendelet előírásait. - A kerékpárút/gyalogos sétány kialakítását nem kifogásoljuk, azonban ehhez kapcsolódó építmények elhelyezése az út mentén levő erdő- vagy egyéb vízparti területen a védelemmel ellentétes lenne. Különösen fontos szempont, hogy a Tihanyi-félsziget nyugati oldala a Balaton még meglévő kevés természetes állapotú vízparti területeinek egyike, - Az egyeztetést bemutató táblázatban nem szerepel a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban BfNPI) azon álláspontja, miszerint korábbi véleményét fenntartva a Citromos kert átsorolását nem támogatja.	A beérkezett vélemények a tervezési területen az alábbi módosításokat indokolják. - Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem törlésre kerül a zöldterületen.

Tervezési terület megnevezése	Hatályos VpRT	VpRT módosításának Egyeztetési anyag tartalma	VpRT módosításának Egyeztetési anyagára érkezett vélemények összefoglalása	VpRT módosításának javaslata az Önkormányzati válaszokkal
MOHOSZ kikötő a továbbiakban: **2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő**	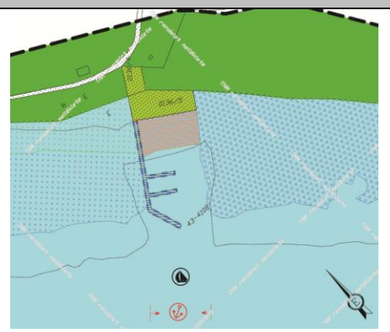	 - Erdőterület kijelölése a 0139/3/a hrsz-ú földrészleten - vízgazdálkodási terület tómedren kívül területfelhasználás átsorolásával; - Parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonal jelölése a MOHOSZ kikötő és a Sajkodi strand között MOHOSZ támogatja a kikötő megközelítésére szolgáló zöldterületen, hogy a területet kiszolgáló funkciók elhelyezhetők legyenek. - Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem feltüntetése a zöldterületen.	Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály - A tervdokumentációban az eddigiekhez képest új elemként jelenik meg a MOHOSZ kikötő szárazulati része (0136/4 és 0136/5 hrsz). Tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló információk szerint a terület értékes vízparti növényzettel fedett, az épület elhelyezése természetvédelmi szempontból nem támogatható. (A terület a Btv. szerinti magterület övezetbe tartozik, így a Btv. 23. § f) pontja alapján helyezhetők el építmények.	 Továbbiakban az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás: - Erdőterület kijelölése a 0139/3/a hrsz-ú földrészleten - vízgazdálkodási terület tómedren kívül területfelhasználás átsorolásával; - Parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonal jelölése a MOHOSZ kikötő és a Sajkodi strand között
4. Kompkikötő		Az Önkormányzat az eredeti szándékához képest visszalépett. A tervezett módosítás nem tartalmaz zöldterületi módosítást, csak a zöldterületek növelését közlekedési terület terhére. 	Földművelésügyi Minisztérium (Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság) - A terület rendkívül értékes és meghatározó települési kapuja Tihanynak. A rendeltetés meghatározása során közcélú és igényes, elsődlegesen minőségi átépítés támogatható. - A 114. oldalon található táblázatban a valós és a VPRT szerinti területhasználat megjelölése hiányzik. Szerepel viszont a táblázatban az a megállapítás, miszerint „a valós konfliktusok feloldását nem teszi lehetővé a VpRT módosítás, mivel a Btv. nem teszi lehetővé a természetvédelmi oltalom miatt a zöldterületek átsorolását.” A problémafelvetések között szereplő területhasználati konfliktusok megoldásában álláspontunk szerint nem jelent akadályt a zöldfelületek fenntartásának kötelezettsége, hiszen a helytelen vagy engedély nélküli beépítés, az épületek és közterület fenntartásának hiánya nem a zöldfelületek felszámolásával volna kezelhető. Olyan fejlesztési célt nem tartalmaz az anyag, amelynek az akadálya a zöldfelületek fenntartása volna. - A tervezett vegyes területfelhasználási egységben nem jelölhető ki közlekedéshez kapcsolódó épület elhelyezésére szolgáló terület, de különleges területen igen. Tekintettel arra, hogy a kompállomás fenntartása továbbra is indokolt, javaslom az átsorolást megfontolni. A területen a beépítés intenzitásának mértéktartóbb meghatározása szükséges vegyes övezet kijelölése esetén is (alacsonyabb beépítési %, mértéktartó épületmagasság meghatározásával, további lakó és szálláshely célú beépítés nélkül). Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály - A korábbi szakmai vélemény figyelembe vételével (zöldterület átsorolás nem történik, zöldterület bővítése kerül sor) megalkotott módosítás támogatható.	A beérkezett vélemények nem indokolnak a tervezési területen módosításokat. Továbbiakban is az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás: - Vegyes terület kijelölése a révtől nyugatra – különleges terület kikötő területfelhasználás helyén; - Zöldterületek bővítése: tervezési terület északnyugati részén (1868/4hrsz), tervezési terület északi részén (1858/3, 1859, 1868/2 hrsz); - Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem feltűntetése az új zöldterületen.

Tervezési terület megnevezése	Hatályos VpRT	VpRT módosításának Egyeztetési anyag tartalma	VpRT módosításának Egyeztetési anyagára érkezett vélemények összefoglalása	VpRT módosításának javaslata az Önkormányzati válaszokkal
		- Vegyes terület kijelölése a révtől nyugatra – különleges terület kikötő területfelhasználás helyén; - Zöldterületek bővítése: tervezési terület északnyugati részén (1868/4hrsz), tervezési terület északi részén (1858/3, 1859, 1868/2 hrsz); - Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem feltüntetése az új zöldterületen.		
6. Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezete	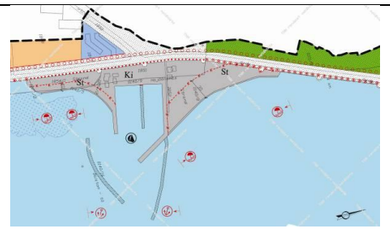	A 7117. j. mellékúttól nyugatra fekvő 0101/7 hrsz-ú területet a Btv. erdőgazdálkodási térségként állapítja meg, azonban nincsen olyan előírás a Btv.-ben, hogy a VpRT nem javasolhat újonnan beépítésre szánt területet az erdőgazdálkodási térségbe tartozó területeken. (A Btv. 5. § (1) előírása értelmében azon erdőterület települési területfelhasználási egységbe sorolt terület nagysága nem csökkenhet összességében, amelyet egyidejűleg a térségi szerkezeti terv erdőgazdálkodási térségként állapít meg. A településrendezési eszközökben kell érvényesíteni a szabályt.) - Övezethatár feltűntetése a különleges területen belül – a valós használatnak megfelelően; - Kötelezően megtartandó közterület törlése a 0101/7 hrsz-ú ingatlanról; - A 7117. j. összekötőúttól nyugatra található 0101/7 hrsz-ú területen üdülőterület kijelölése; - A Szélsőkopaszhegyi út és az 1699 hrsz-ú gyalogos út kikötésének a biztosítására közlekedési terület, „újonnan kialakítandó közterületek, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt területek” kijelölése.	Veszprém Megyei Kormányhivatal - 0101/7 hrsz.-ú ingatlanon övezeti átsorolást lehet végezni, de a közighatáron belüli meglévő erdőterületek nagysága nem csökkenhet. Erdőigénybevételek tervezésekor a csereerdőtelepítésre alkalmas területeket ki kell jelölni. / Javasolt átgondolni, h a tervezési terület üdülőterületbe nem sorolható, csak mezőgazdasági, természetközeli vagy vízgazdálkodási területbe. Földművelésügyi Minisztérium (Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság) - A településrendezési eszközökben Ev3 övezetbe sorolt erdő terület átminősítése - álláspontunk szerint - csak a Btv 5. §. (2) bekezdés értelmében végezhető (üdülőterületté nem, hanem mezőgazdasági, természetközeli vagy vízgazdálkodási területté). Nem látjuk igazoltnak továbbá, hogy a kijelölt beépítésre szánt terület mellett a módosítás biztosítaná a Btv. 18. § értelmében azzal legalább 50 %-ban településszerkezeti kapcsolatban álló közhasználatú zöldterület kialakítását. - Ennek megfelelően olyan módosítás szükséges a 0101/7 hrsz.-ra vonatkozóan, amely a kerékpárút kiszabályozásán túl biztosítja a vízparti - jelenleg meglevő növényzettel fedett - és véderdő sávként szabályozott területnek a változatlan 3 szintes növényzettel történő fenntartását, egyidejűleg a tihanyi egyedi tájértéket képező, közút melletti fasor megtartását, illetve pótlását - nem alakulnak ki új építési telkek, csak építési telkekké minősülnek a már beépült, közterületi kapcsolattal nem rendelkező zárványtelkek.” Értelmezésünk szerint azonban az erdő terület (vagy a TSZT szerint közlekedési terület) üdülőterületi átsorolása új beépítésre szánt terület kijelölésével, következésképpen építési telkek kijelölésével jár. - Kérjük bemutatni a módosítás ellentételezéseként kialakítandó erdőterületnek - a természetvédelmi kezelésnek megfelelő módon kijelölt - konkrét helyét. - Ellentmondásosak a dokumentáció egyes fejezetei abban a kérdésben, hogy a terv a vízparti különleges területek közötti övezeti határt feltüntet vagy sem. Kérjük egyértelművé tenni. - A strand számára kijelölt partszakasz a déli oldalon érinti a 2a minősített (megtartandó) nádas területét, ezért ezt korrigálni szükséges. Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály - A korábbi szakmai vélemény figyelembe vételével átdolgozott módosítás támogatható. Balaton Fejlesztési Tanács - A tervezett fejlesztések esetében javasolt átgondolni, hogy a Btv. 5. § (2) bekezdése alapján a tervezési terület (erdőgazdasági térség) üdülőterületbe nem sorolható.	A beérkezett vélemények a tervezési területen az alábbi módosításokat indokolják. - A 7117. j. összekötőúttól nyugatra található 0101/7 hrsz-ú területen - korábban egyeztetett üdülőterület területfelhasználás helyettt - közlekedési terület, „újonnan kialakítandó közterületek, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt területek” kijelölése; - Mivel a teljes 0101/7 hrsz-ú terület közlekedési célú területként történő módosítását javasolja a terv, így nem vált szükségessé a Szélsőkopaszhegyi út és az 1699 hrsz-ú gyalogos út kikötésének biztosítására közlekedési célú terület kijelölése. 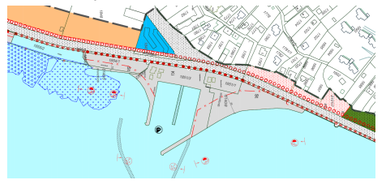 Továbbiakban az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás: - Kötelezően megtartandó közterület törlése a 0101/7 hrsz-ú ingatlanról; - A 7117. j. összekötőúttól nyugatra található 0101/7 hrsz-ú területen közlekedési terület, „újonnan kialakítandó közterületek, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt területek”kijelölése; - Kötelezően rögzített szabályozási vonal feltűntetése a 0101/7 hrsz-ú ingatlan északi határán, az erdőterülettel határosan.

Tervezési terület megnevezése	Hatályos VpRT	VpRT módosításának Egyeztetési anyag tartalma	VpRT módosításának Egyeztetési anyagára érkezett vélemények összefoglalása	VpRT módosításának javaslata az Önkormányzati válaszokkal
7. Somosi strand		Az egyeztetési anyaghoz képest kis mértékben növekedett a zöldterület nagysága, hogy megfeleljen a terület a Btv. 8. § előírásainak. - A 0101/4 hrsz-ú erdőterületen a kiszolgáló terület rendezése – az erdőterület OEA-ból történő kivonását követően – zöldterület kijelölésével; - Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem feltűntetése az új zöldterületen; - Szabályozási vonal a zöldterület és az erdőterület határán.	Veszprém Megyei Kormányhivatal - 0101/4 hrsz.-ú ingatlanon Tihany 8 A, B és TI erdőrészletek találhatóak. Ezekkel kapcsolatban ugyanazokat az észrevételeket teszi, mint a Sajkodi strandnál, továbbá felhívja a figyelmet szükség esetén a csereerdőtelepítésre alkalmas területek kijelölésére. Földművelésügyi Minisztérium (Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság) - A 0101/4 hrsz. erdőterületet érinti a kerékpárút, ennek kiszabályozása szükséges. A javaslattal az Ö-1 magterület csökken, valamint természetes állapotú erdőszegély átalakítása, beépítése tervezett. Max 3000 m2 nagyságban támogatható a javaslat, mértéktartó és igényes épületekkel, amennyiben az erdőterület (Ev3 véderdő) azonos értékű erdőterülettel pótlásra kerül, az érintett államigazgatási szervvel egyeztetett helyen. Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály - Korábbi szakmai véleményben és jelen tervdokumentáció alapján sem kifogásolható.	A beérkezett vélemények nem indokolnak a tervezési területen módosításokat. A terület részletes geodéziai felmérését és a tulajdonossal történt egyeztetetések alapján a zöldterület és az erdőterület határa változik. Továbbiakban az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás: - A 0101/4 hrsz-ú erdőterületen a kiszolgáló terület rendezése – az erdőterület OEA-ból történő kivonását követően – zöldterület kijelölésével; - Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem feltűntetése az új zöldterületen; - Szabályozási vonal a zöldterület és az erdőterület határán.
8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA Limnológia		A tervezett módosítás eláll az 570/5 hrsz-ú ingatlan előtt hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz jelölésétől. A módosítás nem tartalmazza az új vegyes terület kijelölését, mivel az a Btv. 16. (7) bekezdésével ellentétes. - Védelemre javasolt egyedi művi érték feltűntetése a Habsuburg József főherceg nyaralókastélyán; - Strandolásra alkalmas partszakasz jelölése az 571/1 hrsz-ú ingatlan déli részén.	Földművelésügyi Minisztérium (Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság) - 171. oldalon található táblázat szerint a tervezett módosítás eláll az 570/5 hrsz.-ú ingatlan előtt hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz jelölésétől. Ezzel a változattal tárcánk is egyetért. Ezzel ellentétes azonban a 80. oldalon található 3.1.8-as fejezetben foglalt terv, amely szerint a kikötők létesítésére alkalmas partszakasz továbbra is a tervezet része. - Fentiekkel és a javaslatok szerint az 571/1 hrsz ingatlan előtti, strandolásra alkalmas partszakasz kijelölésével, valamint József főherceg nyaraló kastélyának egyedi művi értékként történő feltüntetésével egyetértünk. Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály - A korábbi szakmai véleményt a megküldött dokumentáció figyelembe vette, az Önkormányzat elállt az 570/5 hrsz előtt kikötő létesítésére felhasználható partszakasz és a vegyes terület kijelölésétől - A strandolásra alkalmas partszakasz jelölése és a nyaraló kastély védelmének feltűntetése támogatható. Balaton Fejlesztési Tanács - A tervezési terület Natura 2000 terület, ezért a tervezett hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz jelölésének átgondolása javasolt.	A beérkezett vélemények a tervezési területen az alábbi módosításokat indokolják. - A hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz jelölésének törlése a Habsburg József főherceg nyaralókastély előtt. Miniszterelnökséggel folytatott egyeztetések alapján tett változtatások - Vegyes terület kijelölése Habsburg József főherceg nyaralókastély ingatlanján (570/5 hrsz) - az üdülőterület területfelhasználás törlése; 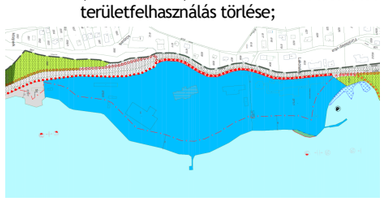 Továbbiakban az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás: - Védelemre javasolt egyedi művi érték feltűntetése a Habsuburg József főherceg nyaralókastélyán; - Vegyes terület kijelölése Habsburg József főherceg nyaralókastély ingatlanján (570/5 hrsz) - az üdülőterület területfelhasználás törlése; - Strandolásra alkalmas partszakasz jelölése a Limnológia előtt az 571/1 hrsz-ú ingatlan déli részén.

Tervezési terület megnevezése	Hatályos VpRT	VpRT módosításának Egyeztetési anyag tartalma	VpRT módosításának Egyeztetési anyagára érkezett vélemények összefoglalása	VpRT módosításának javaslata az Önkormányzati válaszokkal
9. Hajóállomás	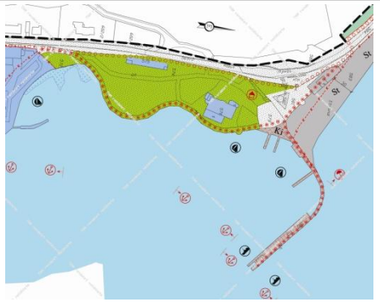	Az egyeztetési anyagban a tervezési terület nem változott. - Zöldterület kijelölése az 581 és 582 hrsz-ú területen; - Kerékpárút nyomvonalának módosítása.	Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály - Korábbi szakmai véleményben és jelen tervdokumentáció alapján sem kifogásolható.	A beérkezett vélemények nem indokolnak a tervezési területen módosításokat. Továbbiakban az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás: - Zöldterület kijelölése az 581 és 582 hrsz-ú területen; - Kerékpárút nyomvonalának módosítása.
10. Vízmű	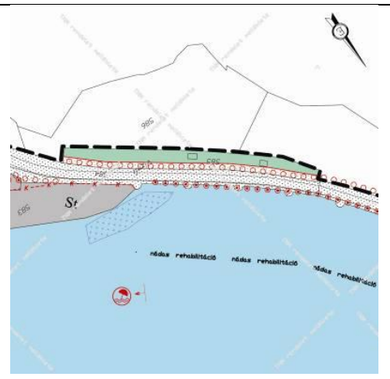	Az egyeztetési anyagban a tervezési terület nem változott. 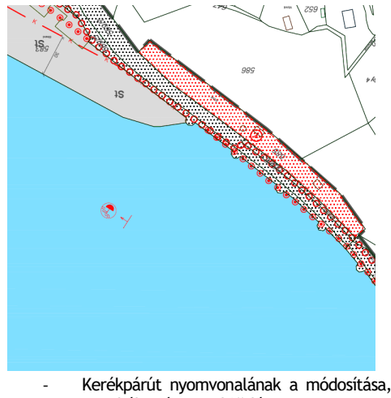 - Kerékpárút nyomvonalának a módosítása, a szabályozási vonal törlése; - „Újonnan kialakítandó közterület, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt terület”-tel jelölt közlekedési terület kijelölése; - Tervezett parkoló terület jelölése a közlekedési területen.	Földművelésügyi Minisztérium (Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság) - A módosítást a - meglevő, különösen a parti fasor részét képező - faállomány megőrzésének feltételével elfogadjuk. Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály - A továbbtervezés során a területen található faállomány lehetőség szerinti megóvását szem előtt kell tartani.	A beérkezett vélemények nem indokolnak a tervezési területen módosításokat. Továbbiakban az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás: - Kerékpárút nyomvonalának a módosítása, a szabályozási vonal törlése; - „Újonnan kialakítandó közterület, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt terület”-tel jelölt közlekedési terület kijelölése - vízgazdálkodási területtómedren kívül területhasználat törlése; - Tervezett parkoló terület jelölése a közlekedési területen.
11. Panoráma Hotel	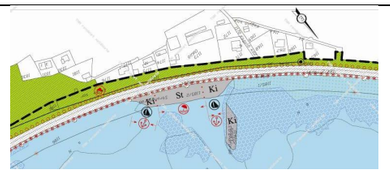	A hatályos jogszabályok nem teszik lehetővé a Hotel előtti zöldterületen a meglévő utak kikötését a 7117. j. mellékútra – zöldterület nagyságának módosítását, közlekedési terület kijelölését.	Földművelésügyi Minisztérium (Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság - A Natura 2000 érintettség miatt, ebben az esetben is a Natura kormányrendelet alapján a hatásokat vizsgálni kell. - A dokumentáció értelmében nem kerül sor a védett zöldterületen az utak kiszabályozására (Btv. 6. §. (2) bekezdés), valamint törlésre kerül a zöldterületen jelölt építési lehetőség, ezzel a változattal egyetértünk. Egyetértünk a szárazulatra vonatkozó javaslatokkal. - A vízfelületen a kikötő és strand célra használni kívánt felület a korábbi változathoz képest nőtt déli irányban. Ott a módosítás 5a nádas foltot is érint. A BfNPI és a természetvédelmi hatóság korábbi véleményével összhangban nem támogatjuk a 1186/1 hrsz.-hoz csatlakozóan kikötők létesítésére felhasználható partszakasz jelölését (Btv. 35. §. g) bek.). A területen ideiglenes víziállásként működő csónaklekötőhely üzemel évek óta, ez a szükséges funkciókat ellátja. Ideiglenes víziálláshoz pedig nem szükséges a kikötő-jelzés feltüntetése. A javaslat a Natura 2000 területet (tómeder területét) érinti, mely kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület. A fentiek értelmében a 1186/1 hrsz.-hoz csatlakozó új	A beérkezett vélemények a tervezési területen az alábbi módosításokat indokolják. - Meglévő, engedéllyel rendelkező csónakkikötő jel szerepeltetése

Tervezési terület megnevezése	Hatályos VpRT	VpRT módosításának Egyeztetési anyag tartalma	VpRT módosításának Egyeztetési anyagára érkezett vélemények összefoglalása	VpRT módosításának javaslata az Önkormányzati válaszokkal
		 - Különleges terület strand és a kikötő határának korrigálása - jelenlegi használattal összhangban; - A fentieknek megfelelően a hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz és a strandolásra alkalmas partszakasz helyének pontosítása; - A hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz kijelölése a 0140/16 hrsz-ú víziállásnál; - Zöldterüeten elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozás törlése; - Meglévő szennyvízátemelő feltűntetése az 1182 hrsz-ú ingatlanon.	kikötőhely törlését kérjük. Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály - A korábbi szakmai vélemény figyelembe vételével átdolgozott módosítás támogatható.	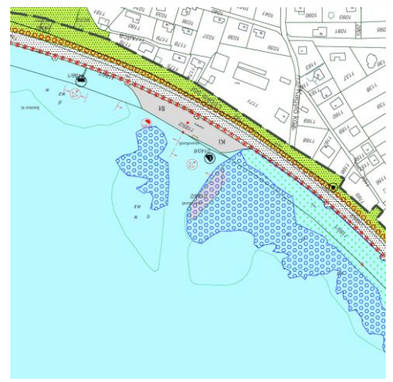 Továbbiakban az alábbi módosításokat tartalmazza a VpRT módosítás: - Különleges terület strand és a kikötő határának korrigálása - jelenlegi használattal összhangban; - A fentieknek megfelelően a hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz és a strandolásra alkalmas partszakasz helyének pontosítása; - A hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz kijelölése a 0140/16 hrsz-ú víziállásnál; - Meglévő, engedéllyel rendelkező csónakkikötő jel szerepeltetése - Zöldterüeten elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozás törlése; - Meglévő szennyvízátemelő feltűntetése az 1182 hrsz-ú ingatlanon.

4. SZ. MELLÉKLET
ERDŐTERÜLET PÓTLÁSA

Az alábbi táblázatban bemutatásra kerül, hogy az erdőterületek nagysága összességében nem csökken a VpRT módosításával:

Ssz.	Területrész megnevezése	Hrsz	Területfelhasználás változása		Terület-nagyság (m^2)	Megjegyzés
			Hatályos területhasználat	Újonnan tervezett területhasználat		
1.	Sajkodi strand – kiszolgáló terület VpRT 9/2 szelvény	0138/2	Erdőterület	Különleges beépítésre nem szánt terület – strand terület	-1.462	Erdőgazdálkodási térség OEA-ba tartozó terület Bakonyerdő Zrt. kezelésében
2.	Citoromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő VpRT 9/2 és 9/3 szelvény	0139/3/a	Vízgazdálkodási terület tómedren kívül	Erdőterület	+19.747	Mezőgazdasági térség Balaton-felvidéki Erdő és Fafeldolgozó Gazdaság kezelésében OEA-ba tartozó terület
3.	Tihanyi Hajós Egylet kikötő környezete VpRT 9/6 szelvény	0101/7	Erdőterület	Közlekedési terület	-2.975	Erdőgazdálkodási térség OEA-ba nem szereplő terület Magántulajdon
4.	Somosi strand – kiszolgáló terület VpRT 9/7 szelvény	0101/4	Erdőterület	Zöldterület	-4.360	Erdőgazdálkodási térség OEA-ba tartozó terület Tihanyi Erdőbirtokosság tulajdona
Összesen					+10.950	

Tihany község Önkormányzata a – a Btv. 5. § (1) bekezdés előírásának megfelelően - az erdőterületet több területen is pótolni tudja a településrendezési eszközök módosítása során.

> ***5. §** (1) A települések közigazgatási területén a településrendezési eszközökben azon erdőterület települési területfelhasználási egységbe sorolt terület nagysága, amelyet egyidejűleg a térségi szerkezeti terv erdőgazdálkodási térségként állapít meg, összességében nem csökkenhet.*

A Btv. 5. § (1) bekezdéssel összefüggésben három tervezési területtel kapcsolatban kell gondoskodni az erdőterület kijelöléséről erdőgazdálkodási térségen belül – összesen 8797 m^2 nagyságban. (Lásd: fenti táblázat 1., 3. és 4. terület.)

A hatályos településrendezési eszközök megfelelnek a Btv. 4/B. § a) pont előírásainak, azaz az erdőgazdálkodási térség több mint 95%-a erdőterület települési területfelhasználási egységbe került a településrendezési eszközök felülvizsgálata során, ami Tihany Község Önkormányzata Képviselő-testületének 62/2015.(IV.09.) számú határozatával került megállapításra. Az alábbi táblázatból kiolvasható, hogy van további 18,14 ha-os terület, amit a településrendezési eszközökben nem erdőterület települési területfelhasználásként került feltüntetésre.

Térségi területfelhasználásI kategória megnevezése	Balaton-törvény (ha)	Településrendezési terv (megfelelés a Btv. előírásainak)	
		(ha)	%
Erdőgazdálkodási térség	**403,85**	**385,71**	**95,50**

Jelen fejezetben bemutatásra kerül több alternatív helyszín, amit a tulajdonviszony, növényállomány, természetvédelmi állapot alapján a településrendezési eszközök módosítása során meg kell vizsgálni, hogy melyik terület alkalmas erdőterület települési területfelhasználás kijelölésére. Az alábbi táblázat bizonyítja, hogy egy vagy több területen kijelölhető 8797 m^2 nagyságban erdő települési területfelhasználás.

Ingatlanok		Helyszín			
hrsz	m^2	Helyszín	Átnézeti térkép	Elhelyezkedés az erdőgazdálkodási térségen belül	Légifotó a területről
051/1 057/1	19882 2513	Apátihegy		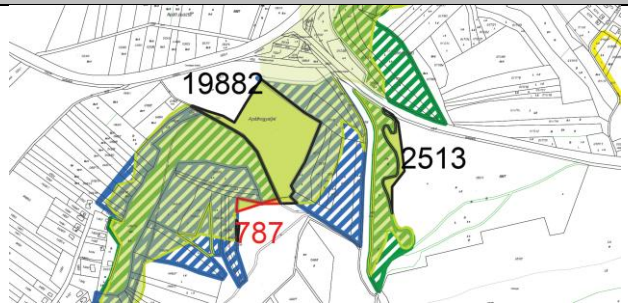	
0117/2 0117/3	9184	Szarkádi-dűló			
092/40 092/41 092/36 092/35	6957	Cserhegyt öl északra			

Ingatlanok		Helyszín			
hrsz	m^2	Helyszín	Átnézeti térkép	Elhelyezkedés az erdőgazdálkodási térségen belül	Légifotó a területről
097/1 093/20	3289 4083	Cserhegy nyugati része		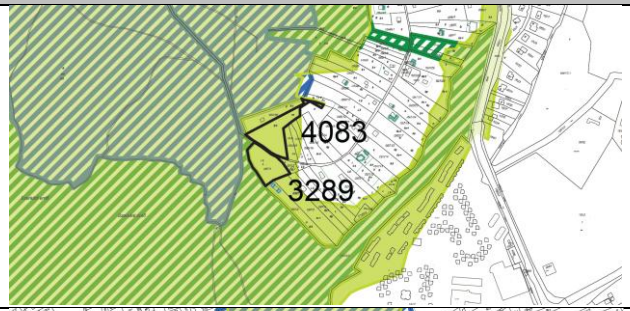	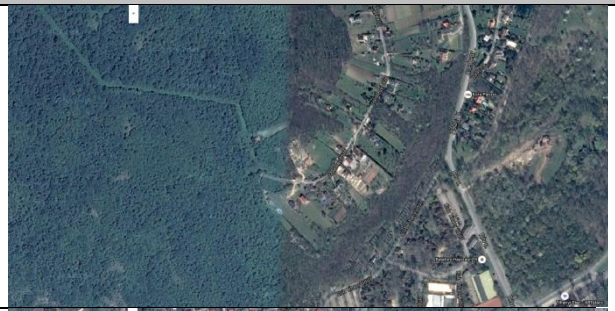
010/26	3513	Óvár délnyugati része			

5. SZ. MELLÉKLET
SOMOSI STRAND – GEODÉZIAI FELMÉRÉS

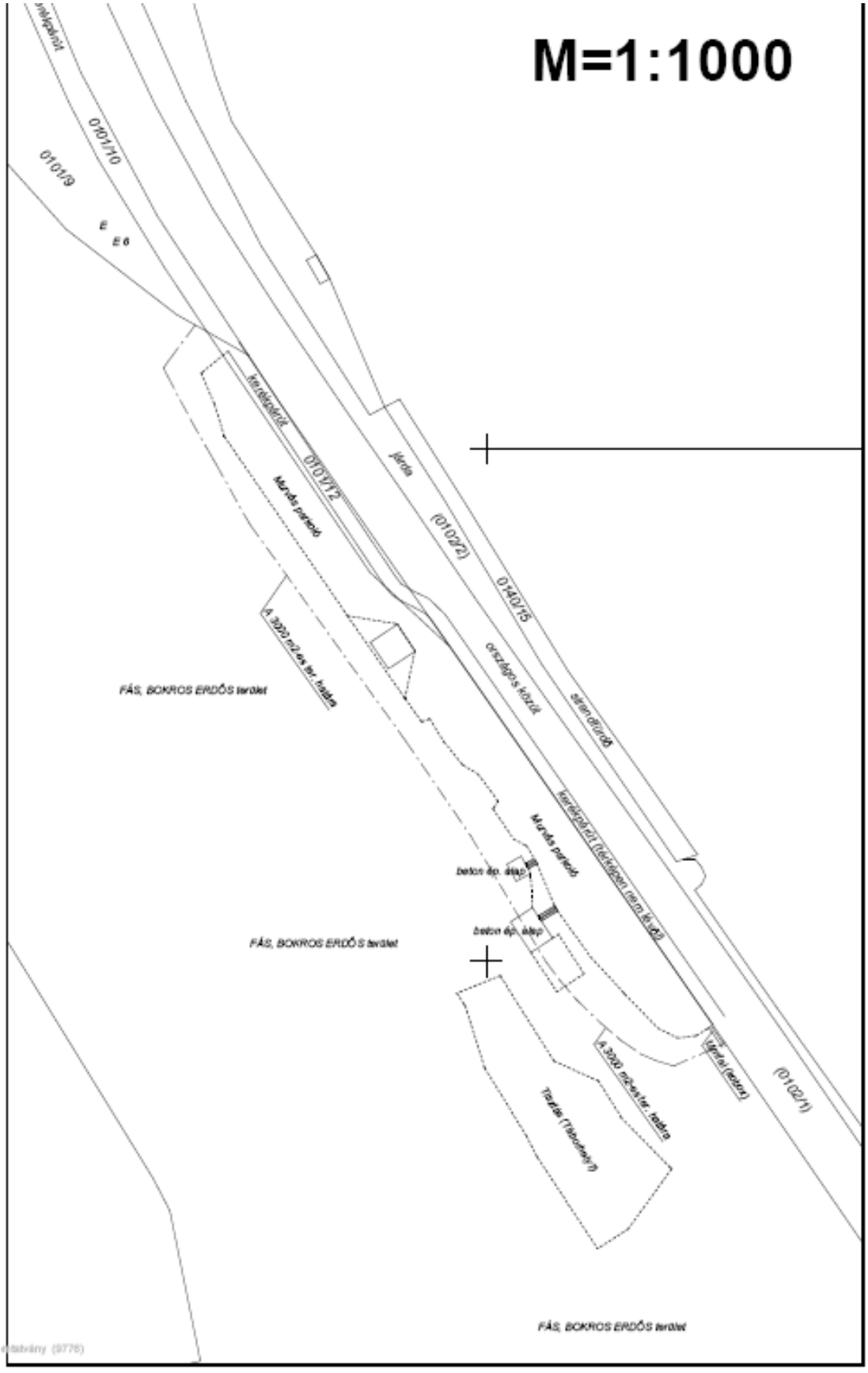

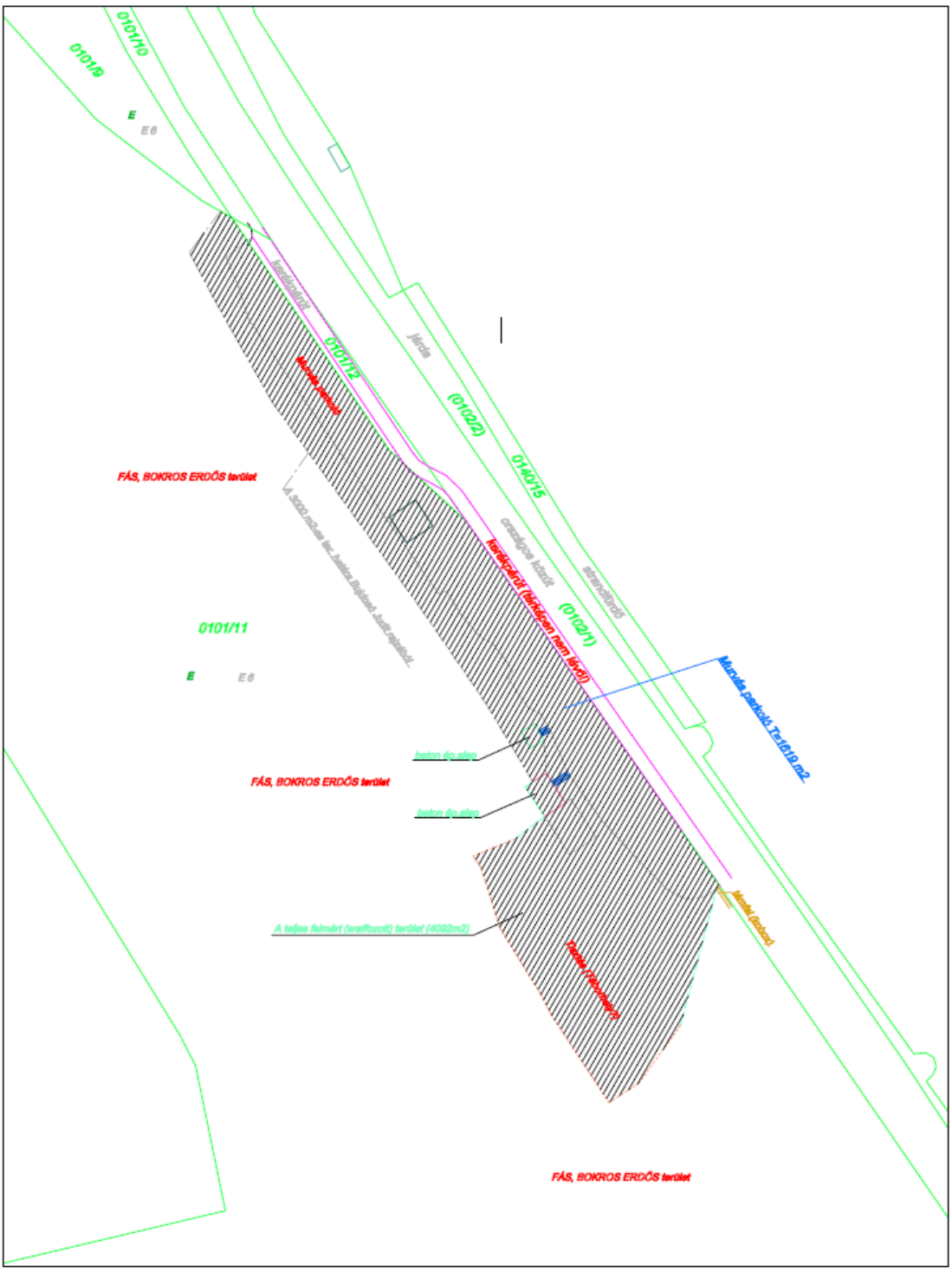
0101/10
0101/9
E
E6
Járda
(01022)
0140/15
0101/12
FÁS, BOKROS ERDŐS terület
0101/11
E
E6
(01021)
FÁS, BOKROS ERDŐS terület
FÁS, BOKROS ERDŐS terület

6. SZ. MELLÉKLET
PANORÁMA HOTEL – MEDERKEZELŐI NYILATKOZAT

MEDERKEZELŐI NYILATKOZAT

Név/megnevezés: **Kelemen és Társa Kereskedelmi Kft.**
Lakcím/székhely: **1023 Budapest 02, Levél utca 3/A. ÉP. I. EM. 1.**
levelezési cím: **8237 Tihany, Ciprián utca 16.**
Alulírott mederkezelő, a fent nevezett mederhasználó részére, **Tihany** település **0140/16 hrsz-ú** ingatlanon telepített **164 m2** alapterületű víziállásra, a mederhasználóval megkötött **20-038/2015/1.** számú mederbérleti szerződés és a mederhasználó által megfizetett mederbérleti díj alapján

hozzájárulását

- megadja
- nem adja meg
- visszavonja.

Jelen hozzájárulás a mederbérleti szerződés lejártáig, azaz: **2019. október 31.-ig** érvényes.

Alulírott mederkezelő, fenntartja magának azt a jogot, hogy amennyiben a mederhasználó a mederbérleti szerződésben foglaltakat felszólítást követően ismételten megsérti, illetőleg elmulasztja, úgy hozzájárulását visszavonja.

Siófok, 2015. június 17.

Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Balatoni Vízügyi Kirendeltsége 81. Siófok

.....
Pécseli Péter
Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
Balatoni Vízügyi Kirendeltség
Vezetője

2. sz. melléklet

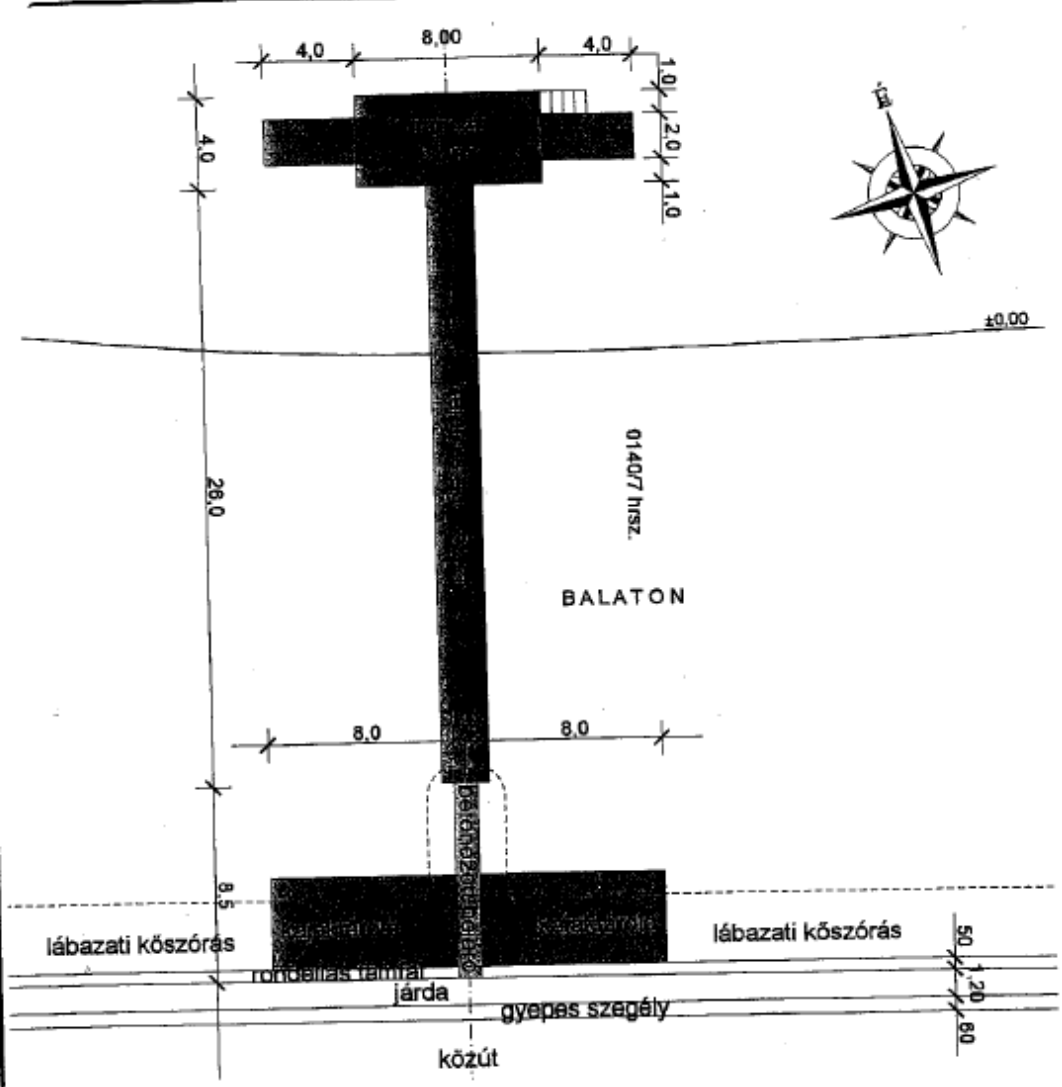

MEGJEGYZÉS: a megadott magassági adatok a siófoki vízmérce ±0,00 pontjára vonatkoznak, melynek magassága megegyezik a 103,41 mBf. és a 104,09 mAf. magasságokkal.

ALEXY REZSŐ 8600 Siófok, Béri Balog Ádám u.52. Tel.-Fax.: 84/313-553	
Tárgy: Tihany, Lepke sor 14. vonalában közterületi partvédőműhöz csatlakozó 0140/7 hrsz.-on lévő víziállás terve	Tervszám: A-11VÁ/11
Részletes helyszínrajz	Méretarány: 1:250
Megbízó: Kelemen és Társa Kft. 1023 Budapest, Levél u. 3/A.	Sorszám: 4.
Vezető tervező: Alexy Rezső Ény. sz.: VZ-T-14-0049; KÖ-T-14-0049	Tervező: Alexy Rezső Siófok, 2011.09. hó

7. SZ. MELLÉKLET
VPRT MÓDOSÍTÁS TERVLAPJAI

8. SZ. MELLÉKLET
TÁJVÉDELMI SZAKÉRTŐI JOGOSULTSÁG IGAZOLÁSA

9. SZ. MELLÉKLET
MINISZTERELNÖKSÉG NYILATKOZATA AZ 570/5 HRSZ-Ú TELEKRE VONATKOZÓAN

MINISZTERELNÖKSÉG

ÉPÍTÉSZETI ÉS ÉPÍTÉSÜGYI HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

Tósoki Imre Úr részére
polgármester

Tihany
Kossuth u. 12.
8237

Iktatószám: ÉHÁT/ÖK/1/2017.
Hivatkozási szám: -
Ügyintéző: Gyarmati Edit Amália
Telefon: 06-1-896-1771
E-mail cím: edit.gyarmati@me.gov.hu

Tárgy: Tihany vízpart-rehabilitációs terv módosítása

Tisztelt Polgármester Úr!

Tihany Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 187/2016. (XII.1.) számú határozatában kérte a Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosítását az 570/5 hrsz-ú telekre vonatkozó minőségi lakópark megvalósíthatósága érdekében.

Megkaptuk és megvizsgáltuk a CD Hungary Zrt.-nek, mint tulajdonosnak a telek beépítésére vonatkozó javaslatait, mellyel kapcsolatban – vele egyeztetve – az alábbi észrevételeket teszem. Kérem

- a kikötő létesítésére alkalmas partszakasz jelölésének törlését, összhangban a Balaton Fejlesztési Tanács, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, a Közép-Dunántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség és a Fejér Megyei Kormányhivatal véleményével,
- a terület beépíthetőségének korlátozását max. 15 %-ra azzal, hogy az új beépítés kisebb tömegek szövetszerű elhelyezésével valósítható meg,
- új építmény esetén az építménymagasság korlátozását 7,5 m-re,
- látványterv előírását, mely bizonyítja a beépítés tájba-illesztését.

Javasolom továbbá az MTA Limnológia telke és a kastély előtti mólószár között a parti sétány kijelölésének megvizsgálását.

Kérem, hogy az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló *2/2005. (I. 11.) Korm. rendeletben* foglaltak szerint a TNM rendelet módosításához elkészült környezeti vizsgálat egészüljön ki a fenti telekre vonatkozó módosítási javaslattal. A kiegészített, valamint a tervezőkkel folytatott személyes megbeszélésen elhangzottak alapján javított dokumentumot szíveskedjen megküldeni számomra a további egyeztetés céljából.

Budapest, 2017. április 19.

Tisztelettel:

Füleky Zsolt

MINISZTERELNÖKSÉG Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkárság

Készült: 2 példányban/1 oldal
Kapják: 1. sz. pl.: Címzett
2. sz. pl.: Irattár

1357 Budapest, Pf.: 6. Telefon: (06 1) 896 1152

Érk.: 2017 06 23.

MINISZTERELNÖKSÉG

ÉPÍTÉSZETI ÉS ÉPÍTÉSÜGYI HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

Szigeti Zsolt Úr részére
vezérigazgató

Budapest
Vérhalom u. 12-16. I ép. 1.
1023

Iktatószám: ÉHÁT/348/1 /2017.
Ügyintéző: Gyarmati Edit Amália
Telefon: 06-1-896-1771
E-mail cím: edit.gyarmati@me.gov.hu

Tárgy: Tihany vízpart-rehabilitációs terv módosítása

Tisztelt Igazgató Úr!

2017. június 7-én kelt levelében kérte a cégcsoportjuk tulajdonában lévő Tihany 570/5 hrsz-ú telekre (Habsburg József Főherceg nyári rezidenciája) vonatkozó építési feltételek felülvizsgálatát a tervezett minőségi lakópark megvalósíthatósága érdekében.

Ismételten megvizsgáltuk a telek beépítésére tett javaslatukat, mellyel kapcsolatban az alábbi állásfoglalást adom.

Támogatom a fenti telek vegyes területté történő átminősítését a vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosításával. A terület beépíthetőségét a jelenlegi szabályozás szerinti max. 15 %-ra javasolom korlátozni úgy, hogy az új beépítés kisebb tömegek szövetszerű elhelyezésével valósuljon meg. Hozzájárulok továbbá az új épület elhelyezése esetén az építménymagasság területre vonatkozó szabályozása szerinti max. 12,5 m-re történő meghatározásához.

Továbbra is kérem a kikötő létesítésére alkalmas partszakasz jelölésének törlését a tervezetről, összhangban a véleményező szakhatóságok észrevételeivel.

Budapest, 2017. június 15.

Tisztelettel:

Füleky Zsolt

Készült: 2 példányban/1 oldal
Kapják: 1. sz. pl.: Címzett
2. sz. pl.: Irattár

1357 Budapest, Pf.: 6. Telefon: (06 1) 896 1152

10. SZ. MELLÉKLET
KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS VÉLEMÉNYEZÉSE SORÁN BEÉRKEZETT ÉSZREVÉTELEK

KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL
1612-5/17 2017 NOV. 02
Érkezés napja.
ügyint. db mell

MINISZTERELNÖKSÉG

ÉPÍTÉSZETI ÉS ÉPÍTÉSÜGYI HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

Iktatószám: ÉHÁT/348/12/2017.
Hivatkozási szám: 1/612-4/2017.
Ügyintéző: Gyarmati Edit Amália
Telefon: 06-1-896-1771
E-mail cím: edit.gyarmati@me.gov.hu

Tósoki Imre Úr
polgármester

Tihany
Kossuth u. 12.
8237

Tárgy: Tihany vízpart-rehabilitációs terv módosítása – SKV véleményezése

Tisztelt Polgármester Úr!

Tájékoztatom, hogy megtörtént Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv 9 helyszínre vonatkozó módosítási javaslata tekintetében – az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló *2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet* 8. §-ban foglaltak szerint – a környezeti értékelés (a továbbiakban: SKV) véleményezése. Az SKV hat környezet védelméért felelős szerv részére került véleményezésre megküldésre, mely szervek észrevételeit másolatban mellékelem.

A Földművelésügyi Minisztérium és a Pest Megyei Kormányhivatal kérte az SKV pontosítását, illetve kiegészítését. Tekintettel arra, hogy a Földművelésügyi Minisztérium a módosított SKV elfogadás előtti visszamutatását kérte, szükséges az általa kért észrevételek beépítésével, illetve a Pest Megyei Kormányhivatal által kért kiegészítésekkel az SKV-t módosítani.

Kérem, hogy a módosított SKV-t CD-n, továbbá az előterjesztés elkészítéséhez a miniszteri rendelet érintett térképi szelvényeit e-mailben megküldeni szíveskedjen csaba.sogor@me.gov.hu és edit.gyarmati@me.gov.hu címre.

Budapest, 2017. október 26.

Tisztelettel:

Füleky Zsolt

Készült: 2 példányban/1 oldal
Kapják: 1. sz. pl.: Címzett
2. sz. pl.: Irattár
Melléklet: 6 +1 db levélmásolat

PEST MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE-KTF/7131-3/2017.	Tárgy: Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosítása Stratégiai Környezeti Vizsgálat Környezeti értékelés véleményezése
Ügyintéző: dr. Bedekovics Letícia Kellner Szilárd Balázs Viktor Horváth Attila Papp Gabriella Wiborny József	Hiv. szám: ÉHÁT/348/6/2017.
Telefon: (06-1) 224-9103	Melléklet:

Füleky Zsolt részére
Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkár

Miniszterelnökség

Budapest
Báthory utca 12.
1054

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályához (a továbbiakban: ***Kormányhivatal***) 2017. augusztus 23. napján érkezett, ÉHÁT/348/6/2017. iktatószámú megkeresésében a Tihany vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 4/2005. (IX. 11.) TNM rendelet [a továbbiakban: ***4/2005. (IX. 11.) TNM rendelet***] módosításához tarozó környezeti értékelés véleményezését kérte.

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet [a továbbiakban: ***Skvr.***] szerint:

8. § (3) A környezeti értékelésnek és a terv, illetve program tervezetének Kvt. 43. § (6) bekezdés a) pontja szerinti véleményezéséhez a kidolgozó
a) megküldi a terv, illetve program egyeztetési dokumentációját a környezeti értékeléssel a környezet védelméért felelős szerveknek és a Kvt. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint az Országos Környezetvédelmi Tanácsnak;
b) nyilvánosságra hozza a következőket:

ba) a terv, illetve program célja,

bb) a terv, illetve program környezeti értékelést is tartalmazó egyeztetési dokumentációja hol és mikor tekinthető meg,

bc) milyen módon és időpontig lehet észrevételeket tenni,

bd) a terv, illetve program szempontjából releváns és rendelkezésre álló környezeti információk, valamint azok megismerhetősége.

A Kormányhivatal jogelődje, az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség (a továbbiakban: ***Főfelügyelőség***) 2016. június 7-én kelt OKTF-KP/1142/13/2016. ügyiratszámú levelében véleményezte a környezeti értékelés tematikáját. A Kormányhivatal megállapította, hogy a Főfelügyelőség által megküldött észrevételeket a környezeti értékelés melléklete tartalmazza. A korábbi tervek szerint a Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének (a továbbiakban: ***VpRT***) módosítása összesen 11 változtatási helyszínt tartalmazott. A jelenlegi környezeti értékelés 9 helyszínre készült, a Tihanyi Yacht Club (3. helyszín), a Garda Hotel strandja (5. helyszín) Tihany község megváltozott szándéka szerint a fejlesztési tervekből kimarad.

Az Skvr. 3. számú mellékletének I. 1. a) pontja alapján a Kormányhivatal, mint országos hatáskörű környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság részt vesz a stratégiai környezeti vizsgálat folyamatában, ezen belül a környezeti értékelés véleményezésében a környezet, a természet és a táj védelmére kiterjedően.

A Kormányhivatal a környezeti értékelést áttanulmányozta, és ez alapján környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi szempontból az Skvr. 8. § (3) bekezdése szerint az alábbi észrevételeket teszi szakterületenként.

Tájvédelem, természetvédelem szempontjából az alábbi megállapítások tehetők:

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park létesítéséről szóló 31/1997. (IX.23.) KTM rendelet [a továbbiakban: ***31/1997. (IX.23.) KTM rendelet***] 2. számú melléklete szerint Tihany község teljes kül- és belterülete a 0140/3, a 0140/16/a-ból az E557477, N174760; E558642, N174655 EOV koordináták által kijelölt vonaltól D-re és K-re elhelyezkedő 1414,39 hektár kiterjedésű területrész, valamint a 0140/16/b-d, f-h, j-m helyrajzi számú ingatlanok kivételével országos jelentőségű védett természeti terület.

A 31/1997. (IX.23.) KTM rendelet 2. számú melléklete szerint a 035/1-2, 039/5-6, 039/8, 061/1, 062, 0140/16/a-ból az E557477, N174760; E558642, N174655 EOV koordináták által kijelölt vonaltól É-ra elhelyezkedő, 52,84 hektár kiterjedésű területrész, 0140/16/n helyrajzi számú ingatlanok fokozottan védett természeti területek. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: ***Tvt.***) 40. § (2) bekezdése szerint fokozottan védett természeti területen csak természetvédelmi kezelés, a Tvt.

38. § (1) bekezdése alapján engedélyezett tevékenység, továbbá – a lehetőséghez képest – a természetvédelmi hatósággal egyeztetett közvetlen élet- és vagyonvédelmi beavatkozás végezhető.

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet [a továbbiakban: ***275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet***] 5. számú melléklete szerint a HUBF30002 jelű, Balaton nevű, különleges madárvédelmi terület a Tihany településhez tartozó Balaton vízfelület, ami egyben a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 12. számú melléklete szerinti HUBF30002 jelű, *„Balaton"* nevű, jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület is.

A település közigazgatási területének egy része a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 12. számú melléklete szerinti HUBF20006 jelű, *„Tihanyi-félsziget"* nevű, jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület.

A Főfelügyelőség 2016. január 25. napján kelt, OKTF-KP/1142/3/2016. ügyiratszámú levelében megállapította, hogy a vízpart rehabilitációs terv módosítása nyomán létrejövő területhasználati változások a Natura 2000 terület élővilágára jelentős hatást gyakorolhatnak. A környezeti értékelés mellékleteként Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció került benyújtásra. A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció a *Sajkodi strand*, a *Citromos-kert-Sajkodi sor-MOHOSZ kikötő*, a *kompkikötő*, a *Garda Hotel strandja*, a *Habsburg József főherceg nyári rezidenciája* és *az MTA Limnológiai Intézete* továbbá a *Panoráma Hotel* tervezési területekre készült.

A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció a környezeti értékeléstől eltérően a *Somosi strand* helyett a *Garda Hotel strandja* tervezési területre készült, a *Somosi strand* vonatkozásában nem került kidolgozásra. A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció nem vizsgálta a Panoráma Hotel előtti kikötési szakasz módosulásának a Balatonra, mint Natura 2000 területre gyakorolt várható hatásait sem.

A környezeti értékelés vizsgálta a Balatont, mint a *nemzetközi jelentőségű vadvizekről, különösen mint a vízimadarak tartózkodási helyéről szóló, Ramsari egyezmény* szerinti terület érintettségét, továbbá a Tihanyi-félsziget, mint *Európa Diplomás terület* és az ökológiai hálózat érintettségének vonatkozásait.

A tervmódosítás által érintett területrészek, illetve a tervmódosítás nyomán lehetővé váló területhasználati változások a következők szerint értékelhetőek.

1. Sajkodi strand. A tervmódosítás célja a Sajkodi-sor északi oldalán, a kiszolgáló terület rendezésére, különleges beépítésre nem szánt strandterület kijelölése – az erdőterület OEA-ból történő kivonását követően. A Tihany 0138/2 hrsz.-ú ingatlan az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet [a továbbiakban: ***14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet***] 5. számú melléklete alapján, a Tihanyi-félsziget kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek része. A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció szerint az erdőterület

Kormánymegbízott
1052 Budapest, Városház u. 7.
Telefon: (06-1) 485-6900 Fax: (06-1) 485-6903
E-mail: pest@pest.gov.hu Web: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/pest

érintett részén jelenleg építmények találhatók, a növényborítás fajösszetételében csak néhány faegyed található, az élőhely nem minősül jelölő élőhelynek. A tervezett területfelhasználási átsorolás utáni területhasználat a Natura 2000 terület vonatkozásában várhatóan nem lesz jelentős hatású.

A Kormányhivatal véleménye szerint a tervmódosítás szerinti területhasználati lehetőségek természetvédelmi kockázata a strandterület forgalomnövekedése miatt a használat fokozódása és a zavaró hatás erősödése lehet. Kockázatot jelenthet a csereerdő terület helyének megválasztása, amennyiben a csereerdő telepítés természetvédelmi szempontból a kiválasztott területen kedvezőtlen élőhelyi átalakulást okoz (gyepterület igénybevétele esetén).

A továbbtervezés során a területfelhasználási arányok megfelelő szabályozása (beépíthetőség és burkolt felületek aránya), valamint a csereerdő telepítési helyének megfelelő kiválasztása szükséges.

2. *Citromos kert.* A tervmódosítás célja a vízpartot kísérő terület erdőterületként történő feltüntetése a valós használatnak megfelelően. Parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonal jelölése, ezzel a parti sétány hosszának a növelése, a félsziget kerékpárral való feltárásának biztosítása.

A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció szerint a tervmódosítással érintett Tihany 0139/3 hrsz.-ú ingatlan a 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet mellékletében nem szerepel. A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció szerinti - a környező területek növényborításába történő - beavatkozások, kezelések során a természetvédelmi szempontokat érvényesíteni szükséges.

4. Kompkikötő. A területen cél, hogy a VpRT módosításával a Szántód-Tihany rév komplex fejlesztése és ehhez kapcsolódóan a tihanyi kompkikötő környezetében a területfelhasználások rendezése tervezhető legyen. A fejlesztésekhez szükséges a meglévőnél nagyobb építési lehetőség biztosítása, illetve a zöldterületek egységes rendezése, amihez Tihany Község Önkormányzata (a továbbiakban: ***Önkormányzat***) megkezdi egy építészeti koncepció előkészítését.

Az egységes építészeti koncepció kialakítását a jelenleg heterogén, spontán jellegű épületállomány miatt a Kormányhivatal tájvédelmi szempontból kedvezőnek tartja.

A tervmódosítás kapcsolódó, környezeti kockázatot jelentő hatása lehet az Önkormányzat által a Kenderföldeken tervezett új parkoló terület kialakítása, ami a forgalmi terhelés, zavaró hatás áthelyezését jelenti. Az érintett terület nem része a Natura 2000 hálózatnak.

6. Tihanyi Hajós Egylet kikötője. A tervmódosítás célja a kialakult területhasználathoz igazodó szabályozási lehetőségek megteremtése. A tervi szabályozási elemek megváltoztatása nyomán létrejövő

területhasználatnak közvetlen, természeti környezetre gyakorolt hatása nem várható, a part menti területrészek nem részei a Natura 2000 hálózatnak.

7. Somosi strand. A tervezési terület nem része a Natura 2000 hálózatnak. Az erdőterület területfelhasználási egység átsorolása esetén – egyetértésben a környezeti értékelés javaslatával – a Kormányhivatal szükségesnek tartja a későbbi tervfázisban megfelelő előírások megtételét annak érdekében, hogy a meglévő faállomány megőrzésre kerüljön, és a terület intenziv használata a továbbiakban is a parkolóra és a kiszolgáló területre korlátozódjon és ne alakuljon ki újabb olyan szegély, ahol a növényállomány csökken.

8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és az MTA Limnológia Kutatóintézete. A strandolásra alkalmas partszakasz, illetve a strand kijelölése a Balaton vízfelületének használatát érinti. A nyári rezidencia előtti terület mesterségesen feltöltött tómeder, kertszerüen rendezett terület, ahol természetközeli élőhelyek a part közelében nem találhatók. A Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció szerint a partvonal és vizszél adottságai jelenleg nem biztosítanak megfelelő feltételt nádas megtelepedéséhez. A parti terület nem része a Natura 2000 hálózatnak, a strandszerű használat természetvédelmi szempontból nem kifogásolható.

A Kormányhivatal egyetért a környezeti értékelés értékvédelmi javaslataival, ami szerint Habsburg József főherceg ingatlanán új funkciók megjelenése, új beépítés a helyi és magasabb rendű jogszabályoknak megfelelően kell, hogy történjen, az település- és tájképi szempontból kedvező hatással járjon. A Kormányhivatal egyetért a védelemre javasolt egyedi művi értékek feltüntetésével.

9. Hajóállomás. A területen cél a terület-felhasználások rendezése a meglévő állapotoknak megfelelően, miután a volt posta épülete és a bazársor összeépítésre került. A területek rendezését zöldterületként történő szabályozással kívánják megoldani. A tervmódosítás természetes vagy természetközeli állapotú élőhelyet nem érint, a parti terület nem része a Natura 2000 hálózatnak.

10. Vízmű. A vízmű funkció megszűnése miatt az Önkormányzat a területet közterületként, gépkocsi parkolóként kívánja hasznosítani. A közterületi funkció mellett a zöldfelületi jelleg megőrzésével, a meglévő fák megóvásával a módosítás, funkcióváltás elfogadható. A Kormányhivatal egyetért az út mellett lévő, kör alaprajzú, felső részén lőréses ablaknyílású, kisméretű bástya-, illetve toronyszerű épület védelmi javaslatával. Az érintett terület nem része a Natura 2000 hálózatnak.

11. Panoráma Hotel. A terület-felhasználásoknak megfelelően kívánja pontosítani a VpRT módosítás a hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz és a strandolásra alkalmas partszakasz helyét. A parti területeken természetközeli állapotú élőhely nincs, a parti terület nem része a Natura 2000 hálózatnak.

Kormánymegbízott
1052 Budapest, Városház u. 7.
Telefon: (06-1) 485-6900 Fax: (06-1) 485-6903
E-mail: pest@pest.gov.hu Web: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/pest

A módosított terven a kikötő létesítésére felhasználható partszakasz a korábbiaktól eltérően hosszabb kiterjedésű. A kikötésre kijelölt terület növekedésére vonatkozóan a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció nem tartalmaz értékelést. Amennyiben a kikötői férőhelyeket bővíteni kívánják vagy új kikötő létesítését tervezik, azokra a jogszabályban előírt engedélyezési eljárások keretében a Natura 2000 területre vonatkozó hatásbecslést el kell végezni.

A Kormányhivatal megjegyzi, hogy a tervezés során felhasznált alaptérkép nádas jelölése a nyilvános légi felvétellel összevetésben eltérést mutat, nem tisztázott a nádas foltok természetbeni területi csökkenésének oka.

A Kormányhivatal megjegyzi továbbá, hogy a VpRT módosításának céljainak összevetése a természetvédelmi célokkal című 11. táblázat csak pozitív, semleges és „irreleváns" hatást jelöl meg. A Kormányhivatal véleménye szerint a természeti környezetre gyakorolt negatív hatást is szükséges megjelölni (az egész tervezési terület nemzeti park), mert az teljes egészében nem zárható ki, legfeljebb a mértéke lehet kicsi, illetve a kismértékű hatás megfelelő védelmi, vagy korlátozó intézkedésekkel kiküszöbölhető, mérsékelhető.

A Kormányhivatal felhívja a figyelmet arra, hogy a VpRT módosításhoz készült környezeti értékelésre adott véleményétől függetlenül, a későbbi tervfázisokban, illetve egyedi engedélyezési eljárásokban a természetvédelmi hatóság a vonatkozó jogszabályok szerint továbbra is részt vesz. Natura 2000 területek érintettségekor a jogszabály által előírt esetekben a Natura 2000 hatásbecslést ismételten, megfelelő részletességgel el kell végezni.

Tájvédelmi és természetvédelmi szempontból a Kormányhivatal megállapította, hogy a benyújtott vizsgálati dokumentáció a tervfázis szintjének megfelelően került kidolgozásra, a dokumentáció ajánlásainak és a fentiekben tett észrevételek figyelembe vételével annak elfogadását a Kormányhivatal nem kifogásolja.

Földtani közeg védelme szempontjából az alábbi megállapítások tehetők:

Az Skvr. szerint:

8. § (1) A környezeti értékelés a terv-, illetve programdokumentáció önálló része, illetve munkarésze. A környezeti értékelés egyes részeit a 4. számú mellékletben meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelő részszakterületeken – a környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló jogszabály alapján – szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő készíti el.

Az Skvr. 4. melléklete (A környezeti értékelés általános tartalmi követelményei) szerint:

3.6. az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a terv, illetve program megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése:
3.6.1. jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés esetén különös tekintettel:
3.6.1.1. a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre),
4. A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben, illetve programban szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

A környezeti értékelésben a fentiek kapcsán a következők szerepelnek:

„Jelen dokumentáció nem foglalkozik a VpRT módosítás következtében a megvalósítás során (bontási és építési fázisban) keletkező időszakos hatásokkal, melyek jellemzően reverzibilis és mérsékelhető hatások, melyek a jogszabályok betartásával minimálisra csökkenthetők."

Fentiek alapján megállapítható, hogy a környezeti értékelés kötelező tartalmi eleme a terv megvalósítása esetén várható környezeti hatások bemutatása az egyes környezeti elemek szempontjából, amit a benyújtott dokumentáció nem tartalmaz teljes körűen. Fentiek alapján javasolt a dokumentáció kiegészítése a terv megvalósítása esetén várható, egyes környezeti elemekre gyakorolt hatások elemzésével, valamint azok elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó javaslatokkal.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból az alábbi megállapítások tehetők:

A környezeti értékelés levegőtisztaság-védelmi szempontból nem foglalkozott a megvalósításból (építés és bontás) származó időszakos jellegű levegőterhelésekkel, a levegő tisztaság védelmének értékelését nem tekintette relevánsnak.

Megállapítható, hogy a környezeti értékelés az Skvr. 4. melléklet 3.6.1.1. pontja szerinti tartalmi követelménynek levegőtisztaság-védelmi szempontból nem felel meg, ezért a Kormányhivatal javasolja a környezeti értékelés kiegészítését a levegőtisztaság-védelmi hatások bemutatásával.

Hulladékgazdálkodási szempontból az alábbi megállapítások tehetők:

A környezeti értékelés 3.1.5. Hulladékkezelés című fejezete kizárólag Tihany település jelenlegi hulladékgazdálkodási gyakorlatát, különösen az erre vonatkozó közszolgáltatást ismerteti.

Fentiekkel összhangban a környezeti értékelés 4.1.1. Környezeti elemekre és rendszerekre, folyamatokra vonatkozó hatások című fejezete rögzíti:

„Jelen dokumentáció nem foglalkozik a VpRT módosítás következtében a megvalósítás során (bontási és építési fázisban) keletkező időszakos hatásokkal, melyek jellemzően reverzibilis és mérsékelhető hatások, melyek a jogszabályok betartásával minimálisra csökkenthetők."

A környezeti értékelés teljes áttekintését követően megállapítható, hogy az tartalmi szempontból nem felel meg az Skvr. 8. §-ában, illetve 4. számú mellékletében foglaltaknak, a tervezett tevékenység következtében felmerülő hulladékgazdálkodási vonatkozások tekintetében. A környezeti értékelésben a hulladékkezeléssel kapcsolatban tett *„nem releváns"* megjegyzés nem fogadható el.

Az Skvr. szerint a környezeti értékelésnek tartalmaznia kell különösen:

4. számú melléklet a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelethez

A környezeti értékelés általános tartalmi követelményei

4. A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben, illetve programban szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

Fentiek alapján a Kormányhivatal javasolja a környezeti értékelés kiegészítését a tervezett tevékenység során várhatóan keletkező hulladékokkal kapcsolatos környezeti hatások értékelésével, a hulladékok mennyiségének, káros hatásának csökkentésére, továbbá a keletkező hulladékok további kezelésére tervezett környezetvédelmi intézkedésekre vonatkozóan.

Zaj- és rezgés elleni védelem szempontjából az alábbi megállapítások tehetők:

Az elkészített környezeti értékelés 3.1.6 pontja általános szinten mutatja be Tihany település jelenlegi zajhelyzetét.

A környezeti értékelés 4.1.1. pontja szerint a környezeti értékelés nem foglalkozik a vízpart-rehabilitációs terv módosítása következtében megvalósuló beruházások környezeti hatásaival, melyek *„jellemzően reverzibilis és mérsékelhető hatások"*. A zaj- és rezgésvédelmi aspektus *„nem releváns"*.

Az Skvr. 4. melléklet (A környezeti értékelés általános tartalmi követelményei) 3. pontja szerint a környezeti értékelésnek tartalmaznia kell az alábbi elemzést:

3. A terv, illetve program, valamint a változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

A környezeti értékelés tartalmát meghatározó tematika véleményezésekor adott szakvéleményünkben leírtak szerint a tervezett vízpart-rehabilitációs terv módosítás nyomán létrejövő, területhasználati változtatásokhoz kapcsolódó tevékenységek eredményezhetnek zaj- és rezgésvédelmi hatásokat (pl. régi épületek bontása, újak építése a Sajkodi strandon), de összességében ennek jelentősége a módosítások jellegéből adódóan várhatóan nem lesz jelentős hatású. Mindazonáltal szükséges ennek a környezeti hatásnak is a vizsgálata, amelyre a tematika 4. pontja megfelelő lehetőséget biztosít.

A jogszabályi előírás és a Főfelügyelőség korábban adott szakvéleménye ellenére a környezeti értékelés a tervezett vízpart-rehabilitációs terv módosítás eredményeként megvalósuló beruházások zaj- és rezgésvédelmi aspektusát nem vizsgálja. A Kormányhivatal javasolja a környezeti értékelés fenti vizsgálattal történő kiegészítését.

Kérem a Kormányhivatal szakmai észrevételeinek és tájékoztatásának szíves figyelembevételét.

Budapest, 2017. szeptember

Üdvözlettel:

Dr. Tarnai Richárd
kormánymegbízott

Kormánymegbízott
1052 Budapest, Városház u. 7.
Telefon: (06-1) 485-6900 Fax: (06-1) 485-6903
E-mail: pest@pest.gov.hu Web: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/pest

Kapják:

	Címzett neve, levelezési címe	Csatolandó	Postázás módja
1.	Miniszterelnökség (1054 Budapest, Báthory utca 12.)		+TV
2.	Gyarmati Edit Amália (edit.gyarmati@me.gov.hu)		+E-mail
3.	Irattár		

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTÉRIUM

DR. SZINAY ATTILA
az ágazati igazgatási ügyekért felelős helyettes államtitkár

114936
348 11 2017.
2017. 10. 18.
TTF 10.18.
TKO. 10.30/8

Iktatószám: JgF/ 1530 /2017./1.

Ügyintéző: dr. Molnár Katalin
Telefonszám: 896-39-16
E-mail: katalin.molnar@fm.gov.hu
Hivatkozási szám: ÉHÁT/348/2017.

Füleky Zsolt
építészeti és építésügyi helyettes államtitkár úr részére

Miniszterelnökség
Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkári Titkárság

Budapest
Báthory u. 12.
1054

Tárgy: Tihany VpRT módosítása – a Földművelésügyi Minisztérium koordinált álláspontja az SKV környezeti értékeléséről és Natura 2000 hatásbecslési dokumentációról

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A Földművelésügyi Minisztérium koordinált álláspontja a Tihany vízpart-rehabilitációs terv (a továbbiakban: Tihany VpRT) módosításához készült stratégiai környezeti vizsgálati dokumentációjával kapcsolatban:

I. A 11/2005. (IV. 14.) TNM rendelet módosításának környezeti értékelés dokumentációjára vonatkozó észrevételek:

A tervezett módosítások az alábbi változásokat eredményezik a korábban tervezett 11 helyett 9 helyszínen:

1. Sajkodi strand
- kiszolgáló terület kialakítása,
- parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz kijelölése.

2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő
- a vízpartot kísérő terület erdőterületként történő feltűntetése a valós használatnak megfelelően,
- parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz kijelölése,
- önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonal jelölése.

3. Kompkikötő

- a meglévőnél nagyobb építési lehetőség biztosítása (vegyes terület kijelölése a révtől nyugatra – különleges terület kikötő területfelhasználás helyén),
- a zöldterületek egységes rendezése,
- „zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület" szabályozási elem feltűntetése az új zöldterületen.

4. Tihanyi Hajós Egylet kikötőjének környezete

- kötelezően megtartandó közterület jelölés törlése,
- előkertként használt erdőterületen közlekedési terület, „újonnan kialakítandó közterületek, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt területek"kijelölése.

5. Somosi strand

- erdőterület közparkká történő átsorolása,
- zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem feltűntetése.

6. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA limnológia

- védelemre javasolt egyedi művi érték feltűntetése a Habsburg József főherceg nyaralókastélyán,
- üdülőterület besorolás helyett vegyes terület kijelölése Habsburg József főherceg nyaralókastély ingatlanján,
- strandolásra alkalmas partszakasz jelölése a Limnológia előtt.

7. Hajóállomás

- zöldterület kijelölése,
- kerékpárút nyomvonalának módosítása.

8. Vízmű

- kerékpárút nyomvonalának módosítása,
- „újonnan kialakítandó közterület, önkormányzati elővásárlási joggal terhelt terület"-tel jelölt közlekedési terület kijelölése,
- „vízgazdálkodási terület tómedren kívül" területhasználat törlése,
- tervezett parkolóterület jelölése a közlekedési területen.

9. Panoráma Hotel

- különleges terület strand és a kikötő határának korrigálása – jelenlegi használattal összhangban,
- hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz és a strandolásra alkalmas partszakasz helyének pontosítása,
- a hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz kijelölése.

A stratégiai környezeti vizsgálat célja tehát elsősorban annak megállapítása, milyen környezeti hatással lehet az országos jelentőségű védett természeti terület, Natura 2000 terület, Ramsari terület, Európa Diplomás terület, tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület, valamint az ökológiai hálózat részét képező félszigetre

- a nyugati partszakasz kerékpározás számára történő megnyitása,
- a kompkikötő beépítési intenzitásának növekedése,
- építési jog legitimizálása korábban erdőterületként szabályozott terület mellett,
- strandolásra alkalmas partszakasz kijelölése.

1./ A stratégiai környezeti vizsgálat tartalmi követelményeire vonatkozóan a Földművelésügyi Minisztérium által 2016. júniusban adott javaslatok a környezeti értékelés tartalmi elemei között megjelennek.

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11. Telefon: (06 1) 896 0979 Fax: (06 1) 795 0806

2./ Álláspontom szerint az átsorolások következtében várható változások nem minden esetben hatnak pozitívan a természetvédelmi célok megvalósítására, ezt azonban a környezeti értékelés 1. táblázata (*VpRT módosításának céljainak összevetése a természetvédelmi célokkal*) nem tudja kimutatni, mert negatív összefüggést mutató jelet nem tartalmaz a jelkulcs.

A védett természeti terület szempontjából például vélhetően negatív hatásnak minősíthető a kompkikötő beépítési intenzitásának növekedése, vagy a nyugati partszakasz kerékpározás számára történő megnyitása.

A korábbi észrevételeink ellenére továbbra is helytelenül *„**Tájvédelmi Körzet**"* címmel és *„**nemzeti**" jelentőségű természeti és táji értékek*ként jelenik meg a védett természeti területről szóló fejezet. Kérem ezek javítását „nemzeti park"-ra és „országos jelentőségű védett természeti terület"-re.

3./ Az érintett területek többféle természetvédelmi oltalmat élveznek, a Balatoni Üdülőkörzet egyik olyan területrésze, amely magas arányban rendelkezik természetközeli területekkel. Nem értek ezért egyet a 4.1.4. fejezet azon kijelentésével, amely szerint: *„A tervezett módosítások összességében a Tihanyi-félsziget már zavart területein valósulnak meg, így a félsziget természeti (ökológiai) rendszerére, biodiverzitásra vonatkozó jelentős hatással nem kell számolni"*.

4./ A Balaton-felvidéki Nemzeti Park létesítéséről szóló 31/1997. (IX. 23.) KTM rendelet értelmében a védetté nyilvánítás célja *„a táj jellegének megőrzése, természeti értékeinek a felszíni és felszín alatti vizek és vízkészleteknek, a Balaton és vízgyűjtőjének, az érintett területek erdeinek, termőtalajának és más megújuló természeti erőforrásainak védelme, és a természetszerű gazdálkodási módok elterjesztése révén a Balaton vízminőségének javítása*". Azzal az indokkal tehát nem jelenthető ki, hogy természetvédelmi érdeket nem sért, hogy egy adott módosítás területén természetközeli élőhely nem található (71. oldal).

5./ A hatások bemutatása részletesebb kifejtést igényel, mint a „hatással vannak" tényének megállapítása (71. oldal).

6./ Az intézkedési javaslatok álláspontom szerint nem hatnak vissza a tervezési folyamatra, annak tartalmát a nemzeti park igazgatósággal történt egyeztetés eredményei alapján módosították természetvédelmi szempontból kedvezőbb tartalommal. A működési területe által érintett Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság tájékoztatása szerint az értékelés és a hatásbecslés alapjául szolgáló tervezési dokumentumok tükrözik a nemzeti park igazgatósággal folytatott egyeztetések eredményeit.

7./ A félsziget nyugati oldalán a sajkodi strandtól a Mohosz-kikötőig terjedő területen parti sétányt és/vagy kerékpárutat akarnak létrehozni. Az ezzel kapcsolatos környezeti hatásokat a dokumentum nem tartalmazza. A dokumentum arra sem tér ki, hogy itt húzódó Sajkodi sor nevezetű, a strand után a személygépjármű-forgalomtól elzárt terület, amelyet jelenleg is használhatnak mind a gyalogosok, mind a kerékpárosok (lásd a nemzeti park igazgatóságnak a dokumentumban is idézett kezelési szabályai, 33. oldal), vagyis az anyagban jelzett feltárásra (lásd 11. oldal és 37. oldal) igazából szükség sincs.

A dokumentum pozitív hatásként jelzi:

*„**2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő***

A tervezett módosítás nem járul hozzá új környezeti konfliktusok, problémák megjelenéséhez, meglévők felerősödéséhez. A módosítás következtében csökken a sajkodi strand és a MOHOSZ kikötő közötti szakasz (Sajkodi sor és környezete) terhelése, mivel a gépjármű forgalmat az Önkormányzat kizárná az útszakaszról, s ott kerékpárutat és parti sétányt jelölne."

Amennyiben nincs gépjárműforgalom, nincs is olyan terhelés, ami csökkenne, ellenben a meglevő út mellett a védett területen kiépülő új parti sétány és kerékpárút megvalósítása, fenntartása és működtetése elkerülhetetlenül növelné a környezeti terhelést (többek között a hulladék terhelés tekintetében). Ezt legfeljebb az minimalizálhatná, ha az új létesítmények nyomvonalát valamint a kiszolgáló létesítményeket, közműveket (például közvilágítás) is a meglevő úton alakítanák ki. A közvilágítás azonban a fényszennyezésével képez környezeti terhelési (az élővilágot megzavaró és veszélyeztető) tényezőt. Mindezekre viszont semmilyen utalás nincs az anyagban, annak ellenére, hogy a dokumentum maga is tartalmazza a természetvédelmi korlátozások között, hogy *„Az „A" ... övezeti besorolású... területen új nyomvonalas létesítmény elhelyezése tilos"*. Az érintett terület „A" besorolású övezete a nemzeti parknak.

Az új parti sétány és kerékpárút óhatatlanul növelné a védett terület látogatottságát, amelynek konfliktusait a dokumentum nem veszi számba és amely nincs összhangban a természetvédelmi stratégiákkal, többek között a következőkkel:
„A természetközeli élőhely-együttesekben minimálisra kell csökkenteni az emberi beavatkozásból származó bolygatásokat."
„A területre érkező látogatók nagy száma miatt korlátozások bevezetése szükséges, a külterületen korlátozni kell a ... kerékpárok...és gyalogosok közlekedését."
Az „A" kezelési övezet látogatottságát és a területen folyó kutatásokat oly módon kell szabályozni,hogy a legérzékenyebb élőhelyek védelme, zavartalansága biztosított legyen."
Az Európa Diplomás területen az Európa Tanács ajánlásainak megfelelően biztosítani kell a területhasználat jelenlegi arányait, és meg kell akadályoznia az épített környezeti elemek további
terjeszkedését."

Mindezek miatt a „2. Citromos kert – Sajkodi sor – MOHOSZ kikötő" terület tekintetében részletesebb és a fejlesztési célkitűzésekkel kritikusabb elemzését tartom szükségesnek.

8./ A Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosítását megalapozó tervét illetően kérem, hogy a munkaanyag térjen ki a zöldhulladékok elkülönített gyűjtésére, komposztálására.
9./ Továbbra is felhívom azonban a figyelmet arra, hogy a módosítási javaslatok többsége vízparti természetes állapotú területet érint, illetve a Balaton medrét, mely közösségi jelentőségű Natura 2000 terület, a Ramsari Egyezmény alatt álló vízfelület, és az ökológiai hálózat magterületének része, a mederben található nádasok pedig a Balaton élővilágának és vízminőségének is a védelmét szolgálják. A Tihanyi-félsziget egésze országos jelentőségű védett természeti terület, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park része, egyes területek ezen túl Európa Diplomás területek is, és a félsziget egésze tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület.

Mivel a Tihanyi félsziget több szempontból is országos jelentőségű terület, a módosítások végrehajtásánál a természeti (és egyéb) értékeket érő potenciálisan negatív hatások mérséklésére, minimálisra csökkentésére kell törekedni.

10./ Az erdőgazdálkodást érintő egyes megfogalmazások és fejezetek a szakmai elvárásoknak, illetve jogszabályi környezetnek nem felelnek meg, erre való tekintettel kérem ezek részletes felülvizsgálatát az alábbiak szerint:

- ***Előzmények*** fejezet:

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (Evt.) 2017. szeptember 1-én módosult, így javasolom a módosító jogszabály (2017. évi LVI. törvény) feltüntetését is.

- ***3.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak*** fejezet:

"Az akácállományokat át kell alakítani a termőhelynek megfelelő, őshonos fafajokból álló erdőkké, majd a termőhelynek megfelelő erdőtársulásokká."

Az erdők szerkezet-átalakítása uniós támogatáshoz kötött (jogcím: VP5- 8.5.1.-17 Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások), önként vállalható tevékenység, ezért kezelési tervben nem lehet kötelezettségként előírni. Erre a támogatásra magán- és közjogi erdőgazdálkodók jogosultak. A közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, illetve központi költségvetési szerv csak akkor nyújthat be támogatási kérelmet, ha ahhoz a Kormány előzetesen hozzájárult. Erre való tekintettel javasolom az előírás felülvizsgálatát és átfogalmazását.

- ***3.2.1. Tájhasználat*** fejezet:

"Természetszerű erdőgazdálkodási módszerek alkalmazása;"

Nem tudható, hogy pontosan mit értenek ez alatt, milyen módszerekre gondolnak. A hazai jogszabályi környezet alapján a fenntartható erdőgazdálkodás hosszútávon biztosítja erdőterületeink, faállományaink tartamos használatát, illetve megújulását, amelynek során a természetközeliségre (például termőhelynek megfelelő fafaj választás, természetes felújítás módozatok, fafajgazdag, elegyes állományok létesítése, ökológiai stabilitás figyelembe vétele, erdők biológiai (genetikai) sokféleségének megőrzése) egyre nagyobb hangsúly kerül. Ezeket a kitételeket a 2016 októberében kihirdetett Nemzeti Erdőstratégia 2016-2030 dokumentuma is tartalmazza. Az erdő kezelését (természeti besorolástól függetlenül) – azok jellegétől, állapotától, illetve a mindenkori környezeti és egyéb körülményektől függően –, az erdő rendeltetése és az üzemmód határozza meg alapvetően. A különböző fahasználatok erélye, és más beavatkozások többek között ezektől függően kerülnek meghatározásra a körzeti erdőterv alapján.
A "természetszerű erdőgazdálkodás" kifejezés tehát önmagában nem értelmezhető, mivel nem ad meg konkrét kezelési módozatokat, így inkább a „fenntartható erdőgazdálkodás" szerepeltetését javasolom.

- ***4.1.4. Természeti (ökológiai) rendszerre, biodiverzitásra vonatkozó hatások*** fejezet:

(...) Az OEA rövidítés helyesen: Országos Erdőállomány Adattár.
"(...) erdőállomány található ott, így indokolt a terület erdőterületként történő kijelölése."

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11. Telefon: (06 1) 896 0979 Fax: (06 1) 795 0806

Nem értelmezhető a mondat (több helyen is előfordul az anyagban), a szóban forgó ingatlanok az ingatlan-nyilvántartás alapján jelenleg is erdő művelési ágban vannak (ez megegyezik az Adattárban nyilvántartott területekkel). A tanulmány meglévő parti erdősávok fenntartására vonatkozó elképzelése egyebekben üdvözlendő, illetve támogatandó.

II. A 11/2005. (IV. 14.) TNM rendelet módosításának Natura 2000 hatásbecslési dokumentációjára vonatkozó észrevételek

A hatásbecslés célja az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet előírásai alapján a Natura 2000 terület élővilágára potenciálisan jelentős hatást gyakorló területhasználati változások elemzése (a környezeti értékelés részeként). A TNM rendelet módosítási pontjai közül 6 közösségi jelentőségű, Natura 2000 területet érint (a Tihany HUBF30002 Balaton különleges madárvédelmi terület, illetve a HUBF200006 „Tihanyi-félsziget" kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési terület részeit). A hatásbecslési dokumentum fejezetei a 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet mellékletében előírt tematikát követik. A módosításokkal érintett Natura 2000 területek természeti értékeinek bemutatása megfelelő.

11./ A hatásbecslési dokumentáció alapján a TNM rendelet módosítása a Natura 2000 területekre valószínűleg nem fog jelentős, negatív irányú hatást gyakorolni, azonban konkrét részlet kevés található ennek **hátterének kifejtésével, indoklásával (például a kikötő forgalmának növekedése okozta hatások, a turisztikai fejlesztés növekvő terhelő hatása a területre stb.), javasolom ennek pótlását.**

12./ A dokumentumban utalás történik a Balaton HUBF30002 jelű Natura 2000 terület elfogadott fenntartási tervére, azonban a terv tartalmi előírásaiból a hatásbecslési dokumentum csak keveset tartalmaz, ez a közösségi jelentőségű fajok felsorolására és az élőhelyek jellemzésére szorítkozik. **A fenntartási terv számos javaslatot tartalmaz a Natura területek fenntartásának célkitűzéseivel, lehetőségeivel, kezelési lehetőségeivel kapcsolatban (például strandok létesítése, fenntartása, a nádasok megőrzésének szempontja stb.), amelyek hatásbecslési dokumentumban való megjelenítését is javasolom.**

13./ Kiemelendő, hogy a természetes vízparti sáv és a nádasok megőrzésére különös gondot kell fordítani, különösen, ha a magasabb, 120 cm-es vízszint rögzítése várható, ezért például **javasolom, hogy a kotrás tilalma vonatkozzon minden nádas területre** – így a nem védett nádasokra is -, **azzal a kitétellel, hogy egyedi engedélyhez kötötten, amennyiben egyéb érdekeket (például természetvédelmi) nem sért.**

Kérem a Tihany vízpart-rehabilitációs terv módosításának **elfogadása előtt a fenti észrevételek beépítését az SKV dokumentációba, valamint a dokumentáció és a véleményösszesítő visszamutatását a Földművelésügyi Minisztérium számára.**

Budapest, 2017. ~~szeptember~~ „ ".

2017 OKT 09.

Üdvözlettel:

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTÉRIUM HELYETTES ÁLLAMTITKÁR * 4. *

dr. Szilvay Attila

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11. Telefon: (06 1) 896 0979 Fax: (06 1) 795 0806

Országos Környezetvédelmi Tanács

f ő t i t k á r

Füleky Zsolt
építészeti és építésügyi helyettes államtitkár

Miniszterelnökség

Tisztelt Államtitkár Úr!

Az Országos Környezetvédelmi Tanács köszönettel megkapta a Tihany vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tervének [VpRT] elfogadásáról szóló 11 / 2005. (IV. 14.) TNM rendelet módosításához tartozó környezeti értékelést [KÉ].
Áttanulmányozva a Környezeti értékelést és összevetve azt az egyes tervek és programok környezeti vizsgálatáról szóló – a fölkérésben is idézett – 2/ 2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. mellékletében leírt tartalmi követelményekkel, megállapítható, hogy a KE tartalmazza és a megfelelő részletességgel elemzi a Terv céljainak összevetését más, releváns nemzetközi, közösségi, országos, vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal, továbbá – helyesen – azonosítja a Terv által befolyásolt,- érintett környezeti elemeket és rendszereket, valamint az azokat várhatóan érő hatásokat.

Az EU 2001 / 42 EIA Directive és az ezt kihirdető – föntebb említett – hazai jogszabály alapvető célja és ennek megvalósítását szolgálja a Rendeletben előírt eljárási protokoll, amely előírja, hogy a terv és/vagy program, valamint annak környezeti hatásai szinkronizáltan, azaz csaknem egyidejűleg kerüljenek kidolgozásra. Annak érdekében, hogy a tervbe, már készítése során beépíthető legyen, egyfelől a várhatóan kedvezőtlen szinergiák megelőzése, másfelől a kedvezőek fölerősítése. Kiemelendő tehát a Terv Környezeti értékelésében az a – sajnálatosan ritkán fölismerhető, holott alapvetően fontos – tartalmi törekvés, amely a VpRT módosítási javaslatokat és azok tájhasználatot érintő kölcsönhatásait együttesen elemzi.

Ennek a hatáselemző módszernek az alkalmazását, további erősítését javasolja az OKT a 4. helyszín, a Kompkikötő környezetében, ahol a"vegyes terület" kijelölése és a „zöld területben" építmények elhelyezése – rendezvény helyszín kialakítása – környezet-terhelő hatásai nem lokálisak lesznek. Hasonlóképpen, a 8. helyszínen – a Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és az MTA Limnológiai Intézet környezetében, a területhasználat megváltoztatása: a lakópark-liget építése forgalom-növekedést fog generálni, amely nagyobb zajterheléssel és levegőszennyezéssel jár (majd). A 11. helyszín, a Panoráma Hotel előtti partszakasz: strand és kikötő határának korrigálása; hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz kijelölése kapcsán fölmerül a kérdés, hogy a csónakkikötő vitorlás,- sőt idegenforgalmi célú hajókikötővé fejlesztése támogatható-e; ennek ismételt megfontolása javasolt.

OKT Titkárság: 1055 Budapest, Kossuth tér 11.
Postacím: 1860 Budapest.
Telefon: 1- 79 51063; 1- 79 53699. Fax: 1- 79 50429.
E-mail: okttitk@fm.gov.hu
www.oktt.hu

Füleky Zsolt úr részére

Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkár

Miniszterelnökség
1357 Budapest, Pf. 6.
email: edit.gyarmati@me.gov.hu

Iktatószám: KÖHÁT/KÖF/2454/2(2017)
Hiv.szám.: ÉHÁT/348/6/2017. Gyarmati Edit Amália

Tárgy: Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének módosításához tartozó Stratégiai Környezeti Vizsgálat (SKV) véleményezése

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A megjelölt hivatkozási számon és tárgyban küldött megkeresésére *az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról* szóló 2/2005. (I. 11.) Kormányrendelet 8. § (3a) bekezdése értelmében ugyanezen kormányrendelet 7. §-a szerint a rendelkezésre álló dokumentumok alapján régészeti örökségvédelmi és műemlékvédelmi szempontból

az elkészült környezeti értékelést elfogadom.

A véleményezési anyagban foglaltak megfelelően tartalmazzák az örökségvédelmi szempontokat, a „Balaton-felvidéki kultúrtáj" elnevezésű világörökségi várományos helyszínre vonatkozó értékvédelmi követelményeket, biztosítva azok döntéshozatal során való érvényesítését. A fentiek értelmében döntöttem a környezeti értékelés elfogadásáról.

Kérem, hogy a *Tihany vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról* szóló 11/2005. (IV. 14.) TNM rendelet módosítása során a környezeti értékelésben szereplő örökségvédelmi szempontokat szíveskedjenek maradéktalanul figyelembe venni.

Budapest, 2017. szeptember „19."

Tisztelettel:

dr. Latkóczy Csaba

MINISZTERELNÖKSÉG
72.

BELÜGYMINISZTÉRIUM
ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG

HATÓSÁGI FŐIGAZGATÓ-HELYETTES

Iktatószám: 35000/10993-1/2017. ált.
Ügyintéző: Técsöy István

Füleki Zsolt úr
építészeti és építésügyi helyettes államtitkár

Miniszterelnökség

Budapest
Pf.: 6
1357

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

A Tihany Önkormányzata által kezdeményezett *Tihany vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról* szóló 11/2005. (IV. 14.) TNM rendelet (a továbbiakban: TNM rendelet) módosításához előírt környezeti értékelés szakanyagát áttanulmányoztuk.

Tárgyi TNM rendelet módosítása kapcsán korábban az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Kormányrendelet (továbbiakban: 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet) 4. § (1) és (2) bekezdései, valamint 3. számú mellékletének I.1 d) pontja alapján a környezeti vizsgálat szükségességével kapcsolatban - a hatáskörébe tartozó vízvédelmi szakterületet illetően - a 35000/628-1/2016. ált. számú állásfoglalásban nyilatkoztuk, hogy nem szükséges a környezeti vizsgálat elvégzése.

A Völgyzugoly Műhely Kft. által 2017. év júliusában elkészített „Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosítását megalapozó terv, Környezeti értékelés" tervanyagát áttanulmányozva megállapítottuk, hogy a tervezett TNM rendelet módosításának nincs akadálya.

A fenti megállapításokat a 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet 8. § (3) bekezdés a) pontja, valamint a 3. számú mellékletének I.1 d) pontja alapján foglaltuk össze.

Budapest, 2017. szeptember 06.

Tisztelettel:

Dr. Mógor Judit tű. ezredes

H-1149 Budapest, Mogyoródi út 43. ✉: 1903 Budapest, Pf.: 314
Tel: (36-1) 469-4444; e-mail: okf.hatosagifh@katved.gov.hu

503-0978(3)-900(3)

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTÉRIUMA
ORSZÁGOS TISZTIFŐORVOSI FELADATOKÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

Iktatószám: 46713-1/2017/KORTAP

Hiv. szám: KEF-1553-6/2016.
Ügyintéző: Dr. Dávidovits Zsuzsanna
Tel.szám: +36 1 476 1100/1220
Melléklet: ÉHÁT/348/6/2017. iktatószámú levél
Válaszadás esetén kérem, a fenti iktatószámra hivatkozni szíveskedjék.

Tárgy: Áttétel hatáskör megszűnése miatt

VÉGZÉS

Az **Emberi Erőforrások Minisztériuma** (1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6.) a Miniszterelnökség Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkár (1054 Budapest, Báthory u. 12., a továbbiakban: Miniszterelnökség) megkeresésére indult 46713/2017/KORTAP iktatószámú eljárás iratanyagát eredetben

átteszi

a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező **Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztálya** részére (1138 Budapest, Váci út 174., a továbbiakban: BFKH).

Döntésem ellen önálló fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS

A Miniszterelnökség ÉHÁT/348/6/2017. iktatószámú levelében megkereste az Emberi Erőforrások Minisztériumát Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének módosításához tartozó környezeti értékelés szükségességének tárgyában, véleményezés céljából.

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 2017. április 1. napjától hatályos állapota szerint:

„28. § (1) A koncepciót, a stratégiát, a településrendezési eszközöket, a kézikönyvet és a településképi rendeletet a polgármester, illetve a főpolgármester (a továbbiakban együtt: polgármester) egyezteti a partnerségi egyeztetés szerinti érintettekkel, a 9. melléklet szerinti érintett államigazgatási szervekkel, az érintett területi és települési önkormányzatokkal."

A Korm. rendelet 9. mellékletének 25. pontja, természetes gyógytényezők, gyógyhelyek természeti adottságainak védelme szakterület tekintetében, a BFKH-t jelöli ki az egyeztetési eljárásban résztvevő államigazgatási szervként.

Cím: 1097 Budapest Albert Flórián út 2-6. Tel: + 36 1 476 1100, Fax: + 36 1 476 6401
e-mail: tisztifoorvos@emmi.gov.hu

05 47

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 2017. április 1. napjától hatályos állapota szerint:

„4. § (2) A döntéshez a kidolgozó kikéri a 3. számú mellékletben *meghatározott környezet védelméért felelős közigazgatási szervek (a továbbiakban: környezet védelméért felelős szervek) véleményét arról, hogy a hatáskörükbe tartozó környezet- vagy természetvédelmi szakterületet illetően várható-e jelentős környezeti hatás. E szervek véleményük kialakításában a 2. számú mellékletben foglaltak közül a hatáskörükbe tartozó és a szóban forgó terv, illetve program jellege alapján a tervre, illetve a programra vonatkoztatható szempontokat veszik figyelembe.*

3. melléklet a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelethez

II.2. pont
h) a természetes gyógytényezők, gyógyhelyek természeti adottságainak védelmére kiterjedően: a népegészségügyi feladatkörében eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala"

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL törvény (a továbbiakban: Ket.) 22. §-a szerint:

„22. § (1) A hatóság a joghatóságát - ezzel összefüggésben az alkalmazandó jogot -, valamint hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból köteles vizsgálni.

(2) Hatáskör vagy illetékesség hiányában a hatóság a kérelmet és az ügyben keletkezett iratokat - az ügyfél egyidejű értesítése mellett - haladéktalanul, de legkésőbb a kérelem megérkezésétől, folyamatban levő ügyben a hatáskör és illetékesség hiányának megállapításától számított nyolc napon belül átteszi a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz."

Megállapítottam, hogy a kérelemmel kapcsolatban az EMMI hatáskörrel és illetékességgel nem rendelkezik. Fentiekre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem, és az ügyet további ügyintézés céljából a BFKH-hoz a Ket. 22. § (2) bekezdése alapján áttesem.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét a Ket. 98. § (2) bekezdése kizárja.

Budapest, 2017. augusztus 24.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 33/2014. (IX. 16.) EMMI utasítás alapján az emberi erőforrások minisztere nevében eljárva:

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA *197*

Dr. Szentes Tamás
országos tisztifőorvosi feladatokért felelős
helyettes államtitkár

Végzést kapják:

- Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály (1138 Budapest, Váci út 174.)
- Miniszterelnökség Településrendezési és Településügyi Főosztály (1357 Budapest, Pf:6.)
- Miniszterelnökség Településrendezési és Településügyi Főosztály (Gyarmati Edit Amália ügyintéző: edit.gyarmati@me.gov.hu)
- Irattár

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA

KORMÁNYMEGBÍZOTT

Ügyiratszám: BP/FNEF-TKI/06840-2/2017.
Ügyintéző: Szabóné Elekes Éva
Telefon: +36 (1) 465-3800/1429
E-mail: titkarsag@nfo.bfkh.gov.hu

Tárgy: Véleményezés Tihany község vízpart-rehabilitációs tanulmányterv módosítására vonatkozóan, természetes gyógytényező érintettsége szempontjából.
Melléklet: -
Hivatkozási szám: ÉHÁT/348/6/2017

Füleky Zsolt
helyettes államtitkár úr részére

Miniszterelnökség
Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkárság
Budapest
Pf.:6.
1357

Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr!

Tihany község vízpart-rehabilitációs tanulmánytervek módosításának véleményezése kapcsán a hivatkozott számú levelében történt megkeresésére a népegészségügyi feladatkörében eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: BFKH) az alábbi tájékoztatást adja.

Az érintett területen természetes gyógytényező érintettsége nem áll fenn, ezért jelen esetben a BFKH véleményezési lehetőséggel nem rendelkezik.

Érintettség esetén a BFKH, mint környezet védelméért felelős szerv feladatát az *egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról* szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 3. számú melléklete II.2. pontjának h) bekezdése állapítja meg.

Budapest, 2017. szeptember 18.

Tisztelettel:

dr. György István
kormánymegbízott

Budapest Főváros Kormányhivatala

Erről értesül:
Gyarmati Edit Amália: edit.gyarmati@me.gov.hu (eletronikusan)

11. SZ. MELLÉKLET
NATURA 2000 HATÁSBECSLÉSI DOKUMENTÁCIÓ

NATURA 2000 HATÁSBECSLÉSI DOKUMENTÁCIÓ

a Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv (VpRT) módosítását megalapozó tervről, az alábbi területek kapcsán:

Sajkodi strand
Citromos-kert - Sajkodi sor - MOHOSZ kikötő
Kompkikötő
Garda Hotel strandja
Habsburg József főherceg rezidenciája és MTA Limnológiai Intézete
Panoráma Hotel

A Limnológiai intézet kikötője

készítette az L-TEAM Bt.

szakértő: dr. Hahn István okleveles biológus, PhD.
Élővilágvédelmi szakértői engedély száma: Sz-0029/2012

Solymár, 2016. augusztus

L-TEAM Bt.

Cím: 2083 Solymár, Rókus u. 5. Tel: 70/312-5533 e-mail: istvan@hahn.hu, honlap: www.hahn.hu/l-team

Tartalom

1. Azonosító adatok 3
1.1. A Tervre vonatkozó adatok 3
1.2. A Dokumentációra vonatkozó adatok: 3
2. Az érintett Natura 2000 területek 4
2.1. A Natura 2000 területek neve és kódja, amelyre a Terv várhatóan hatással van 4
2.2. Azoknak a közösségi jelentőségű fajoknak, illetve élőhelytípusoknak a felsorolása, amelyeknek valamely állományára vagy természetvédelmi helyzetére a Natura 2000 területen hatással lehet a terv vagy beruházás 4
3. A Terv bemutatása 6
3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő tervezett változások bemutatása, céljának meghatározása 6
3.3. A Terv térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása 7
3.4. A fejlesztés várható időtartama, valamint a fejlesztés során várható átmeneti hatások bemutatása (felvonulási létesítmények, anyag-nyerőhelyek, a szállítás vagy egyéb személy- és gépjárműforgalom zavaró hatása stb.) 9
3.5. A Terv megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése 9
3.6. A Terv hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése 9
3.7. A Terv társadalmi, gazdasági következményeinek leírása 15
4. A Terv kedvezőtlen hatásai 15
4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a Terv megvalósulását követően vagy annak következtében 15
4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke 21
5. Alternatív (egyéb ésszerű) megoldások 21
5.1. A tervező által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából) 21
5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása 21
6. A megvalósítás indokai 21
6.1. A Terv megvalósítása szükségszerűségének ismertetése 21
6.2. A Terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő) 21
7. A kedvezőtlen hatások mérséklése 22
8. Kiegyenlítő (kompenzációs) intézkedések 22
9. Képmellékletek 23

1. Azonosító adatok

A jelen Natura 2000 hatásbecslési dokumentációt (továbbiakban: Dokumentáció) a „Tihany vízpart-rehabilitációs tanulmányterv (VpRT) módosítását megalapozó terv" (továbbiakban: Terv) kapcsán, a Természetvédelmi Hatóság előzetes véleménye alapján készítteti a Terv kidolgozója, a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kr.) 10.§ szabályozása értelmében.

1.1. A Tervre vonatkozó adatok

A Terv felelős tervezője:	Völgyzugoly Műhely Kft.
Cím:	2083 Solymár, Bimbó u. 20.
Iroda tel.:	0614390490
e-mail:	vzm@vzm.hu
honlap:	www.vzm.hu

1.2. A Dokumentációra vonatkozó adatok:

A hatásbecslési dokumentációt **– a Kr. 10. § (3) értelmében – a** környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló jogszabály alapján a természetvédelem szakterület megfelelő részterületén szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő is elkészítheti.

A Dokumentáció felelős készítője:	L-TEAM Bt. Dr. Hahn István PhD okleveles biológus, Élővilágvédelmi szakértői engedély száma: Sz-0029/2012
Cím:	2083 Solymár, Rókus u. 5.
Telefon:	70/312-5533
E-mail:	istvan@hahn.hu
Honlap:	www.hahn.hu/l-team

Referenciák:
Az L-TEAM Bt. élővilág-védelemmel kapcsolatos szakértői munkák elkészítésével foglalkozik. Az elmúlt években ezek jellemzően természetvédelmi kezelési tervek, Natura 2000-es hatásbecslési dokumentációk, valamint előzetes vizsgálati dokumentációk és környezeti felülvizsgálatok élővilággal kapcsolatos részei voltak. A referencialista a www.hahn.hu/l-team/referencia.htm honlapon látható.

2. Az érintett Natura 2000 területek

2.1. A Natura 2000 területek neve és kódja, amelyre a Terv várhatóan hatással van

A Terv két, egymással szomszédos Natura 2000-es területet is érint.

Terület megnevezése Balaton
Azonosító HUBF30002
Státusz (X-szel jelölve):
X különleges madárvédelmi terület
□ különleges természetmegőrzési területnek jelölt terület
□ kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek jelölt terület
□ jóváhagyott különleges természetmegőrzési terület
X jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
□ különleges természetmegőrzési terület
□ kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

Terület megnevezése Tihanyi-félsziget
Azonosító HUBF20006
Státusz (X-szel jelölve):
□ különleges madárvédelmi terület
□ különleges természetmegőrzési területnek jelölt terület
□ kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek jelölt terület
□ jóváhagyott különleges természetmegőrzési terület
X jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
□ különleges természetmegőrzési terület
□ kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

A vízparti területek (kikötők, strandok) a „Balaton” miatt érintettek, a Sajkodi strand és a Sajkodi sor a „Tihanyi-félsziget” miatt érintett. Mindkettő a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén fekszik, környezet- és természetvédelmi hatóság a Veszprém Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya.

A Balaton a Nemzeti Ökológiai Hálózat magterületének is része**.** Időszakos Ramsari terület, október 1-től a következő év április 30-ig biztosítani kell a tavon tartózkodó vízimadarak zavartalanságát.

2.2. Azoknak a közösségi jelentőségű fajoknak, illetve élőhelytípusoknak a felsorolása, amelyeknek valamely állományára vagy természetvédelmi helyzetére a Natura 2000 területen hatással lehet a terv vagy beruházás

A HUBF30002 Balaton esetében a jelölő élőhelyek és fajok értékelésekkor a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság által 2014-ben elkészített fenntartási tervben szereplő listát vettük alapul.

Közösségi jelentőségű élőhelytípusok kódjai és megnevezései:
3150 Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel
6410 Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)
7210 Meszes lápok télisással (*Cladium mariscus*) és a *Caricion davallianae* fajaival
7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek

Közösségi jelentőségű fajok:

növények:
kisfészkű aszat (*Cirsium brachycephalum*)

halak:

balin (*Aspius aspius*)
garda (*Pelecus cultratus*)
halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*)
réti csík (*Misgurnus fossilis*)
szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)
vágócsík (*Cobitis taenia*)

madarak:

barátréce (*Aythya ferina*)
barkóscinege (*Panurus biarmicus*)
barna rétihéja (*Circus aeruginosus*)
billegetőcankó (*Actitis hypoleucos*)
bölömbika (*Botaurus stellaris*)
cigányréce (*Aythya nyroca*)
feketenyakú vöcsök (*Podiceps nigricollis*)
függőcinege (*Remiz pendulinus)*
fülemülesitke (*Acrocephalus melanopogon*)
halászsas (*Pandion haliaetus*)
jégmadár (*Alcedo atthis*)
kékbegy (*Luscinia svecica*)
kékes rétihéja (*Circus cyaneus*)
kerceréce (*Bucephala clangula*)
kis bukó (*Mergus albellus*)
kis kárókatona (*Phalacrocorax pygmeus*)
kis kócsag (*Egretta garzetta*)
kislilik (*Anser erythropus*)
kisvöcsök (*Tachybaptus ruficollis*)
kontyos réce (*Aythya fuligula*)
kormos szerkő (*Chlidonias niger*)
nagykócsag (*Egretta alba*)
nagylilik (*Anser albifrons*)
nagykócsag (*Egretta alba*)
nyári lúd (*Anser anser*)
pajzsos cankó (*Philomachus pugnax*)
partifecske (*Riparia riparia*)
pettyes vízicsibe (*Porzana porzana*)
réti cankó (*Tringa glareola*)
rétisas (*Haliaeetus albicilla*)
sárszalonka (*Gallinago gallinago*)
szerecsensirály (Larus melanocephalus)
tőkésréce (*Anas platyrhynchos*)
törpegém (*Ixobrychus minutus*)
vándorsólyom (*Falco peregrinus*)
vetési lúd (*Anser fabalis*)
vörös gém (*Ardea purpurea*)
vörösnyakú lúd (*Branta ruficollis*)
vörösnyakú vöcsök (*Podiceps grisegena*)

kétéltűek, hüllők:
vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
mocsári teknős (*Emys orbicularis*)

emlősök:
vidra (*Lutra lutra*)

A HUBF20006 Tihanyi-félsziget esetén a jelölő élőhelyek és fajok értékelésekkor a http://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=HUBF20006 honlapon szereplő listát vettük alapul – a listában vannak a HUBF30002 Balaton esetén már felsorolt elemek is.

Közösségi jelentőségű élőhelytípusok kódjai és megnevezései:
3150 Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel
6110 * Mészkedvelő vagy bazofil varjúhájas gyepek (*Alysso-Sedion albi*)
6190 * Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)
6240 * Szubpannon sztyeppék
6410 Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)
6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)
7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek
91H0 * Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescensszel*
91M0 Pannon cseres-tölgyesek

* kiemelt jelentőségű élőhely

Közösségi jelentőségű fajok:

növények:
leánykökörcsin (Pulsatilla grandis)

gerinctelenek:
hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*)
lápi szitakötő (Leucorrhinia pectoralis)
lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*)
magyar tarsza (*Isophya costata*)
nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
vérfű-hangyaboglárka (*Maculinea teleius*)

3. A Terv bemutatása

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő tervezett változások bemutatása, céljának meghatározása

1. Sajkodi strand
A Sajkodi sor északi oldalán a kiszolgáló terület rendezésére különleges beépítésre nem szánt strandterület kijelölése – az erdőterület OEA-ból történő kivonását követően.

2. Citromos-kert - Sajkodi sor - MOHOSZ kikötő
Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem törlésre kerül a zöldterületen.
Erdőterület kijelölése a 0139/3/a hrsz-ú földrészleten - vízgazdálkodási terület tómedren kívül területfelhasználás átsorolásával;
parti sétány kialakítására alkalmas partszakasz, illetve önálló kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítására alkalmas nyomvonal jelölése a MOHOSZ kikötő és a Sajkodi strand között

4. Kompkikötő
Vegyes terület kijelölése a révtől nyugatra – különleges terület kikötő területfelhasználás helyén;
Zöldterületek bővítése: tervezési terület északnyugati részén (1868/4hrsz), tervezési terület északi részén (1858/3, 1859, 1868/2 hrsz);
Zöldterületen elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozási elem feltűntetése az új zöldterületen.

5. Garda Hotel strandja
Strandolásra alkalmas partszakasz jelölés sávjának eltolása a terület északi részén – a terület súlypontja és a nádterület közé
A hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz jelölés sávjának növelése a terület déli részén – a terület súlypontja és a nádterület között.

8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA Limnológiai Intézete
Védelemre javasolt egyedi művi érték feltűntetése a Habsuburg József főherceg nyaralókastélyán;
A hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz jelölése a Habsburg József főherceg nyaralókastély előtt 12 méter széles sávban– meglévő móló nyaktagjának megfelelően;
Strandolásra alkalmas partszakasz jelölése a Limnológia előtt az 571/1 hrsz-ú ingatlan déli részén.

11. Panoráma Hotel
Különleges terület strand és a kikötő határának korrigálása – jelenlegi használattal összhangban;
A fentieknek megfelelően a hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz és a strandolásra alkalmas partszakasz helyének pontosítása;
A hajózási, sport és idegenforgalmi célú kikötők létesítésére felhasználható partszakasz kijelölése a 0140/16 hrsz-ú víziállásnál;
Meglévő, engedéllyel rendelkező csónakkikötő jel szerepeltetése
Zöldterüeten elhelyezhető építmények számára kijelölt terület szabályozás törlése;
Meglévő szennyvízátemelő feltűntetése az 1182 hrsz-ú ingatlanon.

3.2. A tervezett állapotok mérete, jelentősége, tervezett időtartama

Mivel tervmódosításról, annak egyeztetéséről és engedélyezéséről van szó, a méret nem értelmezhető (a következő pontnál megismételjük a VpRT erre vonatkozó térképeit). Az tervezés fázisában levő egyeztetések célja, hogy az elkészülő módosítások minden előírásnak megfeleljenek és hatályossá válhassanak. Az időtartam szintén nem értelmezhető.

3.3. A Terv térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása

Tervmódosítás lévén szó, az érintett területek elhelyezkedését mutatjuk be.

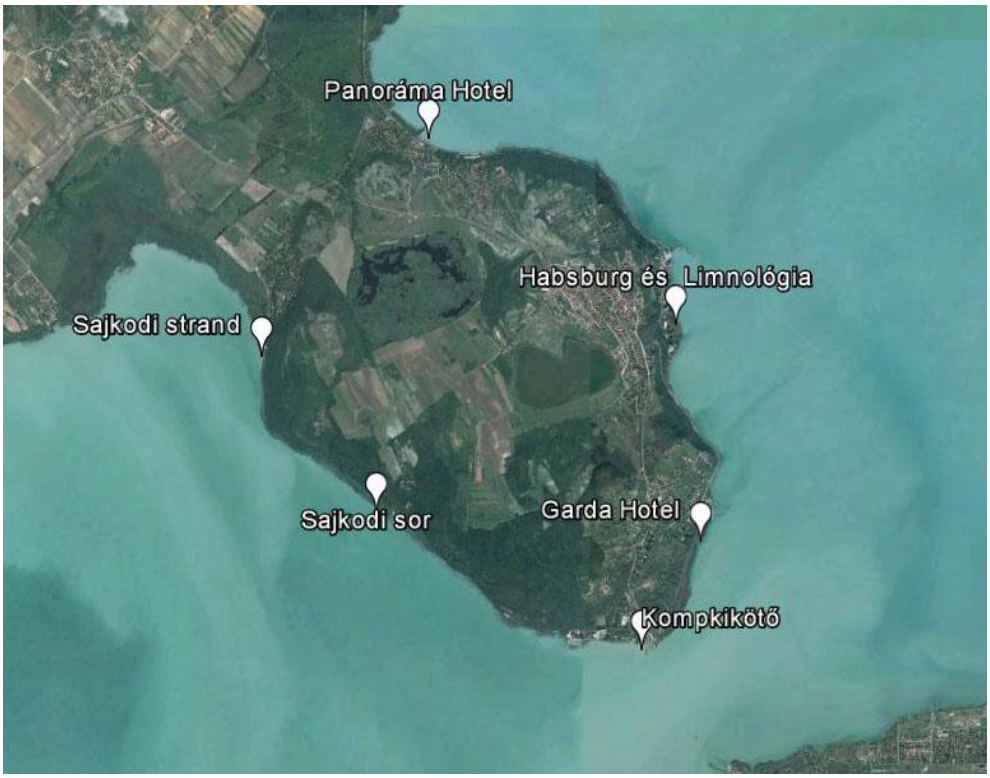

1. kép A VpRT módosításnak Natura 2000-es helyszínei a félsziget partján.

1. Sajkodi strand

2. Sajkodi sor

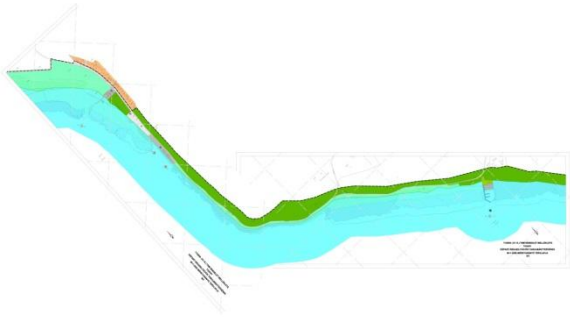

4. Kompkikötő

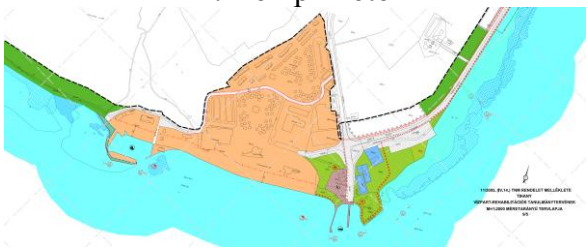

5. Garda Hotel

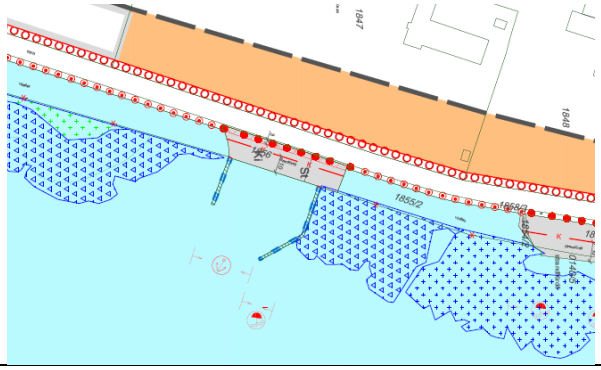

8. Habsburg rezidencia és Limnológiai Intézet

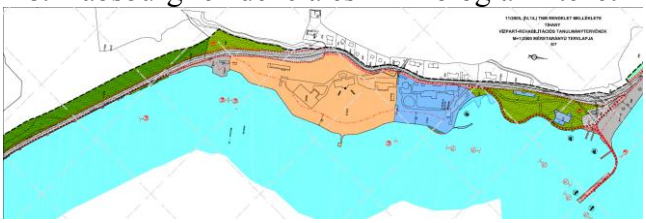

11. Panoráma Hotel

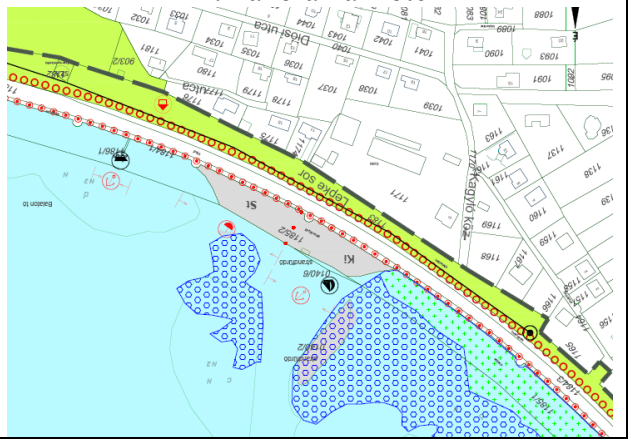

2. kép Az egyes vizsgálati területek vázlatos térképei.

3.4. A fejlesztés várható időtartama, valamint a fejlesztés során várható átmeneti hatások bemutatása (felvonulási létesítmények, anyag-nyerőhelyek, a szállítás vagy egyéb személy- és gépjárműforgalom zavaró hatása stb.)

Nem releváns.

3.5. A Terv megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése

A megvalósításához külön létesítmények nem szükségesek.

3.6. A Terv hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése

Tájtörténet
A Balaton vízszintje (és a vízzel borított terület) a Sió-csatorna és zsilip nagy vízátbocsátó képességűre történt átalakítása előtt az egyes évek időjárásától függően jelentős mértékben változott. Az első, második és harmadik katonai felmérés térképén a félsziget délkeleti nyúlványánál majdnem a jelenlegi Halász utca vonaláig mocsár volt jelölve, a partmenti régiókat erdők borították. A Balaton partján (nem csak Tihanyban) sokfelé mederfeltöltést végeztek, így alakult ki a Limnológiai Intézet és a Habsburg rezidencia jelenlegi partvonala is a 20. század elején.

Talaj
A pannon üledékek fölött különböző vastagságú vulkanikus bazalttufa rétegek találhatók. A tűzhányók tevékenységét a későbbiekben hévforrásos utóvulkáni működés követte. A talajvíz kalcium-magnézium hidrokarbonátos, enyhén bázikus kémhatású. A tómeder partmenti pangóvizes zónában változó vastagságú szerves, tőzeges rétegek fordulnak elő.

Felszínalaktan
A vizsgált tervezési területek mindegyike a Balaton partján található. A víztől eltávolodva kisebb-nagyobb távolságban erősen meredek oldalon magasodik a térszín.

Hidrológia
A tervezési területek környéken a meghatározó víztér a Balaton, a félsziget belsejében fekszik a nyílt vizű Belső-tő és a nádasodott Külső-tó.

Élőhelyek

Növényföldrajzilag a terület a Pannóniai flóratartomány (*Pannonicum*) Balatoni flórajárásba (*Balatonicum*) tartozik.
A VpRT módosítása által érintett hat terület a félsziget partvonala mentén elszórtan helyezkedik el, ezért az élőhelyeket – bár sok hasonlóság van közöttük – külön ismertetjük. A vizsgálati területek számozása a VpRT számozását követi. A tervezési területek élővilágának felmérése július második és augusztus első felében történt egyrészt a területek felkeresésével, másrészt a félsziget partközeli körbehajózásával.

A tervezési területen előforduló élőhelyek besorolását és kódját az ÁNÉR 2011 alapján adjuk meg. A vizsgált területekről a mellékletben fotódokumentáció található.

1. Sajkodi strand

A strandon és környékén három élőhelytípust lehet elkülöníteni. A vízben szélén a Bázsai-öböl nagy nádasának déli nyúlványa található, a parton vízhez kötött növényfajokkal. A nádas a parton összefüggő, zárt állományú, a víz felőli oldalon babásodik.
Tömeges faja a nád (*Phragmites australis*), mellette békatutaj (*Hydrocharis morsus-ranae*), bodnározó gyékény (*Typha latifolia*), ebszőlő csucsor (*Solanum dulcamara*), falgyom (*Parietaria officinalis*), fehér fűz (*Salix alba*), feketés farkasfog (*Bidens frondosa*), hamvas fűz (*Salix cinerea*), mocsári sás (*Carex acutiformis*), nagy csalán (*Urtica dioica*), sédkender (*Eupatorium cannabinum*), sövényszulák (*Calystegia sepium*), sövényszulák (*Calystegia sepium*), vízi lórom (*Rumex aquaticus*), vízi menta (*Mentha aquatica*), vízi peszérce (*Lycopus europaeus*) található benne
Besorolása: B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

Magán a strandon és a szomszédos parkolóban a fás és a lágyszárú növényzet valószínűleg telepített és fenntartott.
Fajaik: angolperje (*Lolium perenne*), borostyán (*Hedera helix*), egynyári perje (*Poa annua*), fehér eperfa (*Morus alba*), kerek repkény (*Glechoma hederacea*), közönséges nyír (*Betula pendula*), mezei juhar (*Acer campestre*), molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), pongyola pitypang (*Taraxacum officinale*), réti perje (*Poa pratensis*), százszorszép (*Bellis perennis*), szívlevelű szivarfa (Catalpa bignonioides), virágos kőris (*Fraxinus ornus*).
Besorolása: U2 – Kertvárosok, szabadidős létesítmények

A Sajkodi sor Nyereg-hegy felé eső oldalán üzemtervezett erdő található. Ebben a Tihany 1/G erdőrészletben található az út mellett az a terület, mellyel a strand területét bővíteni szándékoznak. Itt jelenleg – a kapott dokumentumok alapján engedély nélkül létesített – épületek találhatók, két büfé és egy öltöző. Ezek a környező fák lombkoronája alatt vannak, a vegetációs periódusban készült légi felvételeken alig látszanak. A hegyoldalon levő erdőrészlet szélessége a strandnál mintegy 150 méter, felső része az útnál 60 méterrel magasabban helyezkedik el. A strand bővítésére tervezett terület körbejárva a part közelében egy nehezes besorolható, vegyes összetételű faállomány található (ez a Sajkodi sor teljes hosszára igaz). A jelölő élőhelyek névadó fafajai (cser- és molyhos tölgy) csak elvétve találhatók, tölgyes erdőre jellemző fafaj összetétel az útnál 15-20 méterrel magasabban található. Az alsóbb szinteken a jellemző fafajok a nagylevelű hárs (*Tilia platyphyllos*), mezei szil (*Ulmus minor*), és főként a mezei juhar (*Acer campestre*). Mellettük megtalálhatók feketefenyő (*Pinus nigra*), molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), virágos kőris (*Fraxinus ornus*), csertölgy (*Quercus cerris*) is. Az erdő további fajai: borostyán (*Hedera helix*), borzas ibolya (*Viola hirta*), csíkos kecskerágó (*Euonymus europaeus*), erdei gyömbérgyökér (*Geum urbanum*), erdei szálkaperje (*Brachypodium sylvaticum*), falgyom (*Parietaria officinalis*), fekete bodza (*Sambucus nigra*), gyepűrózsa (*Rosa canina agg.*), kányazsombor (*Alliaria petiolata*), közönséges dió (*Juglans regia*), ostorménfa (*Viburnum lantana*), sárga gyűszűvirág (*Digitalis grandiflora*), széleslevelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*), vérehulló fecskefű (*Chelidonium majus*).
Besorolása: RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők

2. Citromos-kert - Sajkodi sor - MOHOSZ kikötő

A Sajkodi sor mentén a strand és a MOHOSZ kikötő között levő fás élőhely hasonlít a strand mellett leírt erdőhöz, azzal a különbséggel. hogy sokkal több benne az akác. Az akácállományok nagy része telepített lehet, emellett spontán terjedés is lehetséges. Hasonló igaz az erdőben található feketefenyőkre is. A nedvességigényes fajok mellett megtalálhatók a hegyoldalról leterjedő szárazságtűrő fajok is, nem szokványos látvány a vízparti nádas szélén növő ostorménfa vagy

bablevelű varjúháj. Az út menti sávban növő fák: bálványfa (*Ailanthus altissima*), csertölgy (*Quercus cerris*), fehér akác (*Robinia pseudo-acacia*), feketefenyő (*Pinus nigra*), kocsányos tölgy (*Quercus robur*), mezei juhar (*Acer campestre*), mezei szil (*Ulmus minor*), virágos kőris (*Fraxinus ornus*). Cserjék és lágyszárúak: bablevelű varjúháj (*Sedum telephinum ssp. maximum*), bibircses kecskerágó (*Euonymus verrucosus*), borostyán (*Hedera helix*), borzas ibolya (*Viola hirta*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), erdei gyöngyköles (*Buglossoides purpureo-coeruleum*), erdei szélfű (*Mercurialis perennis*), falgyom (*Parietaria officinalis*), fehér fűz (*Salix alba*), fekete bodza (*Sambucus nigra*), fekete nyár (*Populus nigra*), füge (*Ficus carica*) a Citromos kertben, közönséges fagyal (*Ligustrum vulgare*), nagy csalán (*Urtica dioica*), nagy útifű (*Plantago major*), ostorménfa (*Viburnum lantana*), varjútövis (*Rhamnus catharticus*), vérehulló fecskefű (*Chelidonium majus*).
Besorolása: RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők

A Balaton vizében összefüggő nádas állomány a Sajkodi sor mentén a MOHOSZ kikötő felé eső déli részén van. Ez a víz felöli részén az utóbbi években babásodik. Fajai: békatutaj (*Hydrocharis morsus-ranae*), bodnározó gyékény (*Typha latifolia*), közönséges lizinka (*Lysimachia vulgaris*), mocsári nőszirom (*Iris pseudacorus*), mocsári tisztesfű (*Stachys palustris*), nád (*Phragmites australis*), sövényszulák (*Calystegia sepium*), széleslevelű békakorsó (*Sium latifolium*), vízi lórom (*Rumex aquaticus*), vízi peszérce (*Lycopus europaeus*).
Besorolása: B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

A nádas és a beerdősödött part között egy hamvas fűz uralta fás állomány húzódik, átmenetet képezve az állandóan vízzel borított és a tartósan szárazföldi terület között. Fajai: békatutaj (*Hydrocharis morsus-ranae*), fehér fűz (*Salix alba*), feketés farkasfog (*Bidens frondosa*), felfutó komló (*Humulus lupulus*), hamvas fűz (*Salix cinerea*), mocsári csorbóka (*Sonchus palustris*) – ez volt a terepbejárás során előkerült egyetlen védett növényfaj -, mocsári sás (*Carex acutiformis*), nád (*Phragmites australis*), réti füzény (*Lythrum salicaria*), sédkender (*Eupatorium cannabinum*), sédkender (*Eupatorium cannabinum*), sövényszulák (*Calystegia sepium*), szürke nyár (*Populus x canescens*), vízi menta (*Mentha aquatica*), zsióka (*Bolboschoenus maritimus*).
Besorolása: P2a – Üde és nedves cserjések

A Tihany 0136/5 hrsz-ú ingatlan a MOHOSZ kikötő szárazföldi része. Ennek délkeleti oldala a parti erdő részét képezi. Öreg fehér füzekből (*Salix alba*) és a vízhez közelebb hamvas fűzből (*Salix cinerea*) kialakult állomány, a fák alatt vízzel időszakosan elárasztott mocsár található, benne főként mocsári sás (*Carex acutiformis*), ebszőlő csucsor (*Solanum dulcamara*), mocsári tisztesfű (*Stachys palustris*), vízi menta (*Mentha aquatica*). Ez a puhafás állomány jó természetességi állapotú.
Maga ez az ingatlan jóllehet Európa diplomás, a „14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről” szerint nem képezi részét egyik, a Tihanyi-félszigetet érintő Natura 2000-es területnek sem.

4. Kompkikötő

A rév kikötője és a tőle nyugatra, a Club Tihany strandja felé eső víztér növénymentes, besorolása U9. A kikötővel szomszédos parkban és parkolókban ültetett fehér akác (*Robinia pseudo-acacia*), hegyi juhar (*Acer pseudo-platanus*), közönséges dió (*Juglans regia*), lucfenyő (*Picea abies*), nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*), zöld juhar (*Acer negundo*) találhatók. Ezen területek
Besorolása: U2 – Kertvárosok, szabadidős létesítmények.

A révtől keletre található parkoló és a parti nádas között főleg keményfás vegyes állomány található, mélyebb részein pangó vizes füzes mocsárfoltokkal. Az előforduló fajok: békatutaj (*Hydrocharis morsus-ranae*), bodnározó gyékény (*Typha latifolia*), borostyán (*Hedera helix*), erdei iszalag (*Clematis vitalba*), falgyom (*Parietaria officinalis*), fehér vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*), fekete bodza (*Sambucus nigra*), fekete nyár (*Populus nigra*), feketés farkasfog

(*Bidens frondosa*), hamvas fűz (*Salix cinerea*), hegyi juhar (*Acer pseudo-platanus*), közönséges dió (*Juglans regia*), közönséges fagyal (*Ligustrum vulgare*), közönséges lizinka (*Lysimachia vulgaris*), mocsári sás (*Carex acutiformis*), mocsári tisztesfű, (*Stachys palustris*), nád (*Phragmites australis*), nagy csalán (*Urtica dioica*), nagylevelű hárs (*Tilia platyphyllos*), sédkender (*Eupatorium cannabinum*), sövényszulák (*Calystegia sepium*), széleslevelű békakorsó (*Sium latifolium*), veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*), vízi lórom (*Rumex aquaticus*), vízi menta (*Mentha aquatica*). vízi peszérce (*Lycopus europaeus*).
Besorolása: RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők

A vízparton zárt nádas található, benne alapvetően a horgászstégek bejárható részein megfigyelhető, mérete miatt külön élőhely-mozaikként megemlíthető hínárállománnyal. Fajai: ágas békabuzogány (*Sparganium erectum*), békatutaj (*Hydrocharis morsus-ranae*), bodnározó gyékény (*Typha latifolia*), bodnározó gyékény (*Typha latifolia*), felfutó komló (*Humulus lupulus*), kekenylevelű gyékény (*Typha angustifolia*), keskenylevelű békakorsó (*Berula erecta*), mezei zsurló (*Equisetum arvense*), mocsári galaj (*Galium palustre*), mocsári nőszirom (*Iris pseudacorus*), mocsári sás (*Carex acutiformis*), mocsári sás (*Carex acutiformis*), nád (*Phragmites australis*), nagy csalán (*Urtica dioica*), vízi lórom (*Rumex aquaticus*).
Besorolása: B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások x Ac – Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete mozaikja – ez az ÁNÉR kategória megfeleltethető a „3150 Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel” kategóriának

5. Garda Hotel strandja

A strand a szállodával együtt 10 éve nem üzemel. A hozzájuk tartozó parkok gondozva vannak, de a strand vizének és az egykori csónakkikötő karbantartása (beleértve a mederkotrást is) szünetel. A víz az üledék lerakódása miatt sekélyebb lett, és a mólókarok között nád állomány indult növekedésnek (a folyamat a Google Earth képi adatállományában jól követhető). A 2010-2011-es nádfelmérés térképén a mólókarok közötti terület mintegy 20%-át elfoglaló 4a besorolású nádas látható. Azóta a folt kiterjedése növekedett, jelenleg a mólók közötti résznek körülbelül 40%-át tölti ki. Feltételezhető, hogy ha pusztán természetes folyamatok érvényesülnek, egy évtizeden belül ez az arány eléri a 100%-ot – a folyamat sebességét a Balaton vízszintjének változása erősen befolyásolja.
A nádas állomány fajai gyakorlatilag megegyeznek a mólókarokon kívüli állományokéval: apró békalencse (*Lemna minor*), békatutaj (*Hydrocharis morsus-ranae*), bodnározó gyékény (*Typha latifolia*), borzas füzike (*Epilobium hirsutum*), ebszőlő csucsor (*Solanum dulcamara*), érdes tócsagaz (*Ceratophyllum demersum*), füzéres süllőhínár (*Myriophyllum spicatum*), mocsári sás (*Carex acutiformis*), mocsári tisztesfű (*Stachys palustris*), mocsári tisztesfű (*Stachys palustris*), nád (*Phragmites australis*), nagy útifű (*Plantago major*), sövényszulák (*Calystegia sepium*), vízi lórom (*Rumex aquaticus*), vízi menta (*Mentha aquatica*).
Besorolása: B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

A parti strandterület fajai: angolperje (*Lolium perenne*), fehér fűz (*Salix alba*), feketefenyő (*Pinus nigra*), hegyi juhar (*Acer pseudo-platanus*), juharlevelű platán (*Platanus hybridus*), kerek repkény (*Glechoma hederacea*), májusi orgona (*Syringa vulgaris*), nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*), pongyola pitypang (*Taraxacum officinale*), réti perje (*Poa pratensis*), százszorszép (*Bellis perennis*), torzsás szömörce (*Rhus hirta*), vörös kőrisfa (*Fraxinus pennsylvanica*). A strand melletti út szélén még fehér akác (*Robinia pseudo-acacia*), hegyi juhar (*Acer pseudo-platanus*), jezsámen (*Philadelphus coronarius*), közönséges dió (*Juglans regia*), magas aranyvessző (*Solidago gigantea*), mirabolán (*Prunus cerasifera*) található. Az út túloldalán az üdülők kertjében ültetett díszfák az uralkodók: erdeifenyő (*Pinus sylvestris*), feketefenyő (*Pinus nigra*), nyugati tuja (*Thuja occidentalis*), oregoni hamisciprus (*Chamaecyparis lawsoniana*), vörösfenyő (*Larix decidua*).
Besorolása: U2 – Kertvárosok, szabadidős létesítmények.

A strand közelében, a Kenderföldek nevű helyen található a Tihanyi lápnak nevezett, időszakosan vízzel borított terület. Megfigyelt fajai: bodnározó gyékény (*Typha latifolia*), borzas füzike (*Epilobium hirsutum*), ebszőlő csucsor (*Solanum dulcamara*), felfutó komló (*Humulus lupulus*), hamvas szeder (*Rubus caesius agg.*), hegyi juhar (*Acer pseudo-platanus*), mocsári sás (*Carex acutiformis*), mocsári tisztesfű (*Stachys palustris*), nád (*Phragmites australis*), sédkender (*Eupatorium cannabinum*), sövényszulák (*Calystegia sepium*), szürke aszat (*Cirsium canum*), vízi menta (*Mentha aquatica*), vörös kőrisfa (*Fraxinus pennsylvanica*).
Besorolása: D34 – Mocsárrétek – ennek nádasodott típusa

8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA Limnológiai Intézete

A két park partvonalát valószínűleg egyidőben, a múlt század 20-as években elején alakították ki a Limnológiai Intézet és Habsburg József nyári rezidenciájának megépítése előtt (Habsburg József főherceg 1936 és 1944 között a Magyar Tudományos Akadémia elnöke is volt). A mesterséges, kövezett partnál a víz hirtelen mélyül, nádas és hínárvegetáció nem tud megtelepedni, a víz növénymentesítés nélkül is alapvetően hínármentes.
A Limnológiai Intézet és a Habsburg rezidencia parkjában a díszparkok szokványos díszfái és kezelt gyepek fajai találhatók: bálványfa (*Ailanthus altissima*) az idősek díszfának ültetve, de már spontán terjed, csörgőfa (*Koelreuteria paniculata*), díszalma (*Malus sp.*), ezüstfenyő (*Picea pungens f. glauca*), fekete bodza (*Sambucus nigra*), japánakác (*Sophora japonica*), jegenyenyár (*Populus nigra f. italica*), juharlevelű platán (*Platanus hybridus*), juharlevelű platán (*Platanus hybridus*), keleti tamariska (*Tamarix tetrandra*), kolorádói jegenyefenyő (*Abies concolor*), liliomfa (*Magnolia sp.*), lucfenyő (*Picea abies*), nyugati tuja (*Thuja occidentalis*), szíriai mályvacserje (*Hibiscus syriacus*), tiszafa (*Taxus baccata*), virginiai mocsárciprus (*Taxodium distichum*), vörös kőrisfa (*Fraxinus pennsylvanica*), illetve angolperje (*Lolium perenne*), kerek repkény (*Glechoma hederacea*), közönséges cickafark (*Achillea millefolium*), közönséges gyíkfű (*Prunella vulgaris*), pongyola pitypang (*Taraxacum officinale*), réti perje (*Poa pratensis*), százszorszép (*Bellis perennis*).
Besorolása: U2 – Kertvárosok, szabadidős létesítmények.

A Habsburg rezidencia víztől távolabbi, a Klébelsberg Kúnó utcával határos meredek, magasabban fekvő részén valamivel természetesebb, alapvetően keményfás vegyes összetételű erdő található. Fajai: borostyán (*Hedera helix*), erdei iszalag (*Clematis vitalba*), fekete bodza (*Sambucus nigra*), korai juhar (*Acer platanoides*), kökény (*Prunus spinosa*), közönséges dió (*Juglans regia*), magas kőris (*Fraxinus excelsior*), mezei juhar (*Acer campestre*), tapadó vadszőlő (*Parthenocissus quinquefolia*), vénicfa (*Ulmus laevis*), vérehulló fecskefű (*Chelidonium majus*), virágos kőris (*Fraxinus ornus*).
Besorolása: RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők.

11. Panoráma Hotel

A szállodához tartozó kikötő és strand területe a III. katonai felmérés térképe alapján még a Balaton vízteréhez tartozott, feltöltésére valószínűleg a 20. században került sor. A kikötő részét képező keskeny félszigettől északnyugatra található összefüggő nádas, a kikötő belsejének védett részén van egy kisebb foltja, még kisebb hínár állománnyal. Fajai: ágas békabuzogány (*Sparganium erectum*), békatutaj (*Hydrocharis morsus-ranae*), bodnározó gyékény (*Typha latifolia*), ebszőlő csucsor (*Solanum dulcamara*), érdes tócsagaz (*Ceratophyllum demersum*), füzéres süllőhínár (*Myriophyllum spicatum*), hínáros békaszőlő (*Potamogeton perfoliatus*), mocsári sás (*Carex acutiformis*), mocsári tisztesfű (*Stachys palustris*), nád (*Phragmites australis*), sövényszulák (*Calystegia sepium*), tavi káka (*Schoenoplectus lacustris*), vízi menta (*Mentha aquatica*).
Besorolása: B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

A parkosított területeken hamvas fűz (*Salix cinerea*), fehér fűz (*Salix alba*), angolperje (*Lolium perenne*), kerek repkény (*Glechoma hederacea*), közönséges cickafark (*Achillea millefolium*), mezei katáng (*Cichorium intybus*), pongyola pitypang (*Taraxacum officinale*), réti perje (*Poa pratensis*), százszorszép (*Bellis perennis*) található.
Besorolása: U2 – Kertvárosok, szabadidős létesítmények.

Állatvilág

A félsziget partmenti részeinek állatvilágáról kevés adat állt rendelkezésünkre. A helyszíni megfigyelések mellett a dokumentumban szerepeltetjük a helybéli gondnokok, üzemeltetők, horgászok megbízhatónak feltételezhető szóbeli közléseit (pl. hattyúra, kockás siklóra, mocsári teknősre és halakra vonatkozókat).

Gerinctelenek
Részben élő példányok, részben héjak alapján a vízből azonosítottunk néhány puhatestű fajt: ajakos tányércsiga (*Anisus spirorbis*), éles csiga (*Planorbis planorbis*), nagy mocsáricsiga (*Lymnaea stagnalis*), nagy tányércsiga (*Planorbarius corneus*), pocsolyacsiga (*Radix peregra*), szárnyas hólyagcsiga (*Physa fontinalis*), vándorkagyló (*Dreissena polymorpha*). Utóbbi faj minden kikötőben jelen van a cölöpökön, köveken, betonon. A Garda hotel strandjának feltöltődő medencéjénél egy-egy vihar nagy tömegben sodorja a partra üres héjait. A nedves parti élőhelyeken éti csiga (*Helix pomatia*), nagy borostyánkőcsiga (*Succinea putris*), pannon csiga (*Cepaea vindobonensis*) élnek. A terepbejárás során előkerült védett bőrfutrinka (*Carabus coriaceus*), a hegyoldalak az óriás énekes kabócától (*Cicada plebeja*) voltak hangosak.

Halak
Horgászoktól kapott információ alapján a horgászzsákmányok között szerepel a ponty, compó, süllő, csuka, balin, vörösszárnyú keszeg, dévérkeszeg, harcsa, törpeharcsa, angolna, garda, van ezeken kívül naphal, szélhajtó küsz, vágó durbincs.

Kétéltűek és hüllők
A különböző víztestekben, a nádasokban a leggyakoribbak a zöldbékák, hang alapján a kecskebéka fajcsoport (*Pelophylax kl. esculentus*) és a kis tavibéka (*Pelophylax lessonae*). A nádas melletti részeken megtaláltuk a zöld levelibékát (*Hyla arborea*) is. A vízben megfigyelhető volt a kockás sikló (*Natrix tessellata*) és a vízközeli helyeken a vízi sikló is (*Natrix natrix*). A Sajkodi soron tábla jelzi a erdei sikló (*Zamenis longissimus syn: Elaphe longissima*) és a dunai tarajosgőte (*Triturus dobrogicus*) előfordulását. A vizsgálati területekkel kapcsolatban több helyen is beszámoltak mocsári teknős (*Emys orbicularis*) előfordulásról, valószínűleg a növényzettel szegélyezett partok mentén nem ritka.

Madarak
A nádasok a Balaton természetvédelmi szempontból legértékesebb részei. Számos védett állatfaj is található bennük. A vizsgált parti régióban a következő madárfajokat figyeltük meg:

Fokozottan védett fajok:
bakcsó (Nycticorax nycticorax) a Sajkodi strand melletti zárt nádasban, küszvágó csér (*Sterna hirundo*), a nyílt vízen többfelé megfigyelhető volt, kis kócsag (Egretta garzetta) a Sajkodi strand melletti zárt nádasban, nagy kócsag (Egretta alba), Sajkodi strand melletti zárt nádasban, a Citromos sor mentén a vízparti fákon, a Habsburg rezidencia nyugati részén, valamint a Panoráma Hotel melletti nádasban, törpegém (Ixobrychus minutus) a Sajkodi strand melletti zárt nádasban, vörös gém (Ardea purpurea) a Sajkodi strand melletti zárt nádasban.

Védett fajok:
barátposzáta (*Sylvia atricapilla*), barkóscinege (*Panurus biarmicus*), cserregő nádiposzáta (*Acrocephalus scirpaceus*), dankasirály (*Chroicocephalus ridibundus*), énekes nádiposzáta (*Acrocephalus palustris*), fekete rigó (*Turdus merula*), foltos nádiposzáta (*Acrocephalus schoenobaenus*), függőcinege (*Remiz pendulinus*), fülemülesitke (*Acrocephalus melanopogon*), füsti fecske (*Hirundo rustica*), házi rozsdafarkú (*Phoenicurus orchruros*), jégmadár (*Alcedo atthis*), kakukk (*Cuculus canorus*), kenderike (*Carduelis cannabina*), kis bukó (*Mergus albellus*), nádi sármány (*Emberiza schoeniclus*), nádi tücsökmadár (*Locustella luscinioides*), nádirigó (*Acrocephalus arundinaceus*), nagy kárókatona (*Phalacrocorax carbo*), sárgarigó (*Oriolus oriolus*), seregély (*Sturnus vulgaris*), sisegő füzike (*Phylloscopus sibilatrix*), széncinege (*Parus major)*, szürke gém (*Ardea cinerea*), tengelic (*Carduelis carduelis*), vadgerle (*Streptopelia turtur*), vízityúk (*Gallinula chloropus*), zöldike (*Carduelis chloris*).

Az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős fajok:
bütykös hattyú (*Cygnus olor*), seregély (*Sturnus vulgaris*).

Nem védett fajok:
dolmányos varjú (*Corvus corone cornix*) több felé, még a forgalmas parkok, strandok közelében is, örvös galamb (*Columba palum*bus), szajkó (*Garrulus glandarius*),
szárcsa (*Fulica atra*), szarka (*Pica pica*), tőkés réce (*Anas platyrhynchos*) nem csak a zavartalanabb nádasoknál, hanem a parkokban, strandokon, mólókon is.

Emlősök
A nagyvadakat elsősorban a vaddisznó (*Sus scrofa*) és az európai őz (*Capreolus capreolus*) képviseli, csapásaik több helyen vezetnek a szárazföldről a nádas belsejébe. A vaddisznó a partközeli üdülőtelkek parkjában is megjelenik, gyümölcs/dió érés időszakában kisebb csapatokban is. A ragadozók közül vidra (*Lutra lutra*), valószínűleg sokfelé ás a félsziget partja mentén, megfigyelési adata a Panoráma Hotel melletti nádasból van. A faj jelenlétét a terepbejárások során nem tapasztaltuk, amelynek oka lehet a rövid vizsgálati idő és az állat rejtett életmódja is. A parkokban gyakori a védett európai vakond (*Talpa europea*), a keleti sün (*Erinaceus concolor*) gyakran megfigyelhető a lakott részek közelében.

3.7. A Terv társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

A VpRT Natura 2000-es területeket is érintő módosításainak nem kifejezetten gazdasági, sokkal inkább a területre vonatkozó egyéb jogszabályokkal történő összehangolás. Konkrét új beruházások nem szerepelnek benne, sokkal inkább a múltbeli és jelenlegi területhasználatok beépítése (itt most nem legalizálva, de beleértve azokat is, melyek engedély nélkül létesültek). Ezért gazdasági következmények nem természetvédelmi szempontból nem becsülhetőek. (Például ha a Sajkodi strand melletti erdőben felszámolnák a jelenlegi büféket, azok funkcióját átvehetnék a strand területén, a parkolóban vagy valahol a közelben engedéllyel létrehozható kiszolgáló létesítmények, ezért a vendégforgalom érdemben nem változna, így az emberi jelenlét intenzitása sem.)

4. A Terv kedvezőtlen hatásai

4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a Terv megvalósulását követően vagy annak következtében

1. Sajkodi strand
A Tihany 0138/2 hrsz-ú ingatlanon engedély nélkül létesült strand kiszolgáló épületek léte természetvédelmi szempontból nem aggályos. A többszörös, többek között Natura 2000-es védelem

alatt álló erdőterületnek ezek a meglévő épületek csak elenyésző, széli hányadát foglalják el, ráadásul egy olyan élőhelyen, mely nem minősül jelölő élőhelynek. Ezért véleményünk szerint létük illetve megmaradásuk nem gyakorol jelentős hatást Natura 2000-es jelölő élőhelyekre.

2. Citromos kert - Sajkodi sor - MOHOSZ kikötő
A Sajkodi sortól a Balaton felé húzódó Tihany 0139/3 hrsz-ú terület „a" alrészlete (Tihany 2/TI2 erdőrészlet) tulajdoni lapja szerint legelő művelési ágú, de mára fás állomány verődött fel. Faji összetétele meglehetősen eklektikus, mivel a szokványos vízparti puhafák mellett a hegyoldalról szél és madarak által terjesztve illetve lesodródás által a Csúcs-hegy és a Gubicza-tető magasabban fekvő száraz tölgyeseinek fajai is megjelentek.
Maga ez az ingatlan a „14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről"szerint nem képezi részét egyik, a Tihanyi-félszigetet érintő Natura 2000-es területnek sem, a „Balaton HUBF30002" kapcsán megfogalmazott természetvédelmi célkitűzések között kettő is vonatkozhat erre a beerdősödött vízparti sávra is:

- A gyomosodó, cserjésedő, korábban kaszálással, legeltetéssel hasznosított gyepek újbóli hasznosítása kaszálással vagy állatállomány kialakításával, legeltetéssel.
- A meglévő part menti erdőterületek természetességi állapotának megőrzése, növelése megfelelő erdőgazdálkodási gyakorlat kialakításával – mindenkor ügyelve arra, hogy a védendő gyepek területe ne csökkenjen.

Jelenleg az erdősáv letermelése vagy megritkítása és a terület extenzív legeltetése helyett reálisabban megvalósítható lenne erdőként való meghagyása és a művelési ágnak a valós helyzethez való igazítása. Jelen állapotában az erdősáv jelentős botanikai értékkel nem rendelkezik, de mint állatok élőhelye természetvédelmi értékkel bír. Bár a vízparti legeltetésnek, mint Magyarországon kuriózummá vált tájhasználatnak is lennének értékei, ez a turisztikai célokkal sokkal nehezebben lenne összehangolható, mint egy parti erdőállomány fenntartása.

A Tihany 0136/5 hrsz-ú ingatlan délkeleti oldalán kialakult puhafás erdő érékes (bár itt nem jelölő) élőhely, akár részleges beépítése (más jogszabályoktól függetlenül is) kerülendő. Maga ez az ingatlan jóllehet Európa diplomás, a „14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről" szerint (a szomszédosokkal ellentétben) nem képezi részét egyik, a Tihanyi-félszigetet érintő Natura 2000-es területnek sem. Ezen ingatlan kataszteri térkép alapján a Balatonnal határos lenne, a VpRT jelmagyarázata szerint engedély nélkül létesült, megszüntetendő feltöltés. Keleti részének növényzete a 0136/5 hrsz-nél leírt füzes állomány – megmaradása ellen látható természetvédelmi ok nincsen. Ezért – ha más jogszabállyal nem ellentétes – megfontolandó lehet a kikötő melletti, parkolásra, raktározásra nem használt részének jelenlegi állapotban történő megmaradása.

4. Kompkikötő
A módosítással érintett területeken természetközeli élőhely nem található, ezért sem strandterület, sem vegyes felhasználású terület kijelölése, sem zöldterület bővítése, sem ezeken építmények elhelyezése természetvédelmi érdeket nem sért.

5. Garda Hotel strandja
Az évtizedes bezárás során a mólókarok között lerakódott üledéken nádas állomány erősödött meg. A nádas nem jelölő élőhely, de más jogszabályok a nádasok igénybevételét korlátozzák. Jelen esetben egy speciális helyzetről van szó tekintettel arra, hogy a VpRT módosítása strand és mólóinak a Hotel bezárása előtti használati állapota visszaállítását célozza. Strand és elegendően alacsony merülésű csónakok és kishajók kikötésének biztosítása a mólókarok nádmentes részein természetvédelmi szempontból nem kifogásolható.

8. Habsburg József főherceg nyári rezidenciája és MTA Limnológiai Intézete
A két ingatlanon természetközeli élőhelyek a part közelében nem találhatók. A parti kövezés és a gyorsan mélyülő víz nádas és hínáros állományok megtelepedését nem teszik lehetővé. A parti kövezés a hüllők és kétéltűek számára sokkal kedvezőtlenebbek, mint a környező, növényes partszakaszok. Az érintett partszakaszon a strandolásnak közel évszázados hagyománya van, a strandolásra alkalmas partszakasz kijelölése nem kifogásolható. A Habsburg rezidencia partján levő kikötő meglévő műtárgyainak kikötésre történő használata természetvédelmi szempontból nem aggályos. Megjegyzendő, hogy a kikötőnek semmilyen hullámvédelme nincs, ezért a víz felől támadó vihar esetén a kikötés és a hajók, csónakok parkolása veszélyes lehet. Ha a kikötő védelme céljából valamilyen móló vagy hullámtörő létesülne, annak engedélyezése során a természetvédelmi szempontokat érvényesíteni kell.

11. Panoráma Hotel
A VpRT módosításának nincs jelölő fajt vagy élőhelyet negatívan befolyásoló hatása.

4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása, bemutató térképmellékletekkel

A tervmódosítások helyszínén jelölő élőhelyek nem fordulnak elő, ilyen élőhelyek méretet nem csökken, jellegüket nem változik meg. Egye partmenti nádas állományok hullámveréstől védettebb részein kisebb foltokban hínárvegetáció található (3150 Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel), ezeket a módosítások nem érintik.
A Sajkodi strandnál található Tihany 1/G erdőrészlet 91H0 Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescensszel* és 91M0 Pannon cseres-tölgyesek nevű jelölő élőhelyeket is tartalmaz, de a tervmódosítás által érintett alsó, partközeli részen ezekre jellemző fajösszetételű állomány nincs.

A többi jelölő élőhely jóval szárazabb területekhez kötődik, a partmenti régióban nem fordul elő.

A jelölő növényfajok közül a **leánykökörcsin** (*Pulsatilla grandis*) számára a partközeli nedves élőhelyek és a zárt erdők alkalmatlanok. A **kisfészkű aszat** (*Cirsium brachycephalum*), előfordulhat, a Balaton északi partjáról vannak előfordulási adatai. A terepbejárások során nem találkoztunk vele, jóllehet nyár végén már feltűnő termetű – megjegyzendő, hogy ezen faj állománynagysága az évek során jelentős ingadozásra hajlamos.
Jelölő állatfajok:

gerinctelenek:
A magyar tarsza (*Isophya costata*) élőhelye többszintes, magasra növő gyep, ilyen a vizsgált területeken nem találhatók, a parkos, strandok gyepje rendszeresen rövidre van nyírva. A jelölő bogárfajok lárvái korhadó fákban fejlődnek. A **nagy hőscincér** (*Cerambyx cerdo*) és a **nagy szarvasbogár** (*Lucanus cervus*) tölgyesekben él, ahol idős fák is vannak. A bogarak a tölgyek kifolyó nedveit szívogatják, a lárvák korhadt, idős vagy károsodott fákban élnek. A vizsgált helyszíneken idős, korhadt tölgyekkel nem találkoztunk, ezért e fajokra a tervezett bővítés nincsen hatással. A **vérfű-hangyaboglárka** (*Maculinea teleius*) lárvakori fejlődéséhez a nedves réten élő növényekre, elsősorban őszi vérfűre (*Sanguisorba officinalis*) re van szükség. Ilyen élőhely vizsgálati területeken nincs A tervezett beruházás sem tápnövényét sem hangyapartnerét nem veszélyezteti. A **lápi tarkalepke** (*Euphydryas aurinia*) nedves réti ökotípusa fordulhat elő a környéken a fent említett réteken annak ellenére, hogy fő tápnövényét, az ördögharaptafüvet nem láttuk, de útifű fajok találhatók. A partközeli tervezett módosítások a fajt nem érintik. A **lápi szitakötő** (*Leucorrhinia pectoralis*) lárváinak fejlődése szempontjából a Balaton vizének parti régiója nem megfelelő a halak nagy sűrűsége miatt, ezért a tervezett kikötő áthelyezések a fajt nem érintik. A magyar tarsza kivételével repülni képes rovarfajokról van szó, ezért a kifejlett példányok eltávolodva szokásos élőhelyüktől, a vízpart környékén is megjelenhetnek. A **hasas törpecsiga**

(*Vertigo moulinsiana*) nedves réteken, tavakban, mocsarakban a növények levelein él, a parazita gombák micéliumait fogyasztja. A vizsgált területről nem került elő, publikált előfordulása Balatonszárszóról van. Mivel apró termetű csigáról van szó (magassága 2,5 mm körüli) lehetséges, hogy a régió alapos malakológiai feltárása során előbb-utóbb sikerül kimutatni. A tervezett strand- és kikötőbővítések a faj (esetleges itteni) állományát nem veszélyeztetik.

halak:
A jelölő halfajok: balin (*Aspius aspius*), garda (*Pelecus cultratus*), halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*), réti csík (*Misgurnus fossilis*), szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*), vágócsík (*Cobitis taenia*) életfeltételeit, ívó helyüket, táplálékbázisukat a tervezett VpRT változtatások nem érintik. Ha a VpRT módosításának eredménye a horgászat intenzitásának növekedését eredményezné, az a balinra és a gardára nézve kedvezőtlen lehetne, mivel a balatoni horgászzsákmányok listájában mindkét faj szerepel.

kétéltűek, hüllők:
A vízpart közelében a **kecskebéka** fajkomplex (*Rana esculenta/*(*Pelophylax kl. esculentus*) egyedei nagy számban fordulnak elő a vízparti nádas állományokban. A **vöröshasú unka** (*Bombina bombina*) lárvája vízben él, de még a földutakon tavasszal kialakuló pocsolyákban, vízzel megtelő mélyedésekben, árkokban is kifejlődhet. Ezért ez a Magyarország alföldjein szerencsére meglehetősen gyakori békafaj előfordul a Balaton partján szinte mindenhol. Az **erdei béka** (*Rana dalmatina*) jellemző élőhelye nem annyira a közvetlen vízpart, hanem a ligetes ártéri erdő, ilyen élőhely a nádasok északi, parti részén található. A **dunai tarajosgőte** (*Triturus dobrogicus*) jellemző élőhelye sem a vízpart, hanem attól távolabb a nádas parti, tavasszal nedves mocsárréti részén van. A tervezett módosítások átalakítása a kivitelezéssel kapcsolatos zavaráson kívül nem gyakorol negatív hatást a fajokra.
A hüllők közül az **erdei sikló** (*Elaphe longissima*) példányt nem sikerült megfigyelni. Jelenléte a parton nem is lenne megszokott, lévén inkább domb-és hegyvidéki faj, mely élőhelyén a vizeket csak vedléskor keresi fel. A **kockás sikló** (*Natrix tessalata*) a félsziget vízparti részének leggyakoribb hüllője (mint Balaton-szerte mindenhol). Nem csak a parton, hanem messze kint a nyílt vízen is meg lehet figyelni vadászó példányait. A ritkább **mocsári teknős** (*Emys orbicularis*) állóvizek mentén élő faj. A vízben szerzi gerinctelenekből, halakból, békákból álló táplálékát. Telelni és tojásokat rakni a szárazföldre vonulnak. Márciusban keresik fel a víztereket, telelni pedig és október-novemberben vonulnak. A félsziget több pontjáról is vannak előfordulási információk vele kapcsolatban, de a tervezett módosítások sem ezen, sem a többi felsorolt hüllőfaj állományaira sem gyakorolnak tartós negatív hatást, mivel élőhelyeiket nem érintik.

madarak:

A jelölő fajok között több olyan van melyek – lévén jól repülő, nagy mozgáskörzetű állatok – megfigyelhetők a tervezett beruházások által érintett vízparti nádas-cserjés régióban is, jóllehet az nem a szokásos fészkelő- vagy táplálkozó területük. Az értékelés során előre vesszük azokat a fajokat, melyek kifejezetten nádas-vízparti élőhelyekhez kötődnek.

törpegém (*Ixobrychus minutus*)
A faj májusban érkezik Magyarországra, nádasokban, gyékényesekben levő gémtelepeken szokott fészkelni, általában más gém- és kócsagfajok társaságában. Az emberi tevékenységre viszonylag kevéssé érzékeny. Gémtelep a Sajkodi strandtól északra elhelyezkedő nagy nádas állományban lehet.
A beruházás hatásának erőssége: nincs hatás

barátposzáta (*Sylvia atricapilla*)
Nem vízparthoz kötődő faj, különböző élőhelyeken sűrű bozótosokban, erdőkben fészkel. A tervezett tervmódosítások nem érintik élőhelyét.
A beruházás hatásának erőssége: nincs hatás

barkóscinege *(Panurus biarmicus)*
Nádasokban csapatosan élő, nem ritka madárfaj. Állandó madár, tavasszal és nyáron ízeltlábúakkal, csigákkal, télen nádmaggal táplálkozik. Mivel a tervezett módosítások nádas állomány kiterjedését nem csökkentik, a madárállományt nem veszélyezteti.
A beruházás hatásának erőssége: nincs hatás

barna rétihéja (*Circus aeruginosus*)
A barna rétihéja az alföldi, hegylábi vizes élőhelyek, nádasok szórványos fészkelője. Örvényesről van megfigyelési adata, tihanyi előfordulása is valószínűsíthető. Vonuló, április és október között tartózkodik nálunk.
A beruházás hatásának erőssége: nincs hatás

cserregő nádiposzáta (*Acrocephalus scirpaceus*)
Áprilistól szeptemberig tartózkodik a nádasokban. Rejtőzködő életmódú madár, a beruházásokkal kapcsolatos zavaró tevékenységet költési időszakán – lehetőség szerint nálunk tartózkodási időszakán – kívül célszerű végezni annak ellenére, hogy a tervezett munkák kifejezetten nádas állományt nem érintenek.
A beruházás hatásának erőssége: esetleges zavaró hatás

énekes rigó (Turdus philomelos)
A barátposzátához hasonló életmódú és előfordulású faj, és ennek előfordulásáról sincs eddig adat.
A beruházás hatásának erőssége: nincs hatás

foltos nádiposzáta (*Acrocephalus schoenobaenus*)
Nádasaink gyakori fészkelője, kifejezetten kedveli a nádasoknak a parti, fákkal, cserjékkel vegyülő részét. Áprilistól októberig tartózkodik a nádasokban. Az esetlegesen ténylegesen megvalósuló beruházásokkal kapcsolatos zavaró tevékenységet költési időszakán kívül célszerű végezni annak ellenére, hogy a tervezett munkák kifejezetten nádas állományt nem érintenek.
A beruházás hatásának erőssége: esetleges zavaró hatás

függőcinege *(Remiz pendulinus)*
Jellegzetes fészkét vízparti fák, elsősorban füzek ágvilláiba építi, melynek anyagául fűzbarkát, gyékénypihét és nádbugát használ. Táplálékát elsősorban ízeltlábúak alkotják, ha ezekben hiány van, növényi – elsősorban nád – magvakat fogyaszt. A faj Magyarországon nem ritka, a MOHOSZ kikötő környéki füzeknél található fészek. A tervezett tervmódosítások táplálékforrását nem, fészkelési lehetőségeit sem érdemleges mértékben veszélyeztetik.
A beruházás hatásának erőssége: esetleges zavaró hatás

fülemülesitke (Acrocephalus melanopogon)
Tavasztól őszig tartózkodik Magyarországon, ezen időszakban sűrű nádas állományban fészkel és költ. Táplálékát vízi rovarok és azok lárvái alkotják.
A beruházás hatásának erőssége: esetleges zavaró hatás

jégmadár (*Alcedo atthis*)
A jégmadár alapvetően tavak, vízfolyások mentén élő faj. Táplálkozó területként Balaton part szóba jöhet, fészkelő helyként alkalmas partfalakat a tervezett módosítások nem érintenek.
A beruházás hatásának erőssége: nincs hatás

kékbegy (*Luscinia svecica*)
Nádas szegélyekben költő énekes faj, tavasztól őszig van nálunk, de rejtőzködő életmódja miatt ritkán kerül szem elé. Tihanyi előfordulásáról nincs ismeretünk, de éppen életmódja miatt előfordulása nem kizárható. A tervezett tervmódosítások nádas állományt nem érintenek.
A beruházás hatásának erőssége: esetleges zavaró hatás

nádi sármány (Emberiza schoeniclus)
Nádasok gyakori madara, inkább a partközeli, cserjésedő, zsombékos mocsárrétbe átmenő részein fészkel gyakrabban. Állományai többnyire télen is Magyarországon maradnak. Ilyenkor eltávolodnak a vízparttól, növényi magvakból álló téli táplálékukat főként mezőgazdasági területeken keresik. A beruházásokkal kapcsolatos zavaró tevékenységet költési időszakán – lehetőség szerint nálunk tartózkodási időszakán – kívül célszerű.
A beruházás hatásának erőssége: esetleges zavaró hatás

nádi tücsökmadár (Locustella luscinioides)
A poszátákhoz hasonlóan áprilistól szeptemberig tartózkodik a nádasokban. A beruházásokkal kapcsolatos zavaró tevékenységet költési időszakán – lehetőség szerint nálunk tartózkodási időszakán – kívül célszerű.
A beruházás hatásának erőssége: esetleges zavaró hatás

nádirigó (Acrocephalus arundinaceus)
A többi poszátához hasonlóan áprilistól szeptemberig tartózkodik a nádasokban, de tőlük eltérően a nádasoknak inkább a ritkább, széli részein fészkel. A beruházásokkal kapcsolatos zavaró tevékenységet költési időszakán – lehetőség szerint nálunk tartózkodási időszakán – kívül célszerű.
A beruházás hatásának erőssége: esetleges zavaró hatás

széncinege (*Parus maior*)
Nem kifejezett vízparthoz kötődő, inkább erdőkben, parkokban, kertekben fészkel természetes vagy mesterséges odúban. Magyarországon gyakori, közismert, kedvelt faj (főleg azok körében, akik nem ismerik időnként vérszomjas természetét). A tervezett beruházások fészkelő helyét nem érintik.
A beruházás hatásának erőssége: nincs hatás

vízityúk (Gallinula chloropus)
Áprilistól októberig tartózkodik Magyarországon, időnként áttelel. Fészkét sűrű vízparti nádasokba építi. A tervezett módosítások zárt nádas állományokat nem érintenek.
A beruházás hatásának erőssége: esetleges zavaró hatás

A 2.2.-ben felsorolt többi madárfaj csak áttételesen köthető a vizsgált vízparti területekhez. A településtől távolabb, esetleg hasonló élőhelyeken biztosan vannak fészkelő állományai kócsagoknak, récéknek, sirályoknak, de ezeket a beruházás nem érinti. Néhány faj jellemző élőhely eltérő, a pettyes vízicsibe (*Porzana porzana*) időszakosan vízzel borított rétekhez, zsombékosokhoz kötődik, a pajzsos cankó (*Philomachus pugnax*) sásosokban, vízközeli bokrosokban, marhalegelőkön fordul elő. A kékes rétihéja (*Circus cyaneus*) Magyarországon téli vendég és átvonuló. Nyílt gyepek, mezőgazdasági területek felett figyelhető meg ősztől tavaszig. A *partifecske (Riparia riparia)* népes kolóniákban fészkel függőleges partfalak üregeiben, ilyenek a közelben nincsenek. A halászsas (*Pandion haliaetus*) Magyarországon átvonuló faj, ritkán a nyarat is itt tölti. Magyarországi költésről nincs adat. Hallal táplálkozik, vízközeli fákon fészkel. A tervezési területen előfordulása nem kizárható, de még a leginkább természetközeli nyugati partszakaszon is erős az emberi jelenlét. A rétisas (*Haliaeetus albicilla*) elsősorban síkvidéki és dombvidék erdeiben fészkel, táplálkozóterülete viszont vízhez kötött, mivel halakat, vízimadarakat zsákmányol. Magyarországon százas nagyságrendben fészkel, de a Balaton keleti medencéjére vonatkozó

előfordulási adatot nem találtunk. A vándorsólyom (*Falco cherrug*) állománya dinamikusan növekszik a hegyvidéki sziklafalakon és bányákban fészkelő párok sikerességének köszönhetően. Ilyen a közelben nincs, de a madár nagy távolságokat repül be és vizes élőhelyeken is vadászik, sirályokat, récéket, cankót is elejt. Ezért a balatoni területek táplálkozó területként szóba jöhetnek, ezét bár a légtérben megjelenhet, de a beruházás területe a faj szempontjából nem bír jelentőséggel.

Emlősök:
A **vidra** *(Lutra lutra)* folyók, tavak és halastavak környékén többfelé előfordul, így a Balaton partvidékén is. Éjszakai életmódit élő állat, a terepbejárás során nem sikerült sem az állatot, sem hullatékát megfigyelni, de horgászoktól kapott információ szerint nádasok közelében időnként előfordul..

Mivel azok a jelölő fajok, melyekre a beavatkozás hatással lehet, különböző sűrűséggel, de a beruházás területén és annak néhány száz méteres körzetében gyakorlatilag bárhol előfordulnak, a fajokra vonatkozó várható hatásokról külön térkép nem készült.

4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke

Tekintettel arra, hogy tervkészítési stádiumról van szó, a módosítások nagy részének egyelőre nincs az élővilágra nézve tényleges hatása, mivel a jelenlegi helyzettel összhangban levő állapotot jelölnek meg

5. Alternatív (egyéb ésszerű) megoldások

Nem releváns.

5.1. A tervező által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából)

Nem releváns.

5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása

Nem releváns.

6. A megvalósítás indokai

6.1. A Terv megvalósítása szükségszerűségének ismertetése

A balatoni vízpart-rehabilitációs szabályozás követelményeiről szóló 283/2002. (XII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Balatoni OTÉK) 19. § (1) bekezdés szerinti szakmai egyeztetés során 11 darab tervezési terület került bemutatásra, ezek között 7 esetében Natura 2000-es terület is érintett. A környezeti értékelés során felhasználásra került a 2015 áprilisában jóváhagyott Tihany településrendezési eszközök felülvizsgálatához készített környezeti értékelés.

6.2. A Terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő)

X társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)

□ emberi egészség vagy élet védelme
□ a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
□ a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

7. A kedvezőtlen hatások mérséklése

Az engedélyezés jelen fázisában nem releváns.

8. Kiegyenlítő (kompenzációs) intézkedések

Nem releváns.

2016. augusztus 22.

dr. Hahn István
L-TEAM Bt.

L-TEAM BT.
2083 Solymár, Rókus u. 5.
Adószám: 24538619-1-13
Pilisvörösvár és Környéke Tak. Szöv.
Bszsz.: 65700062-10115772

9. Képmellékletek

A Sajkodi strand erdőbe létesített kiszolgáló épületei.

A Sajkodi-sor vegyes erdőben futó útja.

A MOHOSZ kikötő területén sásos füzes állomány.

A Sajkodi sor mentén levő növényzeti zónák a MOHOSZ kikötőnél. Előtérben nádas, mögötte hamvas füzes állomány, a háttérben keményfás erdő.

A kompkikötő nyugati mólószáránál levő öböl.

A kompkikötőtől nyugatra levő park részlete.

A kompkikötőtől nyugatra levő mocsaras erdőrészlet.

A kompkikötőtől keletre levő jelenlegi parkoló.

Békatutajos hínárállomány a kompkikötőtől keletre levő zárt nádasban

A Garda Hotel strandjának részben nádasodott öble.

A Garda Hotel strandjának részlete.

A Habsburg rezidencia előtti kikötőm mögötte a park részlete.

A Habsburg rezidenciánál levő kikötő.

A Panoráma Hotel strandja és kikötője. Az előtérben a mesterséges nádas kialakítását lehetővé tevő cölöpsor.